

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

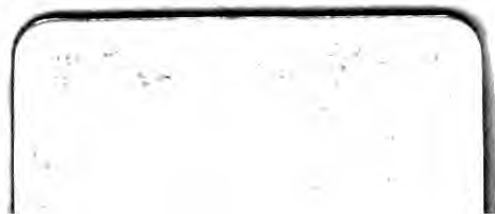
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

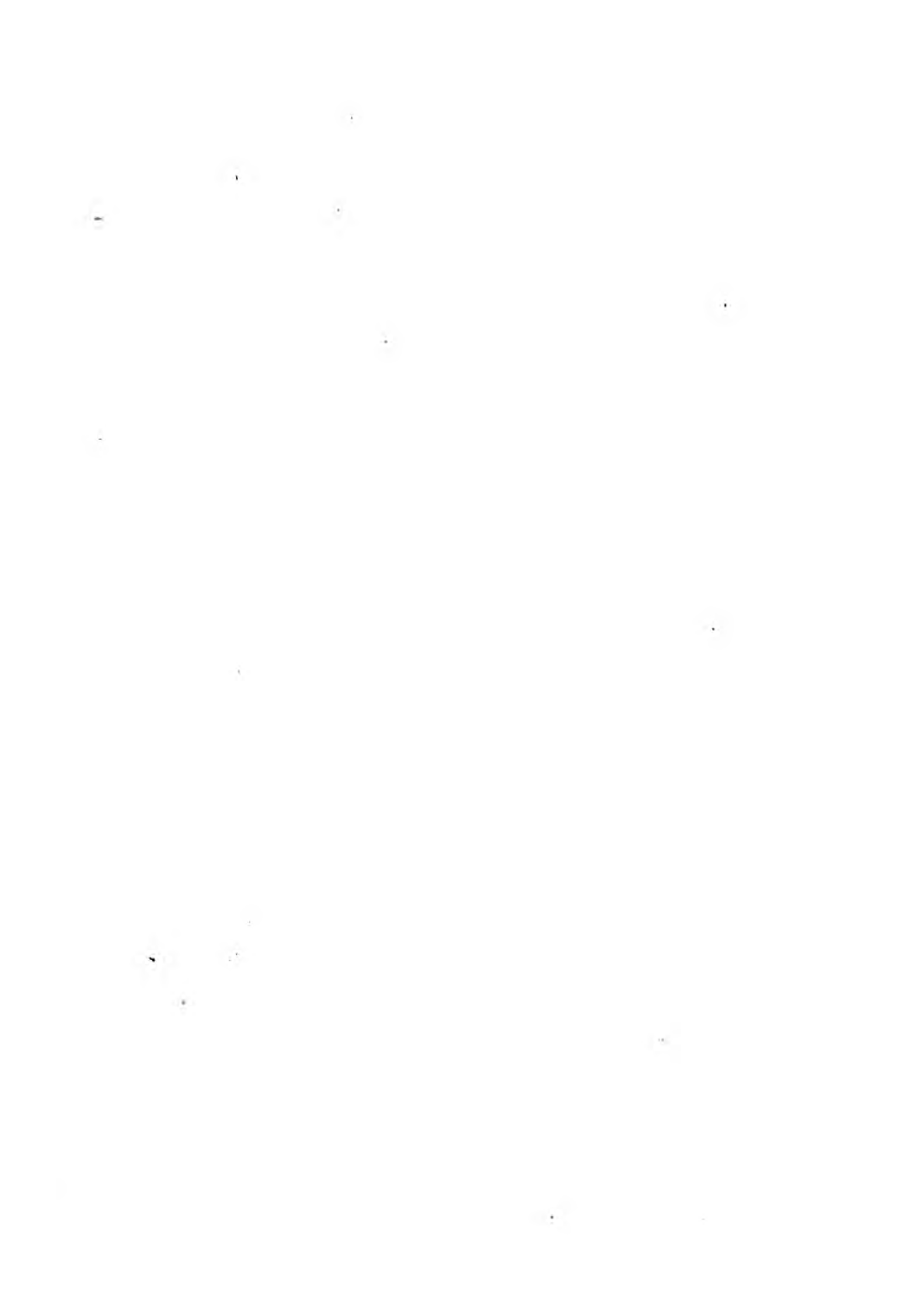

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

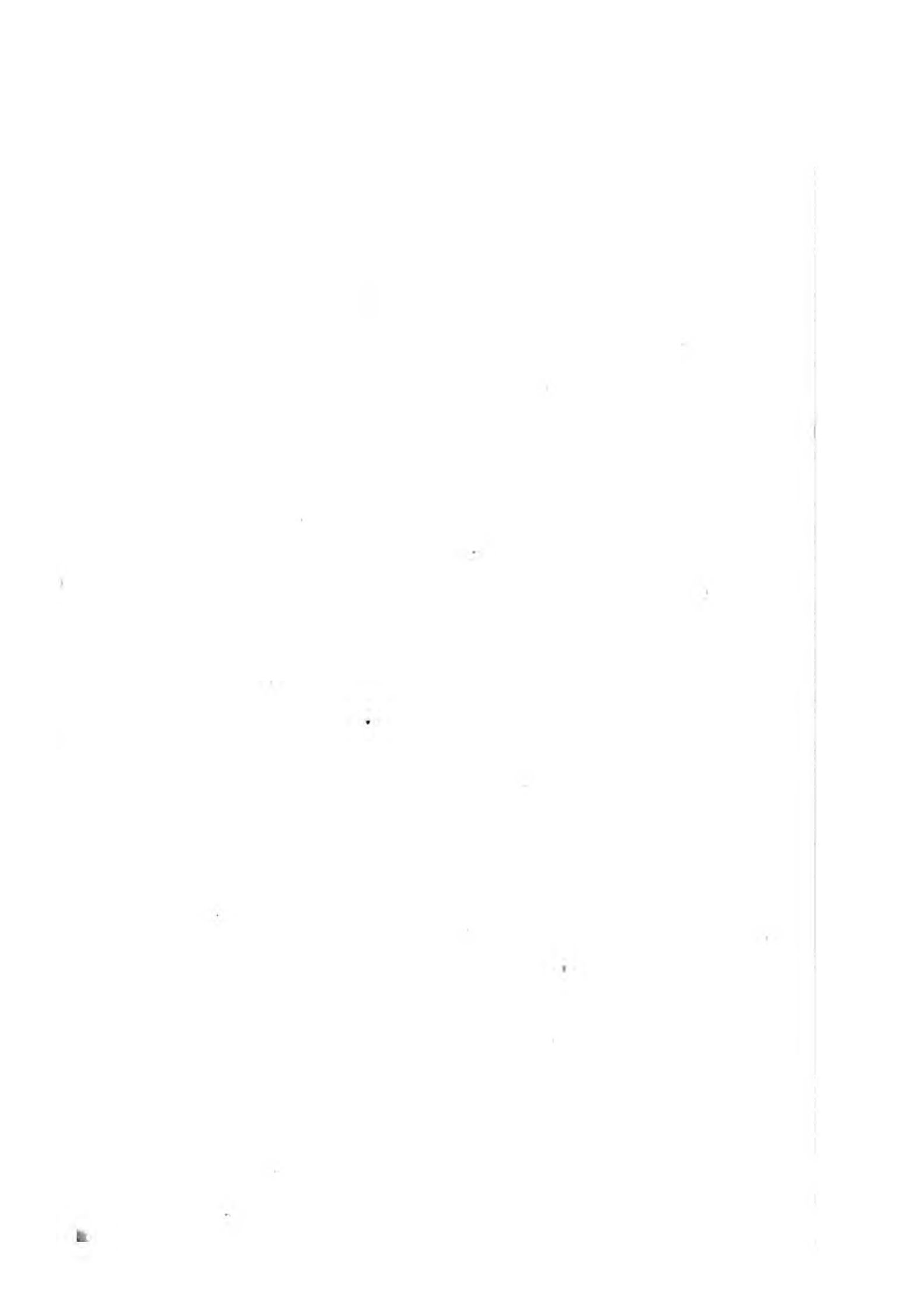
29019 f-1

8

ANTIPHONTIS
ORATIONES ET FRAGMENTA

ADIUNCTIS

GORGIAE ANTISTHENIS ALCIDAMANTIS

QUAE FERUNTUR DECLAMATIONIBUS

EDIDIT

FRIDERICUS BLASS.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCLXXI

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

PRAEFATIO.

Antiphontis codices, quibus editores adhuc uti sunt, sex sunt numero, quorum nullus vel antiquitate vel bonitate inter Graecos libros excellit. Eorum qui Imm. Bekkero praesto fuerunt longe optimus est Crippsianus (A), sive Burneianus 95, membranaceus, saec. ut perhibetur XIII, qui Londinii in museo Britannico asservatur. Correctus est multis locis, saepe ab ipso librario, saepius ab alia manu, quae atramenti praesertim colore distinguitur. Contulerunt hunc librum Bekkerus et Dobsonus; ipse quoque nuper inspexi et quaedam quae ambigue relata erant denuo enotavi, quae iam in unum collecta proponam.

Or. I, 1 ἔχοι μοι pr. m.; corrector alterum o expunxit. — 28 παρασκευάζουσιν iam a pr. m. — II α 4 ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν in A quoque exstant. — β 4 ἐγὼ δ' εἰκότως. — V, 19 ἔλοσ σωθεῖς, sed pro o alia littera primo fuisse videtur. ἐλασσωθεῖς igitur (ἔλασ σωθεῖς) A quoque habuerit. — 28 δὲ μὲν ᾧ pr. m.; secunda μ delevit et ante ᾧ addidit μὲν. — 39 . . . ενθεῖς. — 66 εὐποροῖτε. — 69 ἀποθανόντες pr. m., ἀπέθανον corr. — 91 ἀπωλωλέναι, non ἀπολωλεκέναι. — VI, 15 ἀγάγω corr. — 23 ἔτοιμος εἶεν pr. m.; ἔτοιμοι εἶεν corr. — 26 πυνθάνεσθαι καὶ προ in litura scripta sunt. — 29 μὴ παρευχόμεν. — 40 ἐπειδὴ . . . ἐπύθετο προειρημένον εἶργεσθαι τῶν νομίμων pr. m.; corr. μοι ante εἶργ. addidit.

Inter ceteros Bekkeri codices praestat B Laurentianus (plut. 4 cod. 11), chartaceus, saec. XV; sequuntur Marcianus L (append. class. 8 cod. 6) membranaceus, a Bekkero non ultra orationem tertiam collatus, et Vratislaviensis Z, chartaceus, saec.

XIV. Dobsonus praeterea et Burneianum 96 (M) a Bekkero spretum respexit, chartaceum, saec. XV, qui interdum cum A, multo saepius cum L et Z conspirat. Adde Aldi editionem, quae codicis instar est — neque enim ullo nostrorum librorum editorem usum esse patet —; denique codicem Oxoniensem N, qui in Maetzneri demum usum collatus novum huic editori atque gravissimum adiumentum attulit. Chartaceus est, saec. ut Cramero videtur XIV vel XIII, continens praeter Antiphontem etiam Dinarichum et ab alia manu Libanii fragmentum.

Iam cum in Andocide, Isaeo, Lycurgo ceterisque oratoribus quos cum Antiphonte et Dinarcho codices ABLZM complexi sunt, Crippsiani auctoritas haud ambigue maxima sit, in his duobus aemulum de principatu Oxoniensem nactus est. Maetznerus etiam in Antiphonte hunc potissimum secutus permultos locos ex illius lectionibus refinxit; adstipulatus est Maetznero Frid. Frankius, etiam pressius Oxoniensem sequendum esse contendens: contra Sauppium, cui assentiuntur Spengelius et Brieglebius, Crippsiano patrocinatus Oxoniensis auctoritatem prorsus deprimere studuit. Et initio quidem Oxoniensem e Crippsiano eo tempore quo nondum correctus fuisset descriptum esse, ea autem quae praeter ceteros egregia habet librarii docti hominis coniecturis debere contendit; nuper autem in dissertatione cui inscripsit: „Quaestiones Antiphontae“ (Gotting. 1861) interpolatione contaminatum esse tenuit, descriptum censuit ex eodem libro atque Crippsianum. Cuius disceptationis summa mihi quoque iam exponenda erit.

Ex uno exemplo omnes qui exstant Antiphontis codices originem traxisse Sauppium bene docuit. Neque minus id certum Sauppioque concedendum est, Oxoniensem cum A affinitate arctissima coniunctum esse, cum permultis in locis, quos diligentissime congescit Sauppium, A pr. et N praeter ce-

teros libros eandem vel rectam vel pravam lectionem praebeant. Nam correctiones quidem, nisi quarum ipse librarius auctor fuit, ceterorum plerumque librorum exemplum referunt. Sed sunt non minus multi loci, in quibus longe alter ab altero discedant, atque id vel maxime in collocatione verborum, ita quidem ut minus saepe A, saepissime N a ceterorum se librorum communiione segreget. Inter eas autem lectiones, quas N solus praebet, pravae bonas numero excedunt: numeravi circiter nonaginta quae vulgatis praestare viderentur, sed centum decem quae aperte falsae essent. Itaque librarius ille ingeniosus et graece doctus, qui Sauppio videtur, non solum plurima corrupta quae facile emendari potuerint intacta reliquisse, sed etiam tot novas corruptelas addidisse putandus erit¹⁾. Hoc equidem ne Sauppio quidem affirmante credere possum, et recte Frankius mihi contra disputare videtur, qui illud quoque bene demonstravit, eas lectiones Oxoniensis codicis quae re vera interpolationis quandam speciem praeferant, sicut ἀραῖς τῶν δέ τοι omissum 5, 95, etiam aliam explicationem habere. Nam illud quidem non modo non mirum sed etiam prorsus necessarium est, multa librarium imprudenter committere quae etiam cum ratione aliqua facere potuerit. Contra multa insunt quae hanc suspicionem nequaquam patiantur, ut 1, 10 βάσανον τοι αὐτήν, ubi βάσανον omissis reliquis ceteri codices praebent: ipsum quippe librarium vera lectio βάσανον τοιαύτην effugit, pro qua scripsit quod sensu prorsus cassum esset. Sed singula persequi hoc loco non conceditur²⁾.

1) Brieglebius (zur Kritik des A., Anclam 1861) alteram difficultatem ita evitare studet, ut non ex ipso archetypo Oxoniensem descriptum statuatur, sed intermedium faciat tertium codicem: ad huius librarium interpolationes, ad eum qui Oxoniensem confecit vitia redire.

2) Adeant studiosi Sauppil Frankiique scripta haec: Ed. Turr. praef. fasc. I et III. Sauppil Epistola critica p.

Itaque si interpolationis suspicione Oxoniensis liber absolvendus est, iam ceteroquin non dubitandum ad utrum principatus deferendus sit. Si haberemus Oxoniensem ceterosque praeter Crippsianum, duodecim fortasse locis vera lectio coniectura demum indaganda esset. Contra si periisset Oxoniensis, Crippsianus cum reliquis maneret, nonaginta forent loci in quibus meliore lectione careremus. Hoc uno sane inferior Oxoniensis, quod multa omisit quae vel in omnibus reliquis vel in uno Crippsiano leguntur, et omnino non ea est utriusque auctoritas, quae ceteros pretio omni destituat. Multa B, quaedam LZM rectius exhibent; interdum etiam ex Aldina vera lectio repetenda est. Sane Sauppius omnia quae illa editio probanda habet ad coniecturam editoris rettulit, exemplisque allatis probavit permulta ibi interpolata esse; sed sunt alia quae talem explicationem haud facile admittant. Or. II α 4 verba *οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτείνειν τὸν ἄνθρωπον* in sola Aldina, quae sequuntur *ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἰμάτια εὐρέθησαν* et in hac et in AN leguntur, absunt a reliquis. Itaque haec certe postrema non suapte coniectura editor sed in codice invenit, isque codex ea praebebat quibus plerique nostri carent. Quidni igitur etiam prima illa idem codex praeberit? Nam coniectura quidem nemo addere poterat nisi qui intellexisset omnia quae adscripsi verba non suo loco posita et ante *οὐδεὶς γὰρ ἂν* transponenda esse: id quod ante Bekkerum nemo perspexit. Quare utrumque tenendum erit, et interpolavisse Aldum non pauca et codice usum esse qui quamvis plerumque cum deterioribus nostris consentiret, interdum tamen solus veram lectionem servaverit.

Ad hanc igitur normam ego recensionem meam

26, Eiusd. Quaestiones Antiphontae Gotting. 1861. — Fr. Frankii recensio editionis Maetznerianae, Annalium Iahnii XXVIII p. 52. Eiusdem recensio epist. crit. Sauppianae, Zeitschr. f. d. Alterthumswissenschaft 1843 p. 259.

constitui. Primum id codici Oxoniensi tamquam γέρας detuli, ut in collocatione verborum, in adhibenda spernendave crasi et elisione, in addendo ν ἐφελκυστικῶ similibusque omnibus quoad fieri posset eius auctoritatem sequerer. Nam ut recte observavit Maetznerus, persaepe ea quam N praebet collocatio alteri praestat, numquam deterior est, ita ut hac in re vel maxima fide dignus esse Oxoniensis videatur. Utrum autem ταῦτ' ἴσως an ταῦτα ἴσως, τᾶλλα an τὰ ἄλλα scribatur, nihil refert Graecisque ipsis curae non fuit; quare et in adnotatione critica talem ceterorum codicum varietatem silentio praeterii. Orthographica quoque quaedam vel dialectica, de quibus statim dicetur, in commentarios non recepi, neque magis notandum esse duxi, sicubi ταῦτὰ pro ταῦτα vel ὄρκος pro ὄρκος (quod in Oxoniensi persaepe accidit) vel denique τοιοῦτος pro τοι οὔτος in codice scriptum erat, multoque minus, sicubi in interpunctione librarius peccaverat. Ceterum lectiones codicum A et N integrae enotatae sunt, pariterque quas reliqui communes habent; omissae autem quas soli deteriores vel etiam Aldina praebet, nisi quae alicuius momenti esse viderentur. Ita huic editioni convenire videbatur, quae magnam commentariorum molem minime patitur.

Dicendum autem hoc loco de eis quoque, quae in dialecto orthographiaque constituenda secutus sum. Antiquissimum oratorum etiam dialecto antiquae Atthidi propiore usum esse consentaneum est, et in libris ipsis multa vetustioris formae vestigia servata sunt. Primum σσ pro ττ in verbis πράσσω, ἔλασσον similibusque plerumque scriptum reperitur. Scimus Thucydidem his formis usum esse, sed id quoque scimus, tempore illo recentiores formas in foro vitae cotidiana dudum receptas fuisse. Quare πράττω similiaque neque prorsus expellenda videbantur, neque vero ibi servanda, ubi in libris ipsis vetustioribus formis raro intermixta erant, id quod pertinet

sunt, quarum auctores in commentariis nominavi; ibidem aliae quoque coniecturae invenientur, quae mihi non satis certae neque tamen prorsus improbandae visae sunt. Omnes autem quae mihi innotuerunt apponere non huius editionis erat, editoresque ipsos ibi tantum nominavi ubi lectionem vel invenissent vel primi recepissent: quare, sicubi editio nulla nominata sit, in hac prima eam lectionem exstare putandum erit.

In fragmentis Antiphontis edendis Sauppil editione Turicensi pro fundamento usus sum: a qua in eo maxime discessi, quod sophistae Antiphontis reliquias, quoad eius fieri potuit, ab eis quae oratoris sunt segregavi ¹). Nova fragmenta perpauca ex Bekkeriana Pollucis editione, quae post Sauppil curas prodiit, ascivi: rursus alia delenda visa sunt, de quibus in adnotatione explicavi.

Adieci autem Gorgiae Antisthenis Alcidamantis quae feruntur declamationes, quas quod editores Turicenses ex oratorum Atticorum operibus seclusos inter fragmenta ablegarunt, id mihi non prorsus recte fecisse videntur. Quamquam enim non satis dignas quae proprium in hac collectione volumen efficerent, multo minus tamen prorsus omittendas putavi, Antiphonti autem, cuius et ipsius declamationes quasdam habemus quique idem antiquum dicendi genus praefert atque illarum maxima pars, aptissime inter ceteros oratores adiunctum iri. Quibus de causis ita sentiam quaeque mea sit de origine dignitateque earum opinio, statim explicabo, postquam primum de codicibus, sicut in Antiphonte feci, pauca praefatus ero.

Sex harum orationum non eidem omnium codices exstant, aliaeque aliis magis minusve iniurias tem-

1) Doleo quod Sauppil dissertatio de Antiphonte sophista (Gotting. 1867) sero in manus meas pervenit, quare quae illa nova praebet in appendicem referenda erant.

poris expertae sunt. Atque miro modo factum est, ut quae optima est omnium oratio, Alcidamantis altera, non magis bonitate ceteras quam integritate praecellat. In libris A et B, qui plerumque inter se consentiunt, Gorgiae utraque et Alcidamantis Ulixes servatae sunt, in aliis compluribus, inter quos praestant Palatinus X et Laurentianus C, Antisthenes, Alcidamas, Helena Gorgiae. Huius generis praeterea sunt IKMN et Mosquensis (b), quem contulit Vater (N. Jahrb. Suppl. IX p. 25 sqq.), illius LZ et Antiphontis M, quem hic quoque sprevit Bekkerus. Tertium genus est eorum, qui solam Helenam habent: ad quod pertinent EHRVWY et praeterea Paris. Reg. 2955 (a) a Schenklio collatus (v. Philol. XXVI p. 566). Huius igitur orationis plurimi libri sunt, omnes scilicet quos enumeravi excepto L, in quo casu intercidisse videtur. — Itaque hoc primum tenendum arbitror, fuisse aliquod archetypum ex quo omnes nostri codices derivati sint: id quod lacunis corruptelisque multis quae omnibus communes sunt evincitur¹⁾. Deinde ubi praesto sunt codices A et B, eos potissimum duces habendos esse consentaneum erat: neque enim Oxoniensis N, diversus ab illo qui in his eadem littera notatur, opem suam ulterius nobis praestat. Bekkerus autem praeterea Laurentiano C plurimum tribuit, cuius sane sunt praeter ceteros multae egregiae lectiones: sed hand immerito Sauppium aliter de eo sensit. Etenim in Lysia, quem et ipsum continet, dudum a Sauppio probatum est e Palatino X Laurentianum descriptum esse, ea autem quae aliter atque ille exhibet coniecturis librarii sagacis hominis deberi. Quod cum sit certissimum, quoniam videmus harum quoque declamationum easdem in utroque codice inesse, vix dubitare possis quin in eis quoque Pala-

1) V. Helen. § 2. 12; Palamed. 2. 9 etc.; Alcid. I, 2. 3; II, 4 (γράφαι ἄν). 10 (ἀπολλυμένους) etc.

tinus Laurentiani fons putandus sit. Atque teneamus et interpolationis manifestum hominem multis locis, in Alcidamantis orationibus maxime¹⁾, et ita cum Palatino plerumque consentire videmus ut consentaneum est eum qui ex illo sit descriptus. Tamen ego aliquanto plus quam Sauppius fecit illi codici concessi, cum quaedam lectiones eius non tam ex coniectura profectae quam ex aliis fontibus repetitae videantur²⁾: quos non mirum si librarius ad manum habuit in his orationibus, quae passim ceteris oratoribus admixtae circumferebantur. De Aldina quoque non aliter iudico: cuius cum in Lysia et ipsius Palatinus fons sit, in Gorgiae Helena fere semper cum codice I consentit, in Antisthene et Alcidamante saepissime a Palatino discedit, in Palamede denique ne potuit quidem eius ope uti: quare si alium codicem Aldus in hac oratione habuit, mirum ni eodem, quoad potuit, ad ceteras quoque emendatius exhibendas usus sit. Non temere tamen huic editioni fidem praestandam esse non est quod moneam.

In formis verborum his sophistis librisve eorum satis multa concessi. *Πράσσω* quaeque similia sunt in Helena ubique scripta exstabant, in ceteris recentioribus formis intermixta: ego utrasque reliqui praeterquam in Alcidamantis altera, cui optimae aetatis orationi *θάπποσιν* et *πράττοντα* singulis locis restituenda duxi³⁾. Non mutavi *ἐσακοντίξοι* et *ἐς Μυσίαν*, quae Alcidamantis Ulixi optimi codices vindicant⁴⁾, multoque minus *ξύννοιδε* et *ξυννίετε*, quae apud Antisthenem et in Gorgiae Palamede passim

1) V. Alcid. 1, 8. 12. 26; 2, 10. 15. 23.

2) V. Antisth. 2, 5. 13; Alc. 1, 24 (*ψολόεντι βαλῶν* C et in margine *κεραυνῶ*, quae est Palatini lectio; *βέλει* Ald.); Gorg. 1, 6 (*θεοὶ* CEHKRY). 7 (*οἰκτεῖραι* etiam C, non X). 14 (*χυμούς*, quod si coniectura librarius invenit, sane ingeniosissimus idem et felicissimus fuit).

3) §§ 7. 16.

4) §§ 9. 16.

leguntur¹⁾. *Γίνεσθαι* tantum et *γνώσκω* etiam ubi sola tradita erant undecumque expuli. — Denique cum Alcidamantis altera hiatus evitandi studium manifesto prae se ferat, paucos illos qui traditi erant tolerare non potui, nisi quod τοῦ ὕδατος § 11 et ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα § 18 etiamnunc reliqui, illud excusans, hoc damnans quidem sed medelam non inveniens.

De origine harum orationum — id enim solum nunc restat — alii virorum doctorum aliter iudicarunt; in universum tamen ea nunc opinio praevalet, quam et Sauppius tutatus est, omnes illas a recentioribus sophistis compositas esse. Sed nimirum singulatim singularum causa expendenda et diiudicanda est.

Itaque Alcidamantis altera, quae est de sophistis sive de scriptarum orationum auctoribus, et defensores acres Spengelium et Vahlenium²⁾ nacta est et omnibus rebus ita excellere videtur, ut nullum mihi dubium sit optima aetate, hoc est Isocratea, eam scriptam esse. Magis dubitationi id obnoxium est, num Alcidamanti recte adscribatur: cuius rei testem praeter codices neminem habemus. Primum igitur id bene cum Alcidamante convenit, quod Isocrates et secta eius hac oratione impugnatur: nam illius adversarium Elaitam rhetorem fuisse aliunde cognitum habemus. Non obstat, id quod et ipsum Spengelius bene docuit, dicendi genus diversum a poëtico illo quod Aristoteles Alcidamanti adscribit. Nimirum ineptus scriptor fuerit, si grandibus et poëticis verbis invectus sit in istum morem scribendi orationes. At vestigia sane, si quidem Alcidamas auctor est, illius generis dicendi comparere debent: quae re vera sunt conspicua. Quattuor modis Alcidamas, Aristotele teste, terminos pedestri orationi

1) ξύνοιδε Palam. 11. Antisth. 2, 2; ξυνίετε Ant. 1, 8.

2) Spengel *Συναγωγή τεχνῶν* p. 173 sqq. Vahlen *der Rhetor Alkidamas* p. 21.

constitutos egressus est: quod composita verba adhibuit, quod obsoletis usus est, quod epithetis supra omnem modum orationem exornavit, denique translationum usu parum moderato. Itaque si alibi *πυρίχρων* dixit et *τελεσφόρον* et *κυανόχρων*, hic occurrunt *ποδώκης*, *ὀμοδρομεῖν*, *ἰσόθεος*, *δυσανάληπτος*, *δυσεπικούρητος*, alia non pauca. Glossarum exempla Aristoteles *ἄθυρμα*, *ἀτασθαλία*, *τεθηγμένον* affert: num *συνερείπειν* (§ 25) minus poëticum? Idem vocabulum de verborum structura adhibitum translatio quoque est; cuius tropi praeterea multa sunt exempla: *συνεξεσμένων τῶν ὀνομάτων*, *δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν*, *ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἢ ἐπιμέλεια*. Maxime autem Alcidas in epithetis et circumlocutionibus peccavit, atque id ipsum huic quoque orationi ceteroquin egregie scriptae vitio dare possis, quod verborum copiam ostendat ambagibusque utitur ubi singula verba sufficiebant. Legas quaeso exempla ab Aristotele allata: non *δρόμω* eum dixisse sed *δρομαία τῇ τῆς ψυχῆς ὁρμῇ*, non *χάριτος* sed *πανδήμου χάριτος δημιουργός*, non *κλάδοις* et *αἰσχύνην* sed *τοῖς τῆς ὕλης κλάδοις ἀπέκρουσε τὴν τοῦ σώματος αἰσχύνην*, cum eisque compares quae in hac oratione subinde inveniuntur: non *βραδέως* dicit sed *βραδεία τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενον* (§ 16), neque *τοῖς ἀνθρώποις* sed *τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ* (§ 26 sq.), neque *μιμήσασθαι τὰ εὖ λεγόμενα* sed *μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας* (§ 4). Quibus exemplis qui volet sexcenta alia addere poterit. Itaque hoc ipso probatur Alcidas mantem ipsum auctorem esse, quo quidam argumento usi librorum auctoritatem infirmare conati sunt. Quod autem vocalium concursum auctor evitavit, id omnino nullum argumentum praebet, quamvis Benselero ita visum sit¹⁾: neque enim scimus ab

1) De hiatu p. 170. In Alcidas mantis fragmentis, ubicunque ipsa verba oratoris afferuntur, concursus vocalium fere nusquam reperitur. V. fr. 10—28 S.

Alcidamante hoc studium alienum fuisse, neque Isocratis adversarius non potuit in hac re illius exemplum sequi. Unum addo, quod singula quae auctor affert argumenta coacervantur magis quam certo ordine se invicem excipiunt: id quod et in Lysiae amatorio Plato vituperavit quodque omnino vetustae rudiorisque eloquentiae proprium fuit.

Si autem haec oratio Alcidamantem auctorem habet, non potest eiusdem esse Palamedis accusatio, quae omnibus eis rebus destituta est quibus altera vel excellit vel distinguitur. In illa verborum lectissimorum copia, in hac summa exilitas et vulgaris elocutio; in illa periodi Isocrate ipso dignae, numeri laeti, compositio diligentissima, in hac et compositio negligens et numerorum nihil et sententiarum structura antiquae *λέξεως εἰρομένης* vestigia servans satis conspicua. Quodque his etiam maius: Alcidas, qualem ex illa oratione cognoscimus, homo fuit ingeniosus minimeque ineptus; contra huius auctor insulsissimus sophista necessario putandus est. Etenim sive vanae criminationis exemplum edere voluit, ipse conatus ineptum eum prodit: sive accusationis orationisque iudicialis, tantum abest ut quod voluerit consecutus sit, ut non possimus non stolidum eum iudicare. Recte igitur Fossius¹⁾, Sauppis, alii hanc orationem ab Alcidamante ab iudicant. Sed quod eidem eam sophistae recentioris aevi vindicant, ea opinio neque his quae attuli probatur neque aliunde argumentis satis firmata est²⁾. Num enim illa aetas, Isocrateam dico, adeo praeter omnes felix fuit, ut nemo existeret qui

1) Fossius de Gorgia p. 81 sqq. Contra Benseler, qui alteram damnat, hanc genuinam esse posse autumat (de hiatu p. 169).

2) Parum ad probandum valet, quod de Telepho narratio cum Diodori relatione vel in verbis quibusdam consentit (Foss p. 85 sqq.): quidni idem utriusque auctor fuerit?

inepti aliquid componeret? minime vero: exemplum praesto est Polycratis, qui Isocrate ipso teste et Busiridem collaudare conatus est et conatum ineptum ineptius etiam exsecutus. Nihil est in hac oratione, quod non Polycrateis illis quae Isocrates affert plane condignum sit. At argumentum ipsum obiectant: seriore aetate, Macedonica magisque etiam Romana, talia argumenta sophistarum ineptiis inserviisse; Atticum nos novisse neminem, qui vel Palamedis accusationem defensionemve vel Aiaci et Ulixi orationes in armorum certamine habendas conscripsisset. Quasi vero eadem sint, fuisse nescire et scire non fuisse, vel permagnum intersit inter Penelopes vituperationem, laudationem Clytaemnestrae aliaque quae re vera Polycrates scripsit, et orationes eisdem illis antiquis heroibus tanquam in forensem usum compositas, vel denique illi sophistae qui ad lyricorum poëtarum exemplum encomia conscriberent, prorsus abhorrere debuissent a conatu armorum certamen, Palamedis iudicium ad tragicorum imitationem orationibus illustrandi. Pauca e multis de illius aetatis sophistis e scriptoribus comperta habemus: qua nostra scientia non tantum debemus confidere, ut quae praeter eam in codicibus tradita sunt eis fidem omnem derogemus. Sed ut redeam unde profectus sum, ita equidem de Palamedis accusatione iudico, Alcimantis quidem eam esse non posse, si quidem alterius ille orationis auctor, sed nihil obstare quominus illa aetate conscriptam putemus cui librorum inscriptio eam vindicat. Oratione contra sophistas, si non ipsa, certe dicendi genus eius aliquanto antiquius, ceteris autem quattuor idem recentius est.

De Gorgiae quae feruntur declamationibus nolo ea nunc repetere quae alibi uberius a me exposita sunt¹⁾: quibus id satis mihi probasse videor, utriusque auctorem aut fuisse Gorgiam aut voluisse videri.

1) Attische Beredsamkeit p. 64—72.

Quam meam sententiam non muto: id tantum pœnitet quod iniquius de his scriptionibus iudicavi, quarum alteram, Palamedem dico, Reiskius non sine causa valde collaudavit et inter archetypa eloquentiae graecae forensis habuit¹⁾. Sed praeter hunc fructum, quem ex his orationibus percipimus, etiam alius est profecto non exiguus, quod etiamsi non Gorgiae haec sint opera sed ad illius imitationem sedulo composita, antiquissimi oratoris eloquentiam ex eis pari modo possumus cognoscere atque artem statuariam eam quae archaica dicitur non solum ex illius temporis monumentis sed etiam e Romanae aetatis imitationibus cognoscimus. Satis autem difficile ubique est imitationem ab archetypo discernere, maxime ubi nulla eiusdem auctoris genuina opera praesto sint. Quare cancellos, sicut in Alcidamante feci, Gorgiae nomini addere nolui.

Idem autem de eis orationibus dicendum videtur, quibus Antisthenis nomen iam temporibus Diogenis Laërtii Demetriique Magnetis, qui illius auctor est, inditum erat²⁾. En habemus antiqui auctoris testimonium, iam Attica aetate talia argumenta a sophistis tractata esse: quod tamen non prohibuit Fossium, quominus has quoque declamationes seriori alicui sophistae tribueret. Winckelmannus³⁾ contra eis patrociniatus est, neque quicquam, me iudice, afferri potest quo ea sententia refellatur. Haud inficete scriptae sunt, philosophico quodam et Socratico colore imbutae, rhetoris arte cum in aliis tum in rerum dispositione destitutae, rudis eloquentiae incultaeque monumenta. Utrum autem vera Antisthenis opera legamus an ab im-

1) Reisk. Orat. Gr. t. VIII praef.

2) Diogen. Laert. VI, 15: *Φέρονται δ' αὐτοῦ συγγράμματα τόμοι δέκα. Πρῶτος ἐν ᾧ περὶ λέξεως ἢ περὶ χαρακτήρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεὺς ἢ ὑπὲρ Ὀδυσσεύς, Ὁρέστου ἀπολογία κτέ.*

3) Winckelmann Antisthenis fragmenta p. 40.

ad omnes orationes una sexta excepta. Itaque mutavi II α 1 *πράττωσι*, β 11 *πράττω*, V, 91 *ἐλάττων*, neque in his orationibus tale quicquam reliqui nisi *σφαττόμενον* II β 8, pro quo *σφαζόμενον* reponere nolui. In sexta autem oratione cum § 14 *ἄττα*, 20 *πράττωσι*, 39 *διήλλαττον*, 45 *πράττων* sine ulla varietate scriptum sit, contra nusquam *σσ* in talibus vocabulis reperitur, et in universum haec oratio a ceterarum vetusto colore aliquantum abhorreat et re vera recentissima omnium esse videatur, introducenda non putavi quae neque auctoritas neque ratio ulla commendaret. In fragmentis Antiphontis sophistae *σσ* uno loco, ubi traditum non erat, procul dubio reducendum erat, in eis quae ad oratorem pertinent *ττ* sexies, *σσ* semel in quintae orationis sententia (§ 5), quae a Stobaeo laudatur, reperimus: quare hic quoque mutationibus abstinui.

Alia antiquae dialecti vestigia ita raro occurrunt, ut cum prioribus editoribus servanda tantum ubi tradita erant, non interpolanda duxerim. *Ξύν* pro *σύν* in *ξυμβόλων* 5, 78, porro *ξυνειδώς* 5, 87 et § 93 deinceps *ξυνήδειν* *ξυνειδέναι* *ξυνειδότι* *ξυνειδώς*, quamquam ibidem non solum *συναγωνίζεσθαι*, sed etiam *συνειδότι*, quod nescio an casu mutarunt Turicenses. — *Ἔς* pro *εἰς* VI, 45 l. d. (*εἰσιόντ' εἰς* N, *εἰσιόντ' ἐς* A, *εἰσιόντες* v.), et III γ 7 e Bk. coniectura satis incerta *ἐς τίν'* pro eo quod traditum est *ἐστίν*. Ipse *ἐς* non recepi. — *Αἰεὶ* V, 50 in omnibus libris et VI, 2 in NABZ; *εἵνεκα* V, 88 N, III β 10 NABLM; *οἶδαμεν* II α 3 NABL, sed *ἴσμεν* ZM. In his vetustiore vel ionicam formam ubicunque praetuli, notavi autem, sicubi libri varierent.

Γίνομαι et *γινώσκω* ab Antiphontis aetate prorsus aliena sunt, sed nihilominus in libris vel saepius quam *γίγνομαι* et *γιννώσκω* et in quattuor primis orationibus fere sola occurrunt. Ego exemplum editorum Platonis, Isocratis, Thucydidis secutus ve-

tustas ubique formas vel cum libris vel sine libris tacite restitui. Cum Bekkero *γραμματείδιον* V, 53 ff. pro eo quod in libris est *γραμματίδιον* reducendum erat: perversa enim illa scriptura et eo demum tempore nata quo *ει* et *ι* pronuntiando iam non distinguebantur. In ceteris autem eiusmodi rebus optimorum librorum auctoritatem secutus sum; multaque toleravi, quae Cobetianis decretis dudum condemnata erant. Itaque *τεθνηκότας*, *ἄξαι*, *καθᾶραι*, alia id genus sicut in prioribus ita in mea quoque editione subinde invenientur.

Quamvis autem multa priores inde ab Aldo editores: Stephanus, Reiskius (R.), Bekkerus (Bk.), Turicenses, Maetznerus (Mr.) in emendandis his orationibus praestiterint, longe tamen aberat ut illorum inventis contentus vel ea quae postea prolata sunt negligere vel ipse a novis coniecturis abstinere possem. Sauppium (S.) Frankiique (Fr.) scripta, quibus multa egregia continentur, item Brieglebii (Br.) iam commemorata sunt: nomino praeterea Emperium (Emp.), qui Sauppium epistolam criticam recensens Antiphonti quoque subinde operam navavit (Emperii Opusc. philol. p. 269); Kayserum (K.), cuius in tetragiis praesertim bonae frugis plena opera exstitit (v. Rh. M. XII, 224 et XVI, 72) Spengelium porro, qui et easdem iterum tractavit (Rh. Mus. XVII p. 161) et Maetzneri editionem recensuit (Münch. Gel. Anz. 1838 2 p. 367); deinde Scheibium, P. R. Müllerum, Linderum. Cobetus quoque sicut ceteris scriptoribus fere omnibus ita etiam Antiphonti hic illic manum, non lenem illam quidem, adhibuit, et ex eius disciplina profectus G. A. Hirschigius (Hi.) in multis quos tractavit locis semper cum laude, saepe egregio cum fructu versatus est (Philol. 1854 p. 728). Denique quum iam typis haec editio mandaretur, A. Weidnerus collega (W.) gratissimam mihi atque amicissimam opem attulit. Itaque permultis in locis novae a me lectiones in Antiphontem introductae

sunt, quarum auctores in commentariis nominavi; ibidem aliae quoque coniecturae invenientur, quae mihi non satis certae neque tamen prorsus improbandae visae sunt. Omnes autem quae mihi innotuerunt apponere non huius editionis erat, editoresque ipsos ibi tantum nominavi ubi lectionem vel invenissent vel primi recepissent: quare, sicubi editio nulla nominata sit, in hac prima eam lectionem exstare putandum erit.

In fragmentis Antiphontis edendis Sauppil editione Turicensi pro fundamento usus sum: a qua in eo maxime discessi, quod sophistae Antiphontis reliquias, quoad eius fieri potuit, ab eis quae oratoris sunt segregavi ¹⁾. Nova fragmenta perpauca ex Bekkeriana Pollucis editione, quae post Sauppil curas prodiit, ascivi: rursus alia delenda visa sunt, de quibus in adnotatione explicavi.

Adieci autem Gorgiae Antisthenis Alcidamantis quae feruntur declamationes, quas quod editores Turicenses ex oratorum Atticorum operibus seclusos inter fragmenta ablegarunt, id mihi non prorsus recte fecisse videntur. Quamquam enim non satis dignas quae proprium in hac collectione volumen efficerent, multo minus tamen prorsus omittendas putavi, Antiphonti autem, cuius et ipsius declamationes quasdam habemus quique idem antiquum dicendi genus praefert atque illarum maxima pars, aptissime inter ceteros oratores adiunctum iri. Quibus de causis ita sentiam quaeque mea sit de origine dignitateque earum opinio, statim explicabo, postquam primum de codicibus, sicut in Antiphonte feci, pauca praefatus ero.

Sex harum orationum non eidem omnium codices exstant, aliaeque aliis magis minusve iniurias tem-

1) Doleo quod Sauppil dissertatio de Antiphonte sophista (Gotting. 1867) sero in manus meas pervenit, quare quae illa nova praebet in appendicem referenda erant.

poris expertae sunt. Atque miro modo factum est, ut quae optima est omnium oratio, Alcidamantis altera, non magis bonitate ceteras quam integritate praecellat. In libris A et B, qui plerumque inter se consentiunt, Gorgiae utraque et Alcidamantis Ulixes servatae sunt, in aliis compluribus, inter quos praestant Palatinus X et Laurentianus C, Antisthenes, Alcidamas, Helena Gorgiae. Huius generis praeterea sunt IKMN et Mosquensis (b), quem contulit Vater (N. Jahrb. Suppl. IX p. 25 sqq.), illius LZ et Antiphontis M, quem hic quoque sprexit Bekkerus. Tertium genus est eorum, qui solam Helenam habent: ad quod pertinent EHRVWY et praeterea Paris. Reg. 2955 (a) a Schenklio collatus (v. Philol. XXVI p. 566). Huius igitur orationis plurimi libri sunt, omnes scilicet quos enumeravi excepto L, in quo casu intercuisse videtur. — Itaque hoc primum tenendum arbitror, fuisse aliquod archetypum ex quo omnes nostri codices derivati sint: id quod lacunis corruptelisque multis quae omnibus communes sunt evincitur¹⁾. Deinde ubi praesto sunt codices A et B, eos potissimum duces habendos esse consentaneum erat: neque enim Oxoniensis N, diversus ab illo qui in his eadem littera notatur, opem suam ulterius nobis praestat. Bekkerus autem praeterea Laurentiano C plurimum tribuit, cuius sane sunt praeter ceteros multae egregiae lectiones: sed hand immerito Sauppium aliter de eo sensit. Etenim in Lysia, quem et ipsum continet, dudum a Sauppio probatum est e Palatino X Laurentianum descriptum esse, ea autem quae aliter atque ille exhibet coniecturis librarii sagacis hominis deberi. Quod cum sit certissimum, quoniam videmus harum quoque declamationum easdem in utroque codice inesse, vix dubitare possis quin in eis quoque Pala-

1) V. Helen. § 2. 12; Palamed. 2. 9 etc.; Alcid. I, 2. 3; II, 4 (γράφαι ἄν). 10 (ἀπολλυμένους) etc.

tinus Laurentiani fons putandus sit. Atque teneamus et interpolationis manifestum hominem multis locis, in Alcidamantis orationibus maxime¹⁾, et ita cum Palatino plerumque consentire videmus ut consentaneum est eum qui ex illo sit descriptus. Tamen ego aliquanto plus quam Sauppius fecit illi codici concessi, cum quaedam lectiones eius non tam ex coniectura profectae quam ex aliis fontibus repetitae videantur²⁾: quos non mirum si librarius ad manum habuit in his orationibus, quae passim ceteris oratoribus admixtae circumferebantur. De Aldina quoque non aliter iudico: cuius cum in Lysia et ipsius Palatinus fons sit, in Gorgiae Helena fere semper cum codice I consentit, in Antisthene et Alcidamante saepissime a Palatino discedit, in Palamede denique ne potuit quidem eius ope uti: quare si alium codicem Aldus in hac oratione habuit, mirum ni eodem, quoad potuit, ad ceteras quoque emendatius exhibendas usus sit. Non temere tamen huic editioni fidem praestandam esse non est quod moneam.

In formis verborum his sophistis librisve eorum satis multa concessi. *Πράσσω* quaeque similia sunt in Helena ubique scripta exstabant, in ceteris recentioribus formis intermixta: ego utrasque reliqui praeterquam in Alcidamantis altera, cui optimae aetatis orationi *θάπποσιν* et *πράπποντα* singulis locis restituenda duxi³⁾. Non mutavi *ἔσακοντίξοι* et *ἔς Μυσίαν*, quae Alcidamantis Ulixi optimi codices vindicant⁴⁾, multoque minus *ξύνοιδε* et *ξυνίετε*, quae apud Antisthenem et in Gorgiae Palamede passim

1) V. Alcid. 1, 8. 12. 26; 2, 10. 15. 23.

2) V. Antisth. 2, 5. 13; Alc. 1, 24 (*ψολόεντι βαλῶν* C et in margine *κεραυνῶ*, quae est Palatini lectio; *βέλει* Ald.); Gorg. 1, 6 (*θεοὶ* CEHKRY). 7 (*οἰκτεῖραι* etiam C, non X). 14 (*χυμούς*, quod si coniectura librarius invenit, sane ingeniosissimus idem et felicissimus fuit).

3) §§ 7. 16.

4) §§ 9. 16.

leguntur¹⁾. *Γίνεσθαι* tantum et *γινώσκω* etiam ubi sola tradita erant undecumque expuli. — Denique cum Alcidamantis altera hiatus evitandi studium manifesto prae se ferat, paucos illos qui traditi erant tolerare non potui, nisi quod τοῦ ὕδατος § 11 et ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα § 18 etiamnunc reliqui, illud excusans, hoc damnans quidem sed medelam non inveniens.

De origine harum orationum — id enim solum nunc restat — alii virorum doctorum aliter iudicarunt; in universum tamen ea nunc opinio praevalet, quam et Sauppius tutatus est, omnes illas a recentioribus sophistis compositas esse. Sed nimirum singulatim singularum causa expendenda et diiudicanda est.

Itaque Alcidamantis altera, quae est de sophistis sive de scriptarum orationum auctoribus, et defensores acres Spengelium et Vahlenium²⁾ nacta est et omnibus rebus ita excellere videtur, ut nullum mihi dubium sit optima aetate, hoc est Isocratea, eam scriptam esse. Magis dubitationi id obnoxium est, num Alcidamanti recte adscribatur: cuius rei testem praeter codices neminem habemus. Primum igitur id bene cum Alcidamante convenit, quod Isocrates et secta eius hac oratione impugnatur: nam illius adversarium Elaitam rhetorem fuisse aliunde cognitum habemus. Non obstat, id quod et ipsum Spengelius bene docuit, dicendi genus diversum a poëtico illo quod Aristoteles Alcidamanti adscribit. Nimirum ineptus scriptor fuerit, si grandibus et poëticiis verbis invectus sit in istum morem scribendi orationes. At vestigia sane, si quidem Alcidamas auctor est, illius generis dicendi comparere debent: quae re vera sunt conspicua. Quattuor modis Alcidamas, Aristotele teste, terminos pedestri orationi

1) ξύνοιθε Palam. 11. Antisth. 2, 2; ξυνίστε Ant. 1, 8.

2) Spengel *Συναγωγή τεχνῶν* p. 173 sqq. Vahlen *der Rhetor Alkidamas* p. 21.

constitutos egressus est: quod composita verba adhibuit, quod obsoletis usus est, quod epithetis supra omnem modum orationem exornavit, denique translationum usu parum moderato. Itaque si alibi *πυρίχρων* dixit et *τελεσφόρον* et *κνανόχρων*, hic occurrunt *ποδώκης*, *όμοδρομείν*, *ισόθεος*, *δυσανάληπτος*, *δυσεπικούρητος*, alia non pauca. Glossarum exempla Aristoteles *ἄθυρμα*, *ἀτασθαλία*, *τεθηγμένον* affert: num *συνερείπειν* (§ 25) minus poëticum? Idem vocabulum de verborum structura adhibitum translatio quoque est; cuius tropi praeterea multa sunt exempla: *συνεξεσμένων τῶν ὀνομάτων, δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν, ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἢ ἐπιμέλεια*. Maxime autem Alcidas in epithetis et circumlocutionibus peccavit, atque id ipsum huic quoque orationi ceteroquin egregie scriptae vitio dare possis, quod verborum copiam ostentat ambagibusque utitur ubi singula verba sufficiebant. Legas quaeso exempla ab Aristotele allata: non *δρομῶ* eum dixisse sed *δρομαία τῇ τῆς ψυχῆς ὀρμῇ*, non *χάριτος* sed *πανδήμου χάριτος δημιουργός*, non *κλάδοις* et *αἰσχύνην* sed *τοῖς τῆς ὕλης κλάδοις ἀπέκρουσε τὴν τοῦ σώματος αἰσχύνην*, cum eisque compares quae in hac oratione subinde inveniuntur: non *βραδέως* dicit sed *βραδεία τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενον* (§ 16), neque *τοῖς ἀνθρώποις* sed *τῶ τῶν ἀνθρώπων βίῳ* (§ 26 sq.), neque *μιμήσασθαι τὰ εὖ λεγόμενα* sed *μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας* (§ 4). Quibus exemplis qui volet sexcenta alia addere poterit. Itaque hoc ipso probatur Alcidas auctorem esse, quo quidam argumento usi librorum auctoritatem infirmare conati sunt. Quod autem vocalium concursum auctor evitavit, id omnino nullum argumentum praebet, quamvis Benselero ita visum sit¹⁾: neque enim scimus ab

1) De hiatu p. 170. In Alcidasantis fragmentis, ubicunque ipsa verba oratoris afferuntur, concursus vocalium fere nusquam reperitur. V. fr. 10—28 S.

Alcidamante hoc studium alienum fuisse, neque Isocratis adversarius non potuit in hac re illius exemplum sequi. Unum addo, quod singula quae auctor affert argumenta coacervantur magis quam certo ordine se invicem excipiunt: id quod et in Lysiae amatorio Plato vituperavit quodque omnino vetustae rudiorisque eloquentiae proprium fuit.

Si autem haec oratio Alcidamantem auctorem habet, non potest eiusdem esse Palamedis accusatio, quae omnibus eis rebus destituta est quibus altera vel excellit vel distinguitur. In illa verborum lectissimorum copia, in hac summa exilitas et vulgaris elocutio; in illa periodi Isocrate ipso dignae, numeri laeti, compositio diligentissima, in hac et compositio neglegens et numerorum nihil et sententiarum structura antiquae *λέξεως εἰρομένης* vestigia servans satis conspicua. Quodque his etiam maius: Alcidas, qualem ex illa oratione cognoscimus, homo fuit ingeniosus minimeque ineptus; contra huius auctor insulsissimus sophista necessario putandus est. Etenim sive vanae criminationis exemplum edere voluit, ipse conatus ineptum eum prodit: sive accusationis orationisque iudicialis, tantum abest ut quod voluerit consecutus sit, ut non possimus non stolidum eum iudicare. Recte igitur Fossius¹⁾, Sauppium, alii hanc orationem ab Alcidamante abiudicarunt. Sed quod eidem eam sophistae recentioris aevi vindicant, ea opinio neque his quae attuli probatur neque aliunde argumentis satis firmata est²⁾. Num enim illa aetas, Isocrateam dico, adeo praeter omnes felix fuit, ut nemo existeret qui

1) Fossius de Gorgia p. 81 sqq. Contra Benseler, qui alteram damnat, hanc genuinam esse posse autumat (de hiatu p. 169).

2) Parum ad probandum valet, quod de Telepho narratio cum Diodori relatione vel in verbis quibusdam consentit (Foss p. 85 sqq.): quidni idem utriusque auctor fuerit?

inepti aliquid componeret? minime vero: exemplum praesto est Polycratis, qui Isocrate ipso teste et Busiridem collaudare conatus est et conatum ineptum ineptius etiam exsecutus. Nihil est in hac oratione, quod non Polycrateis illis quae Isocrates affert plane condignum sit. At argumentum ipsum obiectant: seriore aetate, Macedonica magisque etiam Romana, talia argumenta sophistarum ineptiis inserviisse; Atticum nos novisse neminem, qui vel Palamedis accusationem defensionemve vel Aiaci et Ulixi orationes in armorum certamine habendas conscripsisset. Quasi vero eadem sint, fuisse nescire et scire non fuisse, vel permagnum intersit inter Penelopes vituperationem, laudationem Clytaemnestrae aliaque quae re vera Polycrates scripsit, et orationes eisdem illis antiquis heroibus tanquam in forensem usum compositas, vel denique illi sophistae qui ad lyricorum poëtarum exemplum encomia conscriberent, prorsus abhorrere debuissent a conatu armorum certamen, Palamedis iudicium ad tragicorum imitationem orationibus illustrandi. Pauca e multis de illius aetatis sophistis e scriptoribus comperta habemus: qua nostra scientia non tantum debemus confidere, ut quae praeter eam in codicibus tradita sunt eis fidem omnem derogemus. Sed ut redeam unde profectus sum, ita equidem de Palamedis accusatione iudico, Alcida- mantis quidem eam esse non posse, si quidem alterius ille orationis auctor, sed nihil obstare quominus illa aetate conscriptam putemus cui librorum inscriptio eam vindicat. Oratione contra sophistas, si non ipsa, certe dicendi genus eius aliquanto antiquius, ceteris autem quattuor idem recentius est.

De Gorgiae quae feruntur declamationibus nolo ea nunc repetere quae alibi uberius a me exposita sunt¹⁾: quibus id satis mihi probasse videor, utriusque auctorem aut fuisse Gorgiam aut voluisse videri.

1) Attische Beredsamkeit p. 64—72.

Quam meam sententiam non muto: id tantum paenitet quod iniquius de his scriptationibus iudicavi, quarum alteram, Palamedem dico, Reiskius non sine causa valde collaudavit et inter archetypha eloquentiae graecae forensis habuit¹⁾. Sed praeter hunc fructum, quem ex his orationibus percipimus, etiam alius est profecto non exiguus, quod etiamsi non Gorgiae haec sint opera sed ad illius imitationem sedulo composita, antiquissimi oratoris eloquentiam ex eis pari modo possumus cognoscere atque artem statuariam eam quae archaica dicitur non solum ex illius temporis monumentis sed etiam e Romanae aetatis imitationibus cognoscimus. Satis autem difficile ubique est imitationem ab archetypo discernere, maxime ubi nulla eiusdem auctoris genuina opera praesto sint. Quare cancellos, sicut in Alcidasante feci, Gorgiae nomini addere nolui.

Idem autem de eis orationibus dicendum videtur, quibus Antisthenis nomen iam temporibus Diogenis Laërtii Demetriique Magnetis, qui illius auctor est, inditum erat²⁾. En habemus antiqui auctoris testimonium, iam Attica aetate talia argumenta a sophistis tractata esse: quod tamen non prohibuit Fossium, quominus has quoque declamationes seriori alicui sophistae tribueret. Winckelmannus³⁾ contra eis patrociniatus est, neque quicquam, me iudice, afferri potest quo ea sententia refellatur. Haud inficite scriptae sunt, philosophico quodam et Socratico colore imbutae, rhetoris arte cum in aliis tum in rerum dispositione destitutae, rudis eloquentiae incultaeque monumenta. Utrum autem vera Antisthenis opera legamus an ab im-

1) Reisk. Orat. Gr. t. VIII praef.

2) Diogen. Laert. VI, 15: *Φέρονται δ' αὐτοῦ συγγράμματα τόμοι δέκα. Πρῶτος ἐν ᾧ περὶ λέξεως ἢ περὶ χαρακτήρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεὺς ἢ ὑπὲρ Ὀδυσσεως, Ὀρέστου ἀπολογία κτῆ.*

3) Winckelmann Antisthenis fragmenta p. 40.

postore aliquo nobis fraus fiat, equidem disceptare nolo, diiudicandumque eis relinquo qui Antisthenis imaginem expressam intuentes certa ea norma uti poterunt. Si autem ea quae fraudis convincere nequeamus genuina habenda sunt, haec quoque Antisthenis esse putemus, donec existat qui contrarium demonstret.

Scr. Numburgi mense Septembri CIOIOCCCLXX.

Fridericus Blass.

VITA ANTIPHONTIS

EX VITIS X ORATORUM PLUTARCHO ADSCRIPTIS.

Ἀντιφῶν Σωφίλου μὲν ἦν πατρός, τῶν δὲ δήμων ¹
 Ῥαμνούσιος. — μαθητεύσας δὲ τῷ πατρί (ἦν γὰρ ²
 σοφιστής, ᾧ καὶ Ἀλκιβιάδην φασὶν ἔτι παῖδα ὄντα
 φοιτῆσαι) καὶ δύναμιν λόγων κτησάμενος, (ἦ) ὥς
 τινες νομίζουσιν, ἀπ' οἰκείας φύσεως, ὥκνησε μὲν
 πολιτεύεσθαι, διατριβὴν δὲ συνέστησε, καὶ Σωκράτει ³
 τῷ φιλοσόφῳ διεφέρετο τὴν ὑπὲρ τῶν λόγων διαφο-
 ράν, οὐ φιλονείκως ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν
 ἰστόρηκεν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν. — καὶ τινας ⁴

Scripserunt de Antiphontis vita Caecilius Calactinus (τὸ περὶ Ἀ. σύνταγμα § 7 cf. 15. 22) et Didymus (Hermogen. π. ἰδ. p. 414 Sp.); nobis praeter hanc Plutarcheam vitam et eam quae in libris Antiphontis praemittitur Philostrati Photii Suidae Eudociae de oratoris rebus scripta servata sunt, qui tamen omnes vel e Plutarcho sua hauserunt vel certe nihil novi afferunt.

§. 1. Patris nomen etiam Σόφιλος scribitur.

2. ἦ ὥς τινες Reiskius. — ὥκνησε] ὥρμησε v., sed παρεπέμψε cod. B.

3. E Xenophonte Memor. I, 6; istud οὐ φιλονείκως contra Aristotelem dictum videtur (ap. Diog. L. II, 46; v. Sauppe de Antiph. soph. p. 7). Alius autem est Ἀ. ὁ σοφιστής, de quo cf. Diog. l. c.; Suid.; Hermog. l. c.

4. cf. Thuc. 8, 68. — πρῶτος Meziriacus: πρῶτον. — Idem referunt Hermog. l. c., Quintilianus III, 1, 11 (primus

λόγους τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν συνέγραψεν εἰς
 τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγῶνας, πρῶτος ἐπὶ τοῦτο
 5 τραπεῖς, ὥσπερ τινές φασιν. τῶν γοῦν πρὸ αὐτοῦ
 γενομένων οὐδενὸς φέρεται δικανικὸς λόγος, ἀλλ'
 οὐδὲ τῶν κατ' αὐτόν, διὰ τὸ μηδέπω ἐν ἔθει τὸ συγ-
 γράφειν εἶναι, οὐ Θεμιστοκλέους, οὐκ Ἀριστείδου, οὐ
 Περικλέους, καίτοι πολλὰς ἀφορμὰς καὶ ἀνάγκας πα-
 ρασχόντων αὐτοῖς τῶν καιρῶν· καὶ γὰρ οὐ δι' ἀσθέν-
 νειαν ἀπελείποντο τοῦ συγγράφειν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν
 εἰρημένων παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι περὶ ἐνὸς ἐκάστου
 τῶν προειρημένων ἀνδρῶν. ὅσους μέντοι ἔχομεν ἐπὶ τὸ
 παλαιότατον ἀναφέροντες ἀπομνημονεῦσαι τὴν ἰδέαν
 τῶν λόγων ταύτην μεταχειρισάμενους, τούτους εὗροι-
 τις ἂν ἐπιβεβληκότας Ἀντιφῶντι πρεσβύτη ἤδη ὄντι,
 οἷον Ἀλκιβιάδην, Κριτίαν, Λυσίαν, Ἀρχῖνον. —
 6 πρῶτος δὲ καὶ ῥητορικὰς τέχνας ἐξήνεγκε γενόμενος
 7 ἀγγίλους, διὸ καὶ Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο. — Καικίλιος δ'
 ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι Θουκυδίδου τοῦ συγγρα-

omnium orationem scripsit), Diodorus ap. Clem. Alex. Strom. I, 365 (πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἐκδοσιν γραψάμενον).

5. γοῦν] γὰρ Westerm. e Photio. — τὸ συγγρ. εἶναι Meziriacus: τοῦ συγγρ. εἶναι.

6. cf. Quint. l. c.: „*artem et ipse composuit*;" primum fuisse in arte scribenda nemo praeterea dicit. Ceterum quae exstabat Antiphontis nomine τέχνη ῥητορικὴ spuria a quibusdam putabatur, cf. Polluc. 6, 143. — Nestorem appellatum fuisse alii quoque biographi tradunt; at Plato (Phaedr. 261 C) Gorgiam potius eo nomine ornat.

7. καθηγητὴν Wyttenbach: μαθητὴν v. et Photius, διδάσκαλον TVx. Incertum est Plutarchusne an librarii eius in culpa sint. Res a multis traditur: cf. Hermog. l. c., [Tryphon.] Sp. Rh. Gr. III p. 201, Vitt. Thucyd.; ἑταῖρον dicit Aristides (ὑπ. τῶν τεττ. II p. 176 Dd.). Platonis quoque verba (Menex. 236 A): ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδευθή, μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθεῖς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀ. τοῦ Ῥαμν., vulgo ita interpretati sunt: v. Hermog. — Thuc. 8, 68.

φέως καθηγητήν τεκμαίρεται γεγονέναι, ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. — ἔστι δ' ἐν τοῖς λόγοις 8 ἀκριβῆς καὶ πιθανὸς καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχαζόμενος. — γέγονε δὲ 9 κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν τὸν σοφιστήν, ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ, καὶ παρατέτακεν ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν ὑ' γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι, ὅτε μὲν δυσὶ τριηραρχῶν 10 ναυσίν, ὅτε δὲ στρατηγῶν καὶ πολλαῖς μάχαις νικῶν καὶ συμμαχίας αὐτοῖς μεγάλας προσαγόμενος καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὀπλίζων καὶ τριήρεις πληρῶν ξ', καὶ πρεσβεύων ἐκάστοτε ὑπὲρ αὐτῶν, (καὶ) εἰς Λακεδαίμονα ἠνίκα ἐτετείχιστο Ἡετιώνεια. μετὰ δὲ τὴν 11 κατάλυσιν τῶν ὑ' εἰσαγγελθεὶς σὺν Ἀρχεπτολέμῳ ἐνὶ τῶν ὑ' ἐάλω, καὶ τοῖς περὶ τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίαις

8. Iudicium de Antiphonte Caecilii sit; sed parum integrum nobis traditum est.

9. κατὰ τὰ Π.] μετὰ Reiskius; sed cf. alteram vitam. Secundum Photium Gorgias minor natus fuit; itaque vel νεώτερον in libro suo legit, vel ipsius verba emendanda sunt (ὀλίγῳ πρότερον Γοργίου — γεγονότος cum Dryandro pro γεγονώς). — ὀλίγῳ scripsi: ὀλίγου.

10. δυσὶ τριηραρχῶν ναυσίν] haec e Xenophonte petita sunt (Hell. 2, 3, 40), qui de alio Antiphonte, eo qui a XXX viris occisus est, non de oratore loquitur. Cetera aequae falsa unde provenerint ignoro; nisi quod de Theopompo cogitare possis, quem alterum illum Antiphontem commemoravisse infra (§ 13) legitur. De legatione Spartana e Thucydide constat. — ὑπὲρ αὐτῶν Reisk.: ὑπ' αὐτῶν. — καὶ ante εἰς A. add. Westermann.

11. ἀνεγρᾶφη Westermann.: ἐνεγρ.. Damnationem Antiphontis cum non commemoret Thucydides, id quoque de familiaritate utriusque argumento fuit, cf. Vit. Thucyd. p. 190 Westerm.

ὑπαχθεῖς ἄταφος ἐρρίφη καὶ σὺν τοῖς ἐκγόνοις
 12 ἄτιμος ἀνεγράφη. — οἱ δ' ὑπὸ τῶν λ' ἀνηρῆσθαι
 αὐτὸν ἱστοροῦσιν, ὥσπερ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς
 Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ· ἐγένετο γὰρ αὐτῷ
 13 θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχος ἐπεδικάσατο. — ὅτι δ'
 ὑπὸ τῶν λ' ἀπέθανεν ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ
 ἰε' τῶν Φιλιππικῶν. ἀλλ' οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος,
 Λυσωνίδου πατρός, οὗ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ὡς
 πονηροῦ μνημονεύει. πῶς γὰρ ἂν ὁ προτεθνεὼς καὶ
 14 ἀναιρεθεῖς ἐπὶ τῶν υ' πάλιν ἐπὶ τῶν λ' εἴη; — ἔστι
 δὲ καὶ ἄλλος λόγος περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ· πρε-
 σβύτην γὰρ ὄντα αὐτὸν εἰς Συρακούσας πλεῦσαι,
 ἠνίκα ἠκμαζεν ἢ τοῦ προτέρου Διονυσίου τυραννίς·
 γενομένης δὲ παρὰ πότον ζητήσεως, τίς ἄριστός ἐστι
 χαλκός, καὶ τῶν πολλῶν διαφορομένων, αὐτὸν εἰπεῖν
 ἄριστον εἶναι ἐξ οὗ Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων
 πεποιήνται· τοῦτο δ' ἀκούσαντα τὸν Διονύσιον καὶ
 ὑπονοήσαντα προτροπὴν εἰς ἐπίθεσιν εἶναι τὸ ῥηθὲν
 προστάξει ἀναιρεθῆναι αὐτόν· οἱ δ' ὅτι τὰς τραγω-
 15 δίας αὐτοῦ διέσυρε χαλεπήναντα. — φέρονται δὲ

12. λ'] υ' ex Photio Frankius, qui in proximis καὶ ante Θεοπ. deleri iubet. Sed cf. Saupp. O. A. II p. 175.

13. Theopomp. fr. 130 Müll. — οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος Taylor.: οὗτός τε ἂν ἡμέτερος. — Λυσωνίδου cum EH Saupp. l. c.: al. libri Λυσιδωνίδου vel Λυσωδωνίδου (Μειδωνίδου ci. Keil.). — οὗ καὶ Saupp.: οὗ Taylor., καὶ libr. — ὡς πονηροῦ Taylor.: ὡς οὐ πονηροῦ Meierus; οὐ πον. libr. — γὰρ add. Meziriacus (cum H); καὶ ante ἀναιρ. om. codd. praeter EH. — ἐπὶ τῶν τετρ. Saupp. cum E: ὑπὸ τ. τ. relicui; tria haec verba et praeterea καὶ deleri vult Frankius.

14. Jam Antiphontis tragici res auctor admiscet. — πρεσβύτην Xylander (cf. Vitam alteram): πρεσβευτήν codd. et Phot. — Facete dictum huius Antiphontis ante ipsam mortem refert Aristoteles Rhet. II, 6 p. 78 Sp.

τοῦ ῥήτορος λόγοι ξ', ὧν κατεψευσμένους φησὶ Και-
 κίλιος εἶναι τοὺς κέ'. — κεκωμώδηται δ' εἰς φιλαρ- 16
 γυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Πεισάνδρῳ. — λέγεται δὲ 17
 (καὶ) τραγωδίας συνθεῖναι καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν Διονυ-
 σίῳ τῷ τυράννῳ. — ἔτι δ' ὧν πρὸς τῇ ποιήσει 18
 τέχνην ἀλυπίας συνεστήσατο, ὥσπερ τοῖς νοσοῦσιν ἢ
 παρὰ τῶν ἰατρῶν θεραπεία ὑπάρχει, ἐν Κορίνθῳ τε
 κατεσκευασμένος οἴκημά τι παρὰ τὴν ἀγορὰν προ-
 ἔγραψεν ὅτι δύναται τοὺς λυπουμένους διὰ λόγων
 θεραπεύειν, καὶ πυνθανόμενος τὰς αἰτίας παρεμυ-
 θεῖτο τοὺς κάμνοντας. νομίζων δὲ τὴν τέχνην ἐλάτ-
 τω ἢ καθ' αὐτὸν εἶναι ἐπὶ ῥητορικὴν ἀπετράπη. —
 εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὸ Γλαύκου τοῦ Ῥηγίνου περὶ ποιη- 19
 τῶν βιβλίον εἰς Ἀντιφῶντα ἀναφέρουσιν. — ἐπαι- 20
 νεῖται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ Ἡρώδου καὶ ὁ πρὸς

15. Auctor indicis eius quem restituit Studemund (Hermes II, 434) L orationes Antiphonti tribuit. Sane huic indici optimo iure omnem fidem deroges.

16. ἐν Πεισ. ex Photio Casaubonus: σπείσανδρῳ vel σὺν πεισάνδρῳ. Cf. Philostr. p. 17: καθάπτεται δ' ἡ κωμωδία τοῦ Ἀ. ὡς δεινοῦ τὰ δικανικὰ καὶ λόγους κατὰ τοῦ δικαίου συγκειμένους ἀποδιδόμενον πολλῶν χρημάτων αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσιν. Hinc etiam φιλαργυρίας crimen, quo cum omnibus sophistis Antiphon petebatur. Mercedem primum pro orationibus eum accepisse perhibent Diodorus l. c. et Ammian. Marc. XXX, 4.

17. δὲ καὶ Frankius ex Photio: δὲ.

18. Haec si quam fidem habent, de sophista A. valent, non de oratore.

19 cf. Müller Hist. Gr. II, p. 23.

20. Ἡρώδου Palmer: Ἡροδότου. — ταῶν Ruhnkenius: ἰδεῶν. — Orationem quam in sua causa orator habuit insigni laude praedicat Thucydides (8, 68): ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων, αἰτιαθεὶς ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. Quod historici iudicium et a Cicerone (Brut. § 47) et a Quintiliano (III, 1, 11) commemoratur. Agathon quoque tragico oratio illa valde placuit: cf. quae narrantur ap. Aristot. Eth. Eud. 3, 5:

Ἐρασίστρατον περὶ τῶν ταῶν καὶ ὁ περὶ τῆς εἰς-
αγγελίας, ὃν ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέγραφε, καὶ ὁ πρὸς
21 Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων. — ἔγραψε
δὲ καὶ κατὰ Ἴπποκράτους τοῦ ἰατροῦ λόγον καὶ εἶλεν
αὐτὸν ἐξ ἐρήμου.

22 Ψήφισμα ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, ἐφ' οὗ οἱ ὕ-
κατελύθησαν, καθ' ὃ ἔδοξεν Ἀντιφῶντα κριθῆναι, ὃ
Καικίλιος παρατέθειται. „Ἐδοξε τῇ βουλῇ, μιᾷ καὶ
23 εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας, Δημόνικος Ἀλωπεκῆθεν
ἐγραμμάτευε, Φιλόστρατος Παλληνεὺς ἐπεστάτει,
Ἄνδρων εἶπε· περὶ τῶν ἀνδρῶν οὓς ἀποφαίνουσιν
οἱ στρατηγοὶ πρεσβευομένους εἰς Λακεδαίμονα ἐπὶ
κακῷ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων, καὶ ἐκ τοῦ στρατο-
πέδου πλεῖν ἐπὶ πολεμίας νεῶς καὶ πεξεῦσαι διὰ
Δεκελείας, Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ὀνομακλέα καὶ Ἀντι-

καὶ μᾶλλον ἂν φροντίσειεν ἀνὴρ μεγαλόψυχος τί δοκεῖ ἐνὶ
σπουδαίῳ ἢ πολλοῖς τοῖς τυγχάνουσιν, ὡςπερ Ἀντιφῶν ἔφη
πρὸς Ἀγάθωνα κατεψηφισμένος τὴν ἀπολογίαν ἐπαινέσαντα.

21. ἰατροῦ στρατηγῶν E, ἰατροῦ στρατηγοῦ cett., ἰατροῦ
Photius. Contra ἰατροῦ delent Westermann et Sauppe (O.
A. II, 139).

22. Psephisma e Crateri συναγωγῇ ψηφισμάτων Caeci-
lius desumpsit, cf. Harpocrat. s. v. Ἄνδρων: Ἄνδρωνά φησιν
εἶναι Κρατερός ἐν θ' τῶν ψηφισμάτων τὸν γράψαντα τὸ
ψήφισμα τὸ περὶ Ἀ. τοῦ ῥήτορος. — Vocabulum ψήφισμα
iterant libri post κατελύθησαν; em. Duebner.

23. Decretum initio mutilum est; tribus nomen deesse
monuit Schoemannus de comit. Athen. p. 132 (Westerm.). —
πρεσβευσομένους vel πρεσβευσαμένους Reiskius, qui etiam
ἐκ ante τοῦ στρ. deleri vult, de exercitu Atheniensi qui apud
Samum erat intellegens. — δοκῆ Frankius ex H: δοκοῖ. —
προσελομένοις Reisk.: προσελομένους. — ἡρημένους T: εἶρ.
cett., unde Reiskius: κατηγ. τῶν εἰρημένων τοὺς ἡρημένους
κατηγόρους. Inter praetores eius anni eosdemque in illo
iudicio accusatores Theramenes quoque fuit, de quo Lysias
(in Erat. § 67): Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον φιλτάτους
ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινε. — ἄλλος] ἄλλους T.

φῶντα συλλαβεῖν καὶ ἀποδοῦναι εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπως δῶσι δίκην· παρασχόντων δ' αὐτοὺς οἱ στρατηγοὶ καὶ ἐκ τῆς βουλῆς οὕστινας ἂν δοκῇ τοῖς στρατηγοῖς προσελομένοις μέχρι δέκα, ὅπως ἂν περὶ παρόντων γένηται ἡ κρίσις· προσκαλεσάσθωσαν δ' αὐτοὺς οἱ θεσμοθέται ἐν τῇ αὔριον ἡμέρᾳ, καὶ εἰσαγόντων, ἐπειδὴν αἱ κλήσεις ἐξήκωσιν, εἰς τὸ δικαστήριον περὶ προδοσίας. κατηγορεῖν (δὲ) τοὺς ἡρημένους συνηγόρους καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἄλλος ἄν τις βούληται· ὅτου δ' ἂν καταψηφίσηται τὸ δικαστήριον, περὶ αὐτοῦ ποιεῖν κατὰ τὸν νόμον ὃς κεῖται περὶ τῶν προδόντων.“ Τούτῳ ὑπογέγραπται τῷ δόγματι ἡ 24 καταδίκη. „Προδοσίας ὄφλον Ἀρχεπτόλεμος Ἴπποδάμου Ἀγρουλῆθεν παρών, Ἀντιφῶν Σωφίλου Ῥαμνούσιος παρών. τούτοις ἐτιμήθη τοῖς ἔνδεκα παραδοθῆναι καὶ τὰ χρήματα δημόσια εἶναι καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπίδεκατον, καὶ τὰ οἰκία κατασκάψαι αὐτοῖν, καὶ ὄρους θεῖναι τοῖν οἰκοπέδοις ἐπιγράψαντας Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος τοῖν προδόταιν· τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναι τὰ οἰκία αὐτοῖν· καὶ μὴ ἐξεῖναι θάψαι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα Ἀθήνησι μηδ' ὄσης Ἀθηναῖοι κρατοῦσι, καὶ ἄτιμον εἶναι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα, καὶ γένος τὸ ἐκ τοῦτον, καὶ νόθους καὶ γνησίους, καὶ ἐάν (τις) ποιήσῃται τινα τῶν ἐξ

24. τὸ οἰκία ante κατασκ. cum Frankio Duebnerus: τῷ οἰκία AHP, τῇ οἰκία Ald., τὰς οἰκίας vulg. — αὐτοῖν Duebner.: αὐτῶν. — προδότοις P, προδόντοις Duebn. — τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναι τε οἰκίαν ἐς τὸν libri; τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναι τὰς οἰκίας αὐτῶν Meier (τὸ οἰκία αὐτοῖν Duebn., τὴν οὐσίαν αὐτοῖν Westermann.). — καὶ ante ἤπερ add. Westermann. — ἤπερ ἀνάκειται τὰ Reiskius; ἐν ἤπερ ἂν καὶ τὰ Wyttenbach. — τούτου libri, τοῦτο Reiskius, qui et προθέσθαι pro θέσθαι.

Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος, ἄτιμος ἔστω ὁ ποιη-
 σάμενος. ταῦτα δὲ γράψαι ἐν στήλῃ χαλκῇ, (καὶ) ἤπερ
 ἂν καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ Φρυνίχου, καὶ τοῦτο
 θέσθαι.“

2.

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

1 Ἀντιφῶν υἱὸς μὲν ἦν Σωφίλου, φυλῆς δ' Αἰαν-
 2 τίδος, Ῥαμνούσιος τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὰ Περσικὰ
 3 γενόμενος συνήκμασε Γοργία τῷ σοφιστῇ. καὶ διδα-
 σκάλῳ τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ πατρὶ διδάσκοντι
 γράμματα, τῆς ἡλικίας προβαινούσης τὰ περὶ τοὺς
 4 λόγους ἐξεπόνησε· φυσικῇ (δὲ) δεινότητι τὴν ἐκ τῆς
 ἀσκήσεως μελέτην προσλαβὼν, μηδενὸς μὲν ἀκροασά-
 μενος, ὅτι μηδ' ἦν πῶ τις τότε μήτε λόγων μήτε τεχνῶν
 ῥητορικῶν συγγραφεὺς μήτε σοφιστῆς προεστηκὼς
 διατριβῆς, τοῖς (τῶν) πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐντυχῶν βιβλίοις
 καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα, εἰς τοσοῦτον προῆλθε
 δεινότητος ὥστε Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο διὰ τὴν ἐν τῷ
 5 λέγειν ἡδονήν. τοῦ πολιτεύεσθαι δὲ ἀποστὰς νέος
 ὢν ἐν Κορίνθῳ παρὰ τὴν ἀγορὰν οἴκημα εἰς ὑπο-
 δοχὴν ἀκροατῶν ποιήσας καὶ ἔξωθεν ἐπιγράψας ὅτι
 6 τοὺς λυπουμένους παραμυθεῖται, εἶτα φιλοχρήματος
 ὢν καὶ οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγωδίας

Reperitur haec vita in libris Antiphontis orationibus
 praemissa: quamobrem, quamquam tota e Plutarchea pendet
 nulliusque pretii est, tamen eam recipiendam duxi.

1. Σωφίλου Westerm.: Σοφίλου. — τῶν δῆμων Hirschig.
 — 4. δὲ post φυσικῇ add. Saupp. — πῶ τις τότε Fr.: πῶ τις
 τό τε N; πῶ τις cett. — ἐπεκαλεῖτο N Westerm. Mr.:
 ἐκαλεῖτο.

ἐποίει. ἀποστάς δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτρέ- 7
 πετο, καὶ συστησάμενος ἐν Ἀθήναις διατριβὴν Σω-
 κράτει περὶ τῶν ἐλεγκτικῶν διεφέρετο. πολλοὺς δὲ 8
 παιδεύσας ἐπαίδευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ 9
 Πελοποννησιακῷ πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε
 τὴν δημοκρατίαν καὶ ἐποίησε τοὺς ὑ' μετὰ τῶν περὶ
 Ἀρχεπτόλεμον. εἰσαγγελθεὶς δὲ ἐάλω καὶ τοῖς τῶν
 προδοτῶν ὑπαχθεὶς ἐπιτιμίῳις ἄταφος ἐρρίφη. φασὶ 10
 δέ (τινες) ἐν Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυ-
 σίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικό-
 μενος ἔσκωπεν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τὰς τραγω-
 δίας, καὶ διὰ τοῦτο, φασὶν, ἀχθεσθεὶς ἀπέκτεινεν
 αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' 11
 ὑπώπτευσθη, φασί, καταλῦσαι θέλων τὴν τυραννίδα.
 ἐρωτηθέντα γὰρ φασιν αὐτὸν παρὰ τοῦ Διονυσίου,
 ποῖος αὐτῷ χαλκὸς ἀρέσκει, εἰπεῖν, ὅθεν ἐγένοντο
 Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

3.

DE ANTIPHONTIS ELOQUENTIA

CAECILII CALACTINI FRAGMENTUM.

Ὁ μέντοι Σικελιώτης Καικίλιος μὴ κεχροῆσθαί
 φησι τὸν ῥήτορα τοῖς τῆς διανοίας σχήμασιν, ἀλλὰ

10. *τινες* cum Ald. add. Bekkerus (Westerm. Maetzner.);
 porro Ald.: ὅτι ἐν Σ. παρὰ Δ., omissis αὐτὸν τελ. cum BLZ
 et mox γὰρ cum eisdem; denique ὅτε πρὸς pro καὶ πρὸς
 habet et om. φασὶν post τοῦτο.

III. Exstat ap. Photium cod. 259 p. 485 b 15 Bekk..
 De Caecilii libro (περὶ Ἀντιφῶντος σύνταγμα) v. supra. —
 ἐξάλλαξιν] ita Longinus Sp. Rh. Gr. I p. 325, 9, qui aperte

κατευθὺ αὐτῷ καὶ ἀπλάστους τὰς νοήσεις ἐκφέρεσθαι, τροπὴν δὲ ἐκ τοῦ πανούργου καὶ ἐξάλλαξιν οὔτε ζητῆσαι τὸν ἄνδρα οὔτε χρήσασθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν δὴ τῶν νοημάτων καὶ τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀκολουθίας ἄγειν τὸν ἀκροατὴν πρὸς τὸ βούλημα. „οἱ γὰρ πάσαι ῥήτορες ἱκανὸν αὐτοῖς ἐνόμιζον εὔρεϊν τε τὰ ἐνθυμήματα καὶ τῇ φράσει περιττῶς ἀπαγγεῖλαι. ἐσπούδαζον γὰρ τὸ ὅλον περὶ τὴν λέξιν καὶ τὸν ταύτης κόσμον, πρῶτον μὲν ὅπως εἴη σημαντική τε καὶ εὐπρεπῆς (τοῖς ὀνόμασιν), εἶτα δὲ καὶ ἐναρμόνιος ἢ τούτων σύνθεσις· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἰδιώτας διαφορὰν ἐπὶ τὸ κρεῖττον περιγίνεσθαι.“ εἶτα εἰπὼν ὡς ἀσχημάτιστος εἴη κατὰ διάνοιαν ὁ τοῦ Ἀντιφῶντος λόγος, ὡς περ ἐπιδιορθούμενος ἑαυτόν· „οὐ τοῦτο λέγω“, φησὶν, „ὡς οὐδὲν εὔρίσκειται διανοίας παρ' Ἀντιφῶντι σχῆμα, καὶ γὰρ ἐρώτησις που καὶ παράλειψις καὶ ἕτερα τοιαῦτα ἐνεισὶν αὐτοῦ τοῖς λόγοις· ἀλλὰ τί φημι; ὅτι μὴ κατ' ἐπιτήδευσιν μηδὲ συνεχῶς ἐχρήσατο τούτοις, ἀλλ' ἐνθα ἂν ἢ φύσις αὐτῆ μεθοδείας χωρὶς τινα ἐπῆγεν· ὃ δὴ καὶ περὶ τοὺς τυχόντας τῶν ἰδιωτῶν ἔστιν ὄρα. διὰ τοῦτο καὶ ὅταν τις ἀσχηματίστους εἶναι λέγῃ λόγους, οὐ καθάπαξ οἰητέον τῶν σχημάτων αὐτοῦς ἀπεστερη-

eodem Caecili loco usus est: ἐνάλλαξιν. cf. etiam Alexandr. π. σχημάτων III, 11 Sp.: σχῆμά ἐστιν ἐξάλλαξις λόγον ἐπὶ τὸ κρεῖττον. — περὶ τε τὴν λέξιν libri praeter A, e quo delet vit τε Bk. — εἶτα δὲ καὶ] δὲ Bk. ex A addidit. — τοῖς ὀνόμασιν addidi propter τούτων. — ἐν τούτῳ] an ἐκ τούτων? — παράλειψις Bk. ex A: παράληψις. — τινος et ἀπῆγεν libri. — οἰητέον Bk. ex A: οἴηται.

Dionysius Halic. Antiphontem non nisi raro breviterque commemorat: v. de Isae. c. 20 (cf. de Dem. c. 8); de comp. p. 53; ibd. p. 150; de Thucyd. c. 51; c. 53; ad Ammae. I c. 2.

μένους εἶναι, τοῦτο γὰρ ἀδύνατον, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐμμέθοδον καὶ συνεχὲς καὶ ἐρωωμένον τῶν σχημάτων οὐκ ἔστιν ὀρώμενον ἐν αὐτοῖς.“

4.

HERMOGENIS DE ANTIPHONTE
IUDICIUM.

Περὶ δὲ Ἀντιφῶντος λέγοντας ἀνάγκη προειπεῖν, ὅτι καθάπερ ἄλλοι τέ φασιν οὐκ ὀλίγοι καὶ Δίδυμος ὁ γραμματικός, πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ ἱστορίας φαίνεται, πλείους μὲν γεγόνασιν Ἀντιφῶντες, δύο δὲ οἱ σοφιστεύσαντες, ὧν καὶ λόγον ἀνάγκη ποιήσασθαι. ὧν εἷς μὲν ἔστιν ὁ ῥήτωρ, οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται^{386 W}. λόγοι καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι, ἕτερος δὲ ὁ καὶ τερατοσκόπος καὶ ὄνειροκρίτης λεγόμενος γενέσθαι, οὗπερ οἱ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμοιοῦς καὶ ὁ πολιτικός. ἐγὼ δὲ ἔνεκα μὲν τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἰδεῶν πείθομαι δύο τοὺς Ἀντιφῶντας γενέσθαι· πολὺ γὰρ ὡς ὄντως τὸ παραλλάττον τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων πρὸς τοὺς λοιπούς· ἔνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτωνι καὶ παρ' ἄλλοις

IV. Hermogen. περὶ ἰδεῶν τόμ. B Sp. Rh. Gr. II p. 414 sq. — οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι κτέ.] dedi locum ex emendatione Saupprii. Codd.: οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι καὶ δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι· ἕτερος δὲ — —, οὗπερ οἱ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμοιοῦς καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικός. Contra Spengel. coniecit (recep. Walz.): — — φέρονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμοιοῦς καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικός καὶ ὅσοι — — οὗπερ οἱ (deleto τε) περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι.

ἱστορουμένου πάλιν οὐ πείθομαι. Θουκυδίδην γὰρ Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν ἀκούω πολλῶν λεγόντων, καὶ τὸν μὲν Ῥαμνούσιον εἰδὼς ἐκεῖνον οὐπερ εἶσιν οἱ φονικοί, τὸν Θουκυδίδην δὲ πολλῶ (τούτου) κεχωρισμένον καὶ κεκοινωνηκότα τῷ εἶδει τῶν τῆς ἀληθείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι.

387W. οὐ μὴν ἀλλ' εἴτε εἷς ὁ Ἀντιφῶν ἐγένετο, δύο λόγων εἶδεσι τοσοῦτον ἀλλήλων διεστηκόσι χρησάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἑκάτερος ὁ μὲν τοῦτο ὁ δὲ ἐκεῖνο μετελθών, ἀνάγκη χωρὶς περὶ ἑκατέρου διελθεῖν· πλεῖστον γὰρ ὡς ἔφαμεν τὸ μεταξύ.

Ὅ τοίνυν Ῥαμνοῖσιος Ἀντιφῶν, οὐπερ οἱ φονικοί φέρονται, πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ σαφές καὶ κατὰ τὸ ἀληθινὸν καὶ τὸ ἄλλως ἠθικόν, ὥστε καὶ πιθανός, ἦττον δὲ ἅπαντα ταῦτα ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ καὶ πρῶτος λέγεται τοῦτο μετελθεῖν τὸ εἶδος καὶ ὅλως εὐρετῆς καὶ ἀρχηγὸς γενέσθαι τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ· καὶ γὰρ ἐστὶ τοῖς χρόνοις τῶν δέκα ῥητόρων τούτων πρεσβύτατος ἀπάντων. μεγέθει δὲ χρῆται μὲν οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δὲ πως καὶ συνυφασμένῳ καὶ οὐ κατὰ τὸν Ὑπερίδην διεστηκότι τῶν ἄλλων, οὐδ' αὖ κατὰ τὸν Αἰσχίνην σοφιστικῶ, καίτοι τῆς λέξεως αὐτῷ πολλαχοῦ διηρημένης. ἐπιμελής γε μὴν οὕτως ὡς μὴ εἶναι προσκορῆς· γοργὸς δὲ μετρίως ἐστὶ καὶ δεινὸς ὡσαύτως.

Ὁ δ' ἕτερος Ἀντιφῶν, οὐπερ οἱ τῆς ἀληθείας εἰσὶ λεγόμενοι λόγοι, πολιτικὸς μὲν ἠκιστὰ ἐστὶ, σεμνὸς δὲ καὶ ὑπέρογκος τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῷ δι' ἀποφάνσεων περαίνειν τὸ πᾶν, ὃ δὴ τοῦ ἀξιωματι-

κοῦ λόγου ἐστὶ καὶ πρὸς μέγεθος ὀρῶντος· ὑψηλὸς δὲ τῇ λέξει καὶ τραχύς, ὥστε μὴ πόρρω σκληρότητος εἶναι. καὶ περιβάλλει δὲ χωρὶς εὐκρινείας, διὸ καὶ συγγεῖ τὸν λόγον καὶ ἔστιν ἀσαφὴς τὰ πολλά. καὶ ἐπιμελὴς δὲ κατὰ τὴν συνθήκην καὶ ταῖς παρισώσεσι χαίρων· οὐ μὴν ἥθους γέ τι οὐδ' ἀληθινοῦ τύπου μέτεστι τῷ ἀνδρὶ. φαίην δ' ἂν ὡς οὐδὲ δεινότητος πλὴν τῆς φαινομένης μὲν, οὐ μὴν οὔσης γε ὡς ἀληθῶς.

ARGUMENTA ORATIONUM BREVITER DESCRIPTA.

Or. I. Pater eius qui verba facit cum apud amicum quendam Philoneum coenaret, uterque subito morbo correptus est, quo Philoneos statim, alter viginti post diebus periit. Pellex Philonei, quae pocula ministraverat, veneficii damnata et necata est. Sed ipse pater suspicabatur, suae uxoris consilio scelus patratum esse, quae pellici a viro neglectae persuasisset ut potionem illam tanquam amatorium utrique praeberet. Filio igitur, uxoris privigno, mandavit ut mortem suam ulcisceretur. Qui cum adolevisset, patris mandatum exsequitur, noverca *φαρμακείας γραφῆ* apud Areopagum in ius

Hermogenes Antiphonti inter X oratores octavum locum assignat, posthabitis nempe Lycurgo et Andocide. Ordo autem is est, ut eos anteponat qui *πολιτικώτατοι* sint, h. e. maxime perspicue et ad veritatem accommodate ideoque ad persuadendum aptissime loquantur. — Qui tria genera orationis discernunt, grande medium tenue, ei Antiphontem, ut conveniebat, in primo ponunt (Sp. Rh. Gr. III p. 201); ceterum omnino raro apud Graecos, rarius etiam apud Latinos scriptores Antiphontis mentio fit.

vocata; rea defenditur a suo filio, accusatoris fratre germano. Tempus incertum. Ceterum oratio multis in partibus rudior num ab Antiphonte profecta sit iure dubitatur.

Or. II (Tetralogia I). Causa quam sibi finxit orator haec est. Vir quidam a coena rediens noctu una cum servulo interfectus, neque tamen vestimentis spoliatus est. Qui primi advenerunt, servum etiamnum vivum reppererunt: qui interrogatus unum tantum ex interfectoibus se cognovisse dixit, eum qui iam a cognatis interfecti reus factus est. Is cum mortuo cum antea magnas inimicitias gesserat, tum illo ipso tempore sacrilegii gravissima accusatione ab eo petitus erat, quam cum alio nullo modo effugere posset, scelere inimicum sustulisse arguitur. Negat reus et suspicionem in alios potius, latrones maxime, avertere studet. — De tempore tetralogiarum omnia incerta sunt; auctorem earum alium esse atque ceterarum orationum Pahlus contendit: cuius tamen argumenta ad probandum non sufficiunt*).

Or. III (Tetralogia II). Cum adolescentes quidam in gymnasio iaculando certarent, puer qui adstabat ab uno eorum iaculi ictu forte necatus est. Pater pueri adolescentem caedis imprudenter factae apud Palladium accusat. Reus a suo patre defenditur, qui mortis auctorem illum ipsum fuisse contendit qui necatus est, quippe qui percurrere conatus iaculum recte coniectum corpore exceperit.

Or. IV (Tetralogia III). Vir quidam aetate provector a iuvene male mulcatus ex eis vulneribus aliquot post diebus mortuus est. Iam illius cognati iuvenem homicidii accusant: qui se ita defendit, ut non se mortis auctorem fuisse contendat, sed medicum, qui vulnera perverse curaverit, vel etiam illum ipsum, qui primus pulsaverit eoque omnium eorum

*) Cf. praeterea quae exposuit Spengelius Rh. Mus. N. F. XVII p. 166 sqq.

quae secuta sunt auctor exstiterit. Ceterum post alteram accusatoris orationem reus, sicuti per legem licebat, defensione deserta iudicio se subtrahit: quam excipit pro eo amicorum quidam.

Or. V. Herodes Atheniensis qui Mytilenis post expugnationem urbis a. 427 factam agrum sorte duxerat, cum illinc Aenum navigaret et in agro Methymnaeo in terram escendisset, neque rediit in navem neque usquam postea comparuit. Cognati Mytilenaeum quendam, divitis hominis filium, qui una in navi fuerat, sceleris in Herodem commissi insimulaverunt, freti maxime servi cuiusdam indicio, de quo quaestionem habuerant, quique cum se sceleris adiutorem professus esset, statim ab illis necatus erat. Ceterum Lycino Atheniensi Herodis inimico, qui et ipse Mytilenis habitabat, Mytilenaeum eam operam recepisse arguebant. Itaque Mytilenaeus Athenis ἀπαγωγῆ sive ἐνδείξει reus factus et cum advenisset in carcerem coniectus est, donec apud heliastarum iudicium causam capitis diceret. Reus cum adversariorum argumenta diluere studet tum eo maxime nititur, quod legibus aliud iudicium, Areopagi nempe, talibus causis constitutum sit; itaque hoc certe iudicio, quo tamquam κακοῦργος causam diceret, absolvi se debere. Oratio, quam in praestantissimas Antiphontis veteres rettulerunt, habita esse videtur circa annum 418 a. Chr. n.

Or. VI. Civi Atheniensi haud ignobili cum munus puerorum chori ad Thargelia exercendi instruendique delatum esset, forte accidit ut puerorum unus, Diodotus nomine, e potione vocis causa oblata exspiraret. Frater eius Philocrates choragum apud Areopagum φαρμάκων γραφῆ postulavit, illius consilio (βουλεύσει), quamvis non exitii causa, potionem puero datam arguens. Reus et suas partes in ea re omnino nullas fuisse contendit, et adversarium pecunia a quibusdam quorum ipse nomina detulerat corruptum accusationem suscepisse demonstrat. Habi-

ta esse videtur oratio Sauppio circa ea tempora quae cladem in Sicilia acceptam insecuta sunt; quae tamen opinio, quamvis minime improbabilis, argumentis certioribus non satis munita est. Primam eo anno prytaniam Erechtheidis fuisse constat. — Epilogum autem deesse orationi Maetznerus et Spengelius bene docuerunt.

1.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. Steph.

Φιλόνεώς τις, ἔχων παλλακὴν τινα, φίλος ἦν τοῦ¹¹¹ πατρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰς πορνείον στήσειν ἠπέιλησεν. ὁ δὲ πατήρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυναικὸς μητριαν τῷ παιδί ἐπεισήγαγε. κοινολογησαμένης δὲ ταύτης τῇ παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ διὰ τὸ μηδὲ αὐτὴν πάνυ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἔδοξεν ἀμφοτέραις φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἀνδρας. κατασκευασάμεναι δὲ ἑορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων (φίλοι γὰρ ἦσαν) δεδώκασιν ἀμφοτέροις τὸ φάρμακον ἐν πώματι. καὶ ὁ μὲν Φιλόνεως πλέον λαβὼν παρραχῆμα ἀνηρέθη, ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον πατήρ ἔλαττον λαβὼν εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς. ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητριαν φαρμακείας. καὶ ἢ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἢ στάσις δὲ στοχασμός· σημείον δὲ τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς βόσανον.

Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος, ὧ ἀνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκήψαντος τοῦ πατρὸς ἐπεξελεθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι, τοῦτο δὲ εἰ

¹Υπόθ.] διὰ τὸ ante μηδὲ om. N. — πώματι pr A (Mr.): πόματι N, ἐκπόματι L, ἐκπώματι cett. — ἢ ante στάσις om. N.

1. δικῶν NAM R.: δοκῶν. — ἔχει μοι N (ἔχοι μοι A pr.) et ci. Gesner: ἔχοιμι v. ante Bk.

- ἐπεξιόντι ἀναγκαίως ἔχει οἷς ἥκιστα ἐχοῖν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι, ἀδελφοῖς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν.
- 2 ἢ γὰρ τύχη καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἠνάγκασαν ἐμοὶ πρὸς τούτους αὐτούς τὸν ἀγῶνα καταστῆναι, οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δ' ἐπεξιόντι βοηθούς. νῦν δὲ τούτων τὰναντία γεγένηται· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθεστᾶσιν ἀντίδικοι καὶ φο-
- 3 νεῖς, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει. Δέομαι δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, ἐὰν ἐπιδείξω ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς τὴν τούτων μητέρα φονέα οὖσαν τοῦ ἡμετέρου πατρός, καὶ μὴ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανωμένην,
- 112 τιμωρῆσαι πρῶτον | μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις, οὓς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων διαδεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκείνοις περὶ τῆς καταψηφίσεως δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τεθνηκότι, καὶ ἅμα
- 4 ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γὰρ μοι ἀναγκαῖοι. οὓς γὰρ ἐχοῖν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, ἐμοὶ δὲ βοηθούς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶτος φονεῖς γεγένηνται, ἐμοὶ δ' ἀντίδικοι καθεστᾶσι. πρὸς τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθούς, ἢ ποῖ τὴν καταφυγὴν ποιήσεται ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;
- 5 Θανμάζω δ' ἐγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἦντινά ποτε γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ, καὶ εἰ

2. ἠνάγκασαν ἐμὲ — εἰς ἀγῶνα Hi. Cob.

3. καὶ προβουλῆς add. NAB Bk. — οὖσαν] γενομένην L pr. et v. ante Bk. — καὶ ante πολλάκις om. N, quod probat Fr. — verba περὶ τῆς καταψηφίσεως cum Lehnero del. Mr. — τεθνεῶτι postulant Turr.; it. 4 γ 1 et 5, 10. — ἀπολελειμμένῳ] ἀπειλημένῳ N.

4. ἔλθῃ N Mr.: ἔλθοι (ἀν ἔλθοι Dobr.). — ἦν ποῖ N.

νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ
 προδοῦναι. ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι
 ἀφείναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ
 τοῦ μὲν ἐκ προβουλήs ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆs δὲ
 ἐκουσίως ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. Καὶ οὐ τοῦτό 6
 γ' ἐρεῖ ὡς εὖ οἶδεν ὅτι γ' οὐκ ἀπέκτεινεν ἡ μήτηρ
 αὐτοῦ τὸν πατέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷs μὲν γὰρ
 αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶs εἰδέναι παρὰ τῆs βασιάνου,
 οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷs δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτο
 αὐτὸ προὔθυμήθη. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ
 ἐγὼ προὔκαλούμην, προθυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν
 ἦ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν. μὴ γὰρ ὁμολογούντων τῶν 7
 ἀνδραπόδων οὗτός τ' εὖ εἰδῶs ἂν ἀπελογεῖτο καὶ
 ἀντέσπενδε πρὸs ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπήλ-
 λακτο ἂν ταύτης τῆs αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ ἠθέλησε
 ποιήσασθαι ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων, πῶs περὶ γ'
 ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι, ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ τού-
 των εἰδέναι; [πῶs οὖν περὶ τούτων, ὧ δικάζοντες,
 αὐτὸν εἰκὸs εἰδέναι, ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε;]
 τί ποτε ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; ἐκ μὲν γὰρ τῆs 8
 τῶν ἀνδραπόδων βασιάνου εὖ ἤδει ὅτι οὐχ οἷόν τ'
 ἦν αὐτῇ σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανισθῆναι ἠγεῖτο
 τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ γὰρ γενόμενα ἐν τούτῳ

5. εὐσέβειαν] εὐσεβεῖν Cob. — προβολῆs pr. A Z. — ἀκουσίως N A Bk.: ἀκουσίας.

6. ὅτι γ' οὐκ] γ' add. N A Fr. — τοῦτο αὐτὸ προ-
 θυμήθη N (τοῦτ' αὐτὸ cett.) — προθυμηθῆναι del. S.,
 qui deinde scribi vult: ὅπως τὸ πραχθὲν ἦν καὶ τὸ ἀληθές,
 ἐπεξελθεῖν (h. e. investigare). An ὅπως τὸ πραχθὲν εἰs τὸ
 ἀληθές ἐξελεγχθῆ? cf. Thuc. 3, 64.

7. μὴ γὰρ ὁμολογούντων N Bk.: μὴ ὁμολ. γὰρ Ald.,
 μὲν γὰρ ὁμολ. ABLZ. — ἠθέλησε ποιήσασθαι ἔλεγχον
 N Mr.: ἠθέλησεν ἔλ. ποιήσ. — νν. πῶs οὖν — εἰδέναι om.

ἀφανισθῆναι ᾤθησαν. πῶς οὖν εὖορκα ἀντομω-
 μοκῶς ἔσται φάσκων εὖ εἰδέναι, ὅς οὐκ ἠθέλησε
 σαφῶς πυνθέσθαι ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιοτάτῃ βα-
 9 σάνῳ χρήσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγματος; τοῦτο
 μὲν γὰρ ἠθέλησα μὲν τὰ τούτων ἀνδράποδα βασανί-
 νισαι, ἃ συνήδει καὶ πρότερον τὴν γυναῖκα ταύτην,
 μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ θάνατου
 μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἰληφότα
 ἐπ' αὐτοφώρῳ, ταύτην τε οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, πλὴν
 οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φάσκουσιν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλ-
 10 τροις. διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον τοιαύτην ἠθέλησα
 ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν γραμματείῳ ἃ
 ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην. βασανιστὰς δὲ
 αὐτοὺς τούτους ἐκέλευον γίνεσθαι ἐμοῦ παρόντος,
 ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ ἐπερωτῶμι λέγοιεν, ἀλλ'
 ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι· καὶ
 αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιόν ἐστιν εἶναι, ὅτι
 ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πα-
 τρός· εἰ δὲ ἄπαρνοι γίνονται ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολο-
 γούμενα, (ἢ βάσανος) ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα κατη-
 γορεῖν· αὕτη γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῆ παρεσκευασμένους

N, propter εἰδέναι bis positum. Totam autem sententiam scholion ad eam quae antecedit esse puto, cf. § 12.

8. αὐτήν NMr. — εὖορκα . . A. — ἀντομωμοκῶς N. — ὅς (γε) Hi. coll. § 7. 26.

9. ἠθέλησα μὲν S. Turr. Fr. (v. S. Epist. crit. p. 28): ἠθελήσαμεν. — τε post ταύτην add. N Mr. (ταύτην . . A, καὶ ταύτην Ald.).

10. τοι αὐτήν add. N, τοιαύτην Fr. — ἐπερωτῶμι (R.) firmat N: ἐπερωτῶ μὴ. — τοῦτο τεκμήριον R. et firmat N: τούτου τεκμ.. — δίκαιον ἔσται codd., ἱκανὸν ἔσται ci. R., δ. ἔστιν εἶναι ci. Mr. — γένοιτο ZM. — ἢ βάσανος add. Turr., ἢ δίκη add. Ald. (vulg. ante Bk.) — ἀναγκάζει codd., em. Steph.

λέγειν τὰληθῆ κατηγορεῖν ποιήσει. καίτοι εὖ οἶδά 11
 γ', εἰ οὗτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ τάχιστα αὐτοῖς
 ἀπηγγέλθη ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρὸς τὸν φονέα,
 ἠθέλησαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι,
 ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα παραλαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέ-
 ριστα τεκμήρια παρείχοντο ὡς οὐκ ἔνοχοί εἰσι τῷ
 φόνο. νῦν δ' ἐγὼ γάρ εἰμι τοῦτο μὲν ὃ θέλων αὐ-
 τὸς βασανιστῆς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς
 κελεύων βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ, ἐμοὶ δὴ που εἰκὸς (τὰ)
 αὐτὰ ταῦτα τεκμήρια εἶναι ὡς εἰσὶν ἔνοχοι τῷ φόνο.
 εἰ γὰρ τούτων θελόντων διδόναι εἰς βάσανον ἐγὼ 12
 μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ
 οὖν τοῦτο καὶ ἐμοὶ γενέσθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλουτος
 ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν
 δοῦναι. δεινὸν δ' ἐμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν
 ζητοῦσι παραιτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσησθε,
 αὐτοὶ δὲ σφίσιν αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασταὶ γε-
 νέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν ἀνδράποδα. Περὶ 13
 μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ ἔφευγον τῶν
 πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι· ἤδεσαν γὰρ
 οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον, ὥστε
 σιωπώμενον καὶ ἀβασάνιστον αὐτὸ εἶσαι ἐβουλήθη-

11. ἀπηγγέλθη (R.) firmavit N: ἐπηγγέλθη vulg. — παρα-
 λαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα Bk. coll. 6, 27: παραλαβεῖν αὐτὰ,
 ἔνταῦθ' ἂν. — νν. νῦν δ' ἐγὼ — τῷ φόνο add. NABk. —
 βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ NMr.: ἀντ' ἐμοῦ βασανίσαι. — αὐτὰ
 ταῦτα NMr.; τὰ ipse addidi e 6, 27: ταῦτα αὐτά.

12. εἰ γὰρ — δοῦναι scholion mihi videtur, cf. ad § 7.
 — θελόντων NFr.: ἐθέλόντων. — ἐγὼ δὲ μὴ ἐδεξάμην codd.
 plerique; om. δὲ cum Ald. N. — καταψηφίσεσθε NMr. —
 ζητοῦσιν ἀλτεῖσθαι codd. — num (ἀπο)δικασταὶ?

13. τούτων . . . οὐκ A. — σιωπώμενον pr. A. —

113 σαν. ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς | γε, ὧ ἄνδρες, ἔγωγ' εὖ οἶδα,
ἀλλὰ σαφὲς ποιήσετε.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενο-
μένων πειράσομαι ὑμῖν διηγήσασθαι τὴν ἀλήθειαν·
δίκη δὲ κυβερνήσειεν.

14 Ὑπερῶν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλό-
νεως ὅπότε ἐν ἄστει διατρίβοι, ἀνὴρ καλὸς τε καὶ γα-
θὸς καὶ φίλος τῷ ἡμετέρῳ πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλ-
λακή, ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνεῖον ἔμελλε καταστῆ-
σαι. ταύτην οὖν πυθομένη ἢ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ
15 ἐποίησατο φίλην. αἰσθομένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἔμελ-
λεν ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω, μεταπέμπεται, καὶ ἐπειδὴ
ἦλθεν, ἔλεξεν αὐτῇ ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο ὑπὸ τοῦ
πατρὸς τοῦ ἡμετέρου. εἰ οὖν ἐθέλει πείθεσθαι, ἔφη
ἰκανὴ εἶναι ἐκείνη τε τὸν Φιλόνεων φίλον ποιῆσαι
καὶ αὐτῇ τὸν ἐμὸν πατέρα, εἶναι φάσκουσα αὐτῆς μὲν
16 τοῦτο εὖρημα, ἐκείνης δ' ὑπηρέτημα. ἡρώτα οὖν
αὐτὴν εἰ ἐθελήσει διακονῆσαί οἱ, καὶ ἢ ὑπέσχετο ὡς
τάχιστα, οἶμαι. μετὰ ταῦτα ἔτυχε τῷ Φιλόνεῳ ἐν
Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ Διὶ Κτησίῳ, ὃ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς
εἰς Νάξον πλεῖν ἔμελλεν. κάλλιστον οὖν ἐδόκει εἶναι
τῷ Φιλόνεῳ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προπέμψαι εἰς
τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον ὄντα ἑαυτῷ,
17 ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερὰ ἐστιᾶσαι ἐκεῖνον. ἢ οὖν

γε post ὑμεῖς om. N.

14. καταστήσειν ci. R. et iterum Hi. — πυθομένη cum
Dobr. del. Mr. Bait.

15. αὐτὴν post μεταπέμπεται add. ZM. — ἐθέλοι (ita
Ald.) οἱ πείθεσθαι Hi.

16. ἐθελήσοι N, ἐθέλοι LZMAld. — ἐδόκει εἶναι NMr.:
εἶναι ἐδόκει AB, om. εἶναι cett.

καλλακῆ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει τῆς θυσίας ἕνεκεν. καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός, ἔθνευ. καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἢ ἄνθρωπος ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη, πότερα πρὸ δείπνου ἢ ἀπὸ δείπνου. ἔδοξεν οὖν αὐτῇ βουλευομένη βέλτιον εἶναι μετὰ δείπνον δοῦναι, τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς τούτου μητρὸς (ταῖς) ὑποθήκαις ἅμα διακονοῦσα. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν 18 εἴη λόγος περὶ τοῦ δείπνου ἐμοί τε διηγήσασθαι ὑμῖν τ' ἀκοῦσαι· ἀλλὰ πειράσομαι τὰ λοιπὰ ὡς ἐν βραχυτάτοις ὑμῖν διηγήσασθαι, ὡς γεγένηται ἢ δόσις τοῦ φαρμάκου. ἐπειδὴ γὰρ ἐδεδειπνήκεισαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν θυὼν Διὶ Κτησίῳ κάκεινον ὑποδεχόμενος, ὁ δ' ἐκπλεῖν τε μέλλων καὶ παρ' ἀνδρὶ ἐταίρῳ αὐτοῦ δειπνῶν, σπονδὰς τε ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπέτιθεσαν· ἢ δὲ παλλακῆ τοῦ Φιλόνεω τὴν 19 σπονδὴν ἅμα ἐγγέουσα ἐκείνοις εὐχομένοις ἂ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι, ὧ ἄνδρες, ἐνέχει τὸ φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δεξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι τῷ Φιλόνεω, ὡς, εἰ δοίη πλέον, μᾶλλον φιλησομένη ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὐπω γὰρ ἦδει ὑπὸ τῆς μητροιαῖς τῆς ἐμῆς ἐξαπατωμένη, πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἦδη ἦν· τῷ δὲ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον ἐνέχει. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ ἀπέσπει- 20

17. ἕνεκε Apr. — ἔθνευ Orell. Turr.: ἔθνον. — ἔθυτο N. — τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς N, τῆς Κλ. ταῖς A pr., ταῖς Κλ. τῆς v. — διακονοῦσαν (hoc et Dobr.) vel —ση ci. R.

18. αὐτοῦ post ἐταίρῳ add. NMr.

19. ἐγγέουσα R.: ἐκέουσα. — δεξιόν (τι) Cob. Hi. — ὡς ci. Bk. Dobr. Fr.: ἴσως. — ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω aut delenda aut in ὑπ' αὐτοῦ mutanda censet Hi. — ἐμῆς] ἡμετέρας N. — ἐν (αὐτῷ) τῷ κακῷ Hi. coll. § 29. — ἐνέχεε Cob.

σαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑστάτην πόσιν. ὁ μὲν οὖν Φιλόνεως εὐθέως παραχρῆμα ἀποθνήσκει, ὁ δὲ πατήρ ὁ ἡμέτερος εἰς νόσον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπώλετο εἰκοσταῖος. ἀνθ' ὧν ἡ μὲν διακονήσασα καὶ χειρουργήσασα ἔχει τὰ ἐπίχειρα ὧν ἀξία ἦν, οὐδὲν αἰτία οὖσα (τῷ γὰρ δημοκοίνῳ τροχισθῆναι παρεδόθη), ἡ δ' αἰτία τε ἤδη καὶ ἐνθυμηθεῖσα ἔξει, εἴαν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ θέλωσιν.

- 21 Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιότερα ὑμῶν δεήσομαι ἐγὼ ἢ ὁ ἀδελφός. ἐγὼ μὲν γε τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω καὶ τῷ ἠδίκημένῳ τὸν αἴδιον χρόνον τιμωροῦς γενέσθαι· οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος πέρι οὐδὲν ὑμᾶς αἰτήσεται, ὅς ἄξιός καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμωρίας παρ' ὑμῶν τυχεῖν, ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἰμαρμένης ὑφ' ὧν ἤκιστα ἐχρῆν τὸν βίον ἐκλι-
22 πῶν, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα καὶ ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος ὑμῶν . . . ἂ ἀυτῇ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. ὑμεῖς δ' οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐστὲ βοηθοί, ἀλλὰ τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνησκόντων, καὶ ταῦτα ὑφ' ὧν ἤκιστα αὐτοὺς ἐχρῆν ἀποθνήσκειν. ἤδη οὖν ἐν ὑμῖν ἐστὶ τοῦτο ὀρθῶς διαγινῶναι,

20. φονέα . . . . A. — οὐδὲν αἰτία, quod Steph. coniecerat, N: οὐδ' ἐν αἰτία A, οὐδ' ἐναντία v. ante R. — τροχισθεῖσα codd.; τροχισθῆναι S.; παραδοθεῖσα ἐτροχίσθη ci. Mr. — καὶ χειρουργήσασα post ἐνθυμηθεῖσα demum exhibent codd.

21. ὑμῶν δεήσομαι NMr.: δεήσομαι ὑμῶν. — μὲν γε NMr.: μέντοι cett. cod., μὲν v.

22. ἀθέμιτα pr. A pr. M vulg. ante Bk. (sicut est IV γ 6). — καὶ ἀνόσια add. NMr. — Post δεόμενος ὑμῶν intercidisse πείθεσθαι susp. Gesner. R., ἀποψηφίσασθαι Dobr. — αὐτοὺς ἐχρῆν NMr.: ἐχρῆν αὐτοῦς. — ἐν ὑμῖν ἐστὶ τοῦ

ὃ καὶ ποιήσετε. δεήσεται δ' ὑμῶν οὗτος μὲν ὑπὲρ 23
μητρὸς τῆς αὐτοῦ ζώσης, τῆς ἐκεῖνον διαχρησαμένης
ἀβούλως τε καὶ ἀθέως, ὅπως δίκην μὴ δῶ, | ἂν ὑμᾶς 114
πείθῃ, ὧν ἠδίκηκεν· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ὑπὲρ πατρὸς τοῦμοῦ
τεθνεῶτος αἰτοῦμαι, ὅπως παντὶ τρόπῳ δῶ. ὑμεῖς
δέ, ὅπως διδῶσι δίκην οἱ ἀδικοῦντες, τούτου γε
ἔνεκα καὶ δικασταὶ ἐγένεσθε καὶ ἐκλήθητε. καὶ ἐγὼ 24
μὲν ἐπεξέρχομαι λέγων, ἵνα δῶ δίκην ὧν ἠδίκηκε
καὶ τιμωρήσω τῷ τε πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ καὶ τοῖς νόμοις
τοῖς ὑμετέροις· ταύτη καὶ ἄξιόν μοι βοηθῆσαι ὑμᾶς
ἅπαντας, εἰ ἀληθῆ λέγω· οὗτος δὲ τάναντία, ὅπως
ἢ τοὺς νόμους παριδοῦσα μὴ δῶ δίκην ὧν ἠδίκηκε,
ταύτη βοηθὸς καθέστηκε. καίτοι πότερον δικαιοτέρον 25
τὸν ἐκ προνοίας ἀποκτείναντα δοῦναι δίκην ἢ μή; καὶ
πότερον δικαιοτέρον οἰκτεῖραι μᾶλλον τὸν τεθνεῶτα ἢ
τὴν ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν (γὰρ) οἶμαι τὸν τεθνεῶτα
καὶ γὰρ δικαιοτέρον καὶ ὀσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν
καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίγνοιτο (ἂν) ὑμῖν. ἤδη οὖν
ἐγὼ ἀξιῶ, ὥσπερ κἀκεῖνον ἀνελεημόνως καὶ ἀνοι-
κτίστως αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴν ταύτην ἀπο-
λέσθαι ὑπὸ τε ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου. ἢ μὲν γὰρ 26
ἐκουσίως καὶ βουλευσασα τὸν θάνατον (ἀπέκτεινεν),

N, unde ἐστὶ τοῦτ' Fr.: ἐν ὑμῖν τοῦτό ἐστιν. — ποιήσετε
ci. Gesner et iterum R.: ποιήσατε N corr. et coni. Bk. Dobr.,
ἐποιήσατε v.

23. μητρὸς τῆς N Fr.: τῆς μητρὸς τῆς A Bk.; τῆς
μητρὸς. — Post διαχρησαμένης interpungunt Turr. — ἐγὼ
δ'] ἐγὼ N. — πατρός μου N, unde πατρός τοῦμοῦ Fr.: τοῦ
π. τοῦ ZM Turr., τοῦ π. μου v. — ὅπως γε δῶσιν Z. —
τούτου γε] τούτου N Fr. — 24. ἠδίκησε et ταύτη utrobique N.

25. καίτοι πότερον utrobique N. — num δίκαιον οἰκτεῖ-
ραι? — ἂν post καὶ γὰρ add. Dobr. Turr. — ἤδη γ' οὖν
N. — ταύτην del. Hi.

26. ἀπέκτεινεν add. Mr. (similiter R. Lehner.) coll. § 5. —

ὁ δ' ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ὧ ἄνδρες, ὅς γ' ἐκπλεῖν ἔμελλεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, παρὰ τε ἀνδρὶ φίλῳ αὐτοῦ εἰστιᾶτο; ἢ δὲ πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι πιεῖν ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πατέρα. πῶς οὖν ταύτην ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστιν ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν ἢ ἄλλου του; ἦτις αὐτῇ οὐκ ἠξίωσεν ἐλεῆσαι τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ αἰσχυρῶς ἀπώ-
 27 λεσεν. οὕτω δέ τοι καὶ (ὕμᾱς) ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσήκει ἢ τοῖς ἐκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι καὶ ἁμαρτήμασι. καὶ ὥσπερ ἐκεῖνον αὕτη οὔτε θεοὺς οὔθ' ἥρωας οὔτ' ἀνθρώπους αἰσχυρθεῖσα οὐδὲ δείσασ' ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτῇ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἐλέου μήτ' αἰσχύνης μηδεμιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι τιμωρίας.

28 Θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰδέναι μὴ πεποιηκέναι ταῦτα. πῶς γὰρ ἂν τις εὖ εἰδείη οἷς μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δή που μαρτύρων γ' ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας μηχανῶνται τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὡς μάλιστα δύνανται λαθραιοτάτα καὶ ὡς ἀν-

ὅς (ὡς N) γ' ἐκπλ. NABk.: ὅς γε πλ. — φίλῳ αὐτοῦ (cf. § 18) NMr.: αὐτοῦ φίλῳ. — εἰστιᾶτο NABk.: ἐστιᾶτο. — κελεύουσα N. — ἑαυτῆς N: αὐτῆς.

27. οὕτω δέ τοι] lacunam esse statuunt Schmitt. Linder. K., alius alio modo explere studentes. ego ὑμᾶς addidi. — ἐκουσίως ALZMAld. — αὕτη v. ante Bk., qui e codd. scripsit αὐτῇ. — οὔτ' ἥρωας N. — αἰσχυρθεῖσα οὐδὲ (οὔτε N) Mr. add. e N. — δείσασ' N: δείσασα. — ἀπολλομένη pr. A. — τύχη AL.

θρώπων μηδένα εἰδέναι· οἱ δ' ἐπιβουλευόμενοι οὐδέν 29
 ἴσασιν πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὥσι τῷ κακῷ καὶ γιννώ-
 σκωσι τὸν ὄλεθρον ἐν ᾧ εἰσί. τότε δέ, ἐὰν μὲν
 δύνωνται καὶ φθάνωσι πρὶν ἀποθανεῖν, καὶ φίλους
 καὶ ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους αὐτῶν καλοῦσι καὶ
 μαρτύρονται, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται,
 καὶ ἐπισκῆπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς ἡδίκη-
 μένοις· ἃ κἀμοὶ παιδὶ ὄντι ὁ πατήρ, τὴν ἀθλίαν 30
 καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκηπτεν· ἐὰν δέ
 τούτων ἀμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι, καὶ οἰκέ-
 τας τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρτυρας,
 καὶ δηλοῦσιν ὑφ' ὧν ἂν ἀπόλωνται. κἀκεῖνος ἐμοὶ
 νέῳ ἔτι ὄντι ταῦτα ἐδήλωσε καὶ ἐπέστειλεν, ὥ ἄνδρες,
 οὐ τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.

Ἐμοὶ μὲν οὖν δεδιήγηται καὶ βεβοήθηται τῷ (τε) 31
 τεθνεῶτι καὶ τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ
 λοιπὰ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ δικάζειν τὰ δίκαια.
 οἴμαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἷ ἡδίκηνται.

29. οὐδέν . . . A, οὐδενὶ Ald. num οὐδέν πω? ἴσασιν
 A Ald. — γ' ἤδη post πρὶν Mr. e N: γε πρὶν ἐν αὐτῷ ἤδη
 τ. κ. ZM, γ' ἤδη post κακῷ vulg. — γινώσκουσι N, γινώ-
 σκωσι pr. A. — μαρτύρωνται N. — σφίσιν [αὐτοῖς] Bk.

30. . . . γράμματα A. — ἀπόλωνται v. ante Bk., ἀπόλ-
 λυνται ZMBk. Turr. Mr., ἂν ἀπολοῦνται N, ἀπώλοντο S.

31. διήγηται v., δὲ διήγηται N, unde δεδιήγηται Fr.
 — μέλειν A, μέλλειν M Ald.

2.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α.

116 | ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκείαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται· δύο γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγοροῦ λόγους εἰπὼν δύο καὶ ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμῶν. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ, ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὧδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὐρέθη σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευταίαν σύγγενῆς τις αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ ὡς πεποιηκός τὸν φόνον· ὁ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν στοχασμὸς ἢ στάσις ἀτελής, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. Ἡ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις κατάστασιν ὁ λόγος οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μήπω τὴν ὅλην ἠκριβῶσθαι τέχνην· ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων πρώτῃ ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν, δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν τῶν ὀφειλόντων ὑπονοηθῆναι διέφθειρεν. εἶτα περιίστησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε, καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βούλησιν· τὴν δὲ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἶτα παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

Ὅποσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαι ἔστιν· ἂν

Or. II. α. Ὑπόθεσις] ἐμελέτησε λόγους N. — Λυσίῳ et μυκίνην N. — δείπνων N. — τοῦ ante προσώπου om. N. — τοῖς ante προοιμίοις om. N. — δι' ὧν] δι' ἧς ci. Mr. — βούλησιν NABBk.: ποιήσιν. — παρεκβάσεις N.

δ' οἱ ἱκανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ πραγμάτων ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι φρονεῖν αὐτῶν εἰσί, πράσσωσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι καὶ ἐλεγχθῆναι εἰσι. διὰ γὰρ τὸ 2 μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες, οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν ποιήσονται. γιννώσκοντας οὖν ὑμᾶς χρὴ ταῦτα, κἂν ὅτιοῦν εἰκὸς παραλάβητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς δ' οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον οὐ τὸν αἷτιον ἀφέντες τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἶδαμεν ὅτι πάσης τῆς πόλεως 3 μαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῆ, τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίγνεται, τῆς θ' ὑμετέρας ἀμαρτίας ἢ ποιηῆ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν γιννώσκομεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

Οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τοὺς ἀν- 4 θρώπους· ἔχοντες γὰρ τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν· οὐδεὶς

1. οἱ ante ἱκανῶς om. LZM vulg. ante Bk.; οἱ καλῶς Hi. — πραγμάτων N: τῶν πραγμάτων. — αὐτοὶ αὐτῶν Hi., sed cf. 5, 7. — εἰσί, πράττωσι AB (Bk.), εἰσί, πράττουσι N, εἰσπράττωσι LZM, εἰς τὰ πράγματ' ὡς Ald. — γνωσθῆναι N et v. ante Bk.: διαγνωσθῆναι. — ἐλεγχθῆναι K.: δειχθῆναι.

2. ποιήσονται N. — παραλάβητε N et edit. omnes: παραλάβοιτε.

3. οἶδαμεν] ἴσμεν ZM. — ἡμέτερον] ὑμέτερον A pr. — ἅπαντος δὴ K. — ὡς NR. e conii. Stephani: ἕως.

4. οὔτε γὰρ — ἄνθρωπον in sola Aldina, ἔχοντες — εὐρέθησαν praeterea in AN exstant; sed ubique post ἀφῆκεν demum haec inferuntur (transp. Bk.). V. praef. — τὸν ἄνθρωπον (ita v.) iure K. suspectum habet, cum ab accusatore semper ὁ ἀνήρ dicatur. — ἔχοντες γὰρ ἂν codd. — num οὐδεὶς

γὰρ ἂν τὸν ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς κιν-
 δυλεύων ἐτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν
 ἀφῆκεν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας οὐδεὶς διέφθειρεν
 αὐτόν· ἐγινώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμποτῶν. οὐδὲ
 μὴν οὐδ' ἐκ λαιδορίας· οὐ γὰρ (ἂν) ἄωρὶ τῶν νυκτῶν
 οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ ἐλοιδοροῦντο. οὐδὲ μὴν ἄλλου
 στοχαζόμενος ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ ἂν σὺν τῷ ἀκο-
 5 λούτῳ διέφθειρεν αὐτόν. ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας
 ἀπάσης αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα
 μηνύει αὐτόν. Ἐπιθέσθαι δὲ τίνα μᾶλλον εἰκός ἐστιν
 ἢ τὸν μεγάλα μὲν κακὰ προπεπονθότα, ἔτι δὲ μείζο-
 να ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν; ἔστι δ' ὁ διωκόμενος
 οὗτος· ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὢν αὐτοῦ πολλὰς μὲν
 6 καὶ μεγάλας γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἶλεν, ἔτι δὲ
 μείζους καὶ πλείους διωχθεὶς οὐδεπώποτ' ἀποφυγῶν
 ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε, τὰ δ' ἄγχιστα
 ἱερῶν κλοπῆς δυοῖν ταλάντοις γεγραμμένος ὑπ' αὐ-
 τοῦ, συνειδὼς μὲν αὐτῷ τὸ ἀδίκημα, ἔμπειρος δ'
 ὢν τῆς τούτου δυνάμεως, μνησικακῶν δὲ τῶν ἔμπρο-
 σθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν, εἰκότως δ' ἀμυνό-
 7 μενος τὴν ἐχθρὰν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. ἢ τε γὰρ
 ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων κα-
 θίστη αὐτόν, ὅ τε φόβος τῶν ἐπιφερομένων κακῶν
 ἐκπλήσσων θερμότερον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρεν. ἢ λπιζέ τε
 τάδε μὲν δράσας καὶ λήσειν ἀποκτείνας αὐτόν καὶ

γὰρ ἂν (μὴ μαινόμενος)? cf. β, 5. — ἂν add. Turr.

5. πάσχειν abesse malit Bait., παθεῖν Valcken.

6. οὐ πω ποτ' N. — εἰκότως μὲν (ὑπὲρ ἑαυτοῦ φοβού-
 μενος) ci. R.; contra ἀμυν. τ. ἔ. del. vult Sp.

7. καθίστη e coniect. Reiskii Bk.: καθίστησεν N, καθί-
 στησιν v. (κατέστησεν Fr.). — ἐπῆρε N. — ἢ λπιζε δὲ malit S.

ἀποφεύξεσθαι τὴν γραφήν· οὐδὲ γὰρ ἐπεξιέναι οὐ-
 δένα, | ἀλλ' ἐρήμην αὐτὴν ἔσεσθαι· εἴ τε καὶ ἀλοίη, 8
 τιμωρησαμένω κάλλιον ἔδοξεν αὐτῷ ταῦτα πάσχειν, 117
 ἢ ἀνάνδρως μηδὲν ἀντιδράσαντα ὑπὸ τῆς γραφῆς
 διαφθαρεῖν. σαφῶς δ' ἦδει ἀλωσόμενος αὐτὴν· οὐ
 γὰρ ἂν τόνδε τὸν ἀγῶνα ἐνόμισεν ἀσφαλέστερον
 εἶναι.

Τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐστιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. 9
 μάρτυρες δ' εἴ μὲν πολλοὶ παρεγέροντο, πολλοὺς ἂν
 παρεσχόμεθα· ἐνὸς δὲ τοῦ ἀκολούθου παραγενομέ-
 νου, οἱ τούτου ἦκουον μαρτυρήσουσιν. ἔμπρους γὰρ
 ἔτι ἀρθεῖς, ἀνακρινόμενος ὑφ' ἡμῶν, τοῦτον μόνον
 ἔφη γινῶναι τῶν παιόντων αὐτούς. Ἐξελεγχόμενος
 δ' ὑπὸ τε τῶν εἰκότων ὑπὸ τε τῶν παραγενομένων,
 οὐδενὶ τρόπῳ οὔτε δικαίως οὔτε συμφερόντως ἀπο-
 λύοιτ' ἂν ὑφ' ὑμῶν. οἳ τε γὰρ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξ- 10
 ἔλεγκτοι ἂν εἶησαν, εἴ μήτε ὑπὸ τῶν παραγενομέ-
 νων μήτε ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐξελέγχονται· ἀσύμφο-
 ρόν θ' ὑμῖν ἐστὶ τόνδε μισθὸν καὶ ἀναγνον ὄντα
 εἰς (τε) τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα μιαίνειν τὴν
 ἀγνείαν αὐτῶν, ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς τραπέζας ἰόντα
 συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ γὰρ τούτων
 αἱ τ' ἀφορίαι γίνονται δυστυχεῖς θ' αἱ πράξεις

οὐδὲ ci. R: οὔτε. — ἐρήμην NAB Bk.: ἔρημον.

8. εἴ δὲ ci. R. — σαφῶς δ' ἦδει] ft. μὴ ἀποκτείνας δὲ
 σαφῶς ἦδει.

9. μάρτυρας Scaliger. — παρεσχόμε. ZM, παρεσχόμεθα
 BL. — ἡμῶν] ὑμῶν N. — γινῶναι τῶν παρόντων NMr.:
 τῶν παρόντων γινῶναι. παιόντων ci. Bk. coll. δ 4. τ. παρ.
 αὐτούς Mr. — ἐξελεγχόμενος N.

10. μήτε ὑπὸ N: μήθ' ὑπὸ. — ἐξελέγχονται AB; hoc vel
 ἐξελέγχοντο ci. R. — ἀσύμφορον ὑμῖν A. — συναναπιμ-
 πλάναι ci. Dobr.

- 11 καθίστανται. οἰκείαν οὖν χρῆ τὴν τιμωρίαν ἡγησα-
μένους, αὐτῶ τούτῳ τὰ τούτου ἀσεβήματα ἀναθέν-
τας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφορὰν, καθαρὰν δὲ τὴν πόλιν
καταστήσαι.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΤΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁμολογεῖ μὲν τὴν πρώτην ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν
τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον, καὶ
τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι ποιεῖται τὴν ἔχθραν.
λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς ὢν ἤδειν πάντως τὴν αἰτίαν κατ'
ἐμαντοῦ ἠξουσάν· διὰ τοῦτο (οὖν) οὐκ ἂν ἐφόνεον.
διαβάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου, ὡς ἐκ παρα-
σκευῆς γεγонуῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δέ φησι
κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδοῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ
φθάσαι.

- 1 Οὗ μοι δοκῶ ἀμαρτάνειν ἀτυχέστατον ἐμαντὸν
ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν
γὰρ ἄλλων οἱ δυστυχοῦντες, ὁπότε μὲν ὑπὸ χει-
μῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν
δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σώζονται· ἐάν τε
τις ἄλλη συμφορὰ καταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία
2 ἐπιγιγνώμενα ὀνίνησιν. ἐμοὶ δὲ ζῶν τε ἄνθρωπος
ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο, ἀποθανών τε, κἂν
ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας προσβέβλη-
κεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυνδαιμονίας ἦκω, ὥστε οὐκ

β. 1. ἐάν τε N: ἐάν δὲ. — ἐπιγιγνώμενα NABBk.: ἐπι-
γενόμενα.

2. ἄνθρωπος Turr.: ἄνθρωπος. — προσβέβληκεν S. coll.
3 β 4; 4 β 4. 8: προβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν v.

ἄρκοῦν μοί ἐστιν ἑμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρ-
 έχοντα μὴ διαφθαρήναι, ἀλλὰ κἂν μὴ τὸν ἀποκτεί-
 ναντα εὐρῶν ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύ-
 νατοι εὐρεῖν εἰσίν, αὐτὸς καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι
 ἀνοσίως ἀλώσομαι. καὶ ἐμὲ ὡς δεινὸν μὲν παγγάλε- 3
 πόν φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἠλίθιον ἐξ αὐτῶν
 ὧν ἔπραξα φανερόν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ
 γὰρ νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν
 καταδοκοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι εἰκότερον ἢν προει-
 δότα τὴν νῦν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ ἰοῦσαν, καὶ τῶν ἄλ-
 λων εἰ τινα ἔγνωσαν ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, διακωλύειν
 μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἐκουσίους καὶ προ-
 δήλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν· ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔρ-
 γου φανερὸς γενόμενος ἀπωλλύμην, λαθῶν τε σαφῶς
 ἤδειν τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ ἰοῦσαν. ἄθλια μὲν 4
 οὖν πάσχω μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς καταστῆσαι· ὅμως
 δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον· οὐδὲν γὰρ πικρότερον
 τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδαμῶς ἄλλως
 ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος ἀπολύων
 αὐτὸν τὸν θάνατόν φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν φονέα
 ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶναι ἐν
 ἐμοὶ τὰ δίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ
 δικαίως (ἂν) καθαρὸς δοκοίην εἶναι.

καταδοχθεὶς NAB Bk.: καταδοκηθεὶς.

3. ὡς δεινὸν post μὲν iterat A pr. — προειδότα K. Br.:
 τὸν εἰδ. codd., τοι εἰδότα ci. id. K. — τὴν νῦν ὑποψίαν N: τὴν
 ὑπ. τὴν νῦν. — ἰοῦσαν ci. R. (Turr.): οὔσαν v. sicut infra
 et § 6. — ἀπωλύμην N.

4. πικρότερον variis modis tentat Dobr. — ἐγὼ δικαίως
 N: ἐγὼ δ' εἰκότως ALM, ἐγὼ δ' εἰκ. B, ἔγωγ' εἰκ. Z Ald.,
 ἐγὼ ἂν εἰκ. Bk. Turr.

5 "Ἔστι | δὲ οὐκ ἀπεικός, ὡς οὗτοί φασιν, ἀλλὰ
 117 εἰκὸς ἄωρὶ τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις
 διαφθαρεῖναι. τὸ μὲν γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν ση-
 μείον ἐστίν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτόν,
 ἀλλὰ τινὰς προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσω-
 φρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοντο τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρ-
 6 δους προτιμῶντες. Εἰ δὲ καὶ μὴ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις
 διεφθάρη, ἀλλ' ἐτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιού-
 ντας, ἵνα μὴ μηνυτῆς τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέ-
 θανεν ὑπ' αὐτῶν, τίς οἶδε; Τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἤσσαν
 ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν — ἦσαν δὲ πολλοί — πῶς οὐκ
 εἰκὸς ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις
 μὲν γὰρ φανερὰ ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰοῦσα, ἐγὼ δὲ
 7 ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ἤδειν. Τοῦ
 δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία πῶς ἀξία πιστεύεσθαι
 ἐστίν; ὑπὸ τε γὰρ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐ-
 τὸν οὐκ εἰκὸς ἦν τοὺς ἀποκτείναντας γινῶναι, ὑπὸ
 τε τῶν κυρίων ἀναγινωσκόμενον ἐπινεῦσαι ἦν εἰκός.
 ἀπιστουμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς
 μαρτυρίαις — οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς — πῶς
 δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας διαφθεῖ-
 8 ραί με; Εἰ δέ τις τὰ εἰκότα ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται
 καταμαρτυρῆσαί μου, ταῦτ' ἀντιλογισάσθω, ὅτι με

5. τὸ μὲν γὰρ] μὲν om. N.

6. εἰ δὲ καὶ μὴ ci. R., prob. K.: εἰ δὲ μὴ καὶ. — ἕτε-
 ρον ἰδὼν ἄλλους K. coll. γ 2. — ἦσαν δὲ] δὲ a corr. habet
 A. — εἰκὸς ἦν ἂν N, εἰκὸς ἂν ἦν A corr. et B. εἰκ. ἦν ἀντ'
 ἐμοῦ W.

7. cf. Harp.: ἀναγινωσκόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειθόμενος
 Ἀντιφῶν, Ἰσαῖος, Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ. — ἂν add. NABK.
 Dobs.

8. ταῦτ' Mr.: ταῦτὸν αὐτόν ZM, ταῦτὸν v. τοῦτό γ'
 vel ταῦτά γ' iam R. ci.

εϊκότερον ἦν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα φυλάξασθαι καὶ μὴ παραγενέσθαι τῷ ἔργῳ μᾶλλον ἢ τοῦτον σφαττόμενον ὀρθῶς γνῶναι. Ὡς δὲ τόνδε 9 τὸν κίνδυνον οὐκ ἀσφαλέστερον τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς ἠγούμην εἶναι, ἀλλὰ πολλαπλάσιον, εἰ μὴ παρεφρόνουν, διδάξω. ἀλοὺς μὲν γὰρ τὴν γραφὴν τῆς μὲν οὐσίας ἦδειν ἐκστησόμενος, τοῦ δὲ σώματος καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἐστερούμην, περιγευόμενος δὲ [καὶ ληφθεῖς], κἂν ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον· ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεῖς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνειδή τοῖς παισὶν ὑπολείψω, ἢ φυγῶν γέρον καὶ ἄπολις ὦν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω.

Οὕτω μὲν ἂ κατηγόρηταί μου, πάντα ἄπιστά 10 ἔστιν· ἀπολύεσθαι δὲ ὑφ' ὑμῶν, εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον (ἢ καταλαμβάνεσθαι) δίκαιός εἰμι. ἐγὼ τε γὰρ φανερόν ὅτι μεγάλα ἀδικούμενος ἠμυνόμην· οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· τοὺς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι ὀρθῶς ἂν καταλαμβάνοιτε. Ἐκ δὲ παντὸς τρόπου ἀπολυό- 11 μενος τῆς αἰτίας ἔγωγε οὔτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιῶν τὴν ἀγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ, οὔτε ὑμᾶς πείθων ἀπο-

9. τόνδε Dobr. coll. α 8; γ 6 (Turr. Mr.): οὐδὲ (οὐδὲ τὸν κ. τοῦτον ἀσφ. ci. R.) — εἰ μὴ] εἰ μὲν BLZM (et A pr.?). — τῆς δὲ πόλ. καὶ τοῦ σώμ. vulg.; quam dedi cod. N lectionem prob. Fr. — ἀπεστερούμην N. — καὶ ληφθεῖς cum Dobr. del. K.: καὶ λειφθεῖς Taylor. et Gesner. (Turr.); καταληφθεῖς (καὶ καταλ. „etiamsi“ Dobr.) Mr. — καταληφθεῖς] καταλειφθεῖς pr. A. — ἐπὶ ξένης ci. R. et Meier; vulg. defendit Mr.

10. ἠμυνόμην K.: ἠμυνάμην. — εἰκότως ἐδόκουν N Mr.: ἐδ. εἰκ. — νν. αὐτόν — ὀρθῶς soli AN exhibent, nisi quod ὀρθῶς in B quoque exstat. — καταλαμβάνοιτε N (Bk. Turr. Mr.): καταλαμβάνητε AB, καταλαμβάνηται cett.

λῦσαι με ἀνόσια πράσσω. οἱ δὲ διώκοντες μὲν ἐμὲ
 τὸν ἀναίτιον τὸν δ' αἴτιον ἀφιέντες τῆς τε ἀφορίας
 αἴτιοι γίνονται, ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς εἰς τοὺς θεοὺς πεί-
 θοντες καταστῆναι πάντων ὧν ἐμὲ ἄξιόν φασι παθεῖν
 12 εἶναι (αὐτοὶ) δίκαιοί εἰσι τυγχάνειν. Τούτους μὲν
 οὖν τούτων ἀξιούς ὄντας ἀπίστους ἠγεῖσθε· ἐμὲ δὲ
 ἐκ τῶν προειργασμένων γνώσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα
 οὔτε τῶν οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον, ἀλλὰ τὰ ἐναν-
 τία τούτων πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας εἰσφορὰς εἰσφέ-
 ροντα, πολλὰ δὲ τριηραρχοῦντα, λαμπρῶς δὲ χορη-
 γοῦντα, πολλοῖς δὲ ἐρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ
 πολλῶν ἐγγύας ἀποτίνοντα, τὴν τε οὐσίαν οὐ δικα-
 ζόμενον ἀλλ' ἐργαζόμενον κεκτημένον, φιλοθύτην δὲ
 καὶ νόμιμον ὄντα. τοιούτου δὲ ὄντος μου μηδὲν ἀνό-
 13 σιον μηδ' αἰσχρὸν καταγνώτε. εἰ δὲ ὑπὸ ζῶντος ἐδιω-
 κόμην, οὐκ ἂν μόνον ὑπὲρ ἑμαυτοῦ ἀπελογούμην,
 ἀλλ' αὐτόν τε τοῦτον καὶ τοὺς τούτω μὲν βοηθοῦν-
 τας, παρ' ἐμοῦ δὲ ὠφελεῖσθαι ζητοῦντας ἐφ' οἷς
 κατηγορεῖται μου, ἀπέδειξα ἂν ..... ἀδικοῦντας. ταῦτα
 μὲν οὖν ἐπιεικέστερον ἢ δικαιότερον παρήσω· δέομαι
 δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες τῶν μεγίστων κριταὶ καὶ κύ-
 ριοι, ἐλεήσαντας τὴν ἀτυχίαν μου ἰατροὺς γενέσθαι
 αὐτῆς, καὶ μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθέσει

11. ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς τε N (ἀσεβ. τὸ εἰς κτέ. W.). — αὐ-
 τοὶ add. Hi.

12. ἐκ τε τῶν NAB (Dobs. Mr.); ἐκ γε τῶν Fr. An ἐκ τε
 τῶν (εἰρημένων ἐκ τε τῶν)? similiter etiam Sp. — πολλὰ] πολ-
 λάκις mal. Bk. — πολλοῖς Heraldus (Turr. Mr.): πολλούς.
 πολλούς δὲ ἐράνους ἐρανίζοντα Scheib. — καὶ κεκτημ. A pr.

13. κατηγορεῖτέ μου ABLM (Mr.), κατηγορεῖται τέ μου
 N; κατηγορεῖ μου Sp., κατηγορεῖ κατ' ἐμοῦ W. — ante ἀδι-
 κοῦντας intercidisse quaedam suspicor (πολλὰ καὶ μεγάλα?).

περιδεῖν με ἀδίκως καὶ ἀθέως διαφθαρέντα ὑπ' αὐτῶν.

γ.

118

† ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐνταῦθα, ὡς οὔτε ἄπιστος ἢ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἔνδοξον ποιῆσαι τὸν φόνον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι. τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπήν· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχῆς εἰμι, περιτρέπει λέγων ὅτι ἡ ἀτυχία παρ' αὐτοῦ ἀδικεῖται.

Ἡ τε ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ἣν προῖστάμενος τῆς κακουργίας ἀφανίσαι τὴν αὐτοῦ μιαιφάνην ζητεῖ· ὑπὸ τε ὑμῶν οὐκ ἄξιός ἐλεεῖσθαι ἐστίν, ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι περιθεῖς τὴν συμφορὰν, ἐκουσίως δὲ αὐτὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς. ὡς μὲν οὖν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπεδείξαμεν· ὡς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπελογήθη, νῦν πειρασόμεθα ἐλέγχοντες.

Εἴτε γὰρ προσιόντας τινὰς προῖδόντες οἱ ἀποκτείναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ᾤχοντο φεύγοντες πρότερον ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ τὸν δεσπότην τεθνεῶτα εὗρον, τὸν γε θεράποντα, ὃς ἔμπρους ἀρθεῖς ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφρονα εὗρόντες,

— περιδεῖν με Mr. e N: με post διαφθαρέντα demum v. γ. [Τρόθ.] πλούσιον ὄντα NAB Bk.: ὄντα LZM, ὃν ἀλλὰ Ald.

1. Poll. II, 119: Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη.

2. προῖδόντες N Mr.: ἰδόντες. — nonne ἀποδῦσαι? — αὐτοῖς ex conji. R. Turr.: αὐτῶ. —

σαφῶς ἀνακρίναντες τοὺς ἐργασαμένους ἤγγειλαν ἂν
 ἡμῖν, καὶ οὐχ οὗτος ἂν τὴν αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι
 τινὲς ἕτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφθέντες
 ὑπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς,
 ἅμα τῷ τούτων φόβῳ τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο
 3 καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑποψία ἦκεν. οἱ τε ἤσβον κινδυ-
 νεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων οὐκ οἶδ' ὅπως
 ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὅ τε
 φόβος ἢ τε ἀδικία (οὐχ) ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προ-
 θυμίας, τοῖς δὲ ὅ τε κίνδυνος ἢ τε αἰσχύνη μείζων
 οἷσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενοήθησαν ταῦτα πρά-
 ξαι, ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσει τὸ θυμούμενον τῆς
 4 γνώμης. Οὐκ ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυ-
 ρίαν ἄπιστον λέγουσιν εἶναι. οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοιαύ-
 ταις μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίεν-
 ται· ὁπόταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ συγκρύ-
 πτωσι τοῖς δεσπόταις, τότε βασανίζοντες ἀξιούμεν
 5 τᾶληθῆ λέγειν αὐτούς. Οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι ἢ πα-
 ραγενέσθαι εἰκότερον αὐτὸν ἔστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένητο,
 τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτὸν ἔμελλε καὶ παρῶν κιν-
 δυνεύειν, πᾶς γὰρ ἂν αὐτῶν ὁ ληφθεὶς τοῦτον ἂν
 τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν ὄντα, τὸ δ' ἔργον ἤσβον
 πράσσειν· οὐδεὶς γὰρ ὅστις τῶν παρόντων οὐκ ἂν

οὗτος ἂν NMr.: om. ἂν v. — ὑπ' αὐτῶν NABk.: ὑπ' αὐτοῦ.

3. οὐχ e R. conl. add. Mr.; contra Sp. ἱκανὴ ἦν (μὴ) παῦσαι, Bk. (Turr.) προμηθίας pro προθυμίας scripsit. — σωφρονῆσαι N. — 4. τᾶληθῆ W.: ἀληθῆ. — post λέγειν intercidisse ἀναγκάζειν susp. R.

5. τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτὸν NBk.: τὸν κ. τ. αὐτὸν A, τὸν μὲν κίνδ. οὐ τὸν αὐτὸν v. — ὄν ante καὶ παρ. add. K. — πᾶς, quod ei. Bk., NDobs.: πῶς. — ἂν post γὰρ et ὁ om. NABk. — λειφθεὶς BL et corr. A. — τις post πᾶς γὰρ add. Hi. coll. § 7.

ὀκνηρότερος εἰς τὴν προᾶξιν ἦν. Ὡς δ' οὐκ ἐλάσσω 6
 ἀλλὰ πολὺ μείζω τὸν ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυνον ἢ
 τόνδε ἠγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν ἀλῶναι καὶ ἀπο-
 φυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶ-
 μεν αὐτῷ εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφήν οὐ-
 δεμίαν ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ ἂν
 ἐπέθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν κίνδυνον ἤξειν οὐκ
 ἠλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. Ἀξιῶν 7
 δὲ διὰ τὸ φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ μὴ κατα-
 δοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. οὐ γὰρ τοῦ-
 τον ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἢ
 ὑποψία ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως. οὐδεὶς γὰρ (ἂν)
 ἐπεβούλευσεν αὐτῷ· πᾶς γὰρ ἂν τις τῶν ἤσσον κιν-
 δυνεούντων, τὴν ὑποψίαν μᾶλλον τοῦ κινδύνου φο-
 βούμενος, ἤσσον ἢ οὗτος ἐπέθετο αὐτῷ. Αἱ δ' εἰσφο- 8
 ραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας μὲν ἱκανὸν σημεῖόν
 ἐστι, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τὰναντία· περὶ γὰρ αὐτῆς
 τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῆ, εἰκότως
 μὲν ἀνοσίως δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. Φάσκων δὲ οὐ
 τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείναντας φονέας εἶναι,
 περὶ μὲν τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἶπερ ἐγέ-

6. τόνδε] τόδε pr. A, τότε N. — γὰρ post τὸ μὲν auct. R. add. Mr. cf. 3 δ 5; 4 β 7, δ 6. — καὶ] ἢ Hi. — παραχθῆναι NAScalig. R: παραχρῆναι. — εἶχε τούτου γε N Mr.: γ' εἶχε τούτου. — ἐπέθετο Dobr. Turr.: ἐπέιθετο. — κίνδυνον] ἀγῶνα N, quod praefert W.

7. μὴ ante φαν. add., om. ante καταδοκ. pr. A; μὲν pro μὴ BLZM. — οὐ γὰρ] εἰ γὰρ ci. R, idemque mox pro οὐδεὶς γὰρ οὐδεὶς γ' ἂν. εἰ et ἄρ' pro γὰρ S. Turr.; pro hoc ci. γε Frohberger. — ἀποτρέψαι e conit. R. Turr.: ἀποστρέψαι. — ἐπεβούλευεν pr. A. — πᾶς NABk.: παῖς L, πῶς v. — ἤσσαν pr. A. — ἐπέθετο ci. Mr. S.: ἠγεῖτο.

8. εὐδ. μὲν ἱκανὸν NMr.: ἱκ. μὲν εὐδ. — τοὺς (ὄντως)

νετο φανερόν ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐλεγχόμενος οὗτος ἂν καὶ οὐδείς ἕτερος
 119 (ὁ) ἀποκτείνας | αὐτὸν εἶη. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων ἀλλὰ κρυπτόμενα πράσσεται τὰ τοιαῦτα.

9 Οὕτω δὲ φανερώς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεῖς διαφθείρας αὐτόν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ τὴν αὐτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδέν, λέγομεν δ' ὑμῖν, εἰ μήτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν διωκομένων
 10 ἐλεγχος οὐδείς. ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται· σαφῆ μὲν γὰρ τὸν θάνατον γινώσκοντες, φανερώς δὲ τὰ ἴχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν δικαίως ἀπολύοιτε αὐτόν;
 11 ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἀγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πράξετε· ἐλάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε, πλείους δὲ τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε δ' αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τούτου μιαρίας.

ἀποκτείναντας R., quod propter sequentia non probo. — ὁ add. W. — ὑπὸ μαρτ. codd. ms. — τὰ τοιαῦτα Mr. e N: ταῦτα.

9. φανερός N. — τῆς αὐτοῦ (ita NAM) Fr.

10. ἡμῖν μὲν] μὲν om. codd. praeter AN et edit. ante Bk. — cf. Ammon. de diff. v. ἐνθύμημα: Ἄ. ἐν τοῖς φονικοῖς φησί· Τεθνεὼς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται.

11. cf. Harp.: ἀγνεύετε τὴν πόλιν Ἀντιφῶν ἐν β' ἀντὶ τοῦ ἀγνίζετε. B. A. I p. 338. — ἀπολύεσθε S. Turr.; sed cf. 3 γ 11.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

[Ἴδου, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος. — οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχία μου καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ.] Τεκμήριον τοῦ μὴ πεποιημέναι τίθησιν ὁ ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτός, καὶ περὶ τούτου πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

Ἴδου ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὡς οὗτοί φασιν, ἐκὼν ἑμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ, δεδιῶς μὲν τὸ μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πιστεύων δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦπραχθέντων. ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ εἰς ἣντινα ἄλλην σωτηρίαν χρῆ με καταφυγεῖν. καινότατα γὰρ δὴ, εἰ χρῆ και- 2
νότατα μᾶλλον ἢ κακουργότατα εἰπεῖν, διαβάλλουσί με. κατήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προσποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρωῶντες δὲ τὰναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς, φανερόν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ

δ. Ἰπόθ.] vv. ἰδου — κακουργία scholia duo diversa continent primis verbis orat. adscripta. — δὲ post τεκμήριον (v.) recte om. N et pr. A.

1. ἡ τε ἀτυχία pr. A, N, scholii prioris auctor (v. ad Ἰπόθ.). τῇ τε ἀδικίᾳ Ald. — τῇ θ' ὑμετέρᾳ Sp.

2. τῆς ἀληθ. ὑπ. ἀπάσης N Mr.: τῆς ὑποψ. πάσης τῆς ἀληθοῦς.

μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦσιν ἢ τὸν φονέα τιμωρεῖ-
 3 σθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς τὴν μαρ-
 τυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ γὰρ μηνυ-
 τῆς οὐδ' ἐλεγκτῆρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμί, ἀλλὰ
 διωκόμενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιεργαστέον,
 ἵνα ἐκ παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύοντάς μοι
 ἐμαντόν τε ἀπολυόμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας.

4 Τὴν μὲν οὖν ἀτυχίαν ἢ με διαβάλλουσιν, εἰς
 εὐτυχίαν αἰτοῦμαι μεταστῆναι· ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπο-
 λύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἐλεῆ-
 σαι. Φασὶ δὲ τῶν μὲν ἐντυχόντων παιομένοις αὐτοῖς
 οὐδένα ὄντινα οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς πυνθόμε-
 νον τοὺς διαφθείραντας αὐτοὺς εἰς οἶκον ἀγγεῖλαι,
 5 ἢ ἀπολιπόντα οἴχεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερ-
 μὸν καὶ ἀνδρεῖον ἄνθρωπον εἶναι δοκῶ, ὄντινα οὐκ
 ἂν ἄωρὶ τῶν νυκτῶν νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυ-
 χόντα πάλιν ὑποστρέψαντα φεύγειν μᾶλλον ἢ πυν-
 θανόμενον τοὺς κακούργους περὶ τῆς ψυχῆς κινδυ-
 νεῦσαι. τούτων δὲ ἂ μᾶλλον εἰκὸς ἦν δρασάντων,
 οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐτοὺς οὐκ
 ἂν ἔτι εἰκότως ἀφίοντο, ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμαί τῆς
 6 ὑποψίας. Εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κα-
 κοῦργοι ἅμα τῷ τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ
 ἐπιμελὲς ἦν σκοπεῖν ταῦτα. ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ
 κηρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων τῶν κακούργων ἄπι-
 7 στον διαφθαρεῖν αὐτόν. Τοῦ | δὲ θεράποντος πῶς

3. ἐλεγκτῆρ N A B Bk.: ἐλεγκτῆς. — μοι] μου N.

4. αὐτοῖς] αὐτοῖς (h. e. cognatis) Sp. — ἀπολιπόντα
 Gesner Bk.: ἀπολιπόντας.

5. τῶν νυκτῶν N Mr.: τῆς νυκτός. — μᾶλλον ἂ codd.
 (μᾶλλον ἂ μᾶλλον Sp.). — ἀφίοντο pr. A (?); ἀφίοντο N.

χρὴ πιστοτέραν τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἡγεῖ- 120
 σθαι; οἱ μὲν γὰρ ἀτιμοῦνται τε καὶ χρήμασι ζημιού-
 νται, εἴαν μὴ τάληθῆ δοκῶσι μαρτυρῆσαι· ὁ δὲ οὐκ
 ἔλεγχον παρασχὼν οὐδὲ βάσανον ποῦ δίκην δώσει;
 ἢ τίς ἔλεγχος ἔσται; ἀκινδύνως δὲ μέλλων μαρτυρεῖν
 οὗτός τε οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων
 ἐχθρῶν μοι ὄντων πεισθεὶς καταψεύδεσθαι μου· ἐγὼ
 τε ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι, εἰ μὴ πιστῶς καταμαρτυρη-
 θεὶς διαφθαρεῖην ὑφ' ὑμῶν. Μὴ παραγενέσθαι δέ 8
 με τῷ φόνῳ ἀπιστότερον ἢ παραγενέσθαι φασὶν εἶ-
 ναι. ἐγὼ δ' οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω
 οὐ παραγενόμενος. ὅποσοι γὰρ δοῦλοί μοι ἢ δοῦλαί
 εἰσι, πάντας παραδίδωμι βασανίσαι· καὶ εἴαν μὴ
 φανῶ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων ἢ ἐξελθῶν
 ποι, ὁμολογῶ φονεὺς εἶναι. ἢ δὲ νύξ οὐκ ἄσημος·
 τοῖς γὰρ Διυπολείοις ὁ ἀνὴρ ἀπέθανε. Περὶ δὲ τῆς 9
 εὐδαιμονίας, ἧς ἔνεκα τρέμοντά μὲ φασιν εἰκότως
 ἀποκτεῖναι αὐτόν, πολὺ τάναντία ἐστί. τοῖς μὲν γὰρ
 ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμφέρει· ἐκ γὰρ τῶν μετα-
 βολῶν ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν
 ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ φυλάσσειν τὴν
 παροῦσαν εὐπραγίαν· μεθισταμένων γὰρ τῶν πραγμά-

7. πιστοτέραν R.: πιστότερον. — τί οὐ δίκην δώσει N;
 τί om. v.; ποῦ ci. R. S. — εἴ τις ἔλ. ἔσται codd.; ἢ τίς κτέ. R.
 S. coll. § 10. — ἀκινδ. τε codd.; δὲ mal. R. — οὗτός γε (τε
 ci. R. Sp.) μέλλων μαρτυρεῖν codd. — κυρίως N et v. ante R.

8. μοι ἢ δοῦλαί N Mr.: ἢ δοῦλαί μοι. — ἢ ἐξελθ.] ἀλλ' ἐξ.
 M. — ποι cum R. Bk.: που. — Διυπολείοις N et pr. A Mr.:
 Διυπολίους. vid. Mr.

9. μὲν ante γὰρ e N add. Mr. — ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν
 Ald.: ἀτυχοῦσιν ἐταιρίζειν codd. — καὶ ante ἢ δυσπρ. add.
 K. — μεταβαλεῖν ci. R. — γὰρ ante τῶν πραγμ. R. et N:
 δὲ v. — πραγμάτων Steph.: πραγματειῶν.

10 των δυστυχεῖς ἐξ εὐτυχοῦντων καθίστανται. Ἐκ δὲ τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φονέα μέ φασι τοῦ ἀνδρὸς εἶναι. τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα. ὅ τε γὰρ καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλέγεται ὢν, ὅ τε ἔλεγχος οὐκ ἔστι· τὰ τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτου ὄντα ἐδήλωσα· τὰ τε ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἀποδέδεικται ὑπ' αὐτῶν. Πάντων δὲ τῶν κατηγορηθέντων ἀπίστων ἐλεγχθέντων, οὐκ ἔαν ἀποφύγω οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες, ἀλλ' ἔαν καταληφθῶ, οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά ἐστιν. ¶

11 Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως ἀποκτεῖναι ζητοῦντες καθαροί φασιν εἶναι, ἐμὲ δὲ ὃς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια δρᾶν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ καθαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὑπὲρ (τε) ἐμαντοῦ ἐπισκῆπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέβειαν, ὑπὲρ τε τοῦ ἀποθανόντος ἀναμιμνήσκων τὴν ποινὴν παραινῶ ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι· ἀποθανόντος
12 γὰρ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσῃ. ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὀσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε με, καὶ μὴ

10. ἄλλα] num αὐτὰ? τὰ δὲ τ' εἰκότα τὰ τ' ἄλλα Sp.; τὰ δὲ εἰκότα — ἀλλὰ κτέ. S. — καταληφθῶ] ἐλεγχθῶ codd. (ἐλεγχῶ pr. A). ληφθῶ vel ἄλῶ ci. Bk.

11. ὃς] ὡς N. — ὑπὲρ (μὲν) ἐμαντοῦ ci. Bk. — ὑπὲρ τε τοῦ] ὑπὲρ δὲ τοῦ codd. — νν. ἀναμιμνήσκων — ἀποθανόντος om. N. — μὴ τὸν ἀν. κτέ.] cf. Suid. s. v. καταλαβεῖν: οἱ δὲ ρήτορες καὶ ἐπὶ τοῦ κολάζειν. Ἀ.: μὴ ἀναίτιον καταλαβόντες τὸν αἴτιον. — καταβαλόντας dedisse videtur pr. A.

μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γινώτε· ἀνίατος γὰρ ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν.

3.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΤΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δύο παῖδες ἐν γυμνασίοις ἠκόντιζον, συνέβη δὲ τὸν μὲν ἐντέχνως ἀφειῖναι τὸ βέλος, τὸν δὲ ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου δραμόντα πληγῆναι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ τούτου πατὴρ κατηγορεῖ τοῦ βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου· ὁ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὅθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν στάσιν, οἱ δὲ μετὰστασιν λέγουσιν.

Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τοῦ νόμου κατακέκριται ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων, οἱ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰσίν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον ἦ, τοῦτο ὑμῖν ὧ ἄνδρες πολῖται προστέτακται διαγινῶναι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσειν πρὸς ἐμὲ τὸν διωκόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου παραχρῆμα | ἀπέθανεν. ἐκόντα μὲν ¹²¹ οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι, ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ ² οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἐκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέστησε. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν *οὐδέν, ἐνθύμιον δὲ τοῖς ζῶσι προσέθηκεν. ὑμᾶς δὲ ἀξιῶ ἐλεοῦντας

Or. III α Ἐπόθ.] ἐν γυμνασίῳ mal. Mr.

2. οὐδέν] puto ὄλεθρον aut simile quid. δὲ τοῖς], τοῖς δὲ codd. et edd. —

μὲν τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων, οἰκτείροντας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀποθανόντος τελευτήν, εἴργοντας ὧν ὁ νόμος εἴργει τὸν ἀποκτείναντα μὴ περιορᾶν ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου μαινομένην.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΤΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθανόντα τοῦ φόνου· φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκοπὸν, ὅθεν (δικαίως) ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστιν οὖν ἡ στάσις μετὰστάσις, οὐ συγγνώμη ὡς τινες ἐνόμιζον.

Νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖαι τοὺς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας (καταστῆναι) τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τὰ τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἥκιστα τοιοῦτος ὧν καὶ βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ πολὺ γε ἔψευσμαι, ὑπ' αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον ὑπὲρ πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὧν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνω, ἔτι δὲ ἀπορωτέρως διάκειμαι ὅπως χρὴ ὑμῖν ἐρμηνεῦσαι

εἴργοντας et εἴργει pr. A (Turr.), et sic ubique. εἴργει] εἴργειν N.

β. Ἐπόθ.] δικαίως (s. εἰκότως, ὀρθῶς), addi mal. Mr. — ἔστιν οὖν N: ἔστιν A, ἔστι BLM, ἔστι δ' v.

1. καταστῆναι auct. R. add. Turr. Mr. — τολμᾶν] cf. γ 2. καὶ ante παρὰ φύσιν add. S. Scheib. (Turr.), καὶ δρᾶν del. Funckh. — ὅπως χρὴ] ὡς χρὴ omnes.

2. ὑμῖν om. pr. A (prob. S.); ὑμῶν BLZM. — ἴσα ταῖς προειρημέναις τύχαις scripsi; codd. διὰ τὰς προειρημένας τύχας. cf. ὁμοῖα Thuc. 1, 25. (δύσνως) ἀποδεξ. K. et simi-

ταῦτα. ὑπὸ δὲ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ ἀν- 2
 τὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὧ³ ἄνδρες δικασταί, κατα-
 πεφευγῶς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύν-
 ηθες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ ἴσα ταῖς προειρημέναις
 τύχαις ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογία⁴ν δόξη καὶ
 μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἢ μὲν γὰρ δόξα
 τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυναμένων ἐστίν,
 ἢ δὲ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πρρασόν-
 των.

Ἐδόκουν μὲν οὖν ἔγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν 3
 υἱὸν ἐξ ὧν μάλιστα τὸ κοινὸν ὠφελεῖται, ἀμφοῖν
 τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δέ μοι
 πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μειράκιον οὐχ
 ὕβρει οὐδὲ ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλίκων
 ἀκοντίζειν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἔβαλε μὲν, οὐκ ἀπέκτεινε
 δὲ οὐδένα κατὰ γε τὴν ἀλήθειαν ὧν ἔπραξεν, ἄλλου
 δ' εἰς αὐτὸν ἀμαρτόντος εἰς ἀνοσίους αἰτίας ἦλθεν.
 τοῦ γὰρ παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑπο- 4
 δραμόντος καὶ τὸ σῶμα προστήσαντος, (ὁ μὲν ἐκω-
 λύθη) τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ δὲ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον
 ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὔσαν
 προσέβαλεν ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν
 ὄρων τῆς αὐτοῦ πορείας ἐπὶ τὸν παῖδα ἐξενεχθὲν
 ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδεὶς (ἂν) ἡμῖν λόγος ὑπελείπετο

liter iam R.; μὴ transponit post ἀπολογία⁴ν Funckh.; addi iubet μὴ ante ἀποδ. Mr.

3. μὲν οὖν] γ' οὖν N. — τούτων] περὶ τούτων? an τοῦτο? — ἐν τῷ γυμν. ci. Bk. (Mr. Turr.): ἐπὶ τ. γ. — ἀνοσίους scripsi: ἀκουσίους. cf. 4 β 4. 2 β 9.

4. ὁ μὲν ἐκωλύθη add. R. (Turr.); ὁ μὲν διεκωλύθη Mr. — ὑπελθὼν NABk.: ἐλθὼν. — Transposui vv. εἰ μὲν γὰρ

5 μὴ φονεῦσιν εἶναι· διὰ δὲ τὴν ὑποδρομὴν βληθέντος
 τοῦ παιδὸς τὸ μὲν μειράκιον οὐ δικαίως ἐπικαλεῖται,
 οὐδένα γὰρ ἔβαλε τῶν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ ἀφεστῶτων·
 ὁ δὲ παῖς εἶπερ ἐστὼς φανερός ὑμῖν ἐστὶ μὴ βληθεὶς,
 ἔκουσίως (δ') ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν,
 ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν
 ἀποθανῶν· οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρεμίζων καὶ μὴ
 6 διατρέχων. Ἀκουσίου δὲ τοῦ φόνου ἐξ ἀμφοῖν ὑμῖν
 ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἁμαρτίας, ὀποτέρου
 αὐτῶν ἐστίν, ἔτι γε σαφέστερον ἂν ὁ φονεὺς ἐλεγ-
 χθείη. οἷ τε γὰρ ἁμαρτάνοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσι [τι]
 δραῖσαι, οὔτοι πράκτορες τῶν ἀκουσίων εἰσίν· οἷ τε
 ἐκούσιόν τι δραῖντες ἢ πάσχοντες, οὔτοι τῶν παθη-
 7 μάτων αἷτιοι γίνονται. τὸ μὲν τοίνυν μειράκιον
 περὶ οὐδένα οὐδὲν ἤμαρτεν. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον
 ἀλλὰ προστεταγμένον ἐξεμελέτα, οὔτε ἐν γυμναζο-
 μένοις ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν,
 οὔτε τοῦ σκοποῦ ἁμαρτῶν, εἰς τοὺς ἀφεστῶτας ἀκον-
 τίσας, τοῦ παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντα ὀρθῶς ὡς
 122 ἐπενόει δραῖν ἔδρασε μὲν οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ
 8 διακωλυθεὶς τοῦ σκοποῦ τυχεῖν. ὁ δὲ | παῖς βουλό-

— εἶναι, quae v. leguntur post αἰτίας ἦλθεν, mutato prae-
 terea τοῦ δὲ παιδὸς in τοῦ γὰρ παιδὸς. v. Rh. M. XXI
 p. 274. — φονεῦσιν ci. Bk. (Turr.): φονεὺς.

5. τοῦ σκοποῦ] τοῦ add. NABk. — μὴ (ἂν) βληθεὶς K.
 ipse δ' potius addendum duxi; cf. 4. — φανερώς N.

6. ὑμῖν] ἡμῖν pr. M Ald. num ἡμῶν? — ἔτι γ' S. Turr.:
 ἔτι δὲ (δὲ del. Dobr. K.). — ἂν add. Dobr. Turr. — ἀφα-
 μαρτάνοντες Ald. (ἀμφ. L). — τι tamquam e sequentibus
 illatum secl. Mr. — οἷ τε ἐκούσ. Sp.: οἷ δὲ ἐκ.

7. οὐδὲν ἤμαρτεν NMr.: ἡμ. οὐδέν. — ἐξεμελέτα]
 ἐμελέτα N. — (τοῖς) γυμν. ci. R. — ἁμαρτὸν L et AM
 correcti. — ἐφεστῶτας pr. A.

μενος προσδραμεῖν, τοῦ καιροῦ διαμαρτῶν ἐν ᾧ δια-
τρέχων οὐκ ἂν ἐπλήγη, περιέπεσεν οἷς οὐκ ἤθελεν,
ἀκουσίως δὲ ἁμαρτῶν εἰς ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς
κέχρηται, τῆς δ' ἁμαρτίας τετιμωρημένος ἑαυτὸν
ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων μὲν οὐδὲ συνεθε-
λόντων ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ συλλυπουμένων.
τῆς δὲ ἁμαρτίας εἰς τοῦτον ἠκούσης τό (τε) ἔργον
οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἑξαμαρτόντος ἐστί, τό τε
πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὼν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει τῆς
αἰτίας, τὸν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ
τετιμώρηται. ἀπολύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ᾧ πι- 9
στεύων, εἴργοντι μήτε ἀδίκως μήτε δικαίως ἀποκτεί-
νειν, ὡς φονέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς αὐτοῦ
τοῦ τεθνεῶτος ἁμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μηδὲ ἀκου-
σίως ἀποκτεῖναι αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ'
ἐπικαλούμενος ὡς ἐκὼν ἀπέκτεινεν, ἀμφοῖν ἀπολύεται
τοῖν ἐγκλημάτοι, μήτ' ἄκων μήτε ἐκὼν ἀποκτεῖναι.
ἀπολυόμενος δὲ ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέν- 10
των ὑπὸ τε τοῦ νόμου καθ' ὃν διώκεται, οὐδὲ τῶν
ἐπιτηδευμάτων εἵνεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιού-
σθαι ἐσμεν. οὗτός τε γὰρ ἀνόσια πείσεται τὰς οὐ
προσηκούσας φέρων ἁμαρτίας, ἐγὼ τε μᾶλλον μὲν
οὐδέν, ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναμάρτητος ὢν, εἰς πολ-
λαπλασίους τούτου συμφορὰς ἤξω· ἐπὶ τε γὰρ τῇ
τούτου διαφθορᾷ ἀβίωτον τὸ λειπόμενον τοῦ βίου

8. προσδραμεῖν BLZM. num προδιαδραμεῖν? — καιροῦ
Sp.: χρόνον (χρόνου auct. R. Turr.). — τοῦτον ci. R. (Turr.
Mr.): τοῦτο. — τό τ' ἔργον Sp.

9. μήτ' ἄκων add. N Ald. — μήτε ἐκὼν N: μήθ' ἐκὼν.

10. ὑπὸ τε τῆς ἀληθ. τῶν πραχθ. ὑπὸ τε τοῦ νόμου
N et corr. A (Bk., et ci. R.): ὑπὸ τε τῆς ἀλ. τοῦ νόμου
ὑπὸ τε τῶν πραχθ. — ἔνεκα Z Ald. — διαφθορᾷ R. et tue-

διάξω, ἐπί τε τῇ ἑμαυτοῦ ἀπαιδίᾳ ζῶν ἔτι κατορυ-
χθήσομαι.

- 11 Ἐλεοῦντες οὖν τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου τὴν ἀνα-
μάρτητον συμφορὰν, ἑμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀθλίου
τὴν ἀπροσδόκητον κακοπάθειαν, μὴ καταψηφισάμε-
νοι δυσμόρους ἡμᾶς καταστήσητε, ἀλλ' ἀπολύοντες
εὐσεβεῖτε. ὅ τε γὰρ ἀποθανῶν συμφοραῖς περιπεσῶν
οὐκ ἀτιμώρητός ἐστιν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τού-
12 των ἀμαρτίας συμφέρειν ἐσμέν. τὴν τε οὖν εὐσέ-
βειαν τούτων τῶν πραχθέντων καὶ τὸ δίκαιον αἰδού-
μενοι ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ
ἀθλιωτάτω δύο πατέρα καὶ παῖδα ἀώροις συμφο-
ραῖς περιβάλητε.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

Ἵτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεῖα παρὰ φύσιν καὶ λέγειν
καὶ δρᾶν ἅπαντας ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δο-
κεῖ μοι σημαίνειν οὗτος· ἥμιστα γὰρ ἔν γε τῷ ἔμ-
προσθεν χρόνῳ ἀναιδῆς καὶ τολμηρὸς ὢν νῦν ὑπ'
αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠνάγκασται λέγειν οἷα οὐκ ἂν
2 ποτε ᾤμην ἐγὼ τοῦτον εἰπεῖν. ἐγὼ τε γὰρ πολλῇ

tur N: διαφορᾶ. — διάξω: διδάξω pr. AZ. — ἔτι κατορυ-
χθήσομαι R. Bk.: ἐπικατορ. codd., quod tuetur Hi. ἔτι κα-
τορωρύξομαι K. coll. γ 12.

11. νηπίου] νέου καὶ ἀναιτίου K. — pro οὖν τοῦδε μὲν N
habet μὲν οὖν οὐδὲ μὲν. — καταστήσητε NA (Bk.): κατα-
στήσετε cett. cod. — post ἀποθανῶν add. τῇ αὐτοῦ ἀμαρ-
τία K. Si quidquam mutandum, ἀμαρτῶν potius pro ἀποθ.
scripserim.

12. καὶ τὴν ἀλήθειαν post εὐσέβ. add. S. — δύο BLZM
Ald. (δύο etiam Turr.). — περιβάλοιτε ABLZM.

γ 1. γε] τε pr. A.

ἀνοία χρώμενος οὐκ ἂν ὑπέλαβον τοῦτον ἀντειπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἓνα λόγον ἀντὶ δυοῖν λέξας τὸ ἡμισυ τῆς κατηγορίας ἑμαυτὸν ἂν ἀπεστέρησα· οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου, ἓνα μὲν πρὸς ἓνα λόγον ἀπολογηθεῖς, ἃ δὲ κατηγόρησεν ἀναποκρίτως εἰπών. τοσοῦτον δὲ προέχων ἐν τοῖς 3 λόγοις ἡμῶν, ἔτι δὲ ἐν οἷς ἔπραξε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογία ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ δράσας μὲν οὐδὲν κακόν, παθῶν δὲ ἄθλια καὶ δεινά, καὶ νῦν ἔτι δεινότερα τούτων ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγῶς δέομαι ὑμῶν, ὧ ἄνδρες ἀνοσίῳν ἔργων τιμωροί, ὁσίῳν δὲ διαγνώμονες, μὴ ἔργα φανερά ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντας, ψευδῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἠγγήσασθαι· ἢ μὲν γὰρ πιστότερον ἢ ἀληθέστερον σύγκρι- 4 ται, ἢ δ' ἀδολώτερον καὶ ἀδυνατώτερον λεχθήσεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν ὀρωδῶ μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ, ἀλλὰ καὶ αὐθέντην προσκαταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν | ἐπίδω 123 αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τόλμης καὶ ἀναιδείας ἦκει, 5

2. ἀντὶ δυοῖν λέξας auctore R. Bk. Turr.: ἀντιδουὸς ἢ λέξας N A (ἀντιδ. [ἢ λέξας] Mr.), ἀντιδουὸς ἢ λεγξας cett.

3. ἔπραξε scripsi (an ἔδρασε? quippe patrum filiorum-que res parum hic distingui solent): ἔπρασσε. — συχνῶς] εὐμενῶς R., εὐνως K. — δὲ δράσας mal. R.: δ' ἔδρασα. — post πεισθ. add. ἀφανίσαι S., ἄπιστα νομίσαι K.; contra del. ἔργα φανερά Fr. — ft. ἔξαιρεθέντας, cuius v. glossema fuerit πεισθέντας; cf. 5, 46. — πεισθέντας et ἠγγήσασθαι N Mr.: πεισθέντες (πεισθεντός pr. A) et ἠγγήσασθε.

4. καὶ ἀδυνατώτ.] ἢ δυνατ. ci. Mr. Sch., εἰ καὶ ἄδ. R., ἅμα post ἢ δ' add. W.

ὥστε τὸν μὲν βαλόντα καὶ ἀκοντίσαντα οὔτε τραῶσαι
οὔτε ἀποκτεῖναι φησι, τὸν δὲ οὔτε ψεύσαντα τοῦ
ἀκοντίου οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι, ἀπάσης μὲν
γῆς ἀμαρτόντα, πάντων δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ
πλευρῶν διαπῆξαι τὸ ἀκόντιον λέγει. ἐγὼ δὲ ἐκου-
σίως κατηγορῶν ἀποκτεῖναι αὐτὸν πιστότερος ἂν μοι
δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος, ὃς μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναι
6 φησι τὸ μειράκιον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ
καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου, ὃς ὑπεδέχετο τοῖς
ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια [ἀναιρεῖσθαι], διὰ τὴν τοῦ
βαλόντος ἀκολασίαν πολεμῶ τῷ τούτου βέλει περιπε-
σών, οὐδὲν οὐδ' εἰς ἓν ἀμαρτών, ἀθλίως ἀπέθανεν.
ὁ δὲ περὶ τὸν τῆς ἀναιρέσεως καιρὸν πλημμελήσας
οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν ἐκωλύθη, ἀλλ' ἄθλιον καὶ πι-
κρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας ἐκὼν μὲν [οὐκ ἀπέκτεινε,
μᾶλλον δὲ ἐκὼν] οὔτε ἔβαλεν οὔτε ἀπέκτεινεν, ἀκου-
σίως δὲ οὐχ ἦσσον ἢ ἐκουσίως ἀπέκτεινέ μου τὸν
7 παῖδα. Τὸ παράπαν δὲ ἀρνούμενος μὴ ἀποκτεῖναι
αὐτὸν οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμβάνεσθαι φησιν,
ὃς ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν.
ἀλλὰ τίς ὁ βαλών ἐστιν; ὁ φόνος οὖν ἀνήκει εἰς

5. ἀκοντίσαντα NW.: ἀποκτείναντα. — ἀμαρτόν R. ci. —
ἀπάντων Sp. — τὸ ἀκόντιον λέγει NMr.: λέγει τὸ ἀκόντιον.
— ὃς om. NABM. — φασὶ N, unde φάσκων om. ὃς W. —
Parum autem haec conveniunt cum β 3.

6. ἀναιρεῖσθαι del. Fr. — οὐδ' εἰς ἓν Fr.: οὐδ' εἰς
ἓν codd., εἰς οὐδέν' v. — ἀπέθανε N. — vv. μᾶλλον δὲ —
ἀπέκτεινεν add. NA (ἢ ante οὔτε inserit N); del. K. videtur
sane aliquid interpolatum esse, duabus lectionibus in unum
confusis. — ἀκουσ.] ἐκουσίως N et pr. A, et deinceps ἀκ.
pro ἐκουσίως. — ἦσον pr. A. — ἀπέκτεινέ μου] ἀποκτείνει
μου pr. A; ἀποκτείναντος N, v. § sequ.

7. ἀρνούμενου N et pr. A. — τίς ὁ βαλών; ἐς τίν' ὁ
φόνος ἀνήκει; Bk. in Add. — οὖν Ald.: ὄν codd. — ἀνη-

τοὺς θεωμένους ἢ εἰς τοὺς παιδαγωγούς; ὧν οὐδεὶς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐδ' αὖ ἀφανῆς ἀλλὰ καὶ λίαν φανερός ἔμοιγε αὐτοῦ ὁ θάνατός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς ἀγορεύειν φημι τοὺς ἀποκτείναντας κολάζεσθαι· ὅ τε γὰρ ἄκων ἀποκτείνας ἀκουσίως κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὅ τε διαφθαρεῖς οὐδὲν ἤσπον ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεῖς ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος. Οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν 8 ἐστὶ διὰ τὴν ἀτυχίαν τῆς ἁμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ μηδεμιᾶς ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἢ ἀτυχία γίνεται, ἁμαρτήματα οὕσα τῷ ἁμαρτόντι συμφορὰ δίκαια γενέσθαι ἐστίν· εἰ δὲ θεία κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσεβοῦντι, οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίνεσθαι. Ἐλεξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρόπει 9 χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιούσθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρόποντα πάσχοιμεν, εἰ μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶντες θανάτῳ ζημιούμεθα; Φάσκων δὲ ἀναμάρτητος εἶναι, καὶ ἀξιῶν τὰς συμφορὰς τῶν ἁμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ εἰς τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι, ὑπὲρ ἡμῶν λέγει. ὅ τε γὰρ παῖς μου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἁμαρτῶν, ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου ἀποθανών, ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος· ἐγὼ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτητος ὢν δεινὰ πείσομαι, ἃ ὁ νόμος ἀποδίδωσί μοι μὴ τυχόν

κει] B. A. p. 403: ἀνήκει Ἄ. μὲν ἀντὶ τοῦ καθήκει, et Suid. s. v. — οὐδεὶς] οὐδενὸς Sch. — οὐδ' αὖ] οὐ γὰρ omnes. „mortuum autem esse patet,“ cf. 2 γ 10 σαφῆ μὲν γὰρ κτέ. 4 γ 7. — ἀκουσίως NA Bk.: ἀκουσίως. — ὅ τε δὲ φθαρεῖς N. — ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως N et pr. A.

8. μηδεμιᾶς] μηδὲ δι' N. — εἰ δὲ θεία] ἢ δὲ ἀλήθεια N (et pr. A ut videtur).

9. οὐ ante πρόπει om. N. — ἀποδίδωσι N Mr.: δίδωσι.

- 10 παρ' ὑμῶν. Ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ τοῦ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἀπολύεται, ἀλλὰ κοινὰ ἀμφοτέρα ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστί, δηλώσω. εἶπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἐστάναι φονεὺς αὐτὸς αὐτοῦ δίκαιος εἶναί ἐστιν, οὐδὲ τὸ μειράκιον καθαρὸν τῆς αἰτίας ἐστίν, ἀλλ' εἶπερ τούτου μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ' ἀτρέμα ἐστῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἀμφοῖν δὲ τοῦ φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὐτὸν ἁμαρτῶν μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν ἑαυτὸν τετιμώρηται, τέθνηκε γάρ, ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἁμαρτίας γενομένος πῶς δίκαιος ἀξήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν;
- 11 Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ μειρακίου τοῦ φόνου ὄντος, οὐκ ἂν δικαίως οὐδὲ ὀσίως ἀπολύοιτε αὐτόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐθένται καταγνωσθέντες ὅσια ἀλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν· οὔθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῦντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλίδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων ποιητέα ἐστί· καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτόν καὶ εἰρξάντες ὧν ὁ νόμος εἰργεῖ καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε, ἀπολύσαντες

10. οὐδὲ τῆς ἁμ. τοῦδε codd.; em. Mr. Turr. — τοῦ NS. Turr.: τῶ. — εἶπερ] εἰ γὰρ Ald. v. ante Bk. Mr. (εἶπερ γὰρ Baiter.). cf. 2 γ 6. — ὑπελθεῖν NMr.: ἐλθεῖν. cf. β, 4. — ἀλλ' εἶπερ] ἀλλ' εἰ K. — ἑαυτὸν] αὐτόν N.

11. τοῦ φόνου ὄντος NMr.: ὄντος τοῦ φ. — τῶν . . προσηκό.ων A pr.; τῶν οὐ προσηκ. S. Fr. — εὐλάβεια ὑμῖν] εὐσέβεια ἡμῖν pr. A, εὐσέβ. ὑμῖν N.

δὲ ὑπαίτιοι καθίστασθε. τῆς οὖν | ὑμετέρας εὐσε- 12
βείας ἔνεκα καὶ τῶν νόμων ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε αὐ-
τόν, (καὶ) αὐτοὶ τε μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας,
ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν, οἱ ζῶντες κατορωρύγμεθα ὑπ'
αὐτοῦ, δόξη γοῦν ἐλαφροτέρα τὴν συμφορὰν κατα-
στήσατε.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

Τοῦτον μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν
προσέχοντα τὸν νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογία μου,
ὑμᾶς δὲ χρὴ γινώσκειν ὅτι ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι
κατ' εὐνοίαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα εἰκότως δίκαια
ἐκάτεροι αὐτοὺς οἴομεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίως ὁρᾶν
προσῆκει τὰ πραχθέντα. ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ 2
ἀλήθεια σκεπτέα αὐτῶν ἐστίν. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι
ψεῦδος εἴρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρημένα
προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μὲν λεπτὰ
δὲ καὶ ἀκριβῆ, οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν
ἀπέχθειαν αὐτῶν δίκαιος φέρεσθαι ἐστι.

Θέλω δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν ὅτι οὐκ ἔάν τις 3
φάσκη ἀποκτεῖναι, τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἔάν τις ἐλεγχθῆ.
οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς ἡμεῖς λέγομεν γε-
νέσθαι, περὶ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν
ἀδύνατον ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦ-

12. ἡμετέρας pr. A. — τιμωρεῖσθαι A pr. — κατορωρύ-
γμεθα NA Mr.; κατορωρύγμ. BL, κατορωρ. M.

δ 1. γινώσκοντας N et pr. A. — ὁσίως] num ἴσως?

3. πρῶτον ὑμᾶς NMr.: ὑμ. pr. — τινά ante τις φά-
σκη add. W. — ἐλεγχῆ B (ἐλέγχη Hi.). — περὶ τοῦ scripsi:
ὑπέρ τοῦ.

4 σθαι. Σχετλιάζει δὲ κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν
παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας μήτε ἐπινοήσας αὐθέντης
ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολο-
γεῖται. οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτόν φημι
τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελ-
θόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ δια-
φθαρηῆναι· οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ δια-
δρομῆς αἰτίας ταύτης γενομένης, εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ
παιδοτριβου καλούμενος διέτρεχεν, ὁ παιδοτριβῆς ἂν
ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη, εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ πεισθῆεις
5 ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέφθαρται. Θέλω δὲ
μὴ πρότερον ἐπ' ἄλλον λόγον ὀρμηῆσαι ἢ τὸ ἔργον
ἔτι φανερώτερον καταστῆσαι, ὁποτέρου αὐτῶν ἐστὶ.
τὸ μὲν μειράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συμμελετών-
των ἐστὶ τοῦ σκοποῦ ἁμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλου-
μένων τι διὰ τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν δέδρακεν· ὁ δὲ
παῖς οὐ ταῦτ' αὖτε συνθεωμένοις δρωῶν, ἀλλ' εἰς τὴν
ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν, σαφῶς δηλοῦται παρὰ
τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν περισσοτέροις ἀτυχήμασι τῶν
ἀτρεμίζόντων περιπεσῶν. ὁ μὲν γὰρ ἀφεις οὐδὲν ἂν
ἤμαρτε μηδενὸς ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος· αὐτὸς δ'
6 οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων ἐστῶς. Ὡς δ'
οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συνακουτιζόντων μέτοχός ἐστι
τοῦ φόνου, διδάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντί-

4. ft. ante κακῶς intercederit ἀδίκως. — μήτ' (μήτε N) ἐπινοήσας NB Bk., μήτ' ὑπονοήσ. A pr., sed corr. ab ead. manu μήτ' ἐπιν.: μήτε πονήσας. — ἀποδείκνυται NMr. (cf. § 9): ἀποδέδεικται. — αὐτόν Hi.: αὐτόν. — οὐ γὰρ (ἂν) ἀτρ. ἀπέθ. K. Fr. cf. β 5. — γενομένης ipse scr.: γινομένης. — καλούμενον N.

5. τι] τις pr. A. — ἐπελθὼν pr. A. — ἀτυχήμασι] ἁμαρτήμασι N et pr. A (prob. Sp.).

ζειν ὁ παῖς ἀπέθανε, πάντες ἂν οἱ συμμελετῶντες συμπράκτορες εἶησαν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων ἁμαρτῶν ὁμοίως τούτοις οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτὸν ἀτρέμα σὺν τοῖς θεωμένοις ἐστῶτα. Ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ 7 καὶ ἡ ἀφυλαξία. ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὀρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα βαλεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μὴ βληθῆναι· ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα ἐστάναι. Τὸν δὲ νό- 8 μον ὄν παραφέρουσιν, ἐπαινεῖν δεῖ. ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναντας ἀκουσίοις παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μειράκιον ἀναμάρτητον ὄν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτόντος κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ αὐτῷ ἐστὶ τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἁμαρτίαις διαφθαρεῖς ἅμα ἤμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολασμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος ἐστίν, ἔχοντός γε δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως.

Οὐκ οὖν ἐὰν ἀπολύσητε | ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν κατα- 9 λάβητε, ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς 125 τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας ἐὰν

6. μηδενὶ ci. R., rec. Turr.: μηδένα. — εἶησαν] ἦσαν W.

7. μὴ βληθῆναι K.: μηδένα μὴ βαλεῖν (μὴ del. Fr. Bait.). — ἀτρέμα N A Mr.: ἀτρέμας.

8. τὰς αὐτοῦ ἁμ. NAM Fr. — ἐστὶ ἔχοντος N. — δὴ add. N Mr.

9. οὐκ οὖν ἐὰν S.: οὐκ ἐὰν N et pr. A; οὐκ ἐὰν οὖν cett. — καταλάβοιτε A B L Z M. — ὁ μὲν γὰρ] om. γὰρ N. — ἑαυτοῦ N: αὐτοῦ. — ὅς δὲ ἐὰν φθαρῆ N; ὅς ... ἐὰν φθαρῆ pr. A; ὅς ἐὰν διαφθαρεῆ cett.; ὅς e conl. R. del. Bk.

διαφθορῇ, τοῖς καταλαμβάνουσι μείζον τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἰτιοὶ ἐσμεν, ἀλλ' ἡ πρᾶξις τῶν ἔργων. ὀρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄντα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμβάνει. μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλητε, μήτε αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχίαις βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γινώτε, ἀλλ' ὥσπερ ὄσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους ὅτι διὰ τὸν ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς· οὐ γὰρ αἰτιοὶ τοῦ φόνου ἐσμέν.

4.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ
ΑΜΤΝΑΣΘΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νέος καὶ πρεσβύτης ἐκ λαιδορίας ἀλλήλοις συμπεσόντες ἐμάχοντο, ἰσχυρότερον δὲ τοῦ νέου πλήξαντος τέθνηκεν ὁ πρεσβύτης· καὶ περὶ τούτου κατηγορεῖ τις τοῦ νέου ὡς τὸν φόνον πεποιηκότος. ὁ δὲ πρῶτον τὸν πρεσβύτην ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντέγκλημα ἢ στάσις γίνεται.

Νενόμισται μὲν ὀρθῶς τὰς φονικὰς δίκας περὶ πλείστου τοὺς κρίνοντας ποιεῖσθαι διώκειν τε καὶ

10. ἐλέγχοντα BLZM. — post ἐγένετο add. ἀπολέσθαι N.

Or. IV α. ΑΜΤΝΑΣΘΑΙ NABk.: ΑΜΤΝΕΣΘΑΙ.

α [Υπόθ.] ἀλλήλοις συμπεσόντες NMr.: συμπ. ἀλλ. — τοῦ νέου] τοῦ μὲν N.

μαρτυρεῖν κατὰ τὸ δίκαιον, μήτε τοὺς ἐνόχους ἀφιέν-
 τας μήτε τοὺς καθαροὺς εἰς ἀγῶνα καθιστάντας. ὅ²
 τε γὰρ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φῦλον
 τοὺς πρώτους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφίας τε
 παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπά-
 νει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκωμεν τῆς γηραιῶν
 τελευτῆς. ὅστις οὖν τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιοθέντων
 τοῦ βίου ἡμῶν ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν
 περὶ τοὺς θεούς, συγγεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων.
 ὅ³ τε [γὰρ] ἀποθανών, στερόμενος ὧν ὁ θεὸς ἔδωκεν³
 αὐτῷ, εἰκότως θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν
 ἀλιτηρίων δυσμένειαν, ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρί-
 νοντες ἢ μαρτυροῦντες, συνασεβοῦντες τῷ ταῦτα
 δρῶντι, οὐ προσῆκον μίασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους
 εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν διεφθαρμένων,⁴
 εἰ δι' ἄλλην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναιτίους διώκοιμεν,
 τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ τιμωροῦντες δεινοὺς ἀλιτη-
 ρίους ἔξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους,
 τοὺς δὲ καθαροὺς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι τοῦ
 φόνου τοῖς ἐπιτιμίαις ἐσμέν, ὑμᾶς τε ἄνομα δρᾶν
 πείθοντες καὶ τοῦ ὑμετέρου ἁμαρτήματος ὑπαίτιοι
 γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιώς ταῦτα, εἰς ὑμᾶς⁵
 παράγων τὸν ἀσεβήσαντα καθαρὸς τῶν ἐγκλημάτων

1. ἀγῶνα] κρίσιν ZM.

2. ὅτε γὰρ θεὸς — — τροφίας τε καὶ (ita A pr., MZ et
 editt. ante Bk.) τροφῶν (?) παρέδωκε Sp., retinens γὰρ § 3
 init. — φῦλον N Mr.: γένος. — πρώτους N Mr.: πρώτον. —
 τὴν ante θάλ. om. N. — τούτων ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιοθεῖς
 (sed ἀξιοθέντος N) τοῦ βίου ἡμῶν codd. et edd. (praeter
 Mr., qui N sequitur). ἀξιοθεῖς — — ἀποστρεῖ (pro ἀποκτεί-
 νει) ci. R. K. coll. β 7; ἀξιοθέντων [τοῦ βίου] S.

3. γὰρ del. Fr. S. — 4. cf. Poll. 8, 21: καὶ ὡς Ἄντ. ἐπι-
 τίμιον.

εἰμί· ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσέχοντες τὸν νοῦν, ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ ἐπιθέντες, ἅπασαν τὴν πόλιν καθαρὰν
 6 τοῦ μιάσματος καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἀξίος ἂν ἦν συγγνώμης τυχεῖν τινός· ὕβρει δὲ καὶ ἀκολασίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησεν αὐτόν, ὡς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίαις ἔνοχός ἐστιν, ὡς δὲ συγγέων ἅπαντα τῶν γεραιότερων τὰ νόμιμα οὐθενὸς ἀμαρτεῖν,
 7 οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός ἐστιν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὀρθῶς ὑμῖν τιμωρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐτόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἳ παρῆσαν παροινοῦντι αὐτῷ. ὑμᾶς δὲ χρὴ τῇ τε ἀνομίᾳ τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τὴν τε ὕβριν κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλευσασαν ψυχὴν ἀνταφελέσθαι αὐτόν.

β.

126 | ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ, ΩΣ ΑΜΤΝΟΜΕΝΟΣ
 ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ στάσις μετὰστασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἰατρὸν τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

Ἔστι μὲν βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποίησαντο, οὐ θαυμάζω αὐτῶν· οὐ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος

5. τῶν εἰργασμένων Z et v. ante R.; τῷ εἰργασμένων A pr. — num καταστήσατε?

6. τὸν γεραιότερον N. haec verba del. Hi.

7. παραδιδούσιν N. — τῇ τε ἀνομίᾳ NAB (τοῦ τε ἀνομία M pr.): τὴν τε ἀνομίαν.

β. ΦΟΝΟΥ ΩΣ S. Turr.: ΦΟΝΟΥ ΟΝ ΩΣ.

αὐτοῖς ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δικαίως δι' ἐχθραν
 διαφθείρωσιν· ὅτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγίστοις ἐγκλή-
 μασιν ἤθελον τὸ πρᾶγμα, οὗ ὁ ἀποθανὼν αὐτῷ αἷτιος
 καὶ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν
 μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ χειρῶν ἀδίκων, καὶ παροινῶν
 εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ σωφρονέστερον, οὐχ αὐτῷ
 μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ τοῦ ἐγκλήματος
 αἷτιος ἐγένετο. Οἶμαι μὲν οὖν ἐγῶγε οὔτε δίκαια 2
 τούτους οὔθ' ὅσια δρᾶν ἐγκαλοῦντας ἐμοί. τὸν γὰρ
 ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν σιδήρῳ ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ
 ἠμυνάμην αὐτόν, ἠδίκουν μὲν (ἂν) οὐδ' οὕτως — οὐ
 γὰρ ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρ-
 χοντες ἀντιπάσχειν εἰσί — ταῖς δὲ χερσὶ τυπτόμενος
 ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χερσὶν ἄπερ ἐπάσχον ἀντιδρῶν, πό-
 τερα ἠδίκουν; Εἶεν· ἐρεῖ δέ „ἀλλ' ὁ νόμος εἰργων 3
 μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἔνοχον τοῦ
 φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἀποφαίνει σε ὄντα· ὁ γὰρ ἀνὴρ
 τέθνηκεν.“ ἐγὼ δὲ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον οὐκ ἀπο-
 κτεῖναι φημι. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ
 παραχρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν
 ἐτεθνήκει — οὐ γὰρ ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα
 οἱ ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν εἰσί — νῦν δὲ πολλαῖς 4
 ἡμέραις ὕστερον μοχθηρῷ ἰατρῷ ἐπιτρεφθεὶς διὰ τὴν
 τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε.
 προλεγόντων γὰρ αὐτῷ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην

1. τοῦ ἐγκλ. αἷτιος ἐγένετο NMr.: αἷτιος τοῦ ἐγκλ. γέ-
 γονεν.

2. σιδήρῳ cum AN add. Bk. — εἰσί N: εἰσίν. — πό-
 τερα ἂν ἠδ. N.

3. καὶ ante δεύτ. om. N et pr. A. — εἰσί Turr. coll. § 2.

4. μοχθηρῷ NMr.: πονηρῷ. — εἰ] εἰς N. —

τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθα-
 ρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεῖς ἐμοὶ
 5 ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. Ἀπολύει δέ με καὶ ὁ
 νόμος καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα
 κελεύει φονέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπεβού-
 λευσά τι αὐτῷ, ὃ μὴ καὶ ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς
 γὰρ αὐτοῖς ἀμννόμενος αὐτὸν καὶ τὰ αὐτὰ δρωῶν ἄπερ
 ἔπασχον, σαφές ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπεβου-
 6 λεύθην. Εἰ δέ τις ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον
 οἰόμενος γενέσθαι φονέα με αὐτοῦ ἡγεῖται εἶναι,
 ἀντιλογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ πληγαὶ γενό-
 μεναι τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀπο-
 φαίνουσιν ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἡμυνάμην μὴ τυπτόμενος
 ὑπ' αὐτοῦ. ἀπολυόμενος δὲ ὑπό τε τοῦ, νόμου ὑπό
 τε τοῦ ἄρξαντος τῆς πληγῆς ἐγὼ μὲν οὐδενὶ τρόπῳ
 φονεὺς αὐτοῦ εἰμί, ὃ δὲ ἀποθανών, εἰ μὲν ἀτυχία
 τέθνηκε, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται (ἡτύχησε γὰρ
 ἄρξας τῆς πληγῆς), εἰ δ' ἀβουλία τινί, τῇ ἑαυτοῦ
 ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ γὰρ εὔφρονῶν ἔτυπτέ με.
 7 Ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι, ἱκανῶς
 ἐπιδέδεικται μοι. ἐθέλω δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου
 πᾶσιν οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἀποδείξαι.
 καθαρῶ μὲν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπικαλοῦντες,

ἔγκλημα om. N.

5. ἐπεβούλευσα K. coll. δ 5 et 2 γ 3: ἐπιβουλεύσαιμι.
 τι add. W. — ὃ μὴ scripsi: εἰ μὴ (K. post μὴ add. τὰ
 αὐτὰ ἐπεβούλευσα).

6. εἶναι om. N. — νόμου ὑπό τε τοῦ e con. R. add.
 Turr. — τέθνηκε N: τέθνηκεν.

7. ἱκανῶς add. ZM. — μου om. A pr., quod prob. S. —
 οἷς ἐμοὶ ἐγκαλοῦσιν Hi. — ἀποδείξαι N A Mr.: ἐπιδείξαι. —
 μὲν (γὰρ) Mr. — μοι] τοι N. — ἐπικαλοῦντες K.: ἐπιβου-

ἀποστεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν (ἀδίκως δὲ) θάνατον ἐπιβουλεύοντες τὰ τε νόμιμα συγγέουσι φονεῖς τέ μου γίνονται· ἀνοσίως δ' ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πείθοντες καὶ τῆς ὑμετέρας ἀσεβείας (αἴτιοι ὄντες) αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ.

Τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιθείη τὴν δίκην· ὑμᾶς 8 δὲ χρὴ τὸ ὑμέτερον σκοποῦντας ἀπολυθαί με μᾶλλον ἢ καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθεῖς, διὰ τὸ μὴ | ὀρθῶς ὑμᾶς διδαχθῆναι ἀποφυγῶν, τοῦ 127 μὴ διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ ἀποθανόντος καταστήσω· μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεῖς ἰφ' ὑμῶν ὑμῖν καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρέψομαι. ταῦτ' οὖν εἰδότες, τουτοισὶ 9 τὸ ἀσέβημα τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοὶ τε καθαροὶ τῆς αἰτίας γένεσθε, ἐμέ τε ὀσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν καθαρώτατοι πάντες οἱ πολῖται εἴημεν.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐν τούτῳ φησὶν [θαυμάζω] ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν πρεσβύτερον. εἶτα ὅτι εἰ καὶ οὕτως ἔχει, ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος ὑπεύθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ, ὡς δι' ἀπειρίαν ἐσφάλῃ, ἀνεύθυνος ὢν.

Τοῦτόν τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια

λεύοντες. — δέ με] δέ μου AB et pr. M; δέ μοι pr. A. — ἀσεβείας scripsi: εὐσεβείας. cf. 5, 88. αἴτιοι ὄντες perinde addendum erat atque δ, 5; cf. α 4.

8. ἡμέτερον pr. A. — ὑμᾶς διδαχθ. N Mr.: διδ. ὑμας. γ. Ἰπόθ.]. θαυμάζω del. S. (θαυμάζων Bait.). φησὶ

οἷς εἴργασται λέγειν, ὑμῖν τε συγγιγνώσκω βουλο-
μένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶνπραχθέντων μαθεῖν τοιαῦτα
ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστι.
τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν
ἀπέθανεν, αὐτὸς μὲν τοῦ τεθνηκότος οὗ φησι φονεὺς
εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ
βλέπων φονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τὰ
ἄλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδείξαι
αὐτόν.

- 2 Εἶπε δὲ πρῶτον μὲν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπέ-
θανεν ὁ ἀνὴρ, ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν· τὸν γὰρ
ἄρξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἴτιον τῶνπραχθέντων
γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι
δὲ τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μὲν ὅτι ἄρξαι
καὶ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκό-
τερόν ἐστι· τοὺς μὲν γὰρ ἢ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ
γένους ἢ τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἢ τε ἀπειρία τῆς μέθης
ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἢ τε ἐμπειρία
τῶν παροινουμένων ἢ τε ἀσθένεια τοῦ γήρως ἢ τε
3 δύναμις τῶν νέων φοβοῦσα σωφρονίζει. Ὡς δὲ οὐ-
δὲ τοῖς αὐτοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἡμῦν αὐ-
τόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γὰρ ἀκμαζούσῃ
τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος ἀπέκτεινεν· ὁ δὲ ἀδυ-
νάτως τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος, οὐδὲ σημεῖον οὐ-

omnes; pro ἐν τούτῳ N praebet ἐκ τούτων, ex quo etiam
manifestius principium orationis hic temere admixtum esse.

1. δι' ἃ ἐκβ. ἄξιός ἐστι Hi. — τὰ ἄλλα N: τὰλλα.

2. vv. εἶπε — αὐτόν in margine habet A. — καὶ παρ-
οινεῖν] τοῦ παρ. ci. R. — vv. ἢ τε μεγαλοφρ. τοῦ γένους,
τῷ θυμῷ χαρίζ., ἢ τε δύναμις τῶν νέων del. K. — παροι-
νουμένων e conji. R. Turr.: παρανομουμένων.

3. οὐδὲ NMr.: οὐ. —

δὲν ὦν ἠμύνατο ὑπολιπὼν ἀπέθανεν. Εἰ δὲ ταῖς
 χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες οἰ-
 κειότεραι τοῦ σιδήρου τούτῳ εἰσί, τοσοῦτῳ μᾶλλον
 φονεύς ἐστίν. Ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ ἄρξας τῆς 4
 πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναν-
 τος φονεύς ἐστι· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανάτου
 φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τάναντία τούτων φημί.
 εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἂ διανοούμεθα ἐκάστῳ ἡμῶν ὑπουρ-
 γούσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς
 βουλευτῆς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανα-
 τού· ἐκ γὰρ ὦν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν, ὁ
 ἀνὴρ τέθνηκεν. Ἔστι δὲ ἢ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαν-
 τος, ἢ δὲ συμφορὰ τοῦ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὦν
 ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρεῖς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτία
 ἀλλὰ τῇ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ
 μείζω ὦν ἤθελε πράξας, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ ὃν οὐκ
 ἤθελεν ἀπέκτεινεν. Ἰπὸ δὲ τοῦ ἰατροῦ φάσκων αὐ- 5
 τὸν ἀποθανεῖν, θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν
 συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι φησιν αὐτὸν δια-
 φθαρῆναι. καὶ γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθε-
 ραπείας ἂν ἔφη διαφθαρῆναι αὐτόν. εἰ δέ τοι καὶ
 ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν
 ἰατρὸς οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν (ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει
 αὐτόν), διὰ δὲ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν
 αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρη-
 σθαι αὐτῷ φονεὺς εἴη ἄν;

ὦν ἠμύνατο ὑπολείπων NMr.: ὑπολιπὼν ὦν ἠμύνατο. —
 οἰκειότ. τοῦ σιδήρου NMr.: τοῦ σιδ. οἰκειότ.

4. ἀπέθανεν] ἔπαθεν N.

5. (οὐ) θαυμάζω ὅτι [οὐχ] Hi. coll. β 4.

6 Οὕτως δὲ φανερώς ἐκ παντὸς τρόπου ἐλεγχόμε-
 νος ἀποκτείνει τὸν ἄνδρα, εἰς τοῦτο τόλμης καὶ ἀναι-
 δείας ἦκει, ὥστ' οὐκ ἄρκοῦν αὐτῷ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς
 αὐτοῦ ἀσεβείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἳ τὸ
 128 τούτου μίasma ἐπεξερχόμεθα, ἀθέμιστα καὶ | ἀνόσια
 δρᾶν φησί. τούτῳ μὲν οὖν πρόκειται καὶ ταῦτα καὶ ἐπι-
 7 τούτων δεινότερα λέγειν, τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς
 δὲ τὸν (τε) θάνατον φανερὸν ἀποδεικνύντες, τὴν τε
 πληγὴν ὁμολογουμένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τὸν τε νόμον
 εἰς τὸν πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ
 παθόντος ἐπισκῆπτομεν ὑμῖν τῷ τούτου φόνῳ τὸ
 μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους πᾶσαν τὴν πόλιν
 καθαρὰν τοῦ μίasmatos καταστῆσαι.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΤΣΤΕΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἀνὴρ, οὐ καταγνοὺς αὐτὸς αὐτοῦ ἀλλὰ
 τὴν σπουδὴν τῶν κατηγορῶν φοβηθεὶς, ὑπαπέστη·
 ἡμῖν δὲ τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθανόντι εὐσεβέστε-
 ρον ἀμύνειν αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτὸς ἂν ὑπὲρ
 αὐτοῦ ἀπελογεῖτο· ἐπεὶ δὲ τάδε ἀκινδυνότερα ἔδοξεν
 εἶναι, ἡμῖν, οἷς μέγιστον ἂν πένθος γένοιτο στερη-
 2 θεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον.

Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ

6. οὕτως A corr. Turr. Mr.: οὕτω Bk. Dobs., οὕτος cett.
 — ἐκ παντὸς τρόπ. ἐλεγχόμε. N Mr.: ἐλεγχ. ἐκ παντὸς τρ. —
 αὐτοῦ NAMFr.

7. παθόντος] ἀποθανόντος N. contrarium accidit § 4.

δ 1. ἂν post αὐτὸς cum AN add. Bk. — ἀκινδυνότερα
 cum N (et fort. AB) Mr.: ἀκινδυνότερον. — εἶναι, ἡμῖν
 Hi.: ἡμῖν εἶναι.

ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντά φησιν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὡσπερ βλέπειν μὲν τοῖν ὀφθαλμοῖν ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τῶν νέων κατέκρινε· νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινούντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι τεκμήριον γίνονται. κοινού δὲ τοῦ τεκμηρίου ἡμῖν ὄντος τούτῳ τῷ παντὶ ³ προέχομεν· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασιν ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων (τῶν) κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴ τε γὰρ ὁ πατάξας, διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῷ, μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεύς ἐστίν, ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς φονεύς γίνεσθαι. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τὸν τε ἀμυνόμενον ἀντιτύπτειν τὸν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια γὰρ (ἂν) ὅ γε διωκόμενος πάθοι, εἰ μήτε ἀποκτείνας ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος μήτε ἄρξας ὑπὲρ τοῦ ἄρξαντος φονεύς ἐστίν. Ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβου- ⁴λεύσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος τοῦ διώκοντος.

2. τοῖν ὀφθαλμοῖν NW.: τοῖς ὀφθαλμοῖς. — οὕτω καὶ ci. R. — num αὐτὴ γὰρ ἂν? — τῶν νέων N et pr. A (τὸν νέων pr. M.) Mr.: τὸν νέον. — γίνονται NAB Bk.: γίνεται.

3. τούτῳ] τούτου ci. S., οὕτω W. — ἀπάντων (τῶν) Bk. in Add. Mr. — εἴ τε γὰρ] εἰ γὰρ K. Non recte, puto. idem pro ἐπιτρεφθῆναι ci. χρῆσθαι, addens συμβουλεύσαι post βιασάμενος. (sed ὑμᾶς etiam mortuum complectitur.) denique μᾶλλον τοῦ ἀποκτ. post φονεύς ἐστίν transponi vult. — ἂν post add. Turr. — ὅ γε A (ft. corr.) Dobs. Turr.: ὅ, τε N, ὅτε B, ὅδε v.; ὁ Mr., recte ft. — ὑπὲρ] ὑπὸ N et pr. A.

4. μᾶλλον ἢ ὁ N. —

εἰ (μὲν) γὰρ ὁ μὲν ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν καὶ μὴ ἀποκτείνειν διενοήθη, ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀποκτείναι, οὗτος ἂν ὁ ἐπιβουλεύσας εἶη. νῦν δὲ καὶ ὁ ἀμυνόμενος τύπτειν καὶ οὐκ ἀποκτείνειν διανοηθεὶς ἡμαρ-
 5 τεν, εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πατάξας. τῆς μὲν οὖν πληγῆς βουλευτῆς ἐγένετο, τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν, ὅν γε ἀκουσίως (οὕτως) ἐπάταξεν; Οἰκεῖον δὲ καὶ τὸ ἀμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνομένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἃ ἐπάσχειν ἀντιδρῶν ζητῶν, ὑπ' ἐκείνου βιαζόμενος ἐξήμαρτεν· ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας (αἴτιος ὢν)
 6 δικαιότερος φονεὺς εἶναι ἐστίν. Ὡς δὲ οὐδὲ κρείσσονως ἀλλὰ πολὺ ὑποδεεστέρας ὢν ἐπάσχειν ἡμύνετο, διδάξω. ὁ μὲν ὑβρίζων καὶ παροινῶν πάντ' ἔδρα καὶ οὐδὲν ἡμύνετο· ὁ δὲ μὴ πάσχειν ἀλλ' ἀπωθεῖσθαι ζητῶν, ἃ τε ἐπάσχειν ἀκουσίως ἐπάσχειν, ἃ τ' ἔδρασε τὰ παθήματα βουλόμενος διαφυγεῖν ἐλασσόνως ἢ κατ'
 7 ἀξίαν τὸν ἄρξαντα ἡμύνετο, καὶ οὐκ ἔδρα. Εἰ δὲ κρείσσων ὢν τὰς χεῖρας κρείσσονως ἡμύνετο ἢ ἐπάσχειν, οὐδ' οὕτω δίκαιος ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαι

ἠβούλετο NMr.: ἐβούλετο.

5. ὅς γε ἀκουσ. ἐπάτ. Fr. S. Turr.; ᾧ γε ἀκ. ἐπάτ. vel ὅν γε ἀκ. ἐπραξεν Sch. — καὶ post οἰκ. δὲ add. NMr. — ἑαυτοῦ ἀκολ. N: αὐτοῦ ἀκολ. — καὶ τῆς ἑαυτοῦ om. N. — αἴτιος ὢν add. Mr. (αἴτιος add. Stephan.; pro καὶ τῆς ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ scribi iubet R.). — δικαιότερος ZM et v. ante Bk.: δίκαιος NABBk. et post eum omnes. Sed φονεὺς ei qui loquitur non est occisus ipse, sed medicus, cf. § 8.

6. κρείσσονως e conii. R. Bk.: κρεῖσσον ὢν NA; κρείσσων ὢν cett. — ὑποδεεστέρας e conii. R. Bk.: ὑποδεεστερος. — ὁ μὲν (γὰρ) auctore R. Mr. — οὐδὲν ἡμύνετο S.: οὐδ. ἡμύνατο.

ἔστι. τῷ μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα ἐπιτίμια ἐπίκειται, τῷ δὲ ἀμυνομένῳ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον γέγραπται. Πρὸς δὲ τὸ μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως 8 ἀποκτείνειν ἀποκέκριται· οὐ γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες μαρτυροῦσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμυνομένου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας καὶ παθῶν ἀλλοτρίᾳ τύχῃ κέχρηται· ὁ δὲ ἐκουσίως πάντα δράσας, ἐκ | τῶν αὐτοῦ ἔργων 129 τὴν τύχην προσαγαγόμενος, τῇ αὐτοῦ ἀτυχίᾳ ἤμαρτεν.

Ὡς μὲν οὖν οὐδενὶ ἔνοχος τῶν κατηγορημένων 9 ὁ διωκόμενός ἐστιν, ἀποδέδεικται. εἰ δέ τις κοινὴν μὲν τὴν πράξιν κοινὴν δὲ τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγούμενος εἶναι μηδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γιγνώσκει αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστί. τὸν τε γὰρ διώκοντα οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν, μὴ σαφῶς διδάξαντα ὅτι ἀδικεῖται· τὸν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἀλῶναι, μὴ φανερῶς ἐλεγχθέντα ἢ ἐπικαλεῖται. οὕτως δὲ ἐκ παντὸς τρόπου τῶν ἐγκλημάτων 10 ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρός, ἡμεῖς ὀσιώτερον ὑμῖν ἐπισκήπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν ἀποκτείνειν. ὅ τε γὰρ ἀπο-

8. πρὸς] πρὸ N. — μήτε δικαίως auctore R. Bk.: μὴ δικαίως. — προσαγαγόμενος scripsi (προσαγόμενος e coni. R. Turr.): προαγόμενος.

9. οὕτως] οὕτως pr. A., οὐ τοῦ N. — post ἀπολύειν μᾶλλον vv. ἢ καταλήψιμον — ἀπολύειν μᾶλλον iterat N, ἢ καταλήψιμον — αὐτὸν ὄντα iterat A pr. — δίκαιός NMr.: δίκαιόν.

10. ζητεῖν ἀποκτείνειν codd., praeter A pr., et v. ante Bk. — ἀποκτείνας corruptum est; ἀποθανῶν Emper. W, deletis quae sequuntur verbis τοῦ ἀποθανόντος, pro quibus τούτου ἀποθ. restit. S. Turr. Num παθῶν τούτου ἀποθαν.?

κτείνας τούτου ἀποθανόντος οὐδὲν ἤσσουν τοῖς αἰτίοις
 προστρόπαιος ἔσται, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεῖς
 διπλάσιον καθίστησι τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς
 11 ἀποκτείνασιν αὐτόν. ταῦτα οὖν δεδιότες τὸν μὲν
 καθαρὸν ὑμέτερον ἠγεῖσθε εἶναι ἀπολύειν τῆς αἰτίας,
 τὸν δὲ μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἔγγι-
 στα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτα
 καὶ ὀσιώτατα πράξαιτ' ἂν.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔλος τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ Ἀθηναίων κατὰ ταῦ-
 τὸν ἀνήγετο Ἡρώδη εἰς τὴν Αἴνον· ὡς δὲ πλείοντες ἐγέ-
 κωντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ ἀστέγαστον
 ἦν τὸ πλοῖον, εὐρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβησαν.
 εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ ἐξῆλθε περὶ τὴν ἐσπέραν
 ὁ Ἡρώδης καὶ οὐκέτι εἰσῆλθεν. ἐπανελθόντος οὖν αὐ-
 τοῦ τοῦ Ἔλου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τελευτήσαντος
 ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἔλον ὡς κακούργον, ἐν δὲ τῷ δι-
 καστηρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον, ὅτι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.
 ὁ δὲ τὸ μὲν τῆς κακουργίας ἔγκλημα ἀπολύεται παρα-
 γραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς κλέπτας καὶ
 λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα· μετα-
 βαίνει δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογία, καὶ στο-
 χαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά.

Ἐβουλόμην μὲν, ὧ ἄνδρες, τὴν δύναμιν τοῦ

ἔσται K.: ἔστιν. idem et καταστήσει; sed cf. 3 γ 11: ἔσεσθε
 — καθίστασθε. — μήνιμα Br. coll. γ 7: μίασμα.

11. τὸν μὲν] τὸ μὲν N. — ἠγεῖσθαι N et pr. A. — ἔγγι-
 γιστα] ἄγγιστα ei. Mr., sicut 2 α 6. — γὰρ ἂν NMr.: γὰρ.
 V. Ἐπόθ.] Ἔλος nomen e vitiosa lectione ἔλος σωθεῖς

λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ τοῖς κακοῖς τοῖς γεγενημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεῆς εἶμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος. οὗ μὲν γὰρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι 2 μετὰ τῆς αἰτίας τῆς οὐ προσηκούσης, ἐνταυθοῖ οὐδὲν με ὠφέλησεν ἢ ἐμπειρία· οὗ δέ με δεῖ σωθῆναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γενόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει ἢ τοῦ λέγειν ἀδυναμία. πολλοὶ μὲν γὰρ 3 ἤδη τῶν οὐ δυναμένων λέγειν ἄπιστοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσιν, αὐτοῖς τούτοις ἀπώλοντο, οὐ δυναμένοι δηλῶσαι αὐτά· πολλοὶ δὲ τῶν λέγειν δυναμένων πιστοὶ γενόμενοι τῷ ψεύδεσθαι, τούτῳ ἐσώθησαν [διότι ἐψεύσαντο]. ἀνάγκη οὖν, ὅταν τις ἄπειρος ἢ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγορῶν λόγοις εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμάτων. ἐγὼ οὖν ὧ ἄνδρες αἰτήσομαι 4 ὑμᾶς, οὐχ ἅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, σφίσι μὲν αὐτοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἄδικόν τι (εἰκὸς

§ 19 fluxit, et omnino hoc argumentum erroribus foedissimis refertum est. Extrema verba corrupta: num ἄχρι τινὸς pro ἄχρι τέλους?

1. καθιστάναι BZM et edit. ante R. — τοῦ προσήκοντος πέρα pr. A.

2. ἀπειρία ci. S. pro ἐμπειρία. — ἀδυνασία S. coll. B. A. p. 345, 26: ἀδυνασία ὡς Ἀντιφῶν καὶ Θουκυδίδης.

3. μὲν γὰρ N Mr.: γὰρ. — οὐ δυνάμ. δ. αὐτά et διότι ἐψεύσαντο del. Dobr. — δυναμένων om. N et pr. A. — (αὐτῷ) τούτῳ Bait. — οὖν] μὲν ZM.

4. post αἰτήσομαι add. δὲ N. — ἅπερ] ὅπερ Z. — ἀπιστ.] πιστεύοντες S.

γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως
 τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν τοῖς φεύγουσιν, οὔπερ καὶ
 5 οἱ διώκοντες ἔτυχον ἄνευ αἰτήσεως). τάδε δὲ δέο-
 μαι ὑμῶν, τοῦτο μὲν ἕάν τι τῇ γλώσῃ ἀμάρτω,
 συγγνώμην ἔχειν μοι, καὶ ἠγεῖσθαι ἀπειρία αὐτὸ
 μᾶλλον ἢ ἀδικία ἠμαρτηθῆναι, τοῦτο δὲ ἕάν τι ὀρθῶς
 εἶπω, ἀληθεία μᾶλλον ἢ δεινότητι (εὖ) εἰρηθῆναι. οἱ
 γὰρ δίκαιον οὔτ' ἔργῳ ἁμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆ-
 130 ναι, | οὔτ' ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥήματα ἀπο-
 λέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἀμάρτημά
 6 ἐστὶ, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κινδυ-
 νεύοντα περὶ αὐτοῦ καὶ πού τι καὶ ἔξαμαρτεῖν. οὐ
 γὰρ μόνον τῶν λεγομένων ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν ἐσομένων· ἅπαντα γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα
 ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται ἢ τῇ προνοίᾳ. ταῦτ'
 οὖν ἐκπληξιν πολλὴν παρέχειν ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδυ-
 7 νεύοντι. ὀρθῶ γὰρ ἔγωγε καὶ τοὺς πάνυ ἐμπείρους
 τοῦ ἀγωνίζεσθαι πολλῷ χειρὸν ἑαυτῶν λέγοντας,
 ὅταν ἐν τινι κινδύνῳ ᾧσιν· ὅταν δ' ἄνευ κινδύνων
 τι διαπράσσωνται, μᾶλλον ὀρθομένους. ἢ μὲν οὖν
 αἰτησις ᾧ ἄνδρες καὶ νομίμως καὶ ὀσίως ἔχουσα,
 καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ ἦσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ·

5. δὲ post τάδε om. pr. A pr. M. -- συγγν. ἔχειν μοι
 ante τοῦτο μὲν exstat in codd.; transp. Bait., cui postea
 etiam S. assensus est. — αὐτὸ μᾶλλον ἢ NMr.; μᾶλλον
 αὐτὸ ἢ AB Bk.; μᾶλλον αὐτὴ ἢ ZM, μ. αὐτὴν ἢ Ald. —
 εὖ inser. Hi. — οὐ γὰρ δίκ. κτέ.] cf. Stobae. flor. 46, 65,
 qui pro διὰ ῥήματα σωθῆναι habet ῥήματι σωθ., pro διὰ
 ῥῆμ. ἀπολέσθαι autem διὰ ῥῆμα ἀπολ. Quae lect. haud
 scio an praeferendae sint. — ἀπολεισθαι N et pr. A.

6. περὶ αὐτῷ codd. cf. § 62; 2 α 4; δ 5; 6, 1. — ante
 καὶ που intercidisse ἐκπληχθῆναι vel simile quid ci. Mr.

7. διαπράσσονται NAld. —

περὶ δὲ τῶν κατηγορημένων ἀπολογήσομαι καθ' ἕναστον.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαιό- 8
 τατα εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα καθέστηκα, τοῦτο ὑμᾶς
 διδάξω, οὐ τῷ φεύγειν ἂν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
 ἐπεὶ κἂν ἀνωμότοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον μηδένα
 ἐπιτρέψαιμι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσα-
 σθαι, ἔνεκά γε τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρ-
 τῆσθαι εἰς τόδε τὸ πρᾶγμα καὶ ὑμᾶς γνώσεσθαι τὰ
 δίκαια, ἀλλ' ἵνα ἢ τεκμήρια ὑμῖν καὶ τῶν ἄλλων
 πραγμάτων τῶν εἰς ἐμὲ ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρα-
 νομία. πρῶτον μὲν γὰρ κακοῦργος ἐνδεδειγμένος 9
 φόνου δίκην φεύγω, ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν
 τῇ γῆ ταύτῃ. καὶ ὡς μὲν οὐ κακοῦργός εἰμι οὐδ'
 ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τού-
 του γε μάρτυρες γεγένηται. περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν
 καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν
 ἀπέδειξαν. οὕτως εἰς γε ταύτην τὴν ἀπαγωγὴν νομι-
 μωτάτην καὶ δικαιοτάτην πεποιήκασιν ὑμῖν τὴν ἀπο-
 ψήφισίν μου. φασὶ δὲ αὐτό γε τὸ ἀποκτείνειν μέγα 10
 κακούργημα εἶναι, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε,
 (ὥσπερ) καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν πό-
 λιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἑκάστου οἱ νόμοι κεῖνται.
 ἐμοὶ δὲ πρῶτον μὲν, οὐ τοῖς ἄλλοις εἴργεσθαι προα-
 γορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι τὰς δίκας, ἔνταν-

κατηγορημένων NA Bk. in Add. Dobs.: κατηγορουμένων.

8. τεκμήριον ci. R. — τῶν εἰς ἐμέ Turr.: καὶ τῶν εἰς ἐμέ. An καὶ τ. ἄλλ. πραγμ. ἢ τούτων εἰς ἐμὲ β. κ. π.?

9. τούτου γε NMr.: τούτων ZM; τοῦτο B; τούτου v. — ἐμοὶ] μοι Mr. (οὐδ' ἐν ἐμοὶ W.).

10. αὐτό τε codd.; αὐτό τε τὸ Ald., αὐτό γε ci. S. — μέγα Ald.: με codd. — ἔντανθι vulg. ante Bk. —

- θοῖ πεποιήκασι τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ· ἔπειτα τίμη-
 σίν μοι ἐποίησαν, ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμένου
 τὸν ἀποκτείναντα, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα,
 ἀλλὰ τοῦ σφίσιν αὐτοῖς λυσιτελοῦντος, καὶ ἐνταῦθα
 ἔλασσον ἔνειμαν τῷ τεθνηκότι τῶν ἐν τῷ νόμῳ κει-
 μένων· οὗ δ' ἕνεκα, γνῶσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου.
- 11 ἔπειτα δέ, ὃ πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ἅπαντα
 τὰ δικαστήρια ἐν ὑπαίθρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ
 φόνου, οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα ἢ ἵνα τοῦτο μὲν οἱ δι-
 κασταὶ μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ καθαροῖς τὰς
 χεῖρας, τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου ἵνα
 μὴ ὁμωρόφιος γίγνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο
 μὲν παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον τοῦναντίον τοῖς
 ἄλλοις πεποιήκας· τοῦτο δὲ δέον σε διομόσασθαι
 ὄρκον τὸν μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν αὐτῷ
 καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ τῇ σῆ ἑπαρώμενον, ἢ μὴν μὴ
 ἄλλα κατηγορήσειν ἐμοῦ ἢ εἰς αὐτὸν τὸν φόνον, ὡς
 ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὔτ' ἂν κακὰ πολλὰ εἰργασμένος ἡλι-
 σκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὔτ' αὖ πολλὰ
 ἀγαθὰ εἰργασμένος τούτοις ἂν ἐσωζόμεν τῶν ἀγα-
 12 θοῖς· ἃ σὺ παρελθὼν, αὐτὸς σεαυτῷ νόμους ἐξευρών,
 ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώμοτοι δὲ
 οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι, δέον αὐτούς τὸν αὐτὸν
 ὄρκον σοὶ διομοσαμένους καὶ ἀπτομένους τῶν σφα-
 γίων καταμαρτυρεῖν ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δι-

ἀνταπ. τοῦ νόμου κειμ. τὸν ἀποκτ. N et pr. A (Mr.): τοῦ νόμ.
 κειμ. ἀντ. τ. ἀπ. A corr.; τ. ν. κ. τὸν ἀπ. ἀντ. v. — ἔνει-
 μαν ἂν N; .. ἔνειμαν ἂν del. ἂν A (ἀπένειμαν fuerit sec. S,
 ἔνειμαν αὐτοὶ W.). — 11. γίγνηται NA Bk.: γίναιται B;
 γέννηται v. — αὐτῷ Mr.: αὐτῶ. — οὔτ' αὖ susp. R.: οὔτ' ἂν.
 12. σὺ παρ.] συμπαραελθὼν N. — νόμους NABBk.: τοὺς
 νόμους. — ἐξευρών] εὐρών N. —

καστὰς ἀνωμότοις πιστεύσαντας τοῖς μαρτυροῦσι φό-
 νου δίκην καταγνῶναι, οὓς σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέ-
 στησας παρελθὼν τοὺς κειμένους νόμους, καὶ ἤγεῖ
 χρῆναι αὐτοῖς τὴν σὴν παρανομίαν κρείσσω γενέσθαι
 αὐτῶν τῶν νόμων. Λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα 13
 εἰ ἐλελύμην, ἀλλ' ὠχόμην ἂν ἀπιῶν, ὥσπερ εἰ ἄκοντά
 με ἀναγκάσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύτην. καίτοι
 ἐμοὶ εἰ μηδὲν διέφερε στέρεσθαι τῆσδε τῆς πόλεως,
 ἴσον ἦν | μοι καὶ προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' 131
 ἐρήμην ὀφλεῖν εἶναι τὴν δίκην, τοῦτο δ' ἀπολογη-
 σαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι ἐξελθεῖν· ἅπασι γὰρ
 τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δέ, ὃ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι
 κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ ζητεῖς ἐμὲ μόνον ἀποστερεῖν, αὐ-
 τὸς σαυτῷ νόμον θέμενος. καίτοι τοὺς γε νόμους 14
 οἱ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάντας ἂν οἶμαι ὁμο-
 λογῆσαι κάλλιστα νόμων ἀπάντων κείσθαι καὶ ὀσιώ-
 τατα. ὑπάρχει μὲν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν
 τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν,
 ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων·
 ὁ γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα
 ἐκδιδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ
 τῶν τοῦ κατηγόρου λόγων τοὺς νόμους καταμαν-
 θάνειν, εἰ καλῶς ὑμῖν κεῖνται ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν

ἰνομότοις pr. A. — ἤγεῖ (ἡγῆ) Dryander et P. R. Müller:
 εἴ γε (οἴει Fr., οἴει γε S. Br.).

13. post ἐμοὶ virgulam posuit Mr. cum Bernhardyo. W.
 pro μοι ci. οἶμαι. — εἶναι ex A post ὀφλεῖν inserui („aequum
 erat licere mihi“). ὠφλεῖν pr. A. — τὴν δίκην om. N, quod
 prob. Fr. τοῦτο NA Dobs.: τούτω BZ, τούτω M, οὔτω Ald.
 — ἐξεῖν N; ἐξῆν ci. R. Fr., ἐξείη ἂν S., del. Dobr. Sp. —
 ἐμὲ Bk.: με. — 14. μὲν γε] μὲν γὰρ 6, 2. — τοὺς αὐ-
 τοὺς ἀεὶ sicut 6, 2 NAB Bk.: τοὺς αὐτοὺς εἶναι ἀεὶ. —
 ὑμᾶς] ἡμᾶς N. — τοὺς τῶν κατηγόρων pr. A. — διδάσκει W.

- νόμων τοὺς τοῦ κατηγοροῦ λόγους, εἰ ὀρθῶς καὶ
 15 νομίμως ὑμᾶς διδάσκει τὸ πρᾶγμα ἢ οὐ. Οὕτως
 οἷ γε νόμοι κάλλιστα κεῖνται οἱ περὶ φόνου, οὓς
 οὐδεὶς πώποτε ἐτόλμησε κινῆσαι· σὺ δὲ μόνος δὴ
 τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ πονηρότατα,
 καὶ ταῦτα παρελθὼν ζητεῖς με ἀδίκως ἀπολέσαι. ἃ
 δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ ταῦτά μοι μέγιστα μαρτύριά
 ἐστίν· εὖ γὰρ ἤδεις ὅτι οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὃς ἐκείνου
 16 τὸν ὄρκον διομοσάμενος ἐμοῦ κατεμαρτύρησεν. Ἐπει-
 τα δὲ οὐχ ὡς πιστεύων τῷ πράγματι ἀναμφισβητήτως
 ἔνα τὸν ἄγωνά περὶ τοῦ πράγματος ἐποιήσω, ἀλλὰ
 ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελείπου ὡς καὶ τοῖς τότε
 δικασταῖς ἀπιστήσων. ὥστε μηδὲν μοι ἐνθάδε μηδὲ
 πλέον εἶναι μηδ' ἀποφυγόντι, ἀλλ' ἐξεῖναί σοι λέγειν
 ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον, ἀλλ' οὐ τοῦ φόνου τὴν
 δίκην· ἐλὼν δ' αὖ ἀξιόσεις με ἀποκτεῖναι ὡς τοῦ
 φόνου τὴν δίκην ὠφληκότα. καίτοι πῶς ἂν εἴη
 τούτων δεινότερα μηχανήματα, εἰ ὑμῖν μὲν ἅπαξ
 τουτουσὶ πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ'
 ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος ὑπολείπεται;
 17 Ἐτι δὲ μάλ' ἐδέεθην, ὧ ἄνδρες, παρανομώτατα ἅπαν-

(διδάσκουσι ci. R. coll. 6, 2, rec. Turr.): διδάξει N, δι-
 δάξουσι AB, διδάξωσι ZM.

15. πονηρότερα N.

16. περὶ τοῦ (αὐτοῦ) πρ. susp. R. — ὑπελείπου N et
 pr. A. — ὡς κὰν τοῖς τότε δικ. ἀμφισβητήσων S. Corruptela
 manifesta est: conicio τοῖσδε τοῖς δικ. vel τοῖς ἐνθάδε δικ.
 ἀπιστ. (τότε del. Sp.). — μηδὲ πλέον] del. vult μηδὲ R. —
 κακοῦργίας bene ci. R. — αὖ NBk.: ἂν. — ἀξιόσης pr. A
 (ἂν ἀξιόσαις ci. S.). — vv. τουτουσὶ — ἅπαξ add. e NA
 Bk. — ὑπολείπεται] N, pr. A, B, Z ἀπολείπεται. Post hoc v.
 Ald. add.: τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέσται;
 quae cum codd. om. Bk.

των ἀνθρώπων. ἐθέλοντος γάρ μου ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως οὗτοι διεπράξαντο ὥστε τοῦτο μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι. τῶν δὲ ἄλλων ξένων ὅστις πώποτε ἠθέλησε καταστῆσαι ἐγγυητὰς, οὐδείς πώποτε ἐδέθη. καίτοι οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων τῷ αὐτῷ χρῶνται νόμῳ τούτῳ. ὥστε καὶ οὗτος κοινὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὢν (ἐπ') ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελείσθαι τοῦδε τοῦ νόμου. τούτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν (ὡς) ἀπαρασκευότατον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι αὐτὸν τάμαντοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ σώματι τούς τε φίλους προθυμότερους ἔχειν τοὺς ἑμαυτοῦ τούτοις τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τᾶληθῆ λέγειν, διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν. ὄνειδος τε αὐτῷ τε ἐμοὶ περιέθεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν εἰς τὸν βίον ἅπαντα.

Οὕτωςι μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα· ὅμως μέντοι γε καὶ ἐκ τούτων πειράσομαι ἑμαυτὸν ἀναίτιον ἐπιδείξαι. καίτοι χαλεπὸν γε τὰ

17. διεπρ. τοῦτο ὥστε codd.; δ. ὥστε τουτο ci. R. — μοι] με N. — ὅστις πώποτε] ὅστις ποτὲ N. — ἐπέλιπε N et pr. A. — ὠφελῆσθαι AB; ὠφελῆσαι et τοῦδε κόσμου N. ἐπ' ante ἐμοὶ R addi vult (ἐμοὶ μ. ἐνέλιπε Bait.); ἐκ τ. τ. νόμου Fr. (ὑπὸ vel παρὰ etiam R. addi voluerat); contra del. τ. τ. νόμου Bait.

18. ὡς ante ἀπαρασκ. add. Hi. — αὐτὸν τὰμ. Bk.: ἑμαυτὸν τὰμ. codd., τάμαντοῦ Ald. — προθυμότερως Hi. — τούτοις] τοῖς N pr. ABZM. — διὰ τὴν τ. σώμ. κακ. del. Dobr. — αὐτῷ τε R.: αὐτῷ γε. — ἐμοὶ προσήκ. Hi. coll. § 59. — περιέθεσαν NABk.: περιέσεσαν B, περιέσεισαν v.

19. πολλὰ Dobr., (ἐν) πολλοῖς S. — ἐλασσωθεὶς coni. invenit Dobr., praebet N et fort. pr. A: ἔλος σωθεὶς A, ἔλος σωθεὶς cett. libri (ἂν σωθεὶς Ald. et v. ante Turr.).

ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχρῆμα ἀπελέγχειν· ἃ γὰρ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγκωρεῖ.

- 20 Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποισάμην ἐκ τῆς Μιτυλήνης, ὧ ἄνδρες, ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ὧ Ἡρώδης οὗτος, ὃν φασιν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν· ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν Αἴνον, ἐγὼ μὲν ὡς τὸν πατέρα (ἐτύγχανε γὰρ ἐκεῖ ὢν τότε), ὁ δ' Ἡρώδης ἀνδράποδα Θραξίν ἀνθρώποις ἀπολύσων. συνέπλει δὲ τὰ τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει αὐτὸν ἀπολύσαι, καὶ οἱ Θραῖκες οἱ λυσόμενοι. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 21 Ἡ μὲν πρόφασις ἑκατέρῳ τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχομεν δὲ χειμῶνί τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἠναγκάσθημεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυμναίας τι χωρίον, οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτόν[, τὸν Ἡρώδη]. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα | σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοία μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τύχη. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸν πλοῦν πεποιημένος ἔνεκα πραγμάτων
 132 τὰ ταῦτα | σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοία μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τύχη. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸν πλοῦν πεποιημένος ἔνεκα πραγμάτων
 22 ἰδίων· οὔτ' αὖ ἐγὼ ἄνευ προφάσεως ἱκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἴνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ παρασκευῆς οὐδεμιᾶς, ἀλλ' ἀνάγκη χρησάμενοι· οὔτ' αὖ ἐπειδὴ ὠρμισάμεθα, ἢ μετέκβασις ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον

21. φασὶν] φησὶν N. — τὸν Ἡρώδη] del. volunt R. Dobr. (aut οὗτοι pro αὐτόν R.), uncis inclusit Mr. cf. § 77. — ὅτι μὴ] ὅτι οὐ Mr. — καθ' αὐτόν codd.

22. ἐγὼ] τ' ἐγὼ N, τέγῳ pr. A. — μετέκβασις N et

πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτη, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ τοῦτο ἐγίνετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν, ἀστέρ-
 γαστον ἦν τὸ πλοῖον, εἰς ὃ δὲ μετέβημεν, ἐστεγα-
 σμένον· τοῦ δὲ ὑετοῦ ἔνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν
 μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, 23
 ἐπίνομεν. καὶ ὁ μὲν ἐστὶ φανερός ἐκβὰς ἐκ τοῦ
 πλοίου καὶ οὐκ εἰσβὰς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν
 οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ'
 ὑστεραία, ἐπειδὴ ἀφανῆς ἦν ὁ ἀνήρ, ἐζητεῖτο οὐδέν
 τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἴ
 τω τῶν ἄλλων ἐδόκει δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως.
 καὶ εἰς τε τὴν Μιτυλήνην ἐγὼ αἴτιος ἦν πεμφθῆναι
 ἄγγελον, καὶ τῇ ἐμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο· καὶ ἄλλου 24
 οὐδενὸς ἐθέλοντος βαδίζειν, οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου
 οὔτε τῶν αὐτῶ τῷ Ἡρώδῃ συμπλεόντων, ἐγὼ τὸν
 ἀκόλουθον τὸν ἐμαντοῦ πέμπειν ἔτοιμος ἦν· καίτοι
 οὐ δήπου γε κατ' ἐμαντοῦ μηνυτὴν ἐπεμπον εἰδώς.
 ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνήρ οὔτε ἐν τῇ Μιτυλήνῃ ἐφαίνετο
 ζητούμενος οὔτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ, πλοῦς τε ἡμῖν
 ἐγίνετο, καὶ τᾶλλα ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα, ὠχόμην
 ἀγὰρ πλέων. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρα-
 στήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

corr. A (Turr. Mr.): μετάβασις. — μάρτυρας ci. R. (ita semper Antiphon): μαρτυρίας.

23. μετεξέβημεν ABk.: μετέβημεν. — ἐκβὰς ἐκ ABk.: ἐκβὰς. — ἐξέβην ἐκ NMr.: ἐξέβην.

24. οὐ δήπου γε NMr.: γε οὐ δήπου. — Μιτυλήνη N. — ἄλλοθι NABk. (ci. Steph.): ἄλοθι B, ἄλλοθεν v.

- 25 Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη σκοπεῖτε τὰ εἰκότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαί με εἰς τὴν Αἴνον, ὅτε ἦν ἀφανῆς ὁ ἀνὴρ, οὐδεὶς ἠτιάσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων τούτων τὴν ἀγγελίαν· οὐ γὰρ ἄν ποτε ὠχόμην πλέων. ἀλλ' εἰς μὲν τὸ παραχρῆμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθές καὶ τὸ γεγεννημένον τῆς τούτων αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἔτι ἐπεδήμουν· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ τε ὠχόμην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχα-
- 26 νήσαντο κατ' ἐμοῦ, τότε ἠτιάσαντο. Λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῆ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐγὼ λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅς οὐκ ἐξέβην τὸ παρὰ πᾶν ἐκ τοῦ πλοίου. καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσασιν· ὅπως δ' ἠφανίσθη ὁ ἀνὴρ, οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαίνειν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν τοῦτο γίνεσθαι, τοῦτο μὲν μεθύοντος τοῦ ἀνδρός, τοῦτο δὲ νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ αὐτοῦ κρατεῖν ἴσως ἄν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι νύκτωρ μακρὰν ὁδὸν
- 27 ἢ πρόφασις ἄν εἰκότως ἐγίγνετο· ζητουμένου δὲ τοῦ ἀνδρός δύο ἡμέρας καὶ ἐν τῷ λιμένι καὶ ἀποθῆν τοῦ λιμένος, οὔτε ὀπτῆρ οὐδεὶς ἐφάνη οὔτε αἷμα οὔτε ἄλλο σημεῖον οὐδέν. κατ' ἐγὼ συγχωρῶ τῷ τούτων λόγῳ, παρεχόμενος μὲν τοὺς μάρτυρας ὡς οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὡς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα

26. ἐνέβαλον αὐτῷ AB (Bk. Dobs. Turr.). — τοῦτο γίγν.] αὐτὸ γ. N.

27. καὶ ἐν NMr.: ἐν. — ἀποθῆν N: ἀπωθῆν. — ὀπτῆρ] resp. Poll. 2, 57. — οὔτε αἷμα οὔτε N: οὔθ' αἷμα οὔτ'. — μὲν post παρεχ. add. NABk. — νν. εἰ δὲ — πλοίου om.

λαθεῖν τὸν ἄνθρωπον, εἶπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλ-
θεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Ἄλλ' ὡς κατεποντώθη λέ- 28
γουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ
λιμένος ἦν τὸ πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξευρέθη;
καὶ μὴν εἰκός γε ἦν καὶ σημείον τι γενέσθαι ἐν τῷ
πλοίῳ ἀνδρὸς τεθνεῶτος (ἐντιθεμένου) καὶ ἐκβαλλο-
μένου νύκτωρ. νῦν δὲ ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ
οὗ ἐξέβαινε, ἐν τούτῳ φασὶν εὔρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ
αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ
δὲ κατεποντώθη, οὐχ εὔρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον
οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας
παρασχέσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φρουῶδος ἦν πλέων εἰς τὴν 29
Αἴνον, τὸ δὲ πλοῖον ἦκεν εἰς τὴν Μιτυλήνην ἐν ᾧ
ἐγὼ καὶ ὁ Ἡρώδης | ἐπλέομεν, πρῶτον μὲν εἰσβάντες 133
εἰς τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα εὔρον,
ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐ-
τοῖς τοῦτο οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβά-
των ὄν αἷμα, ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλα-
βόντες ἐβασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὄν μὲν τότε 30

ZM et v ante Bk. — εἶπερ γε N Sp.: εἶπερ.

28. ἐντιθεμένου addidi coll. § 45; an delendum καὶ?
— ἐν μὲν ᾧ \ A Mr. (μὲν ᾧ pr. A): ἐν ᾧ μὲν. — ὁμολογῶ-
σιν N, pr. A, BZM. — αὐτοὶ ὁμολ. μὴ Fr. — παρασχέσομαι
Bk. coll § 24: παραστήσομαι.

29. φρουῶδος] cf Harp.: φρ. Ἄντ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώ-
δου φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδῶν. — μὲν φρουῶδος N Mr.: φρου-
δος μὲν AB (Bk. Dols. Turr.), φρουῶδος cett. — ὁ Ἡρώδης
N Mr.: Ἡρώδης. — τὸ αἷμα codd. Mr.: τι αἷμα. — τῶν προ-
βάτων] προβάτων ci. R

30. καὶ ante καταψευσ. abesse mal. R. Bait.

παραχρῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον· ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς ἐβασάνισαν, ἔχοντες παρὰ σφίσιν αὐτοῖς τὸν πρόσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς ὑπὸ τούτων καὶ καταψευδάμενος ἐμοῦ. παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 31 Ὡς μὲν ὕστερον τοσοῦτω χρόνω ὁ ἀνὴρ ἐβασανίσθη, μεμαρτύρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν αὐτῇ τῇ βασάνῳ, οἷα γεγένηται. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος ᾧ ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο, τοῦτο δ' ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως ὑπ' ἀμφοῖν πεισθεὶς καταψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσεσθαι, τῆς δὲ βασάνου
 32 εἰς τὸ παραχρῆμα βουλόμενος ἀπηλλάχθαι. οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπίστασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς βασάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅ τι ἂν ἐκείνοις μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ὠφέλεια, ἄλλως τε κἂν μὴ παρόντες τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ γὰρ ἐγὼ μὲν ἐκέλευον αὐτὸν στρεβλοῦν ὡς οὐ τᾶληθῆ λέγοντα, ἴσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μηδὲν κατ' ἐμοῦ καταψεύδεσθαι, νῦν δὲ αὐτοὶ ἦσαν καὶ βασανισταὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ (μετὰ) τῶν σφί-

31. τοσοῦτω ci. R. Hi.: τούτῳ τῷ. — ὑπ'] ἐπ' pr. A.

32. ἢ post βασ. add. Dobr. — ὅτι ἂν] ὅτ' ἂν ABZM, ὅταν N. — ἐν τούτῳ S.: ἐν τούτοις. — καταψεύδωνται] κατάψωνται pr. A. — ἐγὼ μὲν N et pr. A (Gurr. Mr.): ἐγὼ. — post ἐπιτιμηταὶ (h. e. κολασταὶ, cf. quae deinceps narrantur) μετὰ addidi („prout ipsis conveniebat“). — σφίσι N.

σιν αὐτοῖς συμφερόντων. ἕως μὲν οὖν μετὰ χρηστῆς 33
 τῆς ἐλπίδος ἐγίνωσκε μου καταψευσάμενος, τούτω
 δισχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγίνωσκεν ἀποθα-
 νούμενος, ἐνταῦθ' ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο, καὶ ἔλε-
 γεν ὅτι πεισθείη ὑπὸ τούτων ἐμοῦ καταψεύδεσθαι.
 διαπειραθέντα δ' αὐτὸν τὰ ψευδῆ λέγειν, ὕστερον 34
 δὲ τὰληθῆ λέγοντα, οὐδέτερα ὠφέλησεν, ἀλλ' ἀπέ-
 κειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτήν, ᾧ πιστεύον-
 τες ἐμὲ διώκουσι, τὸνναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι
 ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς μηνυταῖς τοῖς μὲν
 ἐλευθέροις χρήματα διδόασι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευ-
 θεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεὰν
 ἀπέδοσαν, ἀπαγορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ
 ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν [ἂν] ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον 35
 οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν αὐτοῖς, ἀλλὰ
 τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βα-
 σάνου ἰὼν ὑπ' ἐμοῦ κατήγορος ἂν ἐγίνετο τῆς τού-
 των ἐπιβουλῆς, τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀλη-
 θείας ἀπεστέρει δι' αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου,
 τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ' ἐκείνου ὡς ἀλη-
 θέσιν οὔσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς
 μοι κάλει.

(ΜΑΡΤΥΡΕΣ).

33. τῆς post χρηστῆς om. N Mr. (etiam R. abesse mal.,
 τινὸς W.). — καταψευσάμενος N: num καταψευσμένος? —
 ἐνταῦτ' pr. A. — πεισθείη N. — καταψεύδεσθαι N.

34. ὠφέλησεν ci. R. (Turr.): ὠφέλησαν. — ἄγοντες om.
 ZM et pr. A. — ἀπαγορευόντων A. — πρὶν ἂν] ἂν del. Lin-
 der. K., πρὶν ἢ W.

35. αὐτῆς] αὐτοῦ BZM. — ἀπολλυμένου οὐ N, δι' del.
 S.; malim τὸν μὲν δι' αὐτοῦ ἔλ. τ. ἀλ. ἀπ. αὐτοῦ τ. σώμ.
 ἀπ. — titulum ΜΑΡΤΥΡΕΣ auct. R. add. Turr. Mr.

36 Ἐχοῖν μὲν γὰρ αὐτούς, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἐνθάδε
 παρέχοντας τὸν μηνυτὴν αὐτὸν ἀπελέγχειν ἐμέ, καὶ
 αὐτῷ τούτῳ χρῆσθαι ἀγωνίσματι, ἐμφανῆ παρέχον-
 τας τὸν ἄνδρα καὶ κελεύοντας βασανίζειν, ἀλλὰ μὴ
 ἀποκτείνειν. φέρε γὰρ δὴ ποτέρῳ νῦν χρήσονται τῶν
 λόγων; πότερα ᾧ πρῶτον εἶπεν ἢ ᾧ ὕστερον; καὶ
 πότερ' ἀληθῆ ἐστίν, ὅτ' ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον
 37 ἢ ὅτ' οὐκ ἔφη; εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰκότος ἐξετασθῆ-
 ναι δεῖ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὕστεροι λόγοι ἀληθέστεροι
 φαίνονται. ἐψεύδετο μὲν γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐαν-
 τοῦ, ἐπειδὴ δὲ τῷ ψεύδεσθαι ἀπώλλυτο, ἠγγήσατο
 τὰληθῆ κατειπὼν διὰ τούτου σωθῆναι ἄν. τῆς μὲν
 οὖν ἀληθείας οὐκ ἦν αὐτῷ τιμωρὸς οὐδείς· οὐ γὰρ
 παρὼν ἐγὼ ἐτύγγανον, ᾧπερ σύμμαχος ἦν ἡ ἀλήθεια
 τῶν ὑστέρων λόγων· τοὺς δὲ προτέρους λόγους τοὺς
 κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφανιοῦντες ὥστε μηδέποτε
 38 εἰς τὸ ἀληθὲς καταστῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι καθ'
 ὧν ἄν μηνύη τις, αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας
 κατ' ἀφανίζουσιν· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ἀπάγοντες καὶ
 134 | ζητοῦντες τὸ πρᾶγμα τὸν κατ' ἐμοῦ μηνυτὴν ἠφά-
 νισαν. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ μὴ ἠθε-
 λον ἐκδοῦναι τούτοις ἢ ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον,
 αὐτοῖς ἄν τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ πράγματα ἐ-
 χρῶντο καὶ ἦν ταῦτα αὐτοῖς μέγιστα τεκμήρια κατ'

36. ἐχοῖν μὲν] μὲν om. N. — τῶν λόγων] τῷ λ. pr. A.
 — πότερα] πρῶτερα pr. A.

37. τῷ ψεύδ.] τὸ ψ. N et pr. A. — διὰ τούτου] δια
 τοῦτο N et pr. A (Mr.). — ἦσαν οἱ ἀφαν. κτέ.] S. ci.:
 ὥστε μηδ. εἰς τὸ ἀλ. καταστ. ἦσαν οἱ ἀφ. (scil. αὐτόν).

38. ἄν μηνύη N Mr.: μηνύη ἄν. — αὐτοὶ κλέπτουσι] οὐ-
 τοι κλ. S. — ἐκκλέπτουσι Hi. — αὐτοῖς ἄν τούτοις Sp.: αὐτοὶ
 δὴ τούτοις. cf. § 84; 1, 11; 6, 27. 28. ἄν particulam deesse

έμοῦ· νῦν δέ, ὁπότε αὐτοὶ οὗτοι προκαλουμένων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ταῦτ' ἔφυγον, ἐμοὶ δήπου κατὰ τούτων εἶναι χρὴ ταῦτα τεκμήρια, ὡς οὐκ ἀληθῆ τὴν αἰτίαν ἐπέφερον ἢν ἠτιῶντο.

Ἔτι δὲ καὶ τάδε λέγουσιν, ὡς ὠμολόγει ὁ ἄν- 39
θρωπος βασανιζόμενος συναποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. ἐγὼ δέ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν αὐτόν, ὅτι δὲ ἐξαγάγοι ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ ὅτι ἤδη τε-
θνεῶτα αὐτόν ὑπ' ἐμοῦ συνανελῶν καὶ ἐνθεις εἰς
τὸ πλοῖον καταποντώσειε. καίτοι σκέψασθε ὅτι πρῶ- 40
τον μὲν, πρὶν ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀναβῆναι, ὁ ἀνὴρ
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τῆ ἀληθείᾳ ἐχοῖτο καὶ
ἀπέλυέ με τῆς αἰτίας· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνέ-
βη, τῆ ἀνάγκῃ χρώμενος ἤδη κατεψεύδετό μου, βου-
λόμενος ἀπηλλάχθαι τῆς βασάνου· ἐπειδὴ δὲ ἐπαύ- 41
σατο βασανιζόμενος, οὐκέτι ἔφη με τούτων εἰργάσθαι
οὐδέν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον ἀπώμωξεν ἐμέ τε καὶ
αὐτόν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους, οὐ χάριτι τῆ ἐμῆ —
πῶς γάρ; ὅς γε κατεψεύσατο —, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος
ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ βεβαιῶν τοὺς πρώτους λόγους
ὡς ἀληθεῖς εἰρημένους. ἔπειτα δὲ ὁ ἕτερος ἄνθρωπος, 42
ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρῶν διὰ τέλους

etiam S. iudicavit. — ταῦτα τεκμ. Bk. Dobr.: ταῦτα τὰ τεκμ.
— ἠτιῶντο Dobr. coll. 6, 27 (Turr.): ὄντο.

39. ἐξαγάγοι Bait. Turr.: ἐξάγοι AB, ἐξάγει NZM. —
συνανελῶν καὶ add. Mr. e N, qui praebebet συνελῶν (sicut
§ 42) καὶ. etiam A habet . . . ενθεις.

40. ὅτι πρῶτον μὲν om. A pr., quod non improbat S.

41. ἀδίκως] ἀδίκους N.

42. ὁ ἐν τῷ NMr.: om. ὁ v. — ὡς ἀληθέσιν οὔσι] ὡς
ἀλ. εἰρημένοις (sicut exstat 41 extr.) NMr. — μ' ἔφη NMr.:
με ἔφη ABk., ἔφη με cett. — συνελεῖν N (sicut § 39). —
οὐδ' ἐκβῆναί μ' ἔφη NMr.: ἔφη οὐκ ἐκβῆναί με.

καὶ συνῶν μοι, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος τοῖς
 μὲν πρώτοις καὶ τοῖς ὕστερον λόγοις τοῖς τοῦ ἀνθρώ-
 που συνεφέρετο ὡς ἀληθέσιν οὔσι, διὰ τέλους γὰρ
 με ἀπέλυε, τοῖς δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις, οὓς
 ἐκεῖνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθεία ἔλεγε, τούτοις δὲ
 διεφέρετο. ὁ μὲν γὰρ ἐκβάντα μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου
 ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, καὶ αὐτὸς ἤδη τεθνεῶτα συν-
 ανελεῖν μοι· ὁ δὲ τὸ παράπαν οὐδ' ἐκβῆναί μ' ἔφη
 43 ἐκ τοῦ πλοίου. Καίτοι τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοι ἔστιν.
 οὐ γὰρ δήπου οὔτω κακοδαίμων (ἦν) ἐγώ, ὥστε τὸ
 μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προὔνοησάμην μόνος, ἵνα
 μοι μηδεὶς συνειδείη, ἐν ᾧ μοι ὁ πᾶς κίνδυνος ἦν,
 ἤδη δὲ πεπραγμένου μοι τοῦ ἔργου μάρτυρας καὶ
 44 συμβούλους ἐποιοῦμην. καὶ ἀπέθανε μὲν ὁ ἀνὴρ
 οὐτωσὶ ἐγγὺς τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πλοίων, ὡς ὁ
 τούτων λόγος ἐστίν· ὑπὸ δὲ ἐνὸς ἀνδρὸς ἀποθνήσκων
 οὔτε ἀνέκραγεν οὔτ' αἰσθησιν οὐδεμίαν ἐποίησεν
 οὔτε τοῖς ἐν τῇ γῆ οὔτε τοῖς ἐν τῷ πλοίῳ; καὶ μὴν
 πολλῶ πλέον γεγωνεῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν,
 ἐπ' ἀκτῆς ἢ κατὰ πόλιν· καὶ μὴν ἔτι ἐγρηγορότων
 45 φασὶν ἐκβῆναι τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου. ἔπειτα ἐν
 τῇ γῆ μὲν ἀποθανόντος, ἐντιθεμένου δὲ εἰς τὸ πλοῖον,
 οὔτε ἐν τῇ γῆ σημεῖον οὐδὲ αἷμα ἐφάνη οὔτε ἐν τῷ
 πλοίῳ, νύκτωρ μὲν ἀναιρεθέντος, νύκτωρ δ' ἐντι-
 θεμένου εἰς τὸ πλοῖον. ἢ δοκεῖ ἂν ἰμῖν ἄνθρωπος

44. ὁ ἀνὴρ NMr.: ἀνηρ (ἀνὴρ W.). — οὐτωσὶ omnes.
 — ἀνδρὸς om. Bk. Turr. — νν· καὶ μὴν πολλῶ — κατὰ πό-
 λιν transposuit ante ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν § 45 Mr. — πλέον
 γεγωνεῖν Cobet. Mnem. IV, 153: πλέον γε ἀγνοεῖν (πλ. γε
 ἀκούειν Br., ἡσσόν γε ἀγνοεῖν ipse aliquando proposui).

45. σημεῖον (οὐδὲν) Cob. Hi., qui deinceps delet οὐδὲ

δύνασθαι ἐν τοιούτῳ πράγματι ὦν τά τε ἐν τῇ γῆ
 ὄντα ἀναξύσαι καὶ τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἀποσπογγίσαι, ἃ
 οὐδὲ μεθ' ἡμέραν (ἄν) τις οἴος τε ἐγένετο, ἔνδον
 ὦν αὐτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος, τὸ παράπαν ἀφανίσαι;
 ταῦτα, ὧ ἄνδρες, πῶς εἰκότα ἐστίν; Ὁ δὲ καὶ μά- 46
 λιστα δεῖ ἐνθυμεῖσθαι, — καὶ μή μοι ἄχθεσθε, ἄν
 ὑμᾶς πολλάκις ταῦτά διδάξω. μέγας γὰρ ὁ κίνδυνός
 ἐστίν, καθ' ὅ τι δ' ἄν ὑμεῖς ὀρθῶς γνῶτε, κατὰ
 τοῦτο σώζομαι, καθ' ὅ τι δ' ἄν ψευσθῆτε τάληθοῦς,
 κατὰ τοῦτο ἀπόλλυμαι. μὴ οὖν ἐξέλῃται τοῦτο ὑμῶν
 μηδεὶς, ὅτι τὸν μηνυτὴν ἀπέκτειναν, καὶ διετείναντο
 αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, μηδ' ἐμοὶ ἐγγενέσθαι
 παρόντι ἄξαι τὸν ἄνδρα καὶ βασανίσαι αὐτόν. καί- 47
 τοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. νῦν δὲ πριάμενοι τὸν
 ἄνδρα, ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέκτειναν τὸν μηνυ-
 τήν, οὔτε τῆς πόλεως ψηφισαμένης, οὔτε αὐτόχειρα
 ὄντα τοῦ | ἀνδρός. ὃν ἐχρῆν δεδεμένον αὐτοὺς φυ- 135
 λάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ τοῖς
 ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ
 αὐτοῦ γενέσθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θά-
 νατον τοῦ ἀνδρός ἀπεκτείνετε· ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν,
 ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν

αἶμα. — ἀνασπογγίσαι NMr. — ἄν post ἡμέραν add. Bait.;
 ἐγένετ' ἄν Dobr.

46. μάλιστα ἐνθυμεῖσθε N; δεῖ om. etiam pr. A. —
 ταῦτά N: ταῦτα cett. cod. et Ald. — ἐξελεῖται N et pr.
 A; ἐξέλητε M Ald. — διετείναντο] cf. Harp.: διετείνοντο.
 ἰδίως A. τοῦτ' ἔταξεν ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου,
 ἀντὶ τοῦ διὰ συντόνου σπουδῆς ἀπηρνήσαντο. Igitur Harp.
 quoque, ut vidit Bk., διετείναντο legit: quamquam impf.
 exstat etiam ap. Suid. Zonar. Cram. Anecd. II p. 492, 33.
 — ἄξαι] ἐξαιτεῖν Baiter.

μὲν ἄλλων λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσί κριτὰς ἤξιώ-
 σατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐρίγνε-
 48 σθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δεσπότας ἀποκτείναντες,
 ἐὰν ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι ἀποθνή-
 σκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παρα-
 διδόασιν αὐτοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους
 πατρίους. εἶπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ
 κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν νόμον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν
 δοκῇ, ἐπεξελεθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος
 ἴσον δύναται τῷ δοῦλον ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύ-
 θερον, εἰκός τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν,
 καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε
 πολλῶ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν
 φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

49 Σκοπεῖτε δὲ ὧ ἄνδρες καὶ ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν
 ἀνδροῖν ἑκατέρωιν τοῖν βασανισθέντων τὸ δίκαιον
 καὶ τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο λόγοις ἔλεγε·
 τοτὲ μὲν ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ
 ἔφη· ὁ δὲ ἐλεύθερος οὐδέπω νῦν εἶρηκε περὶ ἐμοῦ
 φλαῦρον οὐδέν, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος·
 50 τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ ἐλευθερίαν προτείναντας
 ὥσπερ τὸν ἕτερον πείσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀλη-
 θοῦς ἐβούλετο κινδυνεύων πάσχειν ὅτι δέοι, ἐπεὶ

47. ἄλλων abesse mal. Dobr. Bait. — ἐρίγνεσθε scripsi: γίνεσθαι Z Turr., γίνεσθε cett.

48. ἀποθνήσκουσιν N Mr.: θνήσκουσιν. — τῷ ἐλευθέρον ci. R., recep. Bk.: τὸν ἐλείθερον. — δικαιότ. ὑμεῖς N Mr.: ὑμεῖς δικαιότερον. — κρίνεσθε codd.; κρίνοισθε v. — φεύγω add. NA Bk.

49. σκοπεῖτε δὲ] σκ. δὴ NAB. — ἑκατέρωιν? — δύο] δύο A Ald. (Turr.), δύν B, σύν ZM cf. 3 β 12; 6, 31

50. προτείναντας NA et ci. R., προτείναντον B, προτείναντι v. ante Bk. — ὅτι δέοι NAB Bk. in Add. Turr.

τό γε συμφέρον καὶ οὗτος ἠπίστατο, ὅτι τότε παύ-
 σοιτο στρεβλούμενος, ὅποτε εἶποι τὰ τούτοις δοκοῦν-
 τα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους
 τὸν αὐτὸν αἰεὶ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι
 τοτὲ δ' οὐ; ἀλλὰ καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς
 αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστό-
 τεροὶ εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιν αὐτοῖς. ἔπειτα 51
 δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκα-
 τέρω ἴση ἐστὶ, τούτοις μὲν τὸ φάσκειν, ἐμοὶ δὲ τὸ
 μὴ φάσκειν, ἐκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασα-
 νισθέντοι· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρ-
 νος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα τοῦ φεύ-
 γοντός ἐστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἶπερ γε καὶ
 τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γιγνόμενος τὸν φεύ-
 γοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.

Ἡ μὲν βάσανος ὧ ἀνδρες τοιαύτη γεγέννηται, ἢ 52
 οὔτοι πιστεύοντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθα-
 νόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ-
 τι συνήδειν ἑμαντῶ καὶ εἴ τι ἐμοὶ τοιοῦτον εἴργα-
 στο, ἠφάνισ' ἂν τὸ ἀνθρώπω, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦ-
 το μὲν εἰς τὴν Αἴνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ
 εἰς τὴν ἠπειρον διαβιβάσαι, καὶ μὴ ὑπολείπεσθαι
 μηνυτὰς κατ' ἑμαντοῦ τοὺς συνειδότες. φασὶ δὲ 53

Mr.: ἔτι δ. Z, εἴ τι δ. v. — παύσοιτο Cob.: παύσαιτο. —
 αἰεὶ λόγον NMr.: λόγον αἰεὶ v. (αἰεὶ om. Z et pr. A, quod
 prob. S.).

51. τοῦ ἑτέρου ἀνθρ. Hi., qui del. vv. ἐκ τε ἀμφ. —
 ἔξαρνος ἦν. — ἑκατέροις W. — ἴση ἐστὶ] ἴσον ἐπὶ ut vide-
 tur pr. A, ἴσον εἰ N. num igitur μέρος olim fuit? — τούτοις
 μὲν τὸ] τοῦτον μὲν τοι N, τοῦτο μέντοι pr. A. — (πρὸς) τοῦ
 φεύγοντος Hi. — γιγνόμενος N: γενόμενος.

52. γεγέννηται N: ἐγένετο. — εἴ τι ἐμοὶ] εἴ τ' ἐμοὶ N
 et pr. A. — ἀπάγων N et pr. A.

γραμματείδιον εὔρειν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ
 Λυκίνῳ, ὡς ἀποκτείναμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει
 με γραμματείδιον πέμπειν, αὐτοῦ συνειδότης τοῦ τὸ
 γραμματείδιον φέροντος; ὥστε τοῦτο μὲν σαφέστε-
 ρον αὐτὸς ἔμελλεν εὔρειν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ
 οὐδὲν ἔδει κρύπτειν αὐτόν· ἃ γὰρ μὴ οἶόν τε εἰδέναι
 τὸν φέροντα, ταῦτ' ἂν τις μάλιστα συγγράψας πέμ-
 54 ψειεν. ἔπειτα δὲ ὅ τι μὲν μακρὸν εἴη πρᾶγμα, τοῦτο
 μὲν ἂν τις ἀναγκασθεῖη γράψαι τῷ μὴ διαμνημο-
 νεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους· τοῦτο δὲ
 βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι τέθνηκεν ὁ ἀνὴρ. ἔπειτα
 ἐνθυμείσθε ὅτι διάφορον ἦν τὸ γραμματείδιον τῷ
 βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμμα-
 τειδίῳ· ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτεῖ-
 ναι, τὸ δὲ γραμματείδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν ἀποκτεί-
 55 ναντα ἐμήνυε. καίτοι ποτέρῳ χρὴ πιστεῦσαι; τὸ μὲν
 γὰρ πρῶτον οὐχ εὔρον ἐν τῷ πλοίῳ ζητοῦντες τὸ
 γραμματείδιον, ὕστερον δέ. τότε μὲν γὰρ οὕτω οὕ-
 τως ἐμεμηγάνητο αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ
 πρότερος βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε κατ' ἐμοῦ, τότε

53. γραμματείδιον nbiq̄ue Bk.: γραμματίδιον. — post φέροντος codd. omnes inserunt: τίνος γε δὴ ἔνεκα — ἐμοὶ κάκεινῳ (§ 57 init.), quae verba suo loco ommissa sunt. Transposuit Aldus. — αὐτὸς ci. R. (Turr.): αὐτοῖς. — εὔρειν] εὔρειν N. — κρύπτειν αὐτόν editt.: κρ. αὐτά codd. — μὴ post ἃ γὰρ ex NA add. Bk. — συγγράψας πέμψ.] συγγράψειεν ZM et v. ante Bk.

54. μὲν post τοῦτο (τούτου N, τοῦ A pr.) add. NMr. — τῷ μὴ] τοῦ μὴ N (quod prob. Fr.), τὸ μὴ A corr. — διάφορον mal R. Bk. (Turr.): διαφέρον. — γραμματειδίῳ ci. Mr.: γραμματίῳ (γραμματείῳ Bk.). — γραμματίδιον NZMMr.: γραμματίον cett. (γραμματεῖον Bk.).

55. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον] haec parum integra videntur. — οὕτω N. — πρότερος NMr. (sicut ὕστερος § 56): πρότερον.

εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματείδιον, ἵνα
 ταύτην ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν | αἰτίαν ἐπιφέρειν· ἐπειδὴ δὲ 5
 ἀνεγνώσθη τὸ γραμματείδιον καὶ ὁ ὕστερος βασανι- 136
 ζόμενος οὐ συνεφέρετο τῷ γραμματείδιῳ, οὐκέτι
 οἷόν τ' ἦν ἀφανίσαι τὰ ἀναγνωσθέντα. εἰ γὰρ ἠγή-
 σαντο τὸν ἄνδρα πείσειν ἀπὸ πρώτης καταψεύδεσθαι
 μου, οὐκ ἂν ποτ' ἐμηχανήσαντο τὰ ἐν τῷ γραμμα-
 τείδιῳ. Καὶ μοι μάρτυρας τούτων κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τίνος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὐδὲ 57
 γὰρ ἐχθρα οὐδεμία ἦν ἐμοὶ κἀκείνῳ. λέγειν δὲ τολ-
 μῶσιν ὡς ἐγὼ χάριτι τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα. καὶ τίς
 πώποτε χαριζόμενος ἑτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο; οἶμαι
 μὲν γὰρ οὐδένα, ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἐχθραν ὑπάρ-
 χειν τῷ τοῦτο μέλλουσι ποιήσειν, καὶ τὴν πρόνοιαν
 ἐκ πολλῶν φανερὰν εἶναι ἐπιβουλενομένην. ἐμοὶ δὲ
 κἀκείνῳ οὐκ ἦν ἐχθρα οὐδεμία. Εἶεν, ἀλλὰ δείσας 58
 περὶ ἑμαυτοῦ μὴ αὐτὸς παρ' ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι;
 καὶ γὰρ ἂν τῶν τοιούτων ἔνεκά τις ἀναγκασθεῖη
 τοῦτο ἐργάσασθαι. ἀλλὰ οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρ-
 κτο εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ χρήματα ἔμελλον λήψεσθαι
 ἰποκτείνας αὐτόν; ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ. ἀλλὰ σοὶ 59

56. ἀνεγνώσθη NA Bk.: ἀνεσώθη. — συνεπεφέρετο τὸ γραμματείδιον BZM; συνεπιφέρετο τῷ γρ. Ald. (συνεφέρ. iam R.). — οὐκέτι N: οὐκέτ' A, οὐκέθ' v.

57. οὐδὲ Ald.: οὔτε. — κἀκείνῳ NMr.: καὶ ἐκείνῳ. cf. autem de hoc enuntiato (τίνος — κἀκείνῳ) quae ad § 53 adnotavi. — ἀπέκτεινα W.: ἔκτεινα. — φανερὰν εἶναι NMr.: εἶναι φαν.

58. vv. ἀλλὰ χρήματα — οὐκ ἦν αὐτῷ in codd. post ἐχθρα οὐδεμία (§ 57 extr.) inferuntur: transp. Dobr. Bait. Mr.

μᾶλλον ἐγὼ τὴν πρόφασιν ταύτην ἔχοιμ' ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖναι, ὅτι χρημάτων ἕνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτεῖναι, μᾶλλον ἢ σὺ ἐμοὶ ἐκείνον· καὶ πολὺν ἂν δικαιότερον ἀλοίης σὺ τοῦ φόνου ἐμὲ ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων. ἐγὼ μὲν γάρ σοι φανεράν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δέ με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.

- 60 Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ Λυκίου ἀπολογήσασθαι, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον, ὡς οὐδ' ἐκείνον εἰκότως αἰτιῶνται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταῦτα ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκείνον ἅπερ ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὀπίθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκείνον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὄντινα διέφευγεν ἀποθανόντος
- 61 ἐκείνου. τεκμήριον δὲ μέγιστον ὡς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέσαι· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ καταστήσαντι μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι ἐκείνον, εἴπερ προωφείλετο αὐτῷ κακόν, καὶ τό τε ἴδιον τὸ αὐτοῦ διαπράξασθαι καὶ τῇ πόλει τῇ ὑμετέρῃ χάριν καταθέσθαι, εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἐκείνον, οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' οὐδ' ἦλθεν

59. σὺ ἐμοί] σὺν ἐμ. N, pr. A, ZM. — ἀλοίης NA: ἀλλοίης B, ἀλλοιεῖς ZM, ἀλώης v. ante Bk. — σὺ τοῦ φόνου Ald. et v. ante Bk.: τοῦ φόνου codd. Bk., σὺ φόνον Mr.

60. ἔχει (ἀναθεῖναι) Bait.; εἶχε (τὸ) ἀποκτ. K. — δεῖ δέ με] δέ om. N.

61. προώφειλέ τι Dobr. — ἦλθεν ἐπὶ τοῦτον Mr. e N. — post αὐτῷ deesse videtur παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας vel simile quid. idem accidit 6, 15 (cf. etiam 5, 83).

ἐπὶ τοῦτο. καίτοι καλλίων γε ἦν ὁ κίνδυνος αὐτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἄλλα γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἀφῆκεν αὐτόν· οὐ 62
 γὰρ ἔδει κινδυνεύειν αὐτὸν περὶ τε αὐτοῦ καὶ περὶ
 ἑμοῦ· ἐνταῦθα δ' ἐπεβούλευεν, ἐν ᾧ γνωσθεὶς ἂν
 ἀπεστέρει μὲν ἐμὲ τῆς πατρίδος, ἀπεστέρει δὲ αὐ-
 τὸν ἱερῶν καὶ ὀσίων καὶ τῶν ἄλλων ἅπερ μέγιστα
 καὶ περὶ πλείστου ἐστὶν ἀνθρώποις. Ἐπειτα δ' εἶ
 καὶ ὡς μάλιστα ἐβούλετο αὐτὸν ὁ Λυκίνος τεθνάναι
 — εἶμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν κατηγορῶν λόγον —, οὐ
 αὐτὸς οὐκ ἤξιλον αὐτόχειρ γενέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον
 ἐγὼ ποτ' ἂν ἐπέισθην ἀντ' ἐκείνου ποιῆσαι; πότερα 63
 ὡς ἐγὼ μὲν ἦν τῷ σώματι ἐπιτήδειος διακινδυνεύειν,
 ἐκεῖνος δὲ χρήμασι τὸν ἑμὸν κίνδυνον ἐκπρίασθαι;
 οὐ δῆτα· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν χρήματα, ἐμοὶ δὲ ἦν·
 ἀλλ' αὐτὸ τούναντίον ἐκεῖνος τοῦτο θάσσον ἂν ὑπ'
 ἑμοῦ ἐπέισθη κατὰ γε τὸ εἶκος ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου,
 ἐπεὶ ἐκεῖνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερήμερον γενόμενον
 ἐπὶ μνῶν δυνατὸς ἦν λύσασθαι, ἀλλ' οἱ φίλοι αὐ-
 τὸν ἐλύσαντο. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς χρείας τῆς ἐμῆς
 καὶ τῆς Λυκίνου τοῦτο ὑμῖν μέγιστον τεκμήριόν ἐστιν,
 ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ φίλῳ, ὡς πάντα
 ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ γὰρ δὴ πού ἐπὶ
 μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτισα ὑπὲρ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ

62. οὐ γὰρ] οὐδὲ N, οὐπερ οὐκ Ald. et v. ante Bk. —
 περὶ ἑμοῦ] περὶ add. N Mr.

63. αὐτὸ τούναντίον S.: αὐτὸ τοῦτο ἐν. N et pr. A,
 αὐτὸ τὸ ἐν. v. — νν. τῷ μὲν γὰρ — ἐμοὶ δὲ ἦν cum R.
 post ὑπὸ τούτου transposita mal. Bait. — τεκμήριόν ἐστιν]
 num τ. ἔσαι? — ἐπέτισα N. — ὑπὲρ αὐτοῦ Meier. Mr.:
 περὶ αὐτοῦ.

λυμαινομένου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀράμενος ἄνδρα ἀπέκτεινα δι' ἐκείνον.

- 64 Ὡς μὲν οὖν οὐκ αὐτὸς αἰτιός εἰμι τοῦ πράγματος οὐδὲ ἐκείνος, ἀποδέδεικται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι | ¹³⁷ μάλιστα. τούτῳ δὲ χρῶνται πλείστῳ λόγῳ οἱ κατήγοροι, ὅτι ἀφανής ἐστίν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὑμεῖς ἴσως περὶ τούτου αὐτοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάζειν με δεῖ, ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ ὑμεῖς αἰτιοὶ τοῦ ἔργου ἐστὲ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργασμένων τινὰ ἐρωτῶντων· ἐκείνου γὰρ (ἄν) ἄριστα πύθονται. ἐμοὶ μὲν γὰρ τῷ μὴ εἰργασμένῳ τοσοῦτον ⁶⁵ το μακρότατον τῆς ἀποκρίσεώς ἐστίν, ὅτι οὐκ εἰργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι ῥαδία ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις, καὶ μὴ ἀποδείξαντι εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν εὐρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ εἰργασμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. οἶμαι δ' ἂν καὶ ὑμῶν ἕκαστον εἴ τις τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδώς, τοσοῦτον ἂν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ δέ τις περαιτέρῳ κελεύοι λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν ἔχεσθαι ὑμᾶς ⁶⁶ ἀπορία δοκῶ. μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο, ἐν ᾧ μηδ' ἂν αὐτοὶ εὐπορεῖτε· μηδὲ ἔάν εὖ

64. περὶ τούτου αὐτοῦ] π. τ. αὐτοὶ R. — με δεῖ N Mr.: δεῖ με. — ἂν ante ἄριστα add. Dobr. (Turr.); ἄριστ' ἂν Hi.

65. μακρότατον (ci. R) N Mr.: μακρότερον. — τῷ δὲ μὴ εἰργασμ.] τ. δ. μ. ἐργασαμένῳ N. — εἴ τις τινα] num εἴ τις τι? — εἶπεν pr. A. — εἰ δ' ἔτι περ. Dobr.; εἰ δέ τι καὶ περ. ci. R. — κελεύοι R Bk. Turr. Mr.: κελεύει. — ἔχεσθαι ὑμᾶς N Mr.: ὑμ. ἔχ. AB Bk. Dobs. Turr.; ὑμ. ἔσεσθαι ceteri.

66. εὐπορεῖτε B Bk; εὐποροῖτε A; εὐπορηῖτε v. — ἀξιοῦται pr. A. — ἔάν μὴ ἐξεύρω codd.; μὴ uncis incl. R., om. Turr.

εικάζω, ἐν τούτῳ μοι ἀξιούτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἑμαυτὸν ἀναίτιον ἀποδείξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀναίτιός εἰμι, οὐκ ἔαν ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανῆς ἐστὶν ἢ ἀπόλωλεν ἀνὴρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει μοι μηδὲν ὥστ' ἀποκτεῖναι αὐτόν. Ἦδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον ἀκοῆ ἐπίσταμαι 67 γεγυῖς, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας τοῦτο δὲ τοὺς ἀποκτείναντας οὐχ εὐρεθέντας· οὐκ οὖν ἂν καλῶς ἔχοι, εἰ τούτων δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς συγγενομένους. πολλοὶ δέ γ' ἤδη σχόντες ἐτέρων πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφὲς αὐτῶν γνωσθῆναι, προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πο- 68 λίτην οὐδέπω νῦν εὐρηγται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν τις ἠξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ εικάζειν οἵτινες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους εἶναι τῷ φόνῳ, οὐκ ἂν καλῶς εἶχε τοῖς συνοῦσιν. ἔπειτα οἱ γε Ἐφιάλτην ἀποκτείναντες οὐκ ἐζήτησαν τὸν νεκρὸν ἀφανίσαι, οὐδ' ἐν τούτῳ κινδυνεύειν μηνῦσαι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οἶδε φασὶν ἐμὲ τῆς μὲν ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνὸν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου, τῆς δ' ἀναιρέσεως. τοῦτο δ' ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρό- 69 νου παῖς ἐζήτησεν οὐδὲ δώδεκα ἔτη γεγονῶς τὸν δεσπότην ἀποκτεῖναι· καὶ εἰ μὴ φοβηθεῖς, ὡς ἀνεβόησεν, ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ᾧχετο φεύγων ἀλλ' ἐτόλμησε μεῖναι, ἀπώλοντ' ἂν οἱ ἔνδον ὄντες ἅπαντες· οὐδεὶς γὰρ ἂν ᾧχετο τὸν παῖδα τολμησαί ποτε τοῦτο· νῦν δὲ συλληφθεῖς αὐτὸς ὕστε-

— ἢ ἀπόλωλεν unciis incl. Mr. — ἀνὴρ Turr.: ἀνὴρ. — προσήκει N.

69. ἐν post τὴν μάχαιραν add. N Mr. — ὄντες post ἔνδον add. N Mr. — τολμησαί ποτε τοῦτο N Mr.: ποτε τ. τολμ.

ρον κατεῖπεν αὐτοῦ. τοῦτο δὲ περὶ χρημάτων αἰτίαν ποτὲ σχόντες οὐκ οὔσαν, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, οἱ Ἕλληνοταμίαι οἱ ὑμέτεροι, ἐκεῖνοι μὲν ἅπαντες ἀπέθανον ὀργῇ μᾶλλον ἢ γνώμῃ, πλὴν ἐνός, τὸ δὲ πρῶγμα
 70 ὕστερον καταφανὲς ἐγένετο. τοῦ δ' ἐνός τούτου — Σωσίαν ὄνομά φασιν αὐτῷ εἶναι — κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος, ἐτεθνήκει δὲ οὐπω· καὶ ἐν τούτῳ ἐδηλώθη τῷ τρόπῳ ἀπωλώλει τὰ χρήματα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου παραδεδομένος ἤδη τοῖς ἑνδεκα, οἱ δ' ἄλλοι ἐτέθνασαν οὐδὲν
 71 αἰτίοι ὄντες. ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι μεμνησθαι τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς δὲ νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὥσπερ ἐμέ. οὕτως ἀγαθὸν ἐστὶ μετὰ τοῦ χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. καὶ τοῦτ' ἴσως ἂν φανερόν γένοιτ' ἂν ὕστερον, (ὑπὸ τοῦ) καὶ ὅτῳ τρόπῳ τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος. μὴ οὖν ὕστερον τοῦτο γνῶτε, ἀναίτιόν με ὄντα ἀπολέσαντες, ἀλλὰ πρότερόν γ' εὐ
 72 βουλευσασθε καὶ μὴ μετ' ὀργῆς καὶ διαβολῆς, ὡς τούτων οὐκ ἂν γένοιτο ἕτεροι πονηρότεροι σύμβουλοι. οὐ γὰρ ἔστιν ὅ τι ἂν ὀργιζόμενος ἄνθρωπος εὐγνωίῃ· αὐτὸ γὰρ ᾧ βουλεύεται, τὴν γνώμην διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου. μέγα τοι ἡμέρα παρ' ἡμέραν

— αὐτοῦ corr. A Bk. (αὐτοῦ pr. A N): ἑαυτοῦ. — ἀπέθανον] ἀποθανόντες NA pr.

70. ἀπελύθη K.: ἀπήχθη (ἀνήχθη Dobr., ἀπηλλάχθη Bait.).

71. πυνθάνασθαι N. — ἂν post ἴσως om N (del. Sp., ἴσως ἄρα S.). — ὑπὸ τοῦ add. S. καὶ ante ὅτῳ om. N et v. ante Bk. — μήτε οὖν N|A B.

72. vγ. οὐ γὰρ ἔστιν — τοῦ ἀνθρώπου affert Stob. flor. 20, 44. — ὅ τι ἂν ὀργ. ἀνθρ. εὐγνωίῃ Stob.: ὅτι ὀργ. ἀνθρ. ἂν γνωίῃ codd. — ᾧ βουλ.] ὁ βουλ. Stob. et ci. Steph. (ᾧ βουλεύεται pr. A, οὐ βούλεται Z M). — τοι NMr.: τι A (Bk.

γιγνομένη γνώμην, ὧ ἄνδρες, ἐξ ὀργῆς μεταστῆσαι καὶ τὴν ἀλήθειαν εὐρεῖν τῶν γεγενημένων. | *Εὖ* δὲ ἴστε 73 ὅτι ἐλεηθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄξιός εἰμι μᾶλλον ἢ δίκην 138 δοῦναι· δίκην μὲν γὰρ εἰκός ἐστι διδόναι τοὺς ἀδικοῦντας, ἐλεεῖσθαι δὲ τοὺς ἀδίκως κινδυνεύοντας. κρεῖσσον δὲ χρὴ γίνεσθαι ἀεὶ τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σώζειν, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον ἀδίκως με ἀπολλύναι. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἔστι καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ποιῆσαι ἃ οὗτοι κελεύουσιν· ἐν δὲ τῷ παραχρηῖμα οὐκ ἔστιν ἀρχὴν ὀρθῶς βουλευέσθαι.

Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. 74 καίτοι γε πολλῷ μᾶλλον εἰκός ἦν ἐκεῖνον ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογήσασθαι πατέρα ὄντα· ὁ μὲν γὰρ πολλῷ πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ πολλῷ νεώτερος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου ἀγωνιζομένου κατεμαρτύρουν ἃ μὴ σαφῶς ἤδειν ἀκοῇ δὲ ἠπιστάμην, δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ· νῦν δὲ ἀναγκάζων ἐμὲ ἀπολογεῖ- 75 σθαι ὧν ἐγὼ πολλῷ νεώτερός εἰμι καὶ λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἠγείται εἰργάσθαι. ὅμως μέντοι καθ' ὅσον ἐγὼ οἶδα, οὐ προδώσω τὸν πατέρα κακῶς ἀκούοντα ἐν ὑμῖν ἀδίκως. καίτοι τάχ' ἂν σφαλείην, ἃ ἐκεῖνος ὀρθῶς ἔργῳ ἔπραξε, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μὴ ὀρθῶς εἰπών· ὅμως δ' οὖν κινδυνεύσεται. *Πρὶν* 76

Dobs. Turr.), τε v. — ἡμέρα et γιγνομένη ci. Steph. R. (Bk.): ἡμέραν — γιγνομένην. — ἄνδρες] ἀνδρὸς N. num igitur γνώμην ἀνδρὸς? — μεταστήσειν codd., em. Steph. (Bk).

73. δὲ χρὴ] δὴ χρὴ N. — γίνεσθαι ἀεὶ NMr.: ἀεὶ γίνεσθαι. — post παραχρηῖμα deesse aliquid videtur (ἐξεργάσασθαι? cf. § 92). — ἀρχὴ ἢ codd.; ἀρχὴν Ald.

75. καὶ κινδυνεύσεται N et pr. A.

μὲν γὰρ τὴν ἐπόστειν τῶν Μιτυληναίων γενέσθαι,
 ἔργῳ τὴν εὐνοίαν ἐδείκνυε τὴν εἰς ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ
 ἢ πόλις ὅλη κακῶς ἐβουλεύσατο [ἀποστᾶσα] καὶ
 ἤμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώμης, μετὰ τῆς πόλεως ὅλης
 ἠναγκάσθη συνεξαμαρτεῖν. τὴν μὲν οὖν γνώμην ἐτι
 καὶ ἐν ἐκείνοις ὁμοίως ἦν εἰς ὑμᾶς, τὴν δὲ εὐνοίαν
 οὐκέτι ἦν ἐπ' ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν εἰς ὑμᾶς παρέχειν.
 οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εὐρόπως εἶχεν αὐτῷ·
 ἱκανὰ γὰρ ἦν τὰ ἐνέχυρα ἃ εἶχετο αὐτοῦ, οἳ τε παῖ-
 δες καὶ τὰ χρήματα· τοῦτο δ' αὖ μένοντι πρὸς τὴν
 77 πόλιν αὐτῷ ἀδυνάτως εἶχεν ἰσχυρίζεσθαι. ἐπεὶ δ'
 ὑμεῖς τοὺς αἰτίους τούτων ἐκολάσατε, ἐν οἷς οὐκ
 ἐφαίνετο ὢν ὁ ἐμὸς πατήρ, τοῖς δ' ἄλλοις Μιτυλη-
 ναίοις ἄδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν,
 οὐκ ἔστιν ὅ τι ὕστερον αὐτῷ ἠμάρτηται, [τῷ ἐμῷ
 πατρί,] οὐδ' ὅ τι οὐ πεποιήται τῶν δεόντων, οὐδ'
 ἧς τινος λειτουργίας ἢ πόλις ἐνδεὴς γεγένηται, οὔτε
 ἢ ὑμετέρα οὔτε ἢ Μιτυληναίων, ἀλλὰ καὶ χορηγίας
 78 χορηγεῖ καὶ τέλη κατατίθησιν. εἰ δ' ἐν Αἴνῳ χωρο-
 φιλεῖ, τοῦτο οὐκ ἀποστερῶν γε τῶν εἰς τὴν πόλιν
 ἑαυτὸν οὐδενὸς οὐδ' ἑτέρας πόλεως πολίτης γεγενη-
 μένος, ὥσπερ ἑτέρους ὄρῳ τοὺς μὲν εἰς τὴν ἠπειρον
 λόντας καὶ οἰκοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις τοῖς ὑμετέ-
 ροις, (τοὺς δὲ) καὶ δίκας ἀπὸ ξυμβόλων ὑμῖν δικάζο-

76. ἀποστᾶσα del. Hi. et deinceps τῆς ὑμετέρας γνώμης, pro quo τῆς ἀσφαλεστέρας sive τῆς ἀμείνωνος γν. rescribi vult Dobr. — τὴν δὲ εὐνοίαν] haec parum integra puto: an τὴν δὲ ἐκ τῶν ἔργων εὐνοίαν? — παρέχεσθαι Hi.

77. τῷ ἐμῷ πατρί del. Dobr.; cf. § 21. (αὐτῶν pro αὐτῷ ci. R.) — ἐχορήγει libri. — κατατίθησιν N: κατετίθει.

78. χωροφιλεῖ] cf. Poll. 9, 13: χωροφιλεῖν παρὰ Ἀντιφῶντι. — τοῦτο οὐκ κτέ.] ποιεῖ desid. R., ἀλλὰ add. W. Num ἀλλὰ τούτων? — ἑαυτὸν bis A pr. — τοὺς δὲ inseri

μένους, οὐδὲ φεύγων τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, τοὺς δ' οἴους ὑμεῖς μισῶν συκοφάντας. ἂ μὲν οὖν μετὰ 79 τῆς πόλεως ὅλης ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη ἐπραξε, τούτων οὐ δίκαιός ἐστιν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἰδίᾳ δίκην δίδόναι. ἅπανσι γὰρ Μιτυληναίοις ἀείμνηστος ἢ τότε ἁμαρτία γεγένηται· ἠλλάξαντο μὲν γὰρ πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν, ἐπεῖδον δὲ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα ἀνάστατον γενομένην. ἂ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι διαβάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα, μὴ πείθεσθε· χρημάτων γὰρ ἕνεκα ἢ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κἀκείνῳ. πολλὰ δὲ ἐστι τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἀλλοτριῶν ἐφίεσθαι. γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥστ' ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώτερος δ' ἐγὼ πολλῶ ἢ ὥστε δύνασθαι ἑμαυτῷ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ' ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι, καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς 80 συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν δύνασθαι. ἔὰν μὲν γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἂ βούλονται πράσσωσι, δεδειγμένον ἔσται τούτους μὲν πείθειν, τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος φεύγειν· ἔὰν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς πονηροὶ μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλέον δ' αὐτοῖς μηδὲν γένηται, ὑμετέρα ἢ τιμὴ καὶ ἢ δύναμις ἔσται, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοί τε βοηθεῖτε καὶ τῷ δικαίῳ.

Ὅσα | μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων 81 καὶ μαρτυριῶν οἷά τε ἦν ἀποδειχθῆναι, ἀκηκόατε· 139 χρὴ δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοιαῦτα οὐχ ἥκιστα τεκμηραμένους ψηφίζεσθαι.

vult R. — ἡμέτερον pr. A.

79. ἐπ' ἐμοὶ] ὑπ' ἐμοὶ N. — γέρων μὲν γὰρ mal. Mr.

81. τοῖς τῶν ἀπὸ τῶν θεῶν A pr. —

καὶ γὰρ τὰ τῆς πόλεως κοινὰ τούτοις μάλιστα πιστεύοντες ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἤκοντα, τοῦτο δὲ [εἰς] τὰ ἔξω τῶν
 82 κινδύνων. ἤδη δὲ καὶ εἰς τὰ ἴδια ταῦτα μέγιστα καὶ πιστότατα ἠγείσθαι. οἴμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι πολλοὶ ἤδη ἄνθρωποι μὴ καθαροὶ χειρᾶς ἢ ἄλλο τι μίasma ἔχοντες συνεισβάντες εἰς τὸ πλοῖον συναπώλεσαν μετὰ τῆς αὐτῶν ψυχῆς τοὺς ὁσίως διακειμένους τὰ πρὸς τοὺς θεούς· τοῦτο δὲ ἤδη ἐτέρους ἀπολομένους μὲν οὐ, κινδυνεύσαντας δὲ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους διὰ τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους· τοῦτο δὲ ἱεροῖς παραστάντες πολλοὶ δὴ καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσοι ὄντες καὶ διακωλύοντες τὰ ἱερὰ
 83 μὴ γίνεσθαι τὰ νομιζόμενα. ἐμοὶ τοίνυν ἐν πᾶσι τούτοις τὰ ἐναντία ἐγένετο. τοῦτο μὲν γὰρ ὅσοις συνέπλευσα, καλλίστοις ἐχρήσαντο πλοῖς· τοῦτο δὲ ὅπου ἱεροῖς παρέστην, οὐκ ἔστιν ὅπου οὐχὶ κάλλιστα τὰ ἱερὰ ἐγένετο. ἂ ἐγὼ ἀξιῶ μεγάλα μοι τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας, ὅτι οὐκ ἀληθῆ μου οὗτοι κατηγοροῦσι . . . . τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

84 Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰ μὲν ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες, ὧς τι

εἰς ante τὰ ἔξω seclus. Bk. Mr.

82. [τὸ] πλοῖον Dobr. — ἀπολουμένους pr. A. — τοῦτο δὲ ἱεροῖς] τοῦδε ἱεροῖς N. — καὶ ante διακωλ. del. S. — τὰ νομιζόμενα del. Hi. sed loquitur or. de eis tantum sacris, quae more fiunt; in aliis siquid infausti accideret, id potius concludendum erat, rem ob quam litabatur dis non placere.

83. ὅσοις] ὁσίους A pr. — (καὶ μοι ἀνάβητε) τούτων μάρτ. Steph.

ἀνόσιον γεγένηται ἐμοῦ παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο, καὶ πίστιν τῆς αἰτίας ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τὰ σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε σημείων ἐναντίων τοῖς τούτων λόγοις γεγενημένων, τῶν τε μαρτύρων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω μαρτυρούντων ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ' οὔτοι κατηγοροῦσι ψευδῆ, τοῖς μὲν μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς κελεύουσι, τοῖς δὲ λόγοις οὓς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς χρῆναί φασι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐλέγχουσιν, οὔτοι δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἔργα ζητοῦσιν ἀπίστα καθιστάναι.

Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι, 85
ὧ ἄνδρες, ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ καὶ (πρὸς) ὑμῶν
(εἶναι) ἀποψηφίσασθαι. ταῦτά γὰρ ἐμέ τε σώζει,
καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὖορκα γίννεται. κατὰ γὰρ
τοὺς νόμους ὠμόσατε δικάσειν· ἐγὼ δὲ καθ' οὓς μὲν
ἀπήχθην, οὐκ ἔνοχός εἰμι τοῖς νόμοις, ὧν δ' ἔχω
τὴν αἰτίαν, ἀγῶν μοι νόμιμος ὑπολείπεται. εἰ δὲ
δύο ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος γεγένησθον, οὐκ ἐγὼ αἴτιος,
ἀλλ' οἱ κατήγοροι. καίτοι οὐ δὴ που οἱ μὲν ἐχθιστοὶ
οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ πεποιήκασιν, ὑμεῖς
δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προκαταγνώσεσθέ μου
ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι τὸν φόνον. μὴ ὑμεῖς γε, ὧ ἄν- 86
δρες· ἀλλὰ δότε τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ' οὗ ὀρθότατα

84. ἀνόσιον] ἀπαίσιον Dobr. — γεγενημένων W.: γιγνομένων. — ἐμοὶ μαρτυροῦσιν Ald. num τοῖς μὲν μάρτυσι τοῖς ἐμοὶ μαρτυροῦσιν? cf. 6, 28. — τὰ ἔργα ζητοῦσιν N Mr.: ζητοῦσι τὰ ἔργα.

85. καὶ ante ὑμῶν om. N. πρὸς ὑμῶν εἶναι K. (δέομαι pro οἶμαι Dobr.). — κριταὶ] κριτοὶ A. — μου] με N. — ἀγῶνι ci. Mr.: λόγῳ omnes, quod defendit Fr.

εὐρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκρίβειαν ζητοῦντες τῶν πραγ-
 μάτων. ἤξιουν μὲν γὰρ ἔγωγε περὶ τῶν τοιούτων,
 ὧ ἄνδρες, εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ
 μέντοι (τούτους) τὸ δίκαιον ὡς πλειστάκις ἐλέγχε-
 σθαι. τοσοῦτῳ γὰρ ἄμεινον ἂν ἐγιννώσκετο· οἱ γὰρ
 πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμαχοί εἰσι, τῇ δὲ
 87 διαβολῇ πολεμιώτατοι. φόνου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρ-
 θῶς γνωσθεῖσα ἰσχυρότερον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
 ἀληθοῦς ἐστίν· ἀνάγκη γάρ, ἔαν ὑμεῖς μου κατα-
 ψηφίσησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδ' ἔνοχον τῷ ἔργῳ
 χρῆσθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ· καὶ οὐδεὶς ἂν τολ-
 μήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην παραβαί-
 νειν πιστεύσας αὐτῷ ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστιν, οὔτε ξυν-
 ειδῶς αὐτῷ τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆ-
 σθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς (τε) δίκης νικᾶσθαι
 παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, [ἄλλως τε]
 88 καὶ ἔαν μὴ ἦ ὁ τιμωρήσων. αὐτῶν δὲ τούτων εἵνεκα
 οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ
 προρρήσεις, καὶ τᾶλλα ὅποσα γίννεται τῶν δικῶν
 ἔνεκα τοῦ φόνου, πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ [καὶ] ἐπὶ
 τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ
 κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιννώσκεσθαι·

86. τῶν ante τοιούτων om. pr. A. — τούτους add. S.;
 possis etiam κατὰ μέντοι τούτους δίκαιον ὡς πλ. ἐλ. (scil.
 τὰ τοιαῦτα), vel κατὰ μ. τούτ. καὶ τὸ δίκαιον (h. e. καὶ
 κατὰ τὸ δίκ.). — ἄμεινον ἂν NMr.: ἂν ἄμεινον.

87. καὶ ante μὴ ὀρθῶς om. Ald. (cf. 6, 3); del. etiam
 Fr. — ἰσχυροτέρα Ald. (cf. 6, 3). — τε ante δίκης addidi coll.
 6, 5, quo loco duce (cf. etiam 6, 4) etiam ἄλλως τε cum Sp.
 delendum erat.

88. εἵνεκα NMr.: ἔνεκα sicut 6, 6. — τᾶλλα ὅσα N si-
 cut exstat 6, 6; τᾶλλ' ὅποσα cett. — καὶ post ἦ del. Mr.
 Turr. coll. 6, 6. — ὀρθῶς γιννώσκεσθαι om. BZM.

| ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικη- 140
θέντι, φονέα δὲ τὸν μὴ αἷτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία
καὶ ἀσέβειά ἐστιν εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τοὺς
νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρ- 89
θῶς αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς
γνώναι. ἢ μὲν γὰρ τούτων αἰτίαισι οὐκ ἔχει τέλος,
ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅτι δ' ἂν ὑμεῖς ἐν
αὐτῇ τῇ δίκῃ μὴ ὀρθῶς γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὅποι
ἂν τις ἀνευεγκὼν τὴν ἁμαρτίαν ἀπολύσαιο. πῶς 90
ἂν οὖν ὀρθῶς δικάσαιτε περὶ αὐτῶν; εἰ τούτους τε
ἐάσετε τὸν νομιζόμενον ὄρκον διομοσαμένους κατη-
γορηῆσαι, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀπολογή-
σασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν νυνὶ ἀποψηφίσησθε
μου. διαφεύγω γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώμας,
ἀλλ' ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κάκει περὶ ἐμοῦ διαψηφιζόμενοι.
καὶ ἀποψηφισαμένοις μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν ἔξεστι τό-
τε χρῆσθαι ὅτι ἂν δὴ βούλησθε, ἀπολέσασιν δὲ οὐδὲ
βουλεύσασθαι ἔτι περὶ ἐμοῦ ἐγχωρεῖ. καὶ μὴν εἰ 91
δέοι ἁμαρτεῖν τι, τὸ ἀδίκως ἀπολύσαι ὀσιώτερον ἂν
εἶη τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι· τὸ μὲν γὰρ ἁμάρτημα

89. αἰτίαισι] cf. Poll. 3, 138: Ἄ. δὲ καὶ αἰτίαισι εἴρηκεν.

90. δικάσαιτε Bk.: δικάσητε. — κάκει Ald.: κακοὶ codd.
— ἀποψηφισαμ. Ald. (ed. omnes): ψηφισαμ. ABZM, φει-
σαμένοις N, quod ft. praestat, praesertim cum praecedat δια-
ψηφιζ. — ὅτι ἂν δὴ βούλησθε scripsi: ὅτι ἂ (ἂ om. BZ
Bk.) δὴ βούλεσθε (ἔτι. ἂ δὲ βούλεσθε ψηφισαμένοις οὐδὲ
κτέ. Ald.). — βούλεσθαι NA. — ἀπολέσασιν δὲ Dobr. (Mr.
Turr.): ἀπολογήσασθαι.

91. νν. εἰ δέοι — ἀσέβημα affert Stob. flor. 46, 19. —
ἁμαρτεῖν τι, τὸ ci. Mr.: τι ἁμ. τὸ Stob., ἁμ. ἐπὶ τῷ NBk.,
ἁμ. ἐπὶ τῷ cett. cod. (add. δικάζειν Ald.). — ἂν εἶη τοῦ
Dobr. Scheib. (Mr.): ἂν ἢ τὸ codd. (ἂν ἢ τοῦ v.), τοῦ Stob.
(ἂν ἢ τὸ S. Turr.; ἁμαρτ., ἐπὶ τῷ ἀδ. ἀπ. ὅς. ἂν ἢ τῷ
Emp.). — μὴ δικαίως] ἀδίκως Stob. — ἁμ. μόνον NMr.:

μόνον ἐστί, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα. ἐν ᾧ χρηὴ
πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον ἔργον
ἐργάζεσθαι. ἐν μὲν γὰρ ἀκεστῷ πράγματι καὶ ὀργῇ
χρησαμένους καὶ διαβολῇ πειθομένους ἔλασσον ἔστιν
ἐξαμαρτεῖν· μεταγνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλευσάιτο·
ἐν δὲ τοῖς ἀνηκέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν
καὶ γνῶναι ἐξημαρτηκότητας. ἤδη δὲ τισιν ὑμῶν καὶ
μετεμέλησεν ἀπολωλεκόσι. καίτοι οὐπω (ἀπολελυκό-
σιν) ὑμῖν οὐδ' ἐξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν, εἰ καὶ πάνν
92 τοι χρηὴ τοὺς γε ἐξαπατῶντας ἀπολωλέναι. ἔπειτα δὲ
τὰ μὲν ἀκούσια τῶν ἀμαρτημάτων ἔχει συγγνώμην,
τὰ δὲ ἐκούσια οὐκ ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἀκούσιον ἀμάρ-
τημα ᾧ ἄνδρες τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ ἐκούσιον τῆς
γνώμης. ἐκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἴ τις,
ᾧ βουλήν ποιοῖτο, ταῦτα παραχρηῖμα ἐξεργάζοιτο;
καὶ μὴν τὴν ἴσῃν γε δύναμιν ἔχει, ὅστις τε ἂν τῇ
93 χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ. εὖ δ'
ἴστε ὅτι οὐκ ἂν ποτ' ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, εἴ τι ξυν-
ῆδειν ἐμαυτῷ τοιοῦτον· νῦν δὲ πιστεύων τῷ δικαίῳ,
οὗ πλέονος οὐδέν ἐστιν ἄξιον ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι,
μηδὲν αὐτῷ συνειδῶτι ἀνόσιον εἰργασμένῳ μηδ' εἰς

μόνον ἀμαρτ. γ., om. μόνον ZM Stob. — τὸ δὲ ἕτερον καὶ]
τὸ δὲ ἀδίκως ἀποκτεῖναι Stob. — ἀνήκεστον cum Stephano
R.: ἀνηκέστερον. — ἀκεστῷ cum Steph. R.: ἐκάστῳ. —
ἐλαττόν ἐστιν Fr. — ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλ.] (ἂν τις τὸ γεγο-
νός) ἐπανορθώσαιτο speciose Cob. — ἀπολελυκόσι N. —
ἀπολελυκόσιν h. l. inserit W. — ὑμῖν οὐδ' scripsi: ὑμῖν τοῖς.
Dobr. vel ὑμῖν, vel τοῖς, vel ὑμῶν τοῖς. — τοι codd., quod
prob. Fr.: τι v. — ἀπολωλέναι NMr.: ἀπωλωλέναι A, ἀπολω-
λέναι v. (κ. οὐπω τοῖς ἐ. μ., εἰ καὶ μὴ πάνν πι χρηὴ, τοὺς γε
ἐξ. ἀπολελυκένας S.; ὑμῶν τοῖς — om. μὴ — ἀπολελυκόσι K.).

92. τὸ μὲν γὰρ] γὰρ om. N. — post γνώμης add. ἐστί
N. — ἐξεργάζοιτο NMr.: ἐργάζοιτο.

93. ἐστί ἄξιον N. — εἰργασμένον ABZM. — μηδ' Fr.:

τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότι· ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπειρηκὸς ἢ ψυχὴ συνεξέσωσεν, ἐθέλουσα ταλαιπωρεῖν διὰ τὸ μὴ ξυνειδέναι ἑαυτῇ· τῷ δὲ ξυνειδότη τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστιν· ἔτι γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύοντος ἢ ψυχὴ προαπολείπει, ἡγουμένη [τὴν] τιμωρίαν οἱ ἦκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων· ἐγὼ δ' ἑμαυτῷ τοιοῦτον οὐδὲν ξυνειδῶς ἦκω εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ τοὺς κατηγοροὺς διαβάλλειν 94 οὐδὲν ἐστὶ θαυμαστόν. τούτων γὰρ ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ μὴ δίκαια. τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειθομένοις ὑμῖν μεταμελῆσαι ἐστίν, καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὐτίς κολάσαι, τοῦ δὲ τούτοις πειθομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὗτοι βούλονται οὐκ ἐστὶν ἴσως. οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα νομίμως πράξεθ' ἃ νῦν ὑμᾶς παρανόμως πείθουσιν οἱ κατήγοροι ψηφίσασθαι. οὗτοι τῶν ἐπιγομένων ἐστὶ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. νῦν μὲν οὖν γνωριστὰ γίνεσθε τῆς δίκης, τότε δὲ δικαστὰ τῶν μαρτύρων· νῦν μὲν δοξαστὰι, τότε δὲ κριτὰι τῶν ἀληθῶν. Ῥᾶστον δέ τοι ἐστίν 95 ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυρῆσαι. ἐὰν γὰρ τὸ παραχρῆμα μόνον πείσωσιν

μήτ'. — συνεξέσωσεν N. — τὴν del. S. K.; Mr. aut τὴν deleri aut pro ταύτην rescribi τὴν debere iudicat. — ἀσεβημάτων Bk. et sic N: ἀσεβηκότων ABZM, ἡσεβηκότων v.

94. τὸ δὲ Ald.: τῷ codd. — ἔργω AB. — πειθομένοις ἡμῖν A. — πράξεσθ' NB, πράσσεσθ' ZM, πράσεσθ' Ald. — ἃ νῦν] ἃν νῦν N. — τῶν μαρτ. post δοξαστὰι transp. S. (E. cr. p. 118); γν. γ. τῶν μαρτ., τότε δὲ δικαστὰι τῆς δίκης ci. Mr.; τῆς δίκης del. Emp.; add. τῶν εἰκότων post δοξ. K.

95. ῤᾶστον δέ τοι Dobrei est coniectura (Turr. Mr.): om. N, ἀραῖς τῶν δέ τοι cett.

ὥστε ἀποκτείναι, ἅμα τῷ σώματι καὶ ἡ τιμωρία ἀπολώλειεν. οὔτε γὰρ οἱ φίλοι ἐπιθελήσουσιν ὑπὲρ ἀπολώλιτος τιμωρεῖν· ἔαν δὲ καὶ βουληθῶσιν, τί
 96 ἔσται πλέον τῷ γε ἀποθανόντι; νῦν μὲν οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ τῇ τοῦ φόνου δίκῃ οὔτοί τε τὸν νομιζόμενον ὄραν διαμαρσάμενοι ἐμοῦ κατηγορήσουσι, καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διαγνώσεσθε, καὶ ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος ἔσται
 101 ἐτι, ἔάν τι· πάσῃ, ὡς παρανόμως ἀπωλόμην. ταῦτά τοι δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς παρεῖς οὔτε ἐμαντὸν ἀποστερῶν τὸ δίκαιον· ἐν δὲ τῷ ὑμέτερω ὄρω καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἐνεστί. παιθόμενοι δὲ τούτων ὄτω βούλεσθε, ἀποψηφίσασθέ μου.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πόσοι μὲν εἰσιν Ἀθήνησι χορηγοί, καὶ τίνος προβάλλονται χάριν, καὶ πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνωμεν λόγων. τὸ μέντοι νῦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφώντος τοῦ ῥήτορος χορηγός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθίδος, καὶ προσέτι Κεκροπίδος, τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἰς εὐφωνίας χάριν ἔπιε φάρμακον, καὶ πικρὸν τέθνηκεν. ὁ οὖν πατήρ τοῦ τεθνεῶτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορηγοῦ ὡς αὐτοῦ πε-

96. ἔαν δὲ τῇ — κατηγορήσωσι N. — ἔσται AB Bk.: ἔστι N, om. v. — ἔάν τι Bk.: ἔάν τε codd., ἔάν γε v. — παρανόμως R.: παράνομος. — ἀπωλόμην NA Bk.: ἀπολώμην ZM, ἀπόλωμαι cett. — ὄτω] ὀποτέρω?

VI. Τπόθ.] τὸ μέντοι νῦν] ὁ μέντοι νῦν AM, ὁ μὲν τοίνυν cett. — χορηγοῦ utrobique et ὁ χορηγὸς Spanh.: libri

ποιηκός τὸν φόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορηγὸς ἀρνούμενος τὸν φόνον. Ἡ στάσις στοχασμός. ἀδήλου (γὰρ) τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερόν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορηγοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐστὶν ἀνεύθυνον μὲν, πιθανὸν δ' εἰς ὑποψίαν.

Ἡδιστον μὲν, ὧ³ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὕξαιτο· εἰ δ' ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναί μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἴ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχη μᾶλλον ἢ ἀδικία. καὶ τοὺς 2 μὲν νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέσειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστ' οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὔ. Ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι 3 καὶ διωκομένῳ· ἡγοῦμαι μέντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δι-

χορευτοῦ et ὁ χορευτῆς, vitio etiam prooemiographi inscitiam superante. — νν. ἀπολογεῖται — τὸν φόνον om. N.

1. ὧ om. N. — δ' ἄρα Ald.: δ' om. codd. — ὅπερ NMr.: ὅ (ἢ Z).

2. ἐπαινέσειαν N (R. Bk. Mr.): ἐπαινέσειεν cett. (ἐπαινέσαιεν Turr.). cf. § 51. — νόμων ἀπάντων 5, 14. — ἀεὶ MAld., ut est 5, 14. — δεῖ ὑμᾶς NMr. (sicut est 5, 14): ὑμ. post κατηγοροῦντος v.

κασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὀρθῶς
 διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ
 εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔστι μὲν γὰρ
 περὶ τοῦ τοιούτου [αὐτοῦ] μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ
 ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου
 4 καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψη-
 φίσθησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδὲ ἔνοχον τῷ ἔργῳ
 χρήσασθαι τῇ δίκῃ, καὶ νόμῳ εἰργεσθαι πόλεως ἱερῶν
 θυσιῶν ἀγώνων, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς
 ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει,
 ὥστε καὶ ἂν τις κτείνῃ τινὰ ὧν αὐτὸς κρατεῖ καὶ μὴ
 ἔστιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζόμενον καὶ τὸ θεῖον
 δεδιῶς ἀγνεύει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφέξεται ὧν εἴρηται
 5 ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξῃ. ἔστι
 μὲν γὰρ τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς
 ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς
 καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος, ὅπερ μέγιστόν ἐστιν ἀν-
 θρώποις ἀγαθόν, αὐτὸς αὐτὸν ἀποστεροίῃ. καὶ οὐ-
 δεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην
 παραβαίνειν πιστεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ ἔργῳ,
 οὔτ' αὖ συνειδῶς αὐτὸς αὐτῷ ἔργον εἰργασμένος
 τοιοῦτον μὴ οὐ χρήσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς τε

3. τοῦ τοιούτου NA Dobs. Turr. Mr.: τοιούτου. — αὐ-
 τοῦ del. Mr. (τοῦ αὐτοῦ Sch.).

4. νόμῳ NAB Bk.: τῷ νόμῳ v. (Turr.), ut est or. 5, 87.
 — ἱερῶν ἀγώνων θυσιῶν NA; ἀγώνων ἱερῶν θυσ. B; θυσ.
 ἱερ. ἀγ. Ald. pro θυσιῶν mal. ὀσίων Dobr. — παλαιότ.]
 τιμωρία ci. Valck. cf. autem 5, 62. — ἀγνεύσει ci. R. —
 ἑαυτὸν] αὐτὸν N. — „vel del. ἂν vel l. πράξαι.“ Dobr.

5. μέγιστόν ἐστι (sic!) NMr.: ἐστὶ μέγιστον. — post
 μέγ. ἀνθρ. add. τοῦ βίου BZM et v. ante Bk. — τολμ. οὔτ'
 ἂν N. — δεδικασμένην cum Steph. Bk. coll. 5, 87: δεδο-
 κισμένην. —

δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ ἀλη-
 θοῦς, κἂν μὴ ὁ τιμωρήσων ἦ. αὐτῶν δὲ τούτων ⁶
 ἔνεκα οἷ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ τόμια καὶ
 αἱ προρρήσεις, καὶ τᾶλλα ὅσα γίνεται τῶν δικῶν
 τοῦ φόνου ἔνεκα, πολὺ διαφέροντά ἐστίν ἢ ἐπὶ τοῖς
 ἄλλοις, | ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ κίν- ¹⁴²
 δυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιννώσκεσθαι·
 ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ
 ἀδικηθέντος, φονέα δὲ τὸν μὴ αἷτιον ψηφισθῆναι
 ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς νό-
 μους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς
 αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς γνῶ-
 ναι. ἢ μὲν γὰρ τούτου αἰτίασις οὐκ ἔχει νῦν τέλος,
 ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῆ δίκη· ὅ τι δ' ἂν ὑμεῖς μὴ
 ὀρθῶς γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὅποι ἂν ἀνενεγκῶν
 τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.

Ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω ⁷
 περὶ τῆς ἀπολογίας ἢνπερ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς
 κατηγορίας. οὗτοι (μὲν) γὰρ τὴν μὲν δίωξιν εὐσεβείας
 ἔνεκά φασι ποιεῖσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ κατη-
 γορίαν ἅπασαν πεποιήνται διαβολῆς ἔνεκα καὶ ἀπά-
 τῆς, ὅπερ ἀδικώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ
 οὐκ ἐλέγξαντες, εἴ τι ἀδικῶ, δικαίως με βούλονται

νικᾶσθαι] δικᾶσθαι N.

6. διωμοσίαι] δημόσιαι N. — αὐτὰ τὰ Ald.: αὐτὰ ταῦτα
 codd. — ὀρθῶς μὲν γὰρ] γὰρ, om. N. — τὸν τε διώκοντα
 R. Bk. et habet N: τὸν γε διώκ. cett. — αἰτιάσασθαι Bk.
 coll. 5, 89: αἰτιᾶσθαι Ald., qui add. vv. αἷτ. — ὀρθῶς, in
 codd. omissa. — νῦν uncis incl. R. coll. 5, 89. — ἂν ἀνε-
 νεγκῶν R. coll. 5, 89: ἂν ἐνεγκῶν (ἀνενεγκῶν NBk.). —
 αἰτίαν] ἁμαρτίαν or. 5.

7. εἴ τι Bk. coll. 9. 10: εἴ γ'. — διαβαλόντες Bait.:
 διαβαλλόντες Z, διαβάλλοντες v.

τιμωρεῖσθαι, ἀλλὰ διαβαλόντες, καὶ εἰ μηδὲν ἀδικῶ,
 8 ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης. ἐγὼ δὲ
 ἀξιῶ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀπο-
 κρίνεσθαι, καὶ διηγήσασθαι ἐν ὑμῖν τὰ γενόμενα
 πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ὧν οὗτοι κατηγοροῦ-
 σιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις, βουλήσομαι ἀπολογήσα-
 σθαι. ἡγοῦμαι γὰρ μοι τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτὰ οἴ-
 σειν, τοῖς δὲ κατηγοροῖς καὶ τοῖς ἐπηρεάζουσιν
 9 αἰσχύνην· ἐπεὶ τοί γε καὶ δεινόν, ὧ ἄνδρες· ἵνα μὲν
 ἐξῆν αὐτοῖς, εἴ τι ἠδίκουν ἐγὼ τὴν πόλιν ἢ ἐν χορηγίᾳ
 ἢ ἐν ἄλλοις τισίν, ἀποφήνασι καὶ ἐξελέγξασιν ἄνδρα
 τε ἐχθρὸν τιμωρήσασθαι καὶ τὴν πόλιν ὠφελῆσαι,
 ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πώποτε οἷός τε ἐγένετο αὐτῶν
 οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα ἐξελέγξαι ἀδικοῦντα τόνδε
 τὸν ἄνδρα τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ
 ἀγῶνι, φόνου διώκοντες καὶ τοῦ νόμου οὕτως ἔχον-
 τος, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν, μηχανῶνται ἐπ’
 ἐμοὶ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες
 τὰ εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ μὲν πόλει, εἶπερ ἀδικεῖται,
 κατηγορίαν ἀντὶ τιμωρίας ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δὲ
 ὧν τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι, τούτων ἰδίᾳ ἀξιούσι
 10 δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὐταὶ αἱ κατηγορίαι οὔτε
 χάριτος ἀξίαι οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ δὴ οὗ ἡ πόλις

8. ἀποκρίνεσθαι (h. e. ἀπολογεῖσθαι cf. 14. 18) ci. R.:
 κρίνεσθαι. — ἡδομένοις ἢ Ald. Bk. cf. 5, 32. — μοι om. pr. A.

9. δεινῶν pr. A. — ἐξῆ ABZM. — ἠδίκουν ἐγὼ NMr.:
 ἐγὼ ἠδίκουν. — τιμωρήσεσθαι codd.: em. Ald. — οἷός τε
 ἐγένετο] εὐρέθη ZM. num igitur: εὐρέθη αὐτῶν οὐδ’ οἷός
 τε ἐγένετο? — ἐξελέγξαι NMr.: ἐλέγξαι. — (πᾶν) μηχαν.
 Dobr. — ἐπ’ ἐμὲ omnes; sed cf. § 36. 48. — εἶπερ] εἰ μὲν
 omnes. — ὧν] ὧ codd. (ἐν ὧ R.). — τούτου ἰδίᾳ ABL (Bk.),
 τούτου ἰδῆ N, τουτονὶ δὴ MZ; τουτουῖ δὴ v. — 10. ἀξιόν]
 num ἀξίαν? —

ἐλάμβανεν ἂν δίκην εἴ τι ἠδίκητο, ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται, ὥστε χάριτος ἄξιον εἶναι τῇ πόλει· οὔτε ὅστις [οὐκ] ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει ἐν πράγματι τοιούτῳ, πιστεῦσαι δήπου αὐτῷ ἀξιωτέρον ἐστὶν ἢ ἀπιστῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίσταμαι τὴν ὑμετέραν γνώμην, ὅτι οὔτ' ἂν καταψηφίσαισθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε ἑτέρου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ ὅσια καὶ δίκαια. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

Ἐπειδὴ χορηγὸς κατεστάθη ἐἰς Θαιργήλια καὶ 11
ἐλαχον Παντακλέα διδάσκαλον καὶ Κεκροπίδα φυλὴν
πρὸς τῇ ἑμαντοῦ, [τουτέστι τῇ Ἐρεχθίδι,] ἐχορήγουν
ὡς ἄριστα ἐδυνάμην καὶ δικαιοτάτα. καὶ πρῶτον μὲν
διδασκαλεῖον ἧ ἧν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας
κατεσκεύασα, ἐν ᾧπερ καὶ Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν
ἐδίδασκον· ἔπειτα τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην
ἄριστα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα οὔτε ἐνέχυρα βία φέ-
ρων οὔτ' ἀπεχθανόμενος οὐδενί, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἦδι-
στα καὶ ἐπιτηδειότατα ἀμφοτέροις ἐγίνετο, ἐγὼ μὲν
ἐκέλευον καὶ ἡτούμην, οἱ δ' ἐκόντες καὶ βουλόμενοι
ἔπεμπον. ἐπεὶ δὲ ἦκον οἱ παῖδες, πρῶτον μὲν μοι 12

οὐκ del. R. Bk. Mr., οὐν Dobs. Turr. — ὅτι οὔτ' Turr.:
ὅτι οὐκ. — καταψηφίσαισθε et ἀποψηφίσαισθε Bk.: κατα-
ψηφίσησθε (— εσθε N et pr. A) et ἀποψηφίσησθε. — ἑτέ-
ρου τινὸς] ἑτέρου pr. A, om. pr. M. — ὅσια καὶ δίκαια
NMr.: δίκ. καὶ ὅσια.

11. ἐλαχον] ἐλεγχον N. — Παντ.] cf. Harpocr. s. v. δι-
δάσκαλος: Ἄ. ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ „ἐλαχόν“ φησι „Παν-
τακλέα διδάσκαλον.“ — post ἑμαντοῦ in A XII litterae
erasae, et deinde πρὸς τῇ ἐμ. repetitum punctis notatum
est. — τουτέστι τῇ Ἐρεχθίδι] scholium hoc esse (cf. § 13)
iam R. suspicatus est. — διδασκάλιον N. — ἧ ἧν Bk.: ἧν
codd., ἧ Ald. — ἡτούμην ci. Bk. (Turr.): ἡγούμην.

ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμελεῖσθαι· ἐτύγγανε γάρ
 μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ
 ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἐποιούμην, ἐπειδὴ περ εἰσήγγειλα,
 ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀποδείξαι τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλ-
 λοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις προσεῖχον τὸν
 νοῦν, κατέστησα δὲ ἐπιμελεῖσθαι, εἴ τι δέοι τῷ χορῷ,
 Φανόστρατον, δημότην μὲν τουτωνὶ τῶν διωκόντων,
 κηδεστήν δ' ἔμαυτοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγατέρα,
 13 καὶ ἠξιούν αὐτὸν (ὡς) ἄριστα ἐπιμελεῖσθαι· ἔτι δὲ
 πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἐρεχθίδος Ἀμυνίαν,
 143 ὃν αὐτοὶ οἱ φυλέται ἐψηφίσαντο | συλλέγειν καὶ ἐπι-
 μελεῖσθαι τῆς φυλῆς ἐκάστοτε, δοκοῦντα χρηστὸν
 εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς Κεκροπίδος, ὅσπερ ἐκάστοτε
 εἶωθε ταύτην τὴν φυλὴν συλλέγειν· ἔτι δὲ τέταρτον
 Φίλιππον, ᾧ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν
 εἴ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τούτων, ὅπως
 (ὡς) ἄριστα χορηγοῖντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς
 εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν. καθειστήκει μὲν (οὖν)
 14 ἡ χορηγία οὕτω. καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφά-
 σεως ἔνεκα, ἔξεστι τῷ κατηγόρῳ ἐξελέγξαντι ἐν τῷ
 ὑστέρῳ λόγῳ ὅ τι ἂν βούληται εἰπεῖν· ἐπεὶ τοι οὕτως
 ἔχει, ᾧ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν περιεστῶτων τούτων τὰ
 μὲν πράγματα ταῦτα πάντα ἀκριβῶς ἐπίστανται, καὶ
 τοῦ ὀρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ προσέχουσι τὸν νοῦν
 ἅττα ἐγὼ ἀποκρίνομαι, οἷς ἐγὼ βουλοίμην ἂν δοκεῖν

13. Ἀμηνιανόν NA, Ἀμηνόν B. — εἶωθεν NA. num igitur εἶωθεν ἐκάστοτε? ceterum nomen huius viri post Κεκρ. intercidissee iure S. suspic. — οὖν addi iubet R.

14. ἔνεκα in marg. habet pr. A. — ἐξελέγξαι v. (ἐλέγξαι ZM). contra εἰπεῖν del. Dobr. (εἰπών? S.). malim autem μ' εἰπεῖν. — βουλοίμην Dobr.: ἐβουλόμην.

αὐτός τε εὐορκος εἶναι καὶ ὑμᾶς τάληθῆ λέγων πείσαι
 ἀποψηφίσασθαί μου. πρῶτον μὲν οὖν ἀποδείξω ὑμῖν 15
 ὅτι οὔτε ἐκέλευσα πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον οὔτ'
 ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα καὶ οὐδὲ παρῆν ὅτ' ἔπιεν. καὶ
 οὐ τούτου ἔνεκα ταῦτα (οὔτω) σφόδρα λέγω, ὡς ἐμαυ-
 τὸν ἔξω αἰτίας καταστήσω, ἕτερον δέ τινα εἰς αἰτίαν
 ἀγάγω· οὐ δῆτα ἔγωγε, πλήν γε τῆς τύχης, ἥπερ
 οἶμαι καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν ἀπο-
 θανεῖν· ἦν οὔτ' ἂν ἐγὼ οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς οἷός τ'
 ἂν εἶη ἀποτρέψαι μὴ οὐ γενέσθαι ἦντινα δεῖ ἐκάστῳ.

.....

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μεμαρτύρηται μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, περὶ τοῦ 16
 πράγματος ἃ ἐγὼ ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ
 τούτων χρῆ σκοπεῖν ἃ τε οὔτοι διωμόσαντο καὶ ἃ
 ἐγὼ, πότεροι ἀληθέστερα καὶ εὐορκότερα. διωμόσαντο
 δὲ οὔτοι μὲν ἀποκτεῖναί με Διόδοτον βουλευσάντα
 τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι, μήτε χειρὶ ἐργα-
 σάμενος μήτε βουλεύσας. αἰτιῶνται δὲ οὔτοι μὲν ἐκ 17
 τούτων ὡς οὔτος ἐκέλευσε πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρ-
 μακον ἢ ἠνάγκασεν ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τού-
 των ὧν αἰτιῶνται οὔτοι ἀποφανῶ ὅτι οὐκ ἔνοχός

15. πιεῖν τὸν παῖδα N (cf. § 17): τὸν παῖδα πιεῖν. — καὶ οὐδὲ R. S. (Ep. cr.): οὔτε ZM Bk., καὶ οὔτε ABN et v. ante Bk. — ἔπινεν mal. W. — οὔτω σφόδρα ci. R. — ἀγαγεῖν A pr.; ἀγαγὼν M. — ἢ οὐ δῆτα N. — ἀποτρέψαι Dobr.: ἀποστρέψαι. — post ἐκάστῳ intercidisse videtur καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες; cf. ad 5, 61.

16. διωμόσαντο δὲ] δ. μὲν ZM, δ. γὰρ Ald. — ἐργασάμενος Dobr. (ἐργασάμενον Valek.) coll. Andoc. 1, 94: ἀράμενος codd. Bk., ἀράμενον. nisi, quod idem Dobr. ci., χειρὰ ἀράμενος fuit. — βουλεύσας NA Bk.: βουλεῦσαι.

17. ἐκέλευσε Bait.: κελεύσειε. — ἀποφανῶ N. num ἀπο-

εἰμι. οὐτε γὰρ ἐκέλευσα οὐτ' ἠνάγκασα οὐτ' ἔδωκα·
καὶ ἔτι προστίθημι αὐτοῖς ὅτι οὐδὲ παρεγενόμενῃ πι-
νοντι. καὶ εἴ φασιν ἀδικεῖν εἴ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ
οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ εἴ φασιν ἀδικεῖν
εἴ τις ἠνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἠνάγκασα.
καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακόν φασιν αἴτιον εἶναι,
18 ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιάσασθαι μὲν οὖν
καὶ καταψεύσασθαι ἔξεστι τῷ βουλομένῳ· αὐτὸς γὰρ
ἕκαστος τούτου κρατεῖ· γενέσθαι μέντοι τὰ μὴ γενό-
μενα καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐκ ἐν τοῖς τού-
των λόγοις ἠγοῦμαι εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἐν
τῷ ἀληθεῖ. ὅποσα μὲν γὰρ λάθρα πράττεται καὶ ἐπὶ
θανάτῳ βουλευθέντα, ὧν μὴ εἰσι μάρτυρες, ἀνάγκη
περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων τῶν τε τοῦ
κατηγόρου καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν διάγνωσιν
ποιεῖσθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν
τὰ λεγόμενα, καὶ εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰδότας
19 ψηφίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων· ὅπου δὲ πρῶτον
μὲν αὐτοὶ οἱ κατήγοροι ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προνοίας
μηδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί,
ἔπειτα τὰ πραχθέντα φανερώς ἅπαντα πραχθῆναι
καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν, καὶ ἀνδρῶν καὶ παι-
δων, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧν περὶ καὶ εἴ
τίς τι ἠδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ εἴ τις μὴ
ἀδικοῦντα αἰτιῶτο, μάλιστα' ἂν ἐξελέγχοιτο.

φαίνω? — οὐτ' ἠνάγκασα οὐτ' ἔδωκα Dobr. (Turr. Mr.):
οὐτ' ἔδωκα οὐτ' ἠνάγκασα. — ἔτι] ἐπὶ NABM. cf. 3 β 10.
— ὅτι οὐδὲ] ὅτι οὐ. cf. 15; Dem. 19, 45, quem locum comp.
W. — νν. ἐκέλευσεν — εἴ τις ex solo A add. Bk.

18. ἐν τῷ ἀληθεῖ] ἐν om. N. — λάθρα scr.: λάθρα.

19. τίς τι NA Bk.: τίς τοι ZM, τίς v. — τ' ἂν εἴη N.
num igitur γ' ἂν εἴη? — μάλιστα' ἂν S. Turr.: μάλιστα.

Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι, ὧς ἄνδρες, ἀμφοτέρω καὶ 20
 τῆς γνώμης τῶν ἀντιδίκων καὶ οἷω τρόπῳ ἔρχονται
 ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί
 τε πρὸς ἐμὲ πράττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους. ἔλεξε 21
 μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὕτωσιν ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιακὴν
 τὴν τῶν θεσμοθετῶν, τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ παῖς ἐξεφέρετο,
 ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ,
 φάρμακον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ οὗτος ταῦτα
 ἔλεγεν, ἀναβὰς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς
 δικασταῖς ἔλεξα ὅτι τὸ μὲν ὅλον οὐ δικαίως αὐτὸν
 προκαθισταίη Φιλοκράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλον
 εἰς τὸ δικαστήριον, μελλόντων ἔσεσθαι μοι ἀγώνων
 πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον αὔριον καὶ τῇ ἔνῃ, ὧν-
 περ ἔνεκα τοὺς λόγους τούτους | λέγοι· ἃ μέντοι αἰ- 22
 τιῶτο καὶ διαβάλλοι, ῥαδίως ἐξελεγχθήσοιτο ψευδό- 144
 μενος. εἶεν γὰρ οἱ συνειδότες πολλοί, καὶ ἐλεύθεροι
 καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, σύμπαντες
 πλείους ἢ πεντήκοντα, οἳ τοὺς τε λόγους τοὺς λε-
 χθέντας περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τὰ πρα-
 χθέντα καὶ τὰ γενόμενα πάντα ἠπίσταντο. καὶ εἶπόν 23
 τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ προὔκαλούμην αὐ-

21. ἡλιακὴν] ἡλιαίαν Taylor. — τὸ μὲν ὅλον κτέ.] τὸν
 μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ (οὐ om. pr. A) προκαθῆσθαι εἰ
 (sed προκαθισταίη N) Φιλ. κτέ. codd. Coniecturas virorum
 doctorum, qui omnes adhuc τὸν μὲν νόμον retinuerunt (nisi
 quod Emp. τῶν μ. νόμων οὐ δίκαιος προκαθῆσθαι εἶη pro-
 posuit) enumerare longum est. S. nunc: τὸν μ. ν. οὐ δί-
 καιον εἰ προφασίζεται Φ. — ἔσεσθαι] ἔσεσθε N. — πρὸς]
 πρὸ N. — αὔριον καὶ τῇ ἔνῃ ex conii. R. Turr.: αὔριον
 τῇ ἔνῃ (ἔννη) v., αὔριον καὶ ἔννη Mr. — λέγοι NMr.: λέγει.

22. εἶεν NMr.: εἰσί. — οἱ σύμπαντες e conii. R. rec.
 Mr. — τὰ γενόμενα ci. R.: τὰ λεγόμενα. — ἐπίσταντο vel
 ἐπίστανται mal. Mr.

τὸν εὐθύς τότε, καὶ αὐθις τῇ ὑστεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς
 δικασταῖς, καὶ ἰέναι ἐκέλευον λεβόντα μάρτυρας ὀπό-
 σους βούλοιστο ἐπὶ τοῖς παραγεγομένους, λέγων αὐτῷ
 ὀνόματι ἕκαστον, καὶ τούτους ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν,
 τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς ἤρῃ τοὺς ἐλευθέρους, οἱ
 σφῶν τ' αὐτῶν, ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἐφραζον ἂν
 τὰ ληθῆ καὶ τὰ γεγόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν
 αὐτῷ ἐρωτῶντι τὰ ληθῆ δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή,
 ἔτοιμος εἶην διδόναι βασανίζειν τοὺς τε ἑμαυτοῦ
 πάντας, καὶ εἰ τινὰς τῶν ἀλλοτριῶν κελεύοι, ὡμολό-
 γουν πείσας τὸν δεσπότην παραδῶσειν αὐτῷ βασα-
 24 νίζειν τρόπῳ ὁποῖῳ βούλοιστο. καὶ ταῦτα ἑμοῦ προ-
 καλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὗ καὶ
 αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται πολλοὶ μάρ-
 τυρες παρῆσαν, οὔτε τότε παραχρημα οὔτε ὕστερον
 ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ
 τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν τούτοις κατ'
 ἑμοῦ ἔλεγχος ἐγίγνετο οὗτος, ἀλλ' ἑμοὶ κατὰ τούτων
 25 ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἠτιῶντο. ἐπίστασθε
 δέ, ὧ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ ἰσχυρόταται καὶ
 μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἔλεγχοι ἐκ τού-
 των σαφέστατοι καὶ πιστότατοι περὶ τοῦ δικαίου,
 ὅπου εἶεν μὲν ἐλεύθεροι πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν

23. αὐτῷ ὀνόματι codd. et defend. Turr. coll. § 40: αὐ-
 τῶν ὀνομαστὶ cum R. Bk., αὐτῷ ὀνομαστὶ Mr. — καὶ ante
 τούτους addi mal. S. — τ' αὐτῶν add. S., αὐτῶν R. —
 διδόναι post ἐφραζον ἂν add. NABZM (δηλονότι W.). —
 ἔτοιμος εἶην Taylor. Bk.: ἔτοιμος εἶεν A pr., ἔτοιμοι εἶεν
 ABZM, ἔτοιμός εἰμι NMr., ἔτοιμοι σταῖεν Ald., ἔτοιμος εἶ-
 ναι Dobr. — νν. τοὺς τε ἑμ. — βασανίζειν add. NABk. —
 κελεύει NA (Bk. in Add., Mr.).

25. μὲν ἐλεύθεροι NMr.: ἐλεύθ. μὲν. —

δὲ δοῦλοι, καὶ ἐξείη μὲν τοὺς ἐλευθέρους ὄρκους καὶ
πίστεσιν ἀναγκάζειν, ἂ τοῖς ἐλευθέροις μέγιστα καὶ
περὶ πλείστου ἐστίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἐτέραις
ἀνάγκαις, ὑφ' ὧν καὶ ἦν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι
κατειπόντες, ὅμως ἀναγκάζονται τὰληθῆ λέγειν· ἢ
γὰρ παροῦσα ἀνάγκη ἐκάστῳ ἰσχυροτέρα ἐστὶ τῆς
μελλούσης ἔσεσθαι. εἰς πάντα τοίνυν ἐγὼ ταῦτα 26
προῦκαλεσάμην τούτους, καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ ἄνθρω-
πον ὄντα τὰληθῆ καὶ τὰ δίκαια πυνθάνεσθαι, ἐξῆν
αὐτοῖς [πυνθάνεσθαι], καὶ πρόφασις οὐδεμία ὑπελεί-
πετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν,
ὡς οὗτοί φασιν, ἔτοιμος ἦν αὐτοῖς κατ' ἐμαντοῦ
παρέχειν ἔλεγχον τὸν δικαιότατον· οἱ δ' αἰτιώμενοι
καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ ἐθέλον-
τες ἐλέγχειν εἴ τι ἠδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτων 27
προκαλουμένων μὴ ἠθέλησα τοὺς παραγενομένους
ἀποφῆναι, ἢ θεράποντας ἐξαιτοῦσι μὴ ἠθέλον ἐκδι-
δόναι, ἢ ἄλλην τινὰ πρόκλησιν ἔφευγον, αὐτὰ ἂν
ταῦτα μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι
ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ' ἐμοῦ προκαλουμένου
οὗτοι ἦσαν οἱ φεύγοντες τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ δήπου
δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέ-
σθαι ὅτι οὐκ ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία ἢν αἰτιῶνται κατ'

ἐξείη μὲν N: ἐξείημεν cett. cod. — ἐξείη δὲ N: ἐξείημεν
δὲ cett. cod.

26. πάντα τοίνυν ἐγὼ ταῦτα] πᾶν τ. ἐ. τ. AN, πᾶν τ.
ἐ. πάντα ZM, πᾶν τοίνυν ἐγὼ v. — γε] σε AB, om. ZM. —
αὐτοῖς πυνθάνεσθαι] pro πυνθ. καὶ πρό A pr. aliud quid
habebat.

27. ἀποφῆναςθαι pr. A. — ἢ θεράποντας Bk.: θερά-
ποντας A, θεράποντας cett. cod., θεράπ. ἢ v. — ἔφευγεν
N. — ἢ αἰτία] om. ἢ AB.

- 28 ἐμοῦ. ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν
τούτοις ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες οἱ παρα-
γενόμενοι, αὐτοῖς ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο
καὶ πίστιν ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρ-
τυρας τοὺς καταμαρτυροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τού-
των μαρτυρούντων, ἃ μὲν ἐγὼ λέγω, ἀληθῆ εἶναι, ἃ
δὲ οὗτοι λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ, τοῖς μὲν μάρτυσι τοῖς
(ἐμοὶ) μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι, τοῖς
δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασι
χρῆναι, οὓς ἐγὼ εἰ ἔλεγον ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς
29 ἂν κατηγόρουν εἶναι. καίτοι δεινὸν εἰ οἱ αὐτοὶ μάρ-
τυρες τούτοις μὲν ἂν μαρτυροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ
δὲ μαρτυροῦντες ἄπιστοι ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνν
μὴ παρεγένοντο μάρτυρες, ἐγὼ δὲ παρειχόμεν, ἢ τοὺς
παραγενομένους μὴ παρειχόμεν, ἑτέρους δὲ τινας,
εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστότεροι ἦσαν τῶν
ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρτυράς τε ὁμολογοῦσι
παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παραγενομένους παρέ-
χομαι, (καὶ) εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ αὐ-
τὸς ἐγὼ καὶ οἱ μάρτυρες ἅπαντες φανεροὶ ἐσμεν λέ-
γοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πόθεν χρῆ, ὧ ἄνδρες,
145 ἢ τὰ ληθῆ πιστὰ ἢ τὰ | μὴ ἀληθῆ ἄπιστα ποιεῖν ἄλ-
30 λοθεν ἢ ἐκ τῶν τοιούτων; ὅπου μὲν γὰρ λόγῳ τις
διδάσκει περὶ τῶν πραχθέντων, μάρτυρας δὲ μὴ
παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους

28. μαρτυρούντων N et pr. A (Bk.): καταμαρτυρούντων.
— ἐμοὶ auctore R. add. Bk.

29. μάρτυρες τούτ. μὲν NMr.: μὲν μάρτ. τούτοις. —
μὴ παρειχόμεν] μὴ παρεσχόμεν N, μὴ παρενχόμεν A, μὴ
παρεχόμεν M Ald. — (καὶ) εὐθύς ex conji. R. Turr. —
ἅπαντες NMr.: πάντες.

30. διδάσκει A corr., B, Ald. — num τοὺς τούτου λόγους? —

ἐνδεεῖς φαίη εἶναι· ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ αὖ τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνονται, ταῦτά ἄν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ βούλοιτο. ἐγὼ 31 τοίνυν τοὺς τε λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τῶ μεγίστῳ καὶ ἰσχυροτάτῳ, τούτους μὲν αὐτούς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχόμενους καὶ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπὸ τε τούτων καὶ ὑπὸ ἔμαυτοῦ ἀπολυόμενον· ὅπου γὰρ ἐμοῦ ἐθέλοντος 32 ἐλέγχεσθαι περὶ ὧν ἠτιῶντο οὗτοι μὴ ἠθέλον ἐλέγχειν (εἴ τι) ἠδικοῦντο, ἐμὲ μὲν δήπου ἀπέλυον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἠτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἔμαυτοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτούς μάρτυρας παρέχομαι, ποῖ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελεύσθαι;

Ἡγοῦμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ 33 ἀποδεδειγμένων, ὧ ἄνδρες, δικαίως ἄν μου ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίστασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδὲν μοι προσήκει τῆς αἰτίας ταύτης. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθητε, τούτου ἔνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κατηγοροὺς τούτους ἐπισημοτάτους ὄντας καὶ ἀσεβεστάτους ἀνθρώπων, καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν καὶ

μὲν παρέχοιντο et ἀποφαίνονται ABZM. — αὖ τοῖς R.: αὐτοῖς.

31. δύο A Turr., cf. 5, 49.

32. ἐμοῦ ἐθέλ. ἐλέγχ. NMr.: ἐθ. ἐλ. ἐμοῦ. — νν. οὗτοι μὴ — ἠτιῶντο om. N. — εἴ τι ἠδικοῦντο] ἠδίκουν καὶ. (αδικοῦντα S.; cf. § 26).

33. καὶ τῶν ἄλλ. πολ. πάντων scripsi: πάντων καὶ τ. ἄλλ. πολιτῶν.

τῶν ἄλλων πολιτῶν πάντων τῆς δίκης ἔνεκα ταυ-
 34 τησί. Οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἀπέθανεν
 ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἢ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ
 ἠξίουσαν αἰτιᾶσθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι
 τούτῳ οὐδέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ καὶ διελέγοντο·
 τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἐξεφέρετο ὁ παῖς, ταύτῃ δὴ
 πεπεισμένοι ἦσαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, καὶ
 παρεσκευάζοντο αἰτιᾶσθαι καὶ προαγορεύειν εἴρ-
 γεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πείσαντες
 αὐτούς; καὶ τίνος ἔνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο
 πείσαι [αὐτούς]; δεῖ γὰρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς διδάξαι.
 35 κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ
 Ἀμπελίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως τῶν θεσμοθετῶν,
 μεθ' οὐπερ συνέκλεπτον, περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν
 βουλήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν πεπραγμένων οὐδε-
 μία ἦν ἐλπίς ἀποφεύξεσθαι — τοιαῦτα γὰρ ἦν τὰ ἡδι-
 κημένα —· πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ
 προαγορεύειν ἐμοὶ εἴργεσθαι τῶν νομίμων, ἠγήσαντο
 ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν
 36 πραγμάτων ἀπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπει-
 δάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἴργεσθαι τῶν νο-
 μίμων· καὶ οὗτ' ἂν ἐγὼ οἴός τ' ἦν ἐπεξελεθεῖν εἰργό-
 μενος τῶν νομίμων, ἐκεῖνοί τε ἐμοῦ τοῦ εἰσαγγεί-
 λαντος καὶ ἐπισταμένου τὰ πράγματα μὴ ἐπεξιόντος
 ῥαδίως ἔμελλον ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην οὐ δώσειν
 ὑμῖν ὧν ἡδίκησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐπ' ἐμοὶ πρῶτον

34. ὑστέρᾳ N. — ταύτῃ] ταυτί ABZM. — post πεπεισμ.
 ἦσαν v. τίνες additur, quod del. Dobr. (Turr. Mr.). — καὶ
 ante πρόθυμ. deleri mal. R.

35. αὐτοῖς ante ἐλπίς iterat A pr. — γὰρ Bait.: ἄρ'. —
 καὶ προαγορ. εἴργ. τῶν νομ.] haec Dobreo suspecta sunt.

ἐμηχανήσαντο Φιλῖνος καὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
 Λυσιστράτῳ πρότερον, ὡς αὐτοὶ ὑμεῖς ἠκούσατε.
 καὶ οὗτοι τότε μὲν πρόθυμοι ἦσαν ἀπογράφεσθαι 37
 με εὐθύς τῇ ὑστεραία ἢ ὁ παῖς ἐθάπτετο, πρὶν τὴν
 οἰκίαν καθᾶραι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, αὐτὴν
 ταύτην φυλάξαντες τὴν ἡμέραν ἐν ἣ ἔμελλεν ὁ πρῶ-
 τος ἐκείνων κριθήσεσθαι, ὅπως μηδὲ καθ' ἑνὸς αὐ-
 τῶν οἷός τε γενοίμην ἐπεξελεθεῖν μηδ' ἐνδείξαι τῷ
 δικαστηρίῳ τὰδικήματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασι- 38
 λεὺς τοὺς τε νόμους ἀνέγνω, καὶ (τὸν) χρόνον ἀπέ-
 δεῖξεν. ὅτι οὐκ ἐγχωροίη ἀπογράψασθαι καὶ τὰς κλή-
 σεις καλεῖσθαι ὅσας ἔδει, καὶ ἐγὼ τοὺς ταῦτα μηχαν-
 ωμένους εἰσάγων εἰς τὸ δικαστήριον εἶλον ἅπαντας,
 καὶ ἐτιμήθη αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὗτοι
 ὧν ἕνεκα ἐλάμβανον χρήματα οὐδὲν αὐτοῖς οἷοί τε
 ἦσαν ὠφελῆσαι, τότε δὴ προσιόντες | αὐτῷ τ' ἐμοὶ 146
 καὶ τοῖς φίλοις ἐδέοντο διαλλαγῆναι, καὶ δίκην ἔτοι-
 μοι ἦσαν διδόναι τῶν ἡμαρτημένων. καὶ ἐγὼ πει- 39
 σθεῖς ὑπὸ τῶν φίλων διηλλάγην τούτοις ἐν τῇ πόλει
 ἐναντίον μαρτύρων, οἵπερ διήλλαττον ἡμᾶς πρὸς
 τῷ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς· καὶ μετὰ τοῦτο συνῆσάν μοι
 καὶ διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν

37. τότε μὲν πρόθυμοι N Mr.: μὲν πρόθ. τότε. — ὑστε-
 ραία ἢ ἢ Bait. cf. Turr. ad Lys. 19, 22. — καθῆραι S. —
 ἐνδείξαι] ἐπιδείξαι?

38. χρόνους A (Turr.), χρόνον M Ald. cf. 45. (τὸν)
 χρόνον ci. Mr. — ἀπέδειξεν ὅτι Dobr. Mr.: ἀπέδειξε τί
 NAM (Turr.), ἀπέδειξεν τί BZ (Bk.). — αὐτοῖς οἷοί τε
 κτέ.] αὐτούς rescribere in promptu est.

39. ἐν τῇ πόλει] ἐν Διπολείοις Scheibe coll. Harp.:
 Διπόλια· ἑορτή τις ἦν Ἀθήνησι τὰ Διπόλια· Ἀ. ἐν τῷ
 περὶ τοῦ χορευτοῦ. Tempus sane Diipoliorum convenit, sed
 nisi erravit Harp. (exstat Δ. or. 2 δ 8), de extrema potius

τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν καὶ ἐτέρωθι παν-
 40 ταχοῦ. τὸ τελευταῖον, ὧ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες, Φιλο-
 κράτης αὐτὸς οὕτως ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐναντίον
 τῆς βουλῆς, ἐστὼς μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπτό-
 μενος ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσα-
 γορεύων, καὶ ἐγὼ τοῦτον, ὥστε δεινὸν δόξαι εἶναι
 τῇ βουλῇ, ἐπειδὴ ἐπύθτετο προειρημένον μοι εἶργε-
 σθαι τῶν νομίμων ὑπὸ τούτων, οὓς ἑώρα μοι τῇ
 41 προτεραία συνόντας καὶ διαλεγομένους. σκέψασθε
 δὲ καὶ μοι μνήσθητε, ὧ ἄνδρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον
 μάρτυσιν ὑμῖν ἀποδείξω, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν
 ἔργων ἃ τούτοις πέπρακται ῥαδίως γνῶσεσθε ὅτι
 ἀληθῆ λέγω. καὶ πρῶτον (μὲν) ἃ τοῦ βασιλέως κα-
 τηγοροῦσι καὶ διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν οὗ φασιν ἐθέ-
 λειν αὐτὸν ἀπογράφεσθαι τὴν δίκην, τοῦτο δὲ κατ'
 αὐτῶν τούτων ἔσται τεκμήριον ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγου-
 42 σιν. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἀπεγράφατο,
 τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μησί, τὴν δίκην
 δ' εἰσάγειν τετάρτῳ μηνί, ὥσπερ νυνί· τῆς δ' ἀρχῆς
 αὐτῷ λοιποὶ δύο μῆνες ἦσαν, Θαρρηλιῶν καὶ Σκιρο-
 φοριῶν. καὶ οὗτ' εἰσάγειν δήπου οἷός τ' ἂν ἦν ἐφ'

parte orationis, quam mancā esse satis patet, cogitandum erit. — καὶ ἐν τῇ σφ. ἐαυτῶν N. — ἐτέρωθι AMald.

40. οὗτος NMr.: ὁ τοιοῦτος. an οὗτός τε? (οὕτως αὐτός τ' W.) — ἐπειδὴ ... A, εἶργεσθαι sine μοι A pr.; fuit igitur ἐπειδὴ μοι. μοι εἶργεσθαι NMr.: εἶργεσθαί μοι cett. — προτεραία Turr.: προτέρα. — ante § 41 intercidisse ΜΑΡΤΥΡΕΣ susp. S.

41. μὲν post πρῶτον add. Dobr. — ἐθέλειν αὐτὸν NMr.: αὐτὸν ἐθέλειν. — τοῦτο δὲ Bait. — λέγουσι N.

42. εἰ δὲ ἀπεργ. W. — προδικασίας] cf. Poll. 8, 24: προδικασία ὡς Ἀντιφῶν. προδιαδικασίας NA, προδικασίας A pr. (Bk.); διαδικασίας v. — γαρρηλιῶν AB. — Σκιροφοριῶν NABMr.: Σκιροφοριῶν. — οἷός τ' ἂν ἦν] οἷός

ἑαυτοῦ, οὔτε παραδοῦναι φόνου δίκην ἔξεστιν, οὔδὲ
 παρέδωκεν οὐδείς πώποτε βασιλεὺς ἐν τῇ γῆ ταύτῃ.
 ἦν τινα οὖν μήτε εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἔξῃν
 αὐτῷ, οὐδ' ἀπογράφεσθαι ἡξίου παρὰ τοὺς ὑμετέ-
 ρους νόμους. καὶ ὅτι οὐκ ἀδικεῖ αὐτούς, μέγιστον 43
 σημεῖον· Φιλοκράτης γὰρ οὕτως ἐτέρους (μὲν) τῶν
 ὑπευθύνων ἔσειε καὶ ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ
 βασιλέως, ὃν φασὶ δεινὰ καὶ σθένια εἰργάσθαι, οὐκ
 ἦλθε κατηγορήσων εἰς τὰς εὐθύννας. καίτοι τί ἂν
 ὑμῖν τούτου μεῖζον τεκμήριον ἀποδείξαιμι, ὅτι οὐκ
 ἡδικεῖτο οὔθ' ὑπ' ἐμοῦ οὔθ' ὑπ' ἐκείνου; ... ἐπειδὴ 44
 γὰρ οὕτως ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν, ἔξον αὐτοῖς ἀπὸ
 τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρχαμένοις τοῦ Ἑκατομβαιῶνος
 μηνὸς τριάκονθ' ἡμέρας συνεχῶς τούτων ἢ τινι
 ἐβούλοντο ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο οὐδεμιᾶ· καὶ
 αὐθις τοῦ Μεταγεινιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης
 ἡμέρας ἀρχαμένοις ἔξον αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι ἢ τινι
 ἐβούλοντο, οὐδ' αὖ ἐνταῦθα ἀπεγράψαντο, ἀλλὰ
 παρεῖσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας· ὥστε

τ' ἂν A. ἂν del. Bk. Dobs. Turr. — οὔτε παραδοῦναι Bk.:
 οὐδὲ παρ. — δίκην post φόνου add. N Mr. — ὑμετέρους
 NA Dobs. Mr.: ἡμετέρους.

43. ἡδίκει cum R. Bk. Turr. — εἰργάσθαι NA (Bk.):
 εἰργάσασθαι M corr. et Ald., ἐργάσασθαι cett. — τούτου
 μεῖζον NZM Mr.: μεῖζ. τούτου.

44. init. intercidesse quaedam videntur, hac sententia:
 „nunc alterum majus etiam considerate.“ — τριάκονθ' ἡμέ-
 ρας] τρ. ἡμέρας ὁ B, τρ. ἡμέραι ὁ NA. — ἀπογρ. ἢ τινι] ἢ
 om. NAB. — αὖ Bk.: αὐτῷ NA, αὖ τῷ Dobs.; αὐτὸ v. —
 num ἐνταῦθα (εὐθύνς)? — παρεῖσαν Dobr. Turr.: παρῆσαν.
 — εἴκοσιν et πλέον ἢ πεντήκοντα corrupta esse vidit Mr.,
 coll. § 45 πρυτανεύσας κτέ. Fort. πέντε (h. e. ε') ἡμέρας
 et πέντε καὶ τριάκοντα rescribenda sint. — εἴκ. ἡμέρας] εἴ-
 κοσιν ἡμέραις N et corr. A; εἴκ. ἡμέραι A pr.

αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς πλέον ἢ πεντή-
 κοντα ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν αὐτοῖς
 45 ἀπογράψασθαι οὐκ ἀπεγράψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
 ἅπαντες ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ χρόνος μὴ
 ἐνεχώρει, ... οὔτοι δ' ἐπιστάμενοι μὲν τοὺς νό-
 μους ἅπαντας, ὀρῶντες δ' ἐμὲ βουλευόντα καὶ εἰσιόντ'
 εἰς τὸ βουλευτήριον — καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ
 Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας ἱερόν ἐστι, καὶ
 εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται, ὧν καὶ γὰρ εἰς
 ἦν, καὶ ταῦτα πράττων, καὶ εἰς τᾶλλα ἱερὰ πάντα
 εἰσιὼν μετὰ τῆς βουλῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος
 ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πρὸς τούτοις πρυτα-
 νεύσας τὴν πρώτην πρυτανείαν ἅπασαν πλὴν δυοῖν
 ἡμέραιν, καὶ ἱεροποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημο-
 κρατίας, καὶ ἐπιψηφίζων καὶ λέγων γνώμας περὶ τῶν
 μεγίστων καὶ πλείστου ἀξίων τῇ πόλει φανερός ἦν·
 46 καὶ οὔτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες, ἐξὸν αὐτοῖς
 ἀπογράφεσθαι καὶ εἰργεῖν ἐμὲ τούτων ἀπάντων, οὐκ
 ἠξίουν ἀπογράφεσθαι· καίτοι ἱκανά γ' ἦν ὑπομνῆσαι
 καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἠδικοῦντο, ἀμφοτέρω καὶ
 σφῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ τί οὖν οὐκ
 ἀπεγράφοντο; διὰ τί συνῆσαν καὶ διελέγοντο; συνῆ-
 σάν τε γάρ μοι οὐκ ἀξιούντες φονεᾶ εἶναι, καὶ οὐκ

45. ἐχώρει N; ἐγγωρεῖ Dobr. Lacunam post hoc voc. esse primus vidit R. — εἰσιόντ' εἰς NMr.: εἰσιόντες (εἰσιόντ' εἰς A R. Bk.). — καὶ ταῦτα πράττων S.: ὁ ταῦτα πρ. — ἱερὰ πάντα NMr.: πάντα ἱερὰ. — πρυτανεύων ci. Mr.

46. ἐξὸν] ἐξ ὧν AB. — καίτοι auct. R. Bk.: καί. — ἱκανά γ' NA Bk.: ἱκανόν. — οὖν οὐκ ἀπεγρ. R. Bk.: ὅπου κατεγρ. (ὅπου ἀπεγρ. N). — τί συνῆσαν R. Bk. et praebet N; τί συνήεσαν. — αὐτοῦ] γε ZM. num igitur τούτου γε αὐτοῦ?

| ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἔνεκα, οὐχ ἡγούμενοί 147
 με ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φό-
 νου οὐδὲ προσήκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν.
 καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωποι σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι 47
 γένοιτο, οἳ τινες ἄπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπει-
 σαν, ταῦθ' ὑμᾶς ἀξιοῦσι πείσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ
 ἀπεδίκαν, ταῦτα ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι; καὶ
 οἳ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐξε-
 λέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ ἔργα
 ἄπιστα καταστήσαι. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο μήτε εἶπον 48
 μήτε ἀπέφηνα μήτε μάρτυρας παρεσχόμεν, ἀλλὰ
 (αὐτὰ) ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα, τούτους ὅπου μὲν χρή-
 ματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί, αἰτιωμένους καὶ προαγο-
 ρεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἶη ὁ δῶσων, συνόντας καὶ
 διαλεγομένους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας
 ἀποψηφίσασθαι καὶ τούτους νομίζειν ἐπισημοτάτους
 καὶ ἀνοσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι γὰρ 49
 ποῖαν δίκην οὐ δικάσαιντ' ἂν ἢ ποῖον δικαστήριον
 οὐκ ἐξαπατήσειαν ἢ τίνας ὄρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν
 παραβαίνειν, οἳ τινες καὶ νῦν τριάκοντα μνᾶς ἐπ'
 ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριστῶν καὶ τῶν πωλητῶν
 καὶ τῶν πρακτόρων καὶ τῶν ὑπογραμματέων οἳ τού-
 τοις ὑπεγραμμάτενον, ἐξελάσαντές με ἐκ τοῦ βου-
 λευτηρίου, ὄρκους τοιούτους διωμόσαντο, ὅτι πρυ-
 τανεύων πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ σχέτλια ἐργά-

47. ταῦτα NAB: ταῦθ' ZM (Bk.). — καταδικάσειν N
 (καταδικάζειν W.). — ἄπιστα R. Bk.: πιστά.

48. καίτοι εἰ] καίτοι οἳ N. — μόνον post ταῦτα add. R.
 — τούτους Ald.: τούτοις. — ἱκανὰ ἂν ἦν Dobr. — ante
 ἀκούσαντας addi vult ὥστε ὑμᾶς Mr.

49. πωλητῶν R.: πολιτῶν. — διωμόσαντο R.: διομό-

50 *ξεσθαι εἰσῆγον εἰς τὴν βουλήν, καὶ ἐδίδαξα ὡς χρῆ
 ζητοῦντας ἐπεξελεθεῖν τῷ πράγματι. καὶ νῦν δίκην
 διδόασιν ὧν ἠδικήκασιν αὐτοὶ τε καὶ οἱ μεσεγγυησά-
 μενοι, [καὶ] παρ' οἷς ἐτέθη τὰ χρήματα, καὶ τὰ
 πραχθέντα φανερὰ γεγένηται, ὥστ' οὐδ' ἂν οὗτοι
 βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥαδίως οἷοί τ' ἔσονται· οὕτως
 51 αὐτοῖς πέπρακται τὰ πράγματα. ποῖον οὖν δικαστή-
 ριον οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἑξαπατήσοντες, ἢ τίνας ὄρκους
 οὐκ ἂν τολμήσαιεν παραβαίνειν οὗτοι οἱ ἀνοσιώτα-
 τοι, οἵτινες καὶ ὑμᾶς εἰδότες εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλ-
 λήνων δικαστὰς καὶ δικαιοτάτους (ὄντας) καὶ ἐφ'
 ὑμᾶς ἤκουσιν ἑξαπατήσοντες εἰ δύναιντο, ὄρκους
 τοιούτους διομοσάμενοι.*

*σαντος NAB, διαμόσαντες M, διομόσαντες Z Ald. — ἐδί-
 दाξεν BZM. — πράγματι AB.*

50. *μεσεγγυησάμενοι NA Bk.: μετεγγυησ. — καὶ post
 μεσ. delendum esse susp. Platner. (Proc. u. Klag. II p. 364).
 — οὗτοι] οὗτος B, οὕτως ZM.*

51. *τολμήσαιεν NA (Bk. Dobs. Turr. Mr.): τολμήσειεν
 BZM Ald.; τολμήσειαν v. — τοιούτους Mr. coll. 49 (cf. etiam
 5, 15): τοσοῦτους.*

FRAGMENTA.

A. FRAGMENTA ANTIPHONTIS ORATORIS.

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΣ.

V. Plutarch. V. Antiph. §§ 11. 20 quaeque ad hunc locum adnotavi.

1. Στασιώτης· Ἄ. ἐν τῷ περὶ τῆς μεταστάσεως· περὶ τοίνυν ὧν Ἀπόληξις κατηγορήκεν, ὡς στασιώτης ἦν (καὶ) ἐγὼ καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμός. ἔοικε νῦν ὁ ῥήτωρ ἰδίως ἐπὶ τοῦ δορυφόρου κεχρησθαι τῷ ὀνόματι· ἐν γοῦν τοῖς ἐξῆς φησιν ὅτι· οὐκ ἂν τοὺς μὲν τυραννοῦντας ἠδυνήθησαν οἱ πρόγονοι κολάσαι, τοὺς δὲ δορυφόρους ἠδυνάτησαν. Harp. cf. Suid. Phot.

2. διαστῆσαι ἀντὶ τοῦ διαταράξαι καὶ οἶον ἀδύνατον ποιῆσαι Ἄ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ. Harpocr.

3. Ἄ. ἐν τῷ περὶ τῆς μεταστ.· καὶ τοὺς ἐμποδῶν ἐκολάσατε, ἀντὶ τοῦ τοὺς ἐμπесόντας. Harpocr. s. v. ἐμποδῶν, cf. Etym. M. p. 336, 35.

4. ἐπεσκήψατο — — λέγεται δὲ ἐνίοτε κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκαλέσαι φόνου, ὡς Ἄ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ. Harpocr. cf. Suid. Etym. M. p. 355, 36.

1. κολάσαι Dobr. S.: καλέσαι.

5. Ἡετιωνία· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ. Harpocr.
6. τετρακόσιοι· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ. Harpocr.

II. ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΜΟΥ.

7. Ἐπειδὴ γὰρ ἀπωκίσθη Ἀθήναζε καὶ ἀπηλλάγη τῆς κληρουχίας. B. A. p. 352, 23 (Bachm. Anecd. p. 40, 19).

III. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΓΡΑΦΗΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Cf. Plut. Vit. Antiph. § 20: ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων.

8. Ἄλλος δέ ἐστιν Ἀλκιβιάδης οὗ μνημονεύει Ἀντιφῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημοσθένους γραφῆν ἀπολογία· — — ἐστι δὲ Φηγούσιος, Ἀλκιβιάδου ξένος. Harpocr. s. v. Ἀλκιβ.; cf. Bekker. Anecd. p. 378, 22.

9. ἀποτειχίσαι τὸ ἀπολαβεῖν τείχει καὶ ἀποκλείσαι τῆς ἐξόδου, ἀποτετειχισμένος δὲ ὁ ἀπειλημένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει· Ἀντιφῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. καὶ Θουκυδίδης. Harp. cf. Suid., Bekk. Anecd. p. 437, 28.

10. δεκατευτὰς ἀντὶ τοῦ τελώνας τοὺς τὴν δεκάτην ἐκλέγοντας Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Δημ. γρ. ἀπολ. Harp., cf. Suid.

11. κελέοντες· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Δημ. γρ. ἀπολ. ἵνα τοὺς κελέοντας κατέπηξεν. κυρίως μὲν κελέοντές εἰσιν οἱ ἰστόποδες — — μεταφορικῶς

5. ἠετιωνία A; Ἡετιώνεια Thuc. — 7. ἀπωκίσθη S.: ἀπώκεις τὴν. — 8. ξένος] ἀνεψιός suo iure ci. S. coll. Xen. Hell. 1, 2, 13. — 9. τὴν om. CF. — δημοσθένην C, δρό-μους F. — γραφ. ἀπολ. om. ABCF. — 10. δημοσθένην γραφῆ om. ἀπολ. ABC ἀπολ. om. etiam J. — 11. ἰστόποδες in altera gl. Phot.: ἰνοπόδες (ἰνοπώλιδες, οἰνοπώλιδες) cett.

δὲ νῦν ὁ ῥήτωρ λέγει ἂν τὰ ὀρθὰ ξύλα. Harp. cf. Suid. Phot.

12. σκαφίον· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. ὅτι δὲ τὸ σκαφίον εἶδος κουρᾶς, καὶ Ἀριστοφάνης Γήρα. Harp. cf. Phot.

13. συνήγοροι· Ἀντ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. καὶ ἐν τῷ περὶ τοῦ Δινδίων φόρου. Harp. cf. Suid. Phot.

14. Ἄνδρων· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς τὴν Δημ. ἀντιγραφῆν. Ἄνδρωνά φησιν εἶναι Κρατερός ἐν θ' τῶν ψηφισμάτων τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα τὸ περὶ Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος. ἦν δὲ εἷς τῶν υ' ὁ Ἄνδρων. Harp.

IV. ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟΣ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ.

15. ὅτι οἱ ποιητοὶ παῖδες ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῶον οἶκον οὐκ ἤσαν κύριοι, εἰ μὴ παῖδας γνησίους καταλίποιεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ποιησαμένου· Ἀ. ἐπιτροπικῶ κατὰ Καλλιστράτου καὶ Σόλων ἐν κα' Νόμων. Harp.

V. ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΕΙ.

16. Σπάρτωλος· Ἀ. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτει.

VI. ΚΑΤΑ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ.

¶ Cf. Plut. Vit. Antiph. § 21 quaeque ad eum locum

12. τὴν Δημ.] διογένους BCG. — 13. ἐν τῇ] ἐν τῷ C, om. BG. — ἀπολ. om. BCG. — 14. τῷ] τῇ C. — ἀντιγραφῆν om. A. Iure igitur S. hic quoque ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. legendum censet. — 15. κατὰ add. S.: nisi Καλλιστράτῳ ut Τιμοκράτει legendum est. — 16. τιμοκράτης A, τιμοκράτῳ B.

de lectione codicum (τοῦ ἱατροῦ στρατηγοῦ) et virorum doctorum dissensione adnotavi.

VII. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΟΥΤ ΕΝΔΕΙΞΙΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

- 18 17. ἀντὶ δὲ τοῦ ἀποδεδόμεθα διεθέμεθα εἶπεν Ἄ. ἐν τῷ πρὸς τὴν Καλλίου ἐνδειξιν. Harp. s. v. διάθεσις.
- 19 18. ἔρμα ἢ ὕφαλος πέτρα· Ἄ. ἐν τῇ πρὸς Καλλίου ἐνδειξιν ἀπολογία. Harp. cf. Suid. Phot.
- 20 19. ἦσμεν ἀντὶ τοῦ ἠδαιμεν. Ἄ. πρὸς τὴν Καλλ. ἐνδ. ἀπολογία· ἡμεῖς μὲν οὖν οὔτε ναυτικὸν ἦσμεν ὅποσον δέοι. Harp.
- 21 20. μοιροδοκῆσαι ἀντὶ τοῦ μέρους μεταλαβεῖν Ἄ. ἐν τῇ πρὸς Καλλίου ἐνδ. ἀπολ. Harp. cf. Suid. Phot. p. 275, 11. — μοιρολογῆσαι ὡς Ἄ. Poll. 4, 176.

VIII. ΚΑΤΑ ΛΑΙΣΠΟΔΙΟΥ.

- 22 21. ἀπιστεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν Ἄ. κατὰ Λαισποδίου. Harpocr.
- 23 22. Γαληψός· Ἄ. κατὰ Λαισποδίου. Harp.
- 24 23. ἐπίσκοπος· Ἄ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου καὶ ἐν τῷ κατὰ Λαισποδίου. εἰκόασιν ἐκπέμπεσθαί τινες ὑπὸ Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκεπτόμενοι τὰ παρ' ἐκάστοις. Harpocr.
- 25 24. Οἰσύμη· Ἄ. ἐν τῷ κατὰ Λαισποδίου. Harp.

17. διεθέμεθα] δοώμεθα B, δὴ διώμεθα AJ. — 18. ἔρμα ἢ Blomfield S.: ἔρμᾶν (ἔρμιάν) codd. — 19. ἦσμεν Valckenaer. S.: ἦσμεν B, ceteri ἦμεν. — ὅποσον postulat S.; nisi verbum post δέοι excidit. — 21. λαισπονδίου A, λαισποδίου cett. — 24. λαισπονδίου C, λαισπονδίου A.

ΙΧ. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΙΝΔΙΩΝ ΦΟΡΟΥ.

X

25. Ἀμφίπολις Ἀ. περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. 26
 Harpocr.
26. ἀπειπεῖν ἀντὶ τοῦ ἀποκαμεῖν καὶ ἀδυνα- 27
 τῆσαι Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου, καὶ ἀντὶ
 τοῦ ἀπαρνήσασθαι παρὰ τῷ αὐτῷ. Harpocr.
27. ἄττα (h. l. ἄττα scil.) ἀντὶ μὲν τοῦ ὅσα ἢ 28
 ἄτινα Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harpocr. cf.
 Suid.
28. δι' ἐνιαυτοῦ ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυ- 29
 τοῦ Ἀ. περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harpocr.
29. ἐπαγγελία — — λέγεται δὲ — τὸ ἐπαγ- 30
 γέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν ἢ αἰτεῖσθαι, ὡς
 παρὰ τε Ἀντιφῶντι ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου
 καὶ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ πρεσβείας. Harp. cf. Suid.
30. ἐπίσκοπος. V. fr. 23. 31
31. προσφορὰ ἀντὶ τοῦ πρόσοδος Ἀ. ἐν τῷ 32
 περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harp. cf. Suid. Phot.
32. συνήγοροι. V. fr. 13. 33
33. τριβωνευόμενοι Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λιν- 34
 δίων φόρου. ἦτοι ἀντὶ τοῦ τριβᾶς ἐμποιοῦντες, ἢ
 ἀντὶ τοῦ τεχνάζοντες ἀπὸ τοῦ τρίβωνες εἶναι πρα-
 γμάτων. Harpocr.

X. ΤΠΕΡ ΜΤΡΡΟΥ.

XI

34. 35. Ἀντιφῶν τῷ ἄττα κέχρηται ἀντὶ τοῦ 35

25. ληναίων φόρου M, ληναίου φόρου A, ληναιοφόρου C, ληναιοφόρου BF; Λινδίων φ. Valesius. At Λιμναίων φόρου S., novam orationem (IX) inde efficiens. — 26. Ante καὶ ἀντὶ S. e collatione Suidae s. v. et Cramer. Anecd. IV p. 490, 5 aliquid excidisse suspicatur, in hunc modum ut τῷ αὐτῷ ad Lysiam iam referendum sit. — 27. λιδίων F. — φόρου A. — 28. λινδῶν ABJN. — 31. προφορὰ A. — 33. λινδίου C.

36 ἄτινα ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τοῦ Μύρρον· οὐ γὰρ πω ἐπεπόνθειν ταῦτα, ἅττα νῦν πέπονθα ὑπὸ τούτου. καὶ αὖθις· Οἱ γὰρ ἄνθρωποι ἅττα ἂν ὀρῶσι τῇ ὄψει πιστότερα ἠγοῦνται ἢ οἷς εἰς ἀφανὲς ἤκει ὁ ἔλεγχος τῆς ἀληθείας. Suid. 1, 1 p. 822, 15 Bernh.

ΧΠ

XI. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΟΡΩΝ.

37 36. ἀργυροκοπεῖον· Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. ὅπου κόπτεται τὸ νόμισμα· ὃ νῦν σημαντήριόν τινες καλοῦσι. Harpocr.

38 37. διὰ μέσου τείχος· Ἄ. πρὸς Νικοκλέα. τριῶν ὄντων τειχῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ — —, τοῦ τε βορείου καὶ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ Φαληρικοῦ, διὰ μέσου τῶν παρ' ἐκάτερα ἐλέγετο τὸ νότιον. Harp.

39 38. ὅτι δὲ καὶ Ἐρμῶν στοά τις ἐλέγετο, δεδήλωκε καὶ Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. Harp. s. v. Ἐρμαῖ.

40 39. εὐθύωρον τὸ κατ' εὐθείαν Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Νικ. Harp. cf. Suid. Phot.

41 40. Κεραμεικός· Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Νικ. περὶ ὄρων. ὅτι δύο εἰσὶ Κεραμεικοί, ὡς καὶ ὁ ρήτωρ φησίν, ὁ μὲν ἐνδον τῆς πόλεως ὁ δὲ ἕτερος ἔξω — —, δηλοῖ Καλλικράτης ἢ Μενεκλῆς ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν. Harp.

42 41. λέσχαι· Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. λέσχας

34. Μύρρον E et Med. — οὐ γὰρ πω Cob. N. L. p. 277: οὐ γὰρ ἐγώ. — πέπονθα E; ἐπεπόνθη Cob. — ταῦτα] τότε mal. S. — 35. cf. Poll. 2, 57 ex Antiphonte: τῇ ὄψει, ἠγοῦν τοῖς ὀφθαλμοῖς. — ἀφανὲς] ἀσφαλὲς B. — 37. τείχους (τοῦ τείχους A) codd., quod defendit S.; τείχος Dindorf. et Bergk. — 38. Ἐρμῶν Sluiter S.: Ἐρκαῶν.

ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἄγον-
τες ἐκαθέζοντο οἱ πολλοί. Harp.

42. παράβυστον. οὕτως ἐκαλεῖτό τι τῶν παρ' 43
Ἀθηναίοις δικαστηρίων, ἐν ᾧ ἐδίκαζον οἱ ἰα'. Ἀ. ἐν
τῷ πρὸς Νικ. περὶ ὄρων. Harp.

43. πρυτανείας. Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. 44
ἔστι δὲ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἢ πρυτανεία ἦτοι λς' ἢ λε',
ἃς ἐκάστη φυλὴ πρυτανεύει. Harpocr.

44. Στεφανηφόρος. Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. 45
Στεφανηφόρου ἡρῶν, ὡς ἔοικεν, ἦν ἐν ταῖς Ἀθήναις.
Harp. cf. Suid. Phot.

45. Ὑπέροβλος. Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. ἦν 46
δὲ δημαγωγός. Harp.

XII. ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

XIII

46. Ναυμάχους ὡς περὶ δωρεῶν μὲν εἰ- 47
πεῖν κατὰγειν δεῦρο. Suid. 1, 1 p. 1217, 16.

XIII. ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΤΟΝ.

XIV

47. ἀνάδεξαι· οἶον ἐγγύησαι. Ἀ. πρὸς Πο- 48
λύεγκτον. Antiattic. B. A. 82, 29.

XIV. ΚΑΤΑ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

XV

48. ἴσως δὲ καὶ κατὰ τοῦτο ῥητορικαὶ γραφαί 49
τινες καλοῦνται, ὅτι κατὰ διαφόρους νόμους αἱ κατὰ
τῶν ῥητόρων γραφαὶ εἰσάγονται, ὡς Ἀ. ἐν τῷ κατὰ
πρυτάνεως, εἰ γνήσιος, ὑποσημαίνει. Harp. s. v.
ῥητορικὴ γραφή.

41. οἱ πολλοί Tourpius S.: πολλοί. — 45. τῷ] τῇ Α. —
XII. Recte Saupp. hanc orationem discernit ab ea quae fuit
πρὸς Δημοσθένην παρανόμων, quacum confudit Westerman-
mannus. — 46. frg. corruptum. S. ci.: ἐκ ναυμαχίας ὡς περὶ
δωρ. συνειπεῖν κατὰγει δεῦρο. — XIV. an Πρυτάνεως?

XVI XV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥ.

50 49. Σαμοθράκη — φασὶ δὲ Σαμίους οἰκίσαντας αὐτὴν τὸ ὄνομα θέσθαι τοῦτο· καὶ ἔστι παρὰ Ἀντιφῶντι ἐν τῷ Σαμοθρακικῷ λόγῳ οὕτως εἰρημένον· καὶ γὰρ οἱ τὴν ἀρχὴν οἰκίσαντες τὴν νῆσον ἦσαν Σάμιοι, ἐξ ὧν ἡμεῖς ἐγενόμεθα. κατωκίσθησαν δὲ ἀνάγκη, οὐκ ἐπιθυμία τῆς νήσου· ἐξέπεσον γὰρ ὑπὸ τυράννων ἐκ Σάμου καὶ τύχῃ ἐχρήσαντο ταύτη ** καὶ λείαν λαβόντες ἀπὸ τῆς Θράκης ἀφικνοῦνται εἰς τὴν νῆσον. Suid.

51 50. Ἡ μὲν γὰρ νῆσος, ἣν ἔχομεν, δήλη μὲν καὶ πόρρωθεν (ὅτι) ἐστὶν ὑψηλὴ καὶ τραχεῖα· καὶ τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἐργάσιμα μικρὰ αὐτῆς ἐστὶ, τὰ δ' ἀργὰ πολλά, μικρᾶς αὐτῆς οὔσης. Demetr. π. ἐρμην. § 53, orationis nomine
52 non addito.

51. Καίτοι οὐκ ἂν τῆς μὲν τῶν ἄλλων πολιτῶν ταλαιπωρίας προὔσκέψαντο, τῆς δὲ σφετέρως αὐτῶν σωτηρίας οὐκ ἐνεθυμήθησαν. Priscian. 18 § 280 (Ἀ. Σαμοθρακικῷ).

49. οἰκίσαντες Boeckh. cum E corr. et B. A. p. 305, 10 (S.): οἰκήσαντες. — Asteriscos post ταύτη posuit S. — καὶ ante λείαν om. AVE Med. — ὑπὸ pro ἀπὸ A. — 50. Frg. huc rettulit Victorius. — μὲν post ἣ add. Capperonierius; hoc enim adicit rhetor: τρισὶ (δυσὶ margo cod. b) γὰρ τοῖς μὲν συνδέσμοις εἰς ὃ δὲ ἀνταποδίδεται. — ἣν ἔχομεν libri m b Victorii: ceteri ἣν ἐχομένη vel ἀνεχομένη. — ὅτι add. S. (ἐστὶν ὅτι Spengel.). — 51. Ἐκλογεῖς dici videntur; cf. fr. 52. — Σαμοθρακικῷ cod. Paris 7496: σιμοεοακικῶν Monac., ὀλιγαρχικῷ relicui. — προὔσκέψαντο Spengel. S.: πουσκέψαντο Paris. et Mon., προεσκέψαντο ceteri. — σφετέρως Paris.: φετέρως Monac., σωτηρίας ceteri. — σωτηρίας Spengel. S.: ατηρίας Paris. et Monac., ἐχυρᾶς ceteri.

52. ἐκλογεῖς οἱ ἐκλέγοντες καὶ εἰσπράττοντες 53
τὰ ὀφειλόμενα τῷ δημοσίῳ. Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Σαμ.
φόρου· ἠρέθησαν γὰρ ἐκλογεῖς παρ' ἡμῖν οἷς
πλεῖστα ἐδόκει χρήματα εἶναι. Harpocr.

53. ἀεὶ ἀντὶ τοῦ ἕως παρ' Ἀντιφῶντι Σαμο- 54
θρακικῷ. Harp.

54. ἀποδιδόμενοι Ἀ. ἐν τῷ π. τ. Σαμ. φόρου 55
ἀντὶ τοῦ ἀποδιδόντες. ἐξῆς δέ φησιν ἀποδιδόμεθα
ἦτοι ἀντὶ τοῦ ἀποδίδομεν ἢ ἀντὶ τοῦ πιπράσκομεν.
Harp. cf. B. A. p. 427, 18.

55. ἀπόταξις τὸ χωρὶς τετάχθαι τοὺς πρότερον 56
ἀλλήλοις συντεταγμένους εἰς τὸ ὑποτελεῖν τὸν ὠρι-
σμένον φόρον· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. Σαμ. φόρου. Harp. cf.
Suid.

56. συντελεῖς οἱ συνδαπανῶντες καὶ συνεις- 57
φέροντες· τὸ δὲ πρᾶγμα συντέλεια καλεῖται, ὡς
ἔστιν εὐρεῖν ἐν τῷ Ἀντιφῶντος π. τ. Σαμ. φόρου.
Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Harp.

XVI. ΠΡΟΣ ΕΡΑΣΙΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΑΩΝ. XVII

Cf. Plut. Vit. Antiph. § 20.

57. Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγρα- 58
πται ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ
οὐδεμίᾳ μνεῖα τοῦ ὀνόματος γίνεται, ὄρνεις δὲ ποι-
κίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει, φάσκων τούτους
τρέφειν Δῆμον τὸν Πυριλάμπους, καὶ πολλοὺς παρα-
γίνεσθαι κατὰ πόθον τῆς τῶν ὀρνίθων θέας ἐκ τε

56. συντελεῖς est apud Dem. § 104; ex Antiphonte non-
nisi συντέλεια affertur. — 57. Δῆμον τὸν Πυριλάμπους]
huc referenda Harp. glossa (fr. 61 S.): Πυριλάμπης· Ἀ. ἐν
τῷ περὶ τῶν ταῶν. ὄνομα κύριον. —

Λακεδαιμόνος καὶ Θετταλίας καὶ σπουδὴν ποιεῖσθαι τῶν ῥῶν μεταλαβεῖν. περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῶν λέγων γράφει· εἴ τις ἐθέλοι καταβαλεῖν εἰς πόλιν τοὺς ὄρνιθας, οἰχθήσονται ἀναπτόμενοι· ἐὰν δὲ τῶν πτερύγων ἀποτέμῃ, τὸ κάλλος ἀφαιρήσεται· τὰ πτερὰ γὰρ αὐτῶν τὸ κάλλος ἐστίν, ἀλλ' οὐ τὸ σῶμα. ὅτι δὲ καὶ περισπούδαστος ἦν αὐτῶν ἡ θεά, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πάλιν φησὶν· ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῆει· τὰς δ' ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχε. καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρόην, ἀλλ' ἔτη πλεόν ἢ τριάκοντά ἐστιν. Ath. IX p. 397 CD.

- 59 58. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα καὶ τὸν θῆλυν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Ἑρασίστρατον λόγῳ φησί. Aelianus H. A. 5, 21.
- 60 59. εὐοφθάλμως ἀντὶ τοῦ εὐπρεπῶς Ἀ. ἐν τῷ περὶ ταῶνων. Harp. cf. Suid. Phot.

ΧVIΙ ΧVII. ΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΕΤΘΕΡΟΝ ΠΑΙΔΑ
ΤΥΡΕΩΣ. (?)

- 62 60. ἀξιοῖ ἀντὶ τοῦ νομίζει Ἀ. ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν ἐλ. παῖδα ὕβρεως. Harp. cf. Suid., B. A. 412, 28.

ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας κτέ.] Saupp. conferri iubet Ael. H. A. 5, 21; Eustath. ad Iliad. 2, 782. — 58. χιλίων] μυρίων Mc et mg. v, ὠρίων bv. Μυρίων post ἄρρενα addendum esse ci. S. — 60. Lysiae nomen ante orationis inscriptionem intercidisse putat Meierus: nempe Harpocr. codd. DE et Suidas grammaticusque in B. A. ita hanc glossam exhibent: ἀξιοῖ Ἀντ. καὶ Λυσίας ἀντὶ τοῦ νομίζει. Itaque iam incertum fit, Antiphontisne an Lysiae haec oratio fuerit. — ὕβρεως add. Goesiana, om. codd.

XVIII. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΝΟΥ.

XIX

Cf. or. VI § 12. 21. 35.

61. *Θῆτες καὶ θητικόν· Ἄ. ἐν τῷ κατὰ Φιλίνου* 63
φησί· τούς τε θήτας ἅπαντας ὀπλίτας ποιῆσαι.
 Harp.

62. *ἀκροᾶσθαι ἀντὶ τοῦ ὑπακούειν Ἄ. ἐν τῷ* 64
κατὰ Φιλ. Harp. cf. Suid.; B. A. p. 366, 28.

63. *ἀπολαχεῖν ἀντὶ ἀπλοῦ τοῦ λαχεῖν Ἄ. ἐν* 65
τῷ κατὰ Φιλ. Harp. cf. Suid.; B. A. p. 430, 9; Bachm.
 Anecd. 1 p. 127, 9.

64. *διάληξις. διαλαγχάνειν τὸ κλήρω διαιρεῖ-* 66
σθαι, διάληξις δὲ τὸ προᾶγμα· Ἄ. ἐν τῷ κατὰ Φιλίνου.
 Harp.

XIX. ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙ
ΓΝΗΣΙΟΣ.

XX

65. *δημοτευόμενος. δημοτεύεσθαι ἔστι τὸ* 67
τοῦδέ τινος δήμου κοινωνεῖν καὶ χρηματίζειν ἀπ'
αὐτοῦ· Ἄ. ἐν τῇ πρὸς Φίλιππον ἀπολ., εἰ γνήσιος.
 Harpocr.

XX. ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΟΙΔΟΡΙΑΙ.

XXI

66. *Ἐν δὲ ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγρα-* 68
πται, ὅτι παῖς ὢν ἐκ τῆς οἰκίας ἀπέδρα πρὸς Δημο-
κράτη τινὰ τῶν ἐραστῶν, βουλομένου δ' αὐτὸν ἀπο-
κηρύττειν Ἀρίφρονος Περικλῆς οὐκ εἶασεν εἰπών, εἰ
μὲν τέθνηκεν, ἡμέρα μιᾷ διὰ τὸ κήρυγμα φανεῖσθαι

62. *φιλοίνου* F. — 63. *φιλοίνου* F. — 64. cf. fr. 138.
 — 65. *δημοτευόμενοι* BC. — XX. *Secundum Plutarchum* (cf.
extrema eius verba) haec fuit orationis inscriptio: (κατ')
Ἀλκιβιάδου λοιδορίαί, et hoc praefert S.; secundum au-
tem Athenaei codices: κατ' Ἀλκιβ. λοιδορίας, id quod Meiero
magis placet.

πρότερον, εἰ δὲ σῶς ἐστίν, ἄσωςτον αὐτῷ τὸν λοιπὸν βίον ἔσεσθαι· καὶ ὅτι τῶν ἀκολουθούντων τινὰ κτείνειεν ἐν τῇ Σιβυρτίου παλαίστρᾳ ξύλῳ πατάξας. ἀλλὰ τούτοις μὲν οὐκ ἄξιον ἴσως πιστεύειν, ἃ γε λοιδορεῖσθαι τις αὐτῷ δι' ἐχθρὰν ὁμολογῶν εἶπεν. Plut. Alcib. c. 3.

- 69 67. Ἐπειδὴ ἐδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρήματα, ὧχου ἀποπλέων εἰς Ἄβυδον, οὔτε χρέος ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδὲν οὔτε προξενίας οὐδεμιᾶς ἔνεκεν, ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρανομίᾳ καὶ ἀκολασίᾳ τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπους μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἄβυδῷ γυναικῶν, ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ σαυτοῦ ἔχοις χρῆσθαι αὐτοῖς. Ath. XII p. 525 B (Ἄ. ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβ. λοιδορίας).

XXII

XXI. ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΙ.

- 70 68. Ἐγραψάμην ταίτην τὴν γραφὴν ἡδικημένος ὑπὸ τούτου νῆ Δία πολλά, ἔτι δὲ καὶ πλείω ὑμᾶς ἡσθημένος ἡδικημένους καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας. Suid. 1, 2 p. 54, 10 (Ἄ. ἐν προοιμίῳ), cf. B. A. p. 359, 6.
- 71 69. ἀλλ' εἰ τό τε πρᾶγμα μοι κρεῖττον φαίνεται ἅμα τε μαρτυρίας ἀκριβεῖς παρέξομαι. Suid. 1, 1 p. 255 (ἐν Προοιμίῳ).

67. Saupp. fort. ἐν ταῖς κατ' Ἀλκ. λοιδορίας restituendum putat. — 69. τό τε Spengel. S.: τότε. μαρτυρία ἀρετῆς πράξομαι codd.; μαρτυρίαν ἀρετῆς παρέξομαι Bernhardy; μαρτυρίας S., ἀκριβεῖς A. Schaeferus probante S. Sed παρέξομαι cum φαίνεται male convenit; alterutrum mutandum esse puto.

70. Ἀντιφῶν δὲ — τῷ μὲν μοχθηρῷ ἐχρήσατο 72
οὐκ ἐπὶ τοῦ κακοῦ ἀνδρὸς καὶ εἰσαγομένου εἰς δικαστήριον ἵνα κατηγορηθῆ, ἀλλ' ἐπὶ πατρὸς δίκην λαχόντος ὑπὲρ ἀπεσφαγμένου παιδὸς τὸν μοχθηρὸν ἔταξεν· καὶ φησιν οὕτως ἐν Προοιμίῳ καὶ ἐπιλόγοις· κἀγὼ μὲν ὁ μοχθηρὸς, ὅντινα ἐχρῆν τεθνηκέναι, ζῶ τοῖς ἐχθροῖς κατάγελως. Photius p. 278, 1; Suid. 2, 1 p. 896.

XXII. ΡΗΤΟΡΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ΑΒΓ
ΕΙ ΓΝΗΣΙΑΙ.

XXIII

71. Ἀ. τε ἐν ταῖς ῥητορικαῖς τέχναις τὸ μὲν τὰ 73
παρόντα ἔφη καὶ ὑπάρχοντα καὶ παρακείμενα αἰσθάνεσθαι κατὰ φύσιν εἶναι ἡμῖν· παρὰ φύσιν δὲ τὸ φυλάττειν αὐτῶν ἐκποδῶν γενομένων ἐναργῆ τὸν τύπον. Longin. Sp. Rh. Gr. I p. 318, 9.

72. σημεῖον καὶ τεκμήριον διαφέρει. Ἀ. ἐν τῇ 74
τέχνῃ τὰ μὲν παρωχημένα σημεῖοις πιστοῦσθαι, τὰ δὲ μέλλοντα τεκμηρίοις. Ammon. π. διαφ. λέξ. p. 127 Valek. cf. Eranius Philo p. 173 Valek., qui nomen scriptoris omisit.

73. ἀστοργία, φιλοστοργία, στοργή· Ἀ. ἐν 75
δευτέρῳ π. τῆς ῥητ. τέχνης. Antiattic. B. A. p. 78, 6.

74. ἀπαρασκεύαστον· Ἀ. τρίτῳ ῥητορικῆς 76
τέχνης. Antiatt. B. A. 79, 1. ἀπαρασκεύαστον δὲ ἐν ταῖς ῥητορικαῖς τέχναις· δοκοῦσι δ' οὐ γνήσιναι. Poll. VI § 143.

70. οὕτως Suid.: οὕτος Phot. — 71. τὸν τύπον Finckh-
ius: τὸν πόθον. — 72. μὲν παρωχημένα Eranius S.: παροιχό-
μενα Ammon. — πιστοῦσθαι Eran. S.: πιστεύεσθαι Ammonius.

- 77 75. ὀλιγοφιλίαν· Ἄ. τρίτῳ. Antiattic. B. A. 110, 33. πολυφιλίαν δὲ καὶ ὀλιγοφιλίαν Ἀντιφῶν. Poll. III § 63.
- 78 76. ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ἕκαστος τῶν περὶ λόγους ἐχόντων ἡξίου ποιεῖν ὀνόματα καινά, δημοῖ μὲν καὶ Ἄ. ἱκανῶς, ὅς γε ὅπως αὐτὰ ποιητέον ἐκδιδάσκει. Galen. ἐξήγ. τῶν Ἰπποκρ. γλωσσῶν 19, p. 66 Kühn.

XXIII. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

- 137 77. Περὶ τοῦ μὴ ἐλεεῖν ὑμᾶς ἐμὲ ἐδεήθη, δείσας μὴ ἐγὼ δάκρυσι καὶ ἱκετείαις πειρωμαι ὑμᾶς ἀναπείθειν. Suid. 1, 2 p. 977.
- 139 78. Τοῦτο δὲ τοὺς νόμους εἰδῶς πατρίους καὶ παλαιοὺς ὄντας ὑμῖν. Suid. 2, 2 p. 146.
- 142 79. Τέως μὲν γὰρ ὁ πολὺς χρόνος τοῦ ὀλίγου πιστότερος ἦν. Suid. 2, 2 p. 1073, 16.

B. FRAGMENTA ANTIPHONTIS
SOPHISTAE.

XXVI

XXIV. ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΛΟΓΟΙ Β΄.

Cf. de his et de eis quae sequuntur sive orationibus seu potius libellis philosophicis Hermog. π. ἰδεῶν B p. 414 Sp. In libris ἀληθείας, quos cum protagoreo libro, cui inscriptum erat Ἀλήθεια ἢ περὶ τοῦ ὄντος,

76. Ad artem rettulit J. Jonsius. — XXIII. Huc ea tantum fragmenta rettuli, quae certis indiciis oratori Antiphonti vindicarentur; contra in quibus dubitationi locus relinqueretur glossasque omnes ad fragm. ambigua (C) reieci. — 77. μὴ ante ἐλεεῖν add. Bernhardy cum *V. — 79. Duo quae apud Suid. sequuntur exempla: καὶ αὐθις· ἀποκαλύψαντες τὰ ὄπλα τέως ἐσκεπασμένα. καὶ αὐθις· καὶ διέφθειρε τοὺς τέως νενικηκότας, non videntur Antiphontis esse (Saupp.).

apte componit Saupprius, de rerum natura sermonem institutum fuisse ex fragmentis apparet. Atque in primo quidem libro generales quaestiones pertractatae erant, alter in explicandis singulis quae in rerum natura fiunt versabatur.

80. ἀδέητος ὁ μηδενὸς δεόμενος καὶ πάντα 98 ἔχων. Ἀ. ἐν α' Ἀληθείας· διὰ τοῦτο οὐδενὸς δεῖται, οὐδὲ προσδέχεται οὐδενός τι, ἀλλ' ἄπειρος καὶ ἀδέητος. Suid. 1, 1 p. 94; cf. Harp. s. v. ἀδέητος; B. A. p. 341, 3; Phot.

81. μέμνημαι δὲ καὶ περὶ τοῦ τῆς γνώμης 99 ὀνόματος εἰπὼν ὡς ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐν ἴσῳ εἴτε τῷ διανοίας εἴτε καὶ ἐννοήσεως ἐλέγετο. — — ὥσπερ καὶ ὁ Ἀντ. ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἀληθείας· [ἐν τῷ λόγῳ] ταῦτα δὲ γνοῦς εἰς ἓν τι οὐδὲν αὐτῷ οὔτε ἦν ὄψει ὄρα μακρότητα οὔτε ἦν γνώμη γιγνώσκει ὁ μακρότητα γιγνώσκων. καὶ πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις ἡ γνώμη τοῦ σώματος ἡγεῖται καὶ εἰς ὑγίειαν καὶ νόσον καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα. Galen. 18, 2 p. 656 Kühn.

82. καὶ γὰρ τὸ ῥῆμα διαθέσθαι λέγουσιν ἐπὶ 100 τοῦ διοικῆσαι. Ἀ. Ἀληθείας α'· γυμνωθεῖσα δὲ ἀφορμῆς πολλὰ ἂν καὶ καλὰ κακῶς διαθεῖτο. Harp. p. 57, 18.

80. οὐδὲ Bernhardy: οὔτε. — ἄπειρος] εὔπορος Ruhnken., ἄπηρος ci. S. — De Deo haec dicta esse uterque suspicatur. — 81. τῆς Ἀλ. S. cum basil.: περὶ τῆς Ἀλ. — ἐν τῷ λόγῳ deleri iubet S. — Fragmentum male corruptum. ταῦτα δὲ vulg., τοῦ τάδε S. cum basil. — ἓν τε codd. — οὔτε ἦν S.: priore loco οὐτέων codd., altero οὐτέην. — ὄψει] cf. frg. 35 et 174. — ὄρα basil., unde S.: ὄρα ὁ ὄρων. — καὶ πᾶσι S.: καὶ πᾶσι. — εἰς ante τὰ add. basil. — 82. δὲ] οὖν B. — καλὰ om. B. — διαθεοῖτο J.

- 101 83. ἔμβριος Ἄ. Ἀληθείας α΄· καὶ ἡ σηπεδῶν τοῦ ξύλου ἔμβριος γένοιτο, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ζῆν, τουτέστι ζήσειε καὶ μὴ ξηρανθείη μηδ' ἀποθάνοι. Harp. cf. Suid. — δοκεῖ δ' ἡ φύσις καὶ ἡ οὐσία τῶν φύσει ὄντων ἐνίοις εἶναι τὸ πρῶτον ἐνυπάρχον ἐκάστῳ ἀρρύθμιστον καθ' ἑαυτό, οἷον κλίνης φύσις τὸ ξύλον, ἀνδριάντος δ' ὁ χαλκός. σημεῖον δέ φησιν Ἀντιφῶν ὅτι εἴ τις κατορύξειε κλίνην καὶ λάβοι δύναμιν ἡ σηπεδῶν ὥστ' ἀνεῖναι βλαστόν, οὐκ ἂν γενέσθαι κλίνην ἀλλὰ ξύλον, ὥς τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχον, τὴν κατὰ νόμον διάθεσιν καὶ τὴν τέχνην, τὴν δ' οὐσίαν οὕσαν ἐκείνην ἢ καὶ διαμένει ταῦτα πάσχουσα συνεχῶς. εἰ δὲ καὶ τούτων ἕκαστον πρὸς ἕτερόν τι ταῦτὸ τοῦτο πέπονθεν, οἷον ὁ μὲν χαλκός καὶ ὁ χρυσὸς πρὸς ὕδωρ, τὰ δ' ὅστ'α καὶ ξύλα πρὸς γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὀτιοῦν, ἐκεῖνα τὴν φύσιν εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν. Aristot. φυσ. ἀκρ. 2 p. 193 a 9 Bk.
- 102 84. ἀναποδιζόμενα ἀντὶ τοῦ ἐξεταζόμενα ἢ ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν τὰ αὐτὰ πολλάκις λεγόμενα ἢ πραττόμενα Ἄ. Ἀληθείας α΄. Harp. — καὶ ἀναποδιζόμενα δὲ Ἄ., τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα. Poll. 2 § 196.
- 103 85. ἀνήκει παρ' Ἄ. Ἀληθείας α΄ ἀντὶ ἀπλοῦ τοῦ ἦκει, ἢ οἷον ἀνεβιβάσθη καὶ προελήλυθεν. Harpocr. — ἀνήκει Ἄ. μὲν ἀντὶ τοῦ καθήκει, Ἀμειψίας δὲ ἀνήκω ἀντὶ τοῦ ἀναβέβηκα καὶ προελήλυθα ἔφη. B. A. p. 403, 5 et Suid.
- 104 86. ἄοπτα ἀντὶ τοῦ ἀόρατα καὶ οὐκ ὀφθέντα

83. ἡ σηπεδῶν] ἡ γῆ σηπ. Harp. A; ἡ ἔμπεδῶν G. — γένοιτο om. C.

ἀλλὰ δόξαντα ὀραῖσθαι Ἄ. Ἀληθείας α'. Harp. B. A. p. 414, 6 Suid. cf. Pollux 2, 58.

87. ἀπαθῆ ἄντι τοῦ τὰ μὴ ὡς ἀληθῶς γεγο- 105 νότα πάθη Ἄ. Ἀληθείας α'. Harp. cf. Suid.

88. Ἀφροδίτης ἄντι τοῦ ἀφροδισίων. οὕτως 106 Ἄ. ἐν Ἀληθείας πρώτῳ. B. A. p. 472, 14.

89. δεήσεις ἄντι τοῦ ἐνδείας Ἄ. Ἀληθείας α'. 107 Harp. cf. Suid. et fr. 80.

90. ἐπαλλάξεις ἄντι τοῦ συναλλαγὰς ἢ μίξεις 108 Ἄ. Ἀληθείας α'. Harp. cf. Suid.

91. ὀριγνηθῆναι ἄντι τοῦ ἐπιθυμῆσαι Ἄ. 109 Ἀληθείας α'. Harpocr.

92. Ὅταν οὖν γένωνται ἐν τῷ ἀέρι ὄμβροι 110 τε καὶ πνεύματα ὑπεναντία ἀλλήλοις, τότε συστρέφεται τὸ ὕδωρ καὶ πυκνοῦται κατὰ πολλά. ὅτι γὰρ ἂν τῶν ξυμπιπτόντων κρατηθῆ, τοῦτ' ἐπυκνώθη καὶ συνεστράφη ὑπὸ τε τοῦ πνεύματος εἰλούμενον καὶ ὑπὸ τῆς βίας. Galen. XVII, 1 p. 681 Kühn. (παρ' Ἄ. κατὰ τὸ δεύτερον τῆς Ἀληθείας).

93. γρουπάνιον Ἄ. Ἀληθείας β'. καῖον γὰρ 111 τὴν γῆν καὶ συντήκον γρουπάνιον ποιεῖ. καὶ Μελάνθιος ἐν β' Ἀτθίδος εἰπὼν σεισμὸν γεγονέναι φησὶ „καὶ ἔγρουπεν ἡ γῆ“. Harpocr. cf. Suid. E. M. p. 242, 11. — γρουπανίζειν· σείεσθαι τὴν γῆν παλλομένην καὶ ὥσπερ ῥυσοῦσθαι ἀπὸ σειμοῦ. οὕτως Ἀντιφῶν. E. M. p. 242, 7.

91. ὀριγνηθῆναι Ἄ. — ὅτι S.: ὅτι. — γὰρ] δ' codd. — κρατηθῆ S.: κρατήση. — 93. καίων et συντήκων DE, Suid., E. M. Subiectum sententiae τὸ πῦρ fuerit.

- 113 94. *διάστασις*· Ἄ. Ἀληθ. β'· *περὶ τῆς νῦν κρατούσης διαστάσεως, ἀντὶ τοῦ διακοσμῆσεως τῶν ὄλων*. Harp. cf. Suid. s. v. *διάστασις* et s. v. *διάθεσις* (1, 1 p. 1279), ubi in fine haec adduntur: *ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀληθείας ὁ αὐτὸς κέχρηται αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῆς διακοσμῆσεως*. V. ad frg. 160.
- 114 95. *δίνῳ ἀντὶ τοῦ δινήσει* Ἄ. Ἀληθείας β'. Harpocr. p. 53, 3.
- 115 96. *φορίνης*· Ἄ. Ἀληθείας β'. *ὅτι καὶ ἐπ' ἀνθρωπίου δέρματος ἐλέγετο ἢ φορίνη, καὶ Ἀριστομένης ἐν Γόησι δῆλον ποιεῖ*. Harp. cf. Suid. — *ὅτι γὰρ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων τάσσουσι τὴν φορίνην, δῆλον ποιεῖ Ἄ. ἐν β' Ἀληθείας*. Harp. p. 153, 12 cf. E. M. p. 798, 34.
- 116 97. *ἄειεστώ*· Ἄ. *τὴν ἀιδιότητα καὶ τὸ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀεὶ ἐστάναι*. — — *ἢ λέξις παρὰ τῷ Διογε- νιανῷ. ἐν Ἀληθείας δευτέρῳ*. Suid. 1, 1 p. 124, 5 cf. 1, 2 p. 22, 13 et Harp. p. 7, 1, qui extrema verba ἢ λέξις κτέ. omittit.
- 117 98. *κἂν Ἀντιφῶν, ἄλλος ῥήτωρ νομιζόμενος εἶναι, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις περὶ Ἀληθείας παραπλησίως τῇ Κέλσου ἐπιγραφῇ*. Origen. adv. Cels. vol. I p. 518 D. Delarue.
- 118 99. *ἄγειν*· — — Ἄ. δ' *ἐν τῷ περὶ ἀληθείας φησί· τοὺς νόμους μεγάλους ἄγοι, ἀντὶ τοῦ ἠγοῖτο*. Harp. p. 2, 13 cf. B. A. 330, 2 Suid.

95. *δείνω* — *δινήσει* vulg.; *δινῶ δινήσω* N; *δίνῳ δινήσει* Dindorf. — 96. *φορίνης*] *φορίνη* CG. — 98. *ἀναιρῶν* Saupp., erat *ἀναίρων*. — 99. *τοὺς*] *καὶ τοὺς* K. — *μεγάλῳ* Suid. — *ἄγει* B. — *ἠγεῖτο* F, *ἠγεῖται* BCGH.

100. ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀ. ἐν Ἀληθείᾳ. He- 119
sychius 1 p. 17. ἄβιος. τὸν ἄβιον Ἀ. ἐπὶ τοῦ πο-
λὸν βίον κεκτημένου ἔταξεν, ὡς Ὅμηρος ἄξυλον
ὑλὴν λέγει τὴν πολύξυλον. Harpocr. Pollux 6, 196.

101. Ἀντιφῶν δ' ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας καὶ
ἀνάπηρα εἶρηκεν. Poll. 2, 61.

102. ἀπαρασκευῶ γνῶμη ἐν τοῖς περὶ ἀλη- 120
θείας Ἀ. εἶπεν. Poll. 6, 143.

103. ἅμα δὲ οὐδὲ λύειν ἅπαντα προσήκει, ἀλλ'
ἢ ὅσα ἐκ τῶν ἀρχῶν τις ἐπιδεικνὺς ψεύδεται, ὅσα
δὲ μή, οὗ· οἷον τὸν τετραγωνισμόν τὸν μὲν διὰ τῶν
τιμημάτων γεωμετρικοῦ διαλύσαι, τὸν δ' Ἀντιφῶντος
οὐ γεωμετρικοῦ. Aristot. φυσ. ἀκρ. 1 p. 185 a 17 cf.
Soph. el. p. 172 a 3. — πολλοὶ πολλαχῶς περὶ τοῦ
τετραγωνισμοῦ διέλαβον — — ὁ δ' Ἀντιφῶν διὰ
τῆς διχοτομίας τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τὸν κύκλον
τετραγώνου τῶν πλευρῶν. Simplic. Waitz praef. ad
Aristot. Org. p. 50.

104. Ἀντιφῶν ἰδίῳ φέγγει λάμπειν τὴν σελήνην· 121
τὸ δὲ ἀποκρυπτόμενον περὶ αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβο-
λῆς τοῦ ἡλίου ἀμαυροῦσθαι, πεφυκότος τοῦ ἰσχυρο-
τέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν· ὃ δὲ συμ-
βαίνειν καὶ περὶ τὰ ἄλλα ἄστρα. Plut. mor. p. 891 D
et Galen. de hist. phil. 19 p. 281 Kühn.

105. Ἀ. δὲ (τὴν θάλασσαν φησιν εἶναι scil.)
ἰδρωῶτα θερμοῦ, ἐξ οὗ τὸ περιληφθὲν ὑγρὸν ἀπεκρί-
θη, τῷ καθεψηθῆναι παραλυκίσαν, ὅπερ ἐπὶ παντὸς

103. cf. S. ad fr. 101 S. — 104. Recte et hoc frg. et id
quod sequitur libro secundo Veritatis vindicat S. — συμ-
βαίνει τὰ περὶ Galen. — 105. περιληφθὲν Galen. — παρα-
κυσίσασα Galen.; παραλυκίσαντα S. —

ἰδρωῶτος συμβαίνειν. Plut. moral. p. 897 A et Galen. de hist. philos. 19, p. 299 Kühn.

XXV

XXV. ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

Cf. Philostr. V. Soph. p. 500 Ol.: λόγοι δ' αὐτοῦ δικανικοὶ μὲν πλείους —, σοφιστικοὶ δὲ καὶ ἕτεροι μὲν, σοφιστικώτατος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονομίας, ἐν ᾧ γνωμολογίαι τε λαμπραὶ καὶ φιλόσοφοι σεμνὴ τε ἀπαγγελία καὶ ἐπηνθισμένη ποιητικοῖς ὀνόμασι καὶ τὰ ἀποτάδην ἐρμηνευόμενα παραπλήσια τῶν πεδίων τοῖς λείοις. In hoc autem libro, sicut fragmenta docent, de moribus sophista disserebat deque vitae brevitate et aerumnis; rempublicam vero civiumque concordiam nusquam attigit.

84 106. ἀναθέσθαι. Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμονομίας· ἀναθέσθαι δὲ ὡς περ πεττὸν τὸν βίον οὐκ ἔστιν, ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν βιῶναι μετανοήσαντας ἐπὶ τῷ προτέρῳ βίῳ. Harp. cf. Suid.

85 107. διάθεσις. — — καὶ ἀντὶ τοῦ διοικήσεως ὁ αὐτὸς ἐν τῷ περὶ ὁμονομίας· ἀλλὰ εἰδότες τὴν διάθεσιν ἀκούουσιν. Harpocr. cf. Suid. p. 1279, 16.

86 108. θεαιδέστατον· θεοῦ ἰδέαν ἔχον. εἶπε δὲ Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμον. οὕτως· ἄνθρωπος, ὅς φησι μὲν πάντων θηρίων θεαιδέστατον γενέσθαι. Photius lex. p. 81, 19. Suid. 1, 2 p. 1120, 5. E. M. p. 444, 14. Eustath. ad Hom. Il. 3, 36.

συμβαίνειν S.: συμβαίνει. cf. fr. 104. — 106. προνομίας DE et Suid. AB. — πεττὸν τὸν] ἐπὶ τὸν περιττὸν BC. — 107. διοικήσας A, διοικήσεις BJ. — 108. θεαιδέστατος Suid. (praeter BVE), E. M., Eustath. — ἔχων Suid. (praeter B m. sec.), E. M., Eustath., B. A. p. 263, 31. — μὲν om. Phot., E. M., Eust. — θεαιδέστατον S.: θεαιδέστατος Suid. Phot. E. M. Eustath.

109. Πολλοὶ δ' ἔχοντες φίλους οὐ γινώ- 87
σκουσιν, ἀλλ' ἑταίρους ποιοῦνται θῶπας
πλούτου καὶ τύχης κόλακας. Suid. 1, 2 p. 1199, 8.

110. Ἴνα· ὄπον. Ἄ. ἐν τῷ περὶ τῆς ὁμοιοίας· 88
ὄκνειν, Ἴνα οὐδὲν ἔργον ὄκνειν. Phot. p. 108,
5; Suid. 1, 2 p. 992, 9.

111. ἀθεώρητος ἀντὶ τοῦ ἀθέατος παρ' Ἄν- 89
τιφῶντι ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας. Harp.

112. ἀνδρεία ἢ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία· Ἄ. ἐν τῷ 90
περὶ ὁμοιοίας. Harp. Suid.

113. ἀυλιζόμενοι ἀντὶ τοῦ κοιμώμενοι Ἄ. περὶ 91
ὁμοιοίας. Harp. cf. Suid. B. A. p. 463, 24.

114. βαλβῖσιν ἀντὶ τοῦ ταῖς ἀρχαῖς· Ἄ. περὶ 92
ὁμοιοίας. Harp.

115. εὐηνιώτατα· Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας. 93
εὐήνιος ὁ πρᾶος καὶ μέτριος καὶ μὴ ταραχώδης.
Harpocr.

116. Μακροκέφαλοι· Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας. 94
ἔθνος ἐστὶν οὕτω καλούμενον. Harp.

117. Σκιάποδες· Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας. 95
ἔθνος ἐστὶ Λιβυκόν. Harp. Suid. Phot.

118. ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες· λέγοι ἂν τοὺς ὑπὸ 96
Σκύλακος ἐν τῷ Περίπλῳ λεγομένους Τρωγλοδύτας
καὶ τοὺς ὑπὸ Ἡσιόδου ἐν γ' Καταλόγου Κατουδαί-
ους ὀνομαζομένους. Ἄ. ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας. Harp.

119. φηλώματα· Ἄ. ἐν τῷ π. ὁμοιοίας ἕξα- 97

109. θῶκας BE. comma post h. v. del. W. — 110. ὄκνειν
priori loco om. Phot. — 112. ἐν τῷ add. Saupp. cum E. —
114. ita S.: βαλβῖσιν ἀντὶ τοῦ ταῖς ἀρχαῖς omisso scriptoris
nomine DE Suid. E. M., βαλβίς· Ἄ. περὶ ὁμον. ἢ ἀρχή vul-
go. — 116. μακροκεφάλους BC et Phot. — 119. Ἀντιφῶν] ἀντὶ
τοῦ C, qui om. ἕξαπάτας.

πάτας· φηλοῦν γὰρ τὸ ἕξαπατᾶν. Harp. cf. Suid. Phot. Schol. Arist. Pac. 1165.

XXVI. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ.

Comparat Saupprius hunc librum cum Protagoreis qui fuerunt *περὶ πολιτείας* et *περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως*.

79 120. Ὅτι δὴ τὰ πράγματα τὰ ἑαυτοῦ ἢ τὰ τῶν φίλων κατηρίστηκεν. Ath. X p. 423 A.

80 121. Μήτε φιλοπότην κληθῆναι καὶ δοκεῖν τὰ πράγματα καταμελεῖν ὑπὸ οἴνου ἡσώμενον. Prisc. 18 § 230.

81 122. ἀπειθαρχία· Ἀ. Πολιτικῶ. Antiatt. B. A. 78, 20.

82 123. εὐσύμβολος ἀντὶ τοῦ ῥαδίως καὶ εὖ συμβάλλων, τουτέστιν ἀγαθὸς συμβάλλειν· Ἀ. Πολιτικῶ. Harp. Suid. E. M. p. 398, 27.

83 124. ἡμιολιασμός· Ἀ. Πολιτικῶ· διπλασιασμοῦ καὶ ἡμιολιασμοῦ ἀντὶ τοῦ τὸ ἡμιόλιον δοῦναι ἐν τοῖς λογισμοῖς. Harp. cf. Suid. Phot. — διπλασιασμοῦ δὲ Ἀ. εἶπεν. Poll. 4, 164.

XXVII. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

Cum ex Hermogenis loco iure concludatur, nihil praeterea Antiphontis sophistae exstitisse orationis simile, sequitur ut haec fragmenta aut ad librum de concordia aut ad Politicum referenda sint; nam de libris *Ἀληθείας* cogitari nequit.

120. ὅτι δὴ τὰ Meineke: ὅτ' ἄν τι codd.; ὅστις τὰ G. Dindorf., ὅτι τὰ ci. Saupp. — πράγματα] χρήματα mal. Meineke. — 124. πολιτικῶν B, πολικῶν mg. B, om. D. — ἡμιολιασμοῦ Schneiderus Saxo S.: ἡμιολίστου. — τὸ ἡμιό-

125. Νόσος δειλοῖσιν ἐορτή· οὐ γὰρ ἐκπο-125
ρεύονται ἐπὶ πρᾶξιν. Stob. floril. 8, 18.

126. Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι μὲν καὶ φειδό-126
μενοι καὶ ταλαιπωροῦντες καὶ προστιθέντες
ἡδονται, οἷα δὴ τις ἂν εἰκάσειεν ἡδεσθαι·
ἀφαιροῦντες δὲ καὶ χρώμενοι ἀλγοῦσιν, ὥς-
περ ἀπὸ τῶν σαρκῶν ἀφαιρούμενοι. Stobae.
floril. 10, 40.

127. Εἰσὶ τινες οἱ τον παρόντα μὲν βίον127
οὐ ζῶσιν, ἀλλὰ παρασκευάζονται πολλῇ σπου-
δῇ, ὥς ἕτερόν τινα βίον βιωσόμενοι, οὐ τὸν
παρόντα, καὶ ἐν τούτῳ παραλειπόμενος ὁ
χρόνος οἴχεται. Stob. floril. 16, 19. Cf. π. ὄμον.
frg. 106.

128. Ἔστι δέ τις λόγος, ὥς ἄρα ἰδὼν ἀνὴρ128
ἄνδρα ἕτερον ἀργύριον ἀναιρούμενον πολὺ
ἐδειτό οἱ δανεῖσαι ἐπὶ τόκῳ, ὁ δ' οὐκ ἠθέλη-
σεν, ἀλλ' ἦν οἷος ἀπιστεῖν τε καὶ μὴ ὠφελεῖν
μηδένα, φέρων δ' ἀπέθετό ποι δὴ· καί τις κα-
ταμαθὼν τοῦτο ποιοῦντα ὑφείλετο, ὑστέρῳ
δὲ χρόνῳ ἐλθὼν οὐχ εὔρισκε τὰ χρήματα ὁ
καταθέμενος. περιαλγῶν οὖν τῇ συμφορᾷ τά
τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐκ ἔχρησε τῷ δεομένῳ, ὃ ἂν
αὐτῷ καὶ σῶον ἦν καὶ ἕτερον προσέφερεν,
ἀπαντήσας δὴ τῷ ἀνδρὶ τῷ τότε δανειζομένῳ
ἀπωλοφύρετο τὴν συμφορὰν, ὅτι ἐξήμαρτε

λιον δοῦναι S.: τῶν ἡμιολίων A, τὰ ἡμιόλια δοῦναι Suid.
Phot., ἡμιόλια δοῦναι D, ἡμιολίων vulg.

125. Novem priora frg. libri π. ὁμονοίας fuisse conicio.
— 128. ἀπαντήσας δὲ codd.; del. δὲ S., δὴ ci. Meineke. —
ἀχαριστήσαντι] cf. Harp. Suid. B. A. p. 473, 17: ἀχαριστεῖν

καὶ ὅτι οἱ μεταμέλει οὐ χαρισάμενῳ, ἀλλ' ἀχαριστήσαντι, ὡς πάντως οἱ ἀπολόμενον τὸ ἀργύριον. ὁ δ' αὐτὸν ἐκέλευε μὴ φροντίζειν, ἀλλὰ νομίζειν αὐτῷ εἶναι καὶ μὴ ἀπολωλέναι, καταθέμενον λίθον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον· πάντως γὰρ οὐδ' ὅτε ἦν σοι ἐχρῶ αὐτῷ, ὅθεν μηδὲ νῦν νόμιζε στέρεσθαι μηδενός. ὅτῳ γὰρ τις μὴ ἐχρήσατο μηδὲ χρήσεται, ὄντος ἢ μὴ ὄντος αὐτῷ οὐδὲν οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον βλάπτεται. ὅταν γὰρ ὁ θεὸς μὴ παντελῶς βούληται ἀγαθὰ διδόναι ἀνδρὶ, χρημάτων πλοῦτον παρασχών, τοῦ φρονεῖν δὲ καλῶς πένητα ποιήσας, τὸ ἕτερον ἀφελόμενος ἐκατέρων ἀπεστέρησεν. Stob. floril. 16, 29 cf. 104, 19.

- 129 129. Ὅστις δὲ ἰὼν ἐπὶ τὸν πλησίον κακῶς ποιήσων δειμαίνει, μὴ ἄθέλει ποιῆσαι, ἀμαρτῶν τούτων, ἃ μὴ θέλει ἀπενέγκηται, σωφρονέστερος. ἐν ᾧ γὰρ δειμαίνει, μέλλει· ἐν ᾧ δὲ μέλλει, πολλάκις ὁ διὰ μέσου χρόνος ἀπέστρεψε τὸν νοῦν τῶν θελημάτων· καὶ ἐν μὲν τῷ γεγενῆσθαι οὐκ ἔνεστιν . . . . ., ἐν δὲ τῷ μέλλειν ἐνδέχεται γενέσθαι. ὅστις δὲ δράσειν μὲν οἴεται τοὺς πέλας κακῶς, πείσεσθαι δ' οὔ, οὐ σωφρονεῖ. ἐλπίδες δ' οὐ πανταχοῦ ἀγαθόν· πολλοὺς γὰρ τοιαῦται ἐλπίδες κατέβαλον εἰς ἀνηκέστους συμφοράς, ἃ δ' ἐδόκουν ἀντὶ τοῦ μὴ χαρίζεσθαι· οὕτως Ἀντιφῶν. — ὡς πάντως] καὶ πάντως codd. — αὐτῷ εἶναι S.: αὐτῷ εἶναι. — ὅταν] τῷ A Voss. Trincau. 104; ὅτῳ S. — βουλεται S. cum 104. — φρονεῖν δὲ καλῶς S.: καλῶς φρονεῖν (φθονεῖν A) 104; φρονεῖν καλῶς vulgo. — num ἐκάτερον? — 129. νοῦν S.: νόον. — οὐκ ἔνεστι μὴ γενέσθαι, ἐν δὲ κτέ ci. S. — πείσεσθαι δὲ οὔ, οὐ Jacobs.

τούς πέλας ποιήσειν, παθόντες ταῦτα ἀνεφάνησαν αὐτοί. σωφροσύνην δὲ ἀνδρὸς οὐκ ἂν ἄλλο ὀρθότερόν τις κρίνειεν, ἢ ὅστις τοῦ θυμοῦ ταῖς παραχρῆμα ἡδοναῖς ἐμφράσσει αὐτὸς ἑαυτὸν κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἡδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν· ὅς δὲ θέλει χαρίσασθαι τῷ θυμῷ παραχρῆμα, θέλει τὰ κακίῳ ἀντὶ τῶν ἀμεινόνων. Stob. floril. 20, 66.

130. Ὅστις δὲ τῶν αἰσχροῶν ἢ τῶν κακῶν¹²⁴ μήτε ἐπεθύμησε μήτε ἤψατο, οὐκ ἔστι σώφρων· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου κρατήσας αὐτὸς ἑαυτὸν κόσμιον παρέχεται. Stob. floril. 5, 53 et S. Maximus ἀπομνημ. p. 167 ed. turic.

131. Φέρε δὴ προελθέτω ὁ βίος εἰς τὸ πρό-¹³⁰σθεν καὶ γάμων καὶ γυναικὸς ἐπιθυμησάτω. αὕτη ἢ ἡμέρα, αὕτη ἢ νύξ καινοῦ δαίμονος ἄρχει, καινοῦ πότμου· μέγας γὰρ ἄγων γάμος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ τύχοι μὴ ἐπιτηδεια γενόμενα, τί χρὴ τῇ συμφορᾷ χρῆσθαι; χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί, τοὺς φίλους ἐχθροὺς ποιοῦσαι, ἴσα φρονουῦντας ἴσα πνέοντας, ἀξιώσαντα καὶ ἀξιοθέντα· χαλεπὸν δὲ κεκτῆσθαι κτῆμα τοι-

S.: π. δὲ μὴ, οὐ Gaisford., π. δι' ἃ (δ' οὐ Vindob.) codd. — τοῖς πέλας Meineke: τοῖς πέλας. — οὐκ ἂν ἄλλο S.: οὐκ ἂν ἄλλος. — τῷ θυμῷ, παραχρῆμα S.; sed cf. supra του θυμοῦ ταῖς παραχρῆμα ἡδοναῖς. Malim autem παραχρῆμα τῷ θυμῷ vel τῷ παραχρῆμα θυμῷ. — 130. ὅπου S.: ὅτου. cf. fr. 129: κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἡδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν. — 131. Ἀντιφάνους Trinc. — προελθέτω S.: προσελθέτω. — καινοῦ δαίμονος ἄρχει καινοῦ πότμου] versus anapaesticos agnosc. Gaisford et Nauck (fr. trag. adesp. 456). — τύχοι] τύχη A. — γενόμενα] γενομένη codd.; ἢ γαμουμένη et ἐπιτηδεῖα S.; hoc et ἡ ἀγομένη Meineke. — ποιοῦσαι] ποιῆσαι codd. — ἴσα φρονεῖν ἴσα βαίνειν nimis auda-

οὔτου, δοκοῦντα ἡδονὰς κτᾶσθαι λύπας ἄγεσθαι. φέρε δὴ, μὴ τὰ παλίγκοτα λέγωμεν, γενέσθω τὰ πάντων ἐπιτηδειότατα. τί γὰρ ἡδιον ἀνθρώπῳ γυναικὸς καταθυμίας; τί δὲ γλυκύτερον, ἄλλως τε καὶ νέφ; ἐν τῷ αὐτῷ δέ γε τούτῳ, ἐνθα τὸ ἡδύ, ἔνεστι πλησίον που καὶ τὸ λυπηρόν· αἱ γὰρ ἡδοναὶ οὐκ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἐμπορεύονται, ἀλλ' ἀκολουθοῦσιν αὐταῖς λῦπαι καὶ πόνοι. ἐπεὶ καὶ ὀλυμπιονῆκαι καὶ πυθιονῆκαι καὶ οἱ τοιοῦτοι ἀγῶνες καὶ σοφαὶ καὶ πᾶσαι ἡδοναὶ ἐκ μεγάλων λυπημάτων ἐθέλουσι παραγίγνεσθαι· τιμαὶ γὰρ καὶ ἄθλα, δελέατα ἃ ὁ θεὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις, μεγάλων πόνων καὶ ἰδρώτων εἰς ἀνάγκας καθιστᾶσιν. ἐγὼ γάρ, εἴ μοι γένοιτο σῶμα ἕτερον τοιοῦτον οἷον ἐγὼ ἐμαυτῷ, οὐκ ἂν δυναίμην ζῆν, οὔτως ἐμαυτῷ πολλὰ πράγματα παρέχων ὑπὲρ τε τῆς ὑγείας τοῦ σώματος ὑπὲρ τε τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐς τὴν ξυλλογὴν ὑπὲρ τε δόξης καὶ σωφροσύνης καὶ

cter S. — ἄγεσθαι] ἄδεσθαι B. — γενέσθω] λεγέσθω codd. cf. supra εἰ τύχοι μὴ ἐπιτήδεια γενόμενα. — νέα A, νέας B; unde νεάζοντι ci. Meineke. — vv. ἐνθα τὸ ἡδύ usque ad λῦπαι καὶ πόνοι exstant etiam 6, 7. — ἔνεστι] ἔστι 6. — ἐπὶ σφῶν] ἐκ σφῶν 6. — ἐμπορεύονται 6. — τιμαὶ γὰρ καὶ S.: τ. γὰρ superscripto καὶ A; om. γὰρ B, om. καὶ vulg. — δελέατα, ἃ] ἃ δελέατα ci. Meineke. — καθιστᾶσιν S.: καθιστῶσιν. — post ἐγὼ γάρ verba εἴ μοι γένοιτο usque ad ἐμαυτῷ delent S. Meineke; eidem ante οὔτως addunt μὴ. Sed hanc esse sententiam puto: Ego enim si mihi alterum corpus contigerit, vivere non possim, quippe qui nunc quoque tam multa mihi negotia praebeam e. q. s. Quid igitur, si, quemadmodum dixi, alterum quoque corpus mihi contigerit e. q. s. — οἷον ἐγὼ] οἷον ἔχω W. num οἷον ἔχω τὸ ἐμαυτοῦ? — ὑγείας utrobique codd. — ἐς τὴν ξυλλογὴν del. S. Mein. —

εὐκλείας καὶ τοῦ εὖ ἀκούειν. τί οὖν, εἴ μοι
γένοιτο σῶμα ἕτερον τοιοῦτον, ὃ γέ μοι οὐ-
τως ἐπιμελὲς εἶη; οὐκοῦν δῆλον, ὅτι γυνὴ
ἀνδρὶ, εἴαν ἦ καταθυμία, οὐδὲν ἐλάσσους
τὰς φιλότητας παρέχεται καὶ τὰς ὀδύνας ἢ
αὐτὸς αὐτῷ ὑπὲρ τε τῆς ὑγιείας δισσων σω-
μάτων ὑπὲρ τε τοῦ βίου τῆς συλλογῆς ὑπὲρ
τε τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς εὐκλείας. φέρε δὴ
καὶ παῖδες γενέσθωσαν· φροντίδων ἤδη πάν-
τα πλέα καὶ ἐξοίχεται τὸ νεοτήσιον σκίρτημα
ἐκ τῆς γνώμης καὶ τὸ πρόσωπον οὐκέτι τὸ
αὐτό. Stob. floril. 68, 37.

132. *Εὐκατηγόρητος πᾶς ὁ βίος (καὶ τῶν) 131*
θανμαστῶς ὡς μακαρίων, καὶ οὐδὲν ἔχων
περιττὸν οὐδὲ μέγα καὶ σεμνόν, ἀλλὰ πάντα
σμικρὰ καὶ ἀσθενῆ καὶ ὀλιγοχρόνια καὶ ἀνα-
μειγμένα λύπαις μεγάλαις. Stob. flor. 98, 56.

133. *Τὸ ζῆν ἔοικε φρουρᾷ ἐφημέρῳ, τό τε 132*
μῆκος τοῦ βίου ἡμέρα μιᾶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
ἦν ἀναβλέψαντες πρὸς τὸ φῶς παρεγγυῶμεν
τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἑτέροις. Stob. flor. 98, 63.

134. *Πρῶτον οἶμαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶ 133*
παίδευσις· ὅταν γάρ τις πράγματος κἂν ἔτου-

καὶ τοῦ εὖ ἀκούειν del. vult Mein. — τί οὖν] τι ἂν AB
(τί οὖν ἂν W.). — εἴ μοι] εἰ μὴ AB. — ὀδύνας] ὠδῖνας
B. — συλλογῆς καὶ ὑπὲρ codd.; delet καὶ S. — καὶ τὸ
πρόσωπον S.: om. τὸ codd. — 132. *Ἀντιφάνους* A. — θαν-
μαστῶς ὡ μακάριε codd.; θανμαστὸν ὡ μακάριε οὐδὲν ἔχων
καὶ περιττὸν ci. S.; θανμαστῶς del. Meineke. Possis etiam:
πᾶς βίος (καὶ) ὁ θανμαστῶς ὡς μακάριος. — πάντα S.:
ταῦτα. — 133. ἦν] ἦ B, ἦ Gaisf. — 134. τῶν ἐν ἀνθρώποις J.
Pflugk S.: τῶν ἐν οὐρανοῖς. — Hoc et sequens frg. ad Po-

οὖν τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ποιήσεται, εἰκὸς καὶ τὴν τελευτὴν ὀρθῶς γίγνεσθαι· καὶ γὰρ τῇ γῆ οἶον ἄν τις τὸ σπέρμα ἐναρόσῃ, τοιαῦτα καὶ τὰ ἔκφορα δεῖ προσδοκᾶν, καὶ ἐν νέῳ σώματι ὅταν τις τὴν παιδείῃσιν γενναίαν ἐναρόσῃ, ξῆ τοῦτο καὶ θάλλει διὰ παντὸς τοῦ βίου καὶ αὐτὸ οὔτε ὄμβρος οὔτε ἀνομβρία ἀφαιρεῖται. Stob. flor. append. flor. 16, 36 (4 p. 37 Gaisf.).

- 134 135. Ἀναρχίας δ' οὐδὲν κάκιον ἀνθρώποις· τοῦτο γινώσκοντες οἱ πρόσθεν ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἴθιζον τοὺς παῖδας ἄρχεσθαι καὶ τὸ κελευόμενον ποιεῖν, ἵνα μὴ ἐξανδρούμενοι εἰς μεγάλην μεταβολὴν ἰόντες ἐκπλήσσοιντο. Stob. *ibid.* 37.
- 135 136. Γηροτροφία γὰρ προσέοικε παιδοτροφία. Clem. Alex. Strom. 6 p. 265, 45 Syll. Schol. Ar. Nub. 1417.
- 144 137. Οὕτω δ' οὖν τὸν Ἀντώνιον ἤρπασεν (Cleopatra) ὥστε — — μειρακίου σχολὴν ἄγοντος διατριβαῖς καὶ παιδιαῖς χρώμενον ἀναλίσκειν καὶ καθηδυναθεῖν τὸ πολυτελέστατον, ὡς Ἀντιφῶν εἶπεν, ἀνάλωμα, τὸν χρόνον. Plutarch. Anton. c. 28.

C. FRAGMENTA AMBIGUA.

- 136 138. Διαλαχεῖν δὲ τὸ διανείμασθαι οἱ φήτορες

liticum refero; ex eodem loco utrumque petitum esse apparet. — 135. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς] ἀπὸ τῆς πρώτης (h. e. ἀπὸ τῆς ατῆς) Meineke. — Fort. autem addendum frg. Exc. Vindob. 44 (Stob. Mein. IV p. 293): Ἀντιφάνης. (Ἀντιφῶν cī. Mein.) Αἱ νέαι φιλίαι ἀναγκαῖαι μὲν, αἱ δὲ παλαιαὶ ἀναγκαιότεραι.

εἰρήκασι. Ἀντιφῶν· ὅπότε ἄνθρωποι βούλονται
χρήματα διαλαγχάνειν. Suid. 1, 1 p. 611, 16.

139. Κακὸς δ' αἰεὶ ἐπ' ἀποῦσι μὲν καὶ μέλ-138
λουσι τοῖς κινδύνοις τῇ γλώττῃ θρασύνεται
καὶ τῷ θέλειν ἐπείγει, τὸ δ' ἔργον ἂν παρῆ,
ὀκνεῖ. Suid. 2, 1 p. 1074, 19.

140. Κλαζομένιον (σχῆμα scil.) ὡς τὸ πορεύομαι¹⁴⁰
σὺν ἀγῶνι ἀντὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα. — — ὡς τὸ σὺν
πατρίδι ἔβη ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν πατρίδα· οὕτως Ἀν-
τιφῶν. Lesbomax π. σχημ. p. 180 Valck.

141. ἀγλωττίαν δὲ Ἀ. εἴρηκεν. Poll. 2, 109.

142. Ἀ. δὲ ἐπὶ τούτου (ἀγνοίας) καὶ ἀγνωμο-¹⁴⁵
σύνην λέγει. Poll. 4, 9. — ἀγνοῶν Ἀ. δὲ καὶ
ἀγνώμων λέγει. id. 5, 145.

143. ἀδυναμία ἐρεῖς ὡς Δημοσθένης, καὶ ἀδυ-¹⁴⁶
νασία ὡς Ἀντ. καὶ Θουκυδίδης. B. A. p. 345, 26.

144. ἀδιάστατον τὸ μήπω διεστηκὸς μηδὲ δια-¹⁴⁷
κεκριμένον Ἀ. εἶπεν. Harp. Suid. B. A. 341, 27.

145. ἀθυμοῦσιν ὡς Ἀντιφῶν. Poll. 2, 230. ¹⁴⁸

146. ἀκαρῆ ἀντὶ τοῦ μικρὸν ἢ οὐδὲν παρ' ¹⁴⁹
Ἀντιφῶντι. Harpocr. Suid. B. A. p. 363, 31.

138. ὅπότε Bernhardt S.: ὅπότεν. — διαλαχεῖν S. —
cf. fr. 64. — 139. κακὸς AB, κακῶς cett., κακῶν cum Her-
manno S. — αἰεὶ ἐπ'] ἂν εἰ codd.; αἰεὶ Gaisford.; οὖν, ἐν
Hermann.; ἂν εἴη ἐπ' Saupp. — θρασύνεσθαι cum Her-
mann. S. — ἐπείγειν codd. S., καὶ ἐπ. Hermann. — ὀκνεῖν
ABE et cum Hermann. S. — 140. ἔβη Salmas. S.: ἔση. —
143. ἀδυναμία habet Antiphon or. 5, 2, ubi ἀδυνασία po-
stulat Saupp. — 144. ad libros π. Ἀληθείας suo iure re-
fert Saupp., coll. fr. 94. — 146. ἀκαρῆ S. cum N et rc. E
(pr. enim ἀκαρ . . .): ἀκαρεῖ cett., ἀκαρ Suid. et Anecd.

- 150 147. ἀκόλουθα Ἄ. τὰ ἐπόμενα καὶ σύμφωνα. B. A. p. 367, 31.
- 151 148. καὶ ἄμβλωμα, ὡς Ἄ. Poll. 2, 7.
- 152 149. Ἄ. δὲ ἀντιλογούμενοι. Poll. 2, 120.
- 153 150. ἀπάλαμνον, ἀμήχανον· οὕτως Ἄ. B. A. p. 418, 6.
- 154 151. Ἄ. δὲ ἀπαρτιλογία, ὡςπερ καὶ Ἡρόδοτος. Poll. 2, 120. sed Harp.: ἀπαρτ. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρέσανδρον καὶ Ἡρόδοτος ἀντὶ τοῦ ἀπηρητισμένους καὶ πλήρης ἀριθμός. cf. Suid. s. v. ἀπαρτίαν B. A. p. 416, 20.
- 155 152. ἀπεγέμετο ἀντὶ τοῦ ἀπέθανεν. οὕτως Ἄ. καὶ Θουκυδίδης. B. A. 419, 18. Suid. 1, 1 p. 537, 9.
- 156 153. ἀπελύθη, ὡς Ἀντιφῶν. Poll. 8, 68.
154. ἀπόκρισις ἢ ἀπολογία· οὕτω Λυσίας καὶ Ἀντιφῶν. Suid. 1, 1 p. 609, 13. B. A. 429, 18.
- 145 155. ἀχαριστία, ἀδικία, ἀγνωμοσύνη, καὶ ὡς Ἄ. ἀποστέρησις. Poll. 5, 141.
- 160 156. ἀφήκοντος· Ἄ. ἀντὶ τοῦ διήκοντος. B. A. p. 470, 25.
- 161 157. βάσανος· Ἀντιφῶν. λίθος οὕτω καλεῖται,

149. „ad ll. ἀληθείας retulerim“ S. — 153. ἀπελογήθη, cum praecedat ἀπελογήσατο, ci. Saupp., coll. 2, 119 Antiph. 2 γ 1. Sed sequuntur ἀπέφυγεν, ἀπέλυσατο τὰς αἰτίας; itaque incerta res. — 154. Glossa ex Harpocr. petita, qui om. καὶ Ἀντιφῶν. — Addit S. fr. 157: ἀποδικεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπολογεῖσθαι· οὕτως Ἀντιφῶν (B. A. 427, 9 Suid.; sed ubique Ἀντιφάνης scriptum reperitur); porro 158: ἀπόψηφοι ἐγένοντο τοῦ ἀποκτεῖναι· σημαίνει τὸ οἶον οὐκ ἤνεγκαν ψῆφον. τὸ ἀτίμως (Ἀντιφῶν ci. S.) χρῶ πανταχοῦ (Phrynich. B. A. 9, 21), et 159: ἀρρησία παρὰ Ἀντιφῶντι (ita cod. A, sed ceteri Bekkeri Νικοφῶντι) ἢ σιωπή. (Poll. 2, 128).

ἢ τὸ χρυσίον παρατριβόμενον δοκιμάζεται. Harp. Suid.

158. Ἄ. δὲ βάψιν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. 162 Poll. 7, 169.

159. βιομήχανοι ὡς Ἄ. Poll. 7, 189. 163

160 Ἄ. δὲ τῇ διαθέσει ἐχρήσατο ἐπὶ γνώμης 165 ἢ διανοίας. ὁ αὐτὸς καὶ ἐπὶ τοῦ διαθεῖναι λόγον, τουτέστιν ἐπὶ τοῦ ἐξαγγεῖλαι τι. Suid. 1, 1 p. 1279; Ulpian. ad Dem. 2, 16.

161. καὶ διοπτρεύειν Κριτίας καὶ Ἀντιφῶν, 165^a Ἀντιφῶν δὲ καὶ εἴσοπτοι. Poll. 2, 58.

162. δοκησίσοφος, ὡς Ἄ. εἶπεν. Poll. 4, 9.

163. δυσάνιος· Ἀντιφῶν. ὁ ἐπὶ παντὶ ἀνιῶ- 166 μενος, κἂν μικρὸν καὶ εὐκαταφρόνητον ἦ. Harp. Suid.

164. εἰσφρήσειν εἰσάξειν, εἰσδέξεσθαι· Ἄ. καὶ 167 Δημοσθένης ἐν Φιλιππικῶ. Harp.

165. ἐμβραχεῖ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς καὶ ἐν κεφα- 168 λαίῳ Ἄ. Harpocr. Suid.

166. καὶ ἐν ταῖς σιτοδοσίαις ἐγίγνοντο σίτου 169 ἐπιγραφεῖς, ὡς Ἄ. Poll. 8, 103.

167. Ἄ. δὲ ἐπιθύμημα. Poll. 6, 183. 170

168. ὡς Ἄ. ἐπινόημα. Poll. 2, 228. 171

169. κακόνους ὡς Ἄ. Poll. 6, 169. 173

159. βιομηχανία vulgo ante Bk. — fr. 164 S. (e Poll. 2, 129) post Bekkeri curas iam evanuit. — 160. Sequitur ap. Suid.: ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀληθείας ὁ αὐτὸς κτέ. (v. fr. 94). S. verba ἐν τῷ δευτέρῳ τ. Ἄ., sicuti exstat ap. Ulp., cum prioribus coniungit, novum inde frg. libro secundo de Veritate vindicans. — 165. ἐμβραχεῖ S., postulante ordine litterarum; erat ἐν βραχεῖ. — fr. 172 S. ex eisdem rationibus atque 164 delendum erat.

- 174 170. τὸ δὲ λιθοκόπος ἀδόκιμον, εἰ καὶ Ἄ. λέγει. Thom. Mag. p. 221, 7 R. — λιθουργοὺς Θουκυδίδης, λιθοκόπους Ἄ. Moeris. *
- 175 171. μεθέορτοι ἡμέραι κατὰ Ἀντιφῶντα. Poll. 1, 34.
- 176 172. καὶ ὡς Ἄ. ἡδυλόγος καὶ μετριολόγος. Poll. 2, 123.
- 177 173. παρὰ δὲ Ἀντιφῶντι μόνῳ ὁδμᾶς καὶ εὐοδμίαν εὔροι τις ἄν. Poll. 2, 76.
- 178 174. Ἄ. δὲ καὶ τὸ ὀψόμενον εἶπε. Poll. 2, 57.
- 141 175. Ἄ. δὲ καὶ ἐξεληλάσθαι πανοικεσία ἔφη. Poll. 2, 163.
- 179 176. ὁ τῶν ναυτῶν ἄρχων, ὁ ἐπὶ τοῖς οἰαξιν ἐστῶς, καὶ κατ' Ἀντιφῶντα-ὁ ποδοχῶν, ἢ μᾶλλον κατ' ἐμὲ ὁ ποδηγῶν. Poll. 1, 98.
- 180 177. καὶ πολιτοκοπεῖν παρ' Ἀντιφῶντι. Poll. 9, 26.
- 182 178. καὶ συμμετρίας Ἄ. — καὶ δυσμέτρητον Ἄ. Poll. 4, 167.
- 183 179. ἡ μὲν γὰρ Ἀντιφῶντος ταλάντωσις τὸ βᾶρος δηλοῖ. Poll. 9, 53.

172. ἡδυλόγος — μετριολόγος cod. Jungermanni. — 173. ὁδμ. et εὐοδμ. restit. L. Dindorf., erat ὁσμᾶς et εὐοσμίαν. — 174. ὀψόμενον Bk., ὀψόμενος S. Quae apud Pollucem adduntur: τῇ ὀψει, ὀπτῆρ, ἄοπτα, ea reperiuntur frg. 35; or. 5, 27, fr. 86. — 175. ἐξεληλάσθαι S.: ἐξαλασθαι Bk. — fr. 181 Saupp. (προδικασίας) exstat or. 6, 42. — fr. 186: τρίτῳ καὶ τετάρτῳ ἔτει· ἀντὶ τοῦ πρὸ τριῶν καὶ τετάρων ἔτων· οὕτως Ἀντιφῶν (Phot. 605, 23) ap. Suidam Antiphani tribuitur, idemque nomen corrector antiquus Photio restituit. Sane si ipsa verba scriptoris afferri statuendum esset, Antiphonti, non Antiphani poëtae frg. vindicari deberet.

180. τελεσθῆναι τὸ ἀναλωθῆναι· οὕτως Ἀ. 184
Phot. p. 574, 13. B. A. 114, 28. Suid. 2, 2 p. 1061, 2.

181. τίμιον ἀντὶ τοῦ ἐντιμον· οὕτως Ἀ. Phot. 185
590, 11.

182. καὶ ὡς Ἀ. φιλοχρηματεῖν. Poll. 3, 113. 143

183. χρημάτων· — κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ 187
πράγματος ἢ προσώπου ἢ λόγου, ὡς Ἀντιφῶν. Suid.
2, 2 p. 1669, 3.

ΓΟΡΓΙΟΥ ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Κόσμος πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος, 1
ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετή, λόγῳ δὲ ἀλή- 679
θεια· τὰ δ' ἐναντία τούτων ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ Bk.

182. φιλοχρ. Bk., μὴ φιλοχρ. S.

Sauppii exemplum in hoc quoque secutus sum, quod ea fragmenta in ordinem non recepi, quae vel ad artem medicam spectarent (Poll. 2, 41. 215. 223. 224) vel ad agriculturam (Ἀ. περὶ γεωργικῶν, Ath. XIV p. 650 E) vel denique ad librum περὶ κρίσεως ὀνειρώων; haec enim cum oratore nullam communionem habent neque inter eius opera antiquitus exstabant. Nisi quod id sane pro certo affirmari nequit, fragmenta illa apud Pollucem in libris de Veritate nullum locum habuisse; nempe sicut Plato in Timaeo, ita Antiphon quoque corporis humani partes in tali libro describere potuit. Quod autem Sauppius Ruhnkenium secutus e peculiari libro qui inscriptus erat: *σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον*, haec fragmenta petita dicit, ea res dubitationi maxime obnoxia est. Leguntur Ruhnkenio teste in Pollucis codice Antwerpiensi II, 224 post verba *Ἀντιφῶν δὲ αὐτὸν καὶ ἀρρενικῶς καὶ οὐδετέρως καλεῖ*, addita haec: *ἐν ταῦθα σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον*, h. e. *ἐν ταῦθα σύν. κτέ.* Quae cum prope finem descriptionis quam corporis humani exhibet Pollux adscripta sint, vereor ne ad hanc potius referre debeamus.

ΓΟΡΓΙΟΥ ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Codd. Bekkeri A B C E H J K M N R V W X Y, quibus accedunt Paris. 2955 (a) et Mosquensis (b).

γυναῖκα καὶ λόγον καὶ ἔργον καὶ πόλιν καὶ πρᾶγμα
 680 χρῆ τὸ μὲν | ἄξιον ἐπαίνου ἐπαίνῳ τιμᾶν, τῷ δὲ
 ἀναξίῳ μῶμον ἐπιθεῖναι· ἴση γὰρ ἁμαρτία καὶ ἁμα-
 ρθία μέμφεσθαι τε τὰ ἐπαινετὰ καὶ ἐπαινεῖν τὰ μω-
 2 μητά. τοῦ δ' αὐτοῦ ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον ὀρθῶς
 καὶ ἐλέγξαι . . . . . (ἐλέγξαι) τοὺς μεμφομένους Ἐλέ-
 νην, γυναῖκα περὶ ἧς ὁμόφωνος καὶ ὁμόψηφος γέγο-
 νεν ἢ τε τῶν ποιητῶν . . . . (ἢ τε τῶν) ἀκουσάντων
 πίστις, ἢ τε τοῦ ὀνόματος φήμη τῶν συμφορῶν
 μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμὸν τινα τῷ
 λόγῳ δοῦς τὴν μὲν κακῶς ἀκούουσαν παῦσαι τῆς
 αἰτίας, τοὺς δὲ μεμφομένους ψευδομένους ἐπιδείξας
 καὶ δείξας τἀληθῆς παῦσαι τῆς ἁμαθίας.

3 Ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα τῶν
 πρώτων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἢ γυνὴ περὶ ἧς
 ὅδε ὁ λόγος, οὐκ ἄδηλον οὐδ' ὀλίγοις. δῆλον γὰρ
 ὡς μητρὸς μὲν Λήδας, πατρὸς δὲ τοῦ μὲν γενομένου
 θεοῦ, τοῦ δὲ λεγομένου θνητοῦ, Τυνδάρεω καὶ

1. ἐπαίνου ἐπαίνῳ AB Bk.: ἐπαίνων. — ἐπιτιθέναι
 CEJKMNXb et v. ante Bk. — μέμφεσθαι] μωμᾶσθαι W.

2. lacunam post ἐλέγξαι vidit Dobr., qui addit τὸ ψεῦδος
 . . . . (τὸ ἄδικον ὁσίως add. W.). Post ἀνδρὸς in M lacuna est duo-
 rum vel trium vocabulorum. — ὁμόφωνος καὶ ὁμόψυχος AB:
 ὁμόψυχος καὶ ὁμόφωνος, sed pro ὁμόψυχος ὁμόψηφος EJKMb
 (N et X corr.) Ald.; ὁμοφ. καὶ ὁμόψηφος Bk. — γέγονεν post
 ὁμόψ. om. EJNW Ald. (S.). — ἀκουσάντων] ἀπάντων S.
 sine lacuna. — φήμη ὃ τῶν κτέ. AB; φ. γέγονεν ἢ τε τῶν
 S., omittens γέγονεν in fine sententiae. — ἀκούουσαν] ἀκού-
 σασαν JRVYa. — ἐπιδείξας καὶ δείξας scripsi: ἐπιδείξαι καὶ
 δείξαι. — παῦσαι] ἢ π. ABCEHKNRVXYa Bk. S.; καὶ παῦ-
 σαι cett.

3. τε post ἀνδρῶν add. H. — οὐκ ἄδ. οὐδ' ὀλίγοις
 δῆλον [γὰρ] ὡς vel οὐκ ἄδ. οὐδ' ὀλίγοις δῆλον. δῆλον γὰρ
 ὡς ci. R. — τοῦ δὲ λεγομ.] λεγομ. δὲ AB S. num autem
 τοῦ μὲν λεγομ. θνητοῦ, τοῦ δὲ γενομένου θεοῦ? pro τοῦ
 δὲ λεγ. habent τοῦ δὲ γεν. RY. —

Διός, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ φάναι ἔδοξεν, ὁ δὲ διὰ τὸ εἶναι ἠλέγχθη, καὶ ἦν ὁ μὲν ἀνδρῶν κράτιστος, ὁ δὲ πάντων τύραννος. ἐκ τοιούτων δὲ γενομένη ἔσχε 4 τὸ ἰσόθεον κάλλος, ὃ λαβοῦσα [καὶ] οὐ λαθοῦσα ἔσχε, πλείστας δὲ πλείστοις ἐπιθυμίας ἔρωτος ἐνειργάσατο, ἐνὶ δὲ σώματι πολλὰ σώματα συνήγαγεν ἀνδρῶν ἐπὶ μεγάλοις μεγάλα φρονούντων, ὧν οἱ μὲν πλούτου μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας παλαιᾶς εὐδοξίαν, οἱ δὲ ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ σοφίας ἐπικτήτου δύναμιν ἔσχον, καὶ ἦκον ἅπαντες ὑπ' ἔρωτός τε φιλονίκου φιλοτιμίας τε ἀνικῆτου. ὅστις μὲν 5 οὖν καὶ δι' ὅ τι καὶ ὅπως ἀπέπλησε τὸν ἔρωτα τὴν Ἑλένην λαβῶν, οὐ λέξω· τὸ γὰρ τοῖς εἰδόσιν ἂ ἴσασι λέγειν πίστιν μὲν ἔχει, τέρψιν δὲ οὐ φέρει. τὸν χρόνον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε (τῷ) νῦν ὑπερβὰς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος λόγου προβήσομαι, καὶ προθήσομαι τὰς αἰτίας δι' ἃς εἰκὸς ἦν γενέσθαι τὸν τῆς Ἑλένης εἰς τὴν Τροίαν στόλον.

Ἡ γὰρ τύχης βουλήμασι καὶ θεῶν βουλευμάσι 6 καὶ ἀνάγκης ψηφίσμασιν | ἔπραξεν ἂ ἔπραξεν, ἢ 681 βία ἀρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, ἢ ἔρωτι ἀλοῦσα. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὸ πρῶτον, οὐκ ἄξιός αἰτιᾶσθαι ὁ αἰτιώμενος· θεοῦ γὰρ προθυμίαν ἀνθρωπίνην προ-

φάναι ἔδοξεν et εἶναι ἠλ. ci. S.: εἶναι ἔδ. et φάναι (φῦναι J Ald.; φανῆναι HV) ἠλ. (ἐλέγχθη N corr.).

4. καὶ post λαβοῦσα del. S. — μεγάλα] μέγα AB Bk. S. — οἰκείας] ἰδίας AB. — φιλονίκου Bait.: φιλονείκου.

5. ἂ ἴσασι] καὶ ἴσ. AB. — λόγου] χρόνου K. — προσθήσομαι C. — γεγενέσθαι Y.

6. βουλήμασι ABK S.: βουλήματι. — βουλευμάσι AB S.: κελεύσματι. — ψηφίσμασιν AB S.: ψηφίσματι. — ἢ ἔρωτι ἀλοῦσα add. mg. Y Bk. — οὐκ ἄξιός C Bk.: ἄξιός. —

μηθεία ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ οὐ τὸ κρείσσον ὑπὸ τοῦ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἥσσον ὑπὸ τοῦ κρείσσονος ἄρχεσθαι τε καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν κρείσσον ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ ἥσσον ἔπεσθαι. θεὸς δ' ἀνθρώπου κρείσσον καὶ βία καὶ σοφία καὶ τοῖς ἄλλοις. εἰ οὖν τῇ τύχῃ καὶ τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀναθετέον, τὴν Ἑλένην τῆς δυσκλείας ἀπολυτέον.

7 Εἰ δὲ βία ἡρπάσθη καὶ ἀνόμως ἐβιάσθη καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι ὁ (μὲν) ἡρπάσας ὡς ὑβρίσας ἡδίκησεν, ἡ δὲ ἡρπασθεῖσα ὡς ὑβρισθεῖσα ἐδυστύχησεν. ἄξιός οὖν ὁ μὲν ἐπιχειρήσας βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχείρημα καὶ λόγῳ καὶ νόμῳ καὶ ἔργῳ λόγῳ μὲν αἰτίας, νόμῳ δ' ἀτιμίας, ἔργῳ δὲ ζημίας τυχεῖν· ἡ δὲ βιασθεῖσα καὶ τῆς πατρίδος στερηθεῖσα καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον ἢ κακολογηθείη; ὁ μὲν γὰρ ἔδρασε δεινά, ἡ δὲ ἔπαθεν· δίκαιον οὖν τὴν μὲν οἰκτεῖραι, τὸν δὲ μισῆσαι.

8 Εἰ δὲ λόγος ἦν ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας, οὐδὲ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι καὶ τὴν αἰτίαν ἀπολύσασθαι ᾧδε. λόγος δυνάστης μέγας ἐστίν, ὃς σμικροτάτῳ τῷ σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ

τὸ ἥσσον] τὸ ἴσον B, τὸ ἴσον A. — ἄρχεσθαι τε HW: ἄρχεσθαι. — τὸ δὲ ἥσσον] τὸ δὲ ἴσον AB. — θεοὶ et κρείσσονες RYa (illud etiam CEHKb). — εἰ οὖν ci. R. Dobr. (S.): ἢ οὖν. — τὴν Ἑλ. Dobr. S.: ἢ τὴν Ἑλ. (καὶ τ. E. R.). — τῷ θεῷ] τῇ θεῷ EHKMNRVW. — 7. ὡς ὑβρισθεῖσα ABHRVWY: καὶ ὑβρισθεῖσα. quare et ὡς ὑβρίσας scripsi pro καὶ ὑβρ. cf. § 12. — ἐδυστύχησεν] ἡδίκηται Ya. — λόγῳ καὶ νόμῳ AB S.: νόμῳ καὶ λόγῳ. — λόγῳ μὲν αἰτίας νόμῳ δ' ἀτιμ. AB S.: νόμῳ μὲν ἀτιμ. λόγῳ δ' αἰτίας. — ἡ δὲ ἔπαθεν (ἐλεεινά) ci. W. — οἰκτεῖρειν ABCEHKMNX b.

8. λόγος ἦν ὁ Ald.: om. ἦν codd. Bk. cf. § 15. — σμικροτάτῳ ABCHX: μικροτάτῳ. — τῷ σώματι HW: σώματι. —

θειότατα ἔργα ἀποτελεῖ· δύναται γὰρ καὶ φόβον
 παῦσαι καὶ λύπην ἀφελεῖν καὶ χαρὰν ἐνεργάσασθαι
 καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι. ταῦτα δὲ ὡς οὕτως ἔχει δεῖξω· 9
 δεῖ δὲ καὶ δεῖξαι καὶ δόξαι τοῖς ἀκούουσιν. τὴν
 ποίησιν ἄπασαν καὶ νομίζω καὶ ὀνομάζω λόγον ἔχοντα
 μέτρον· ἧς τοὺς ἀκούοντας εἰσῆλθε καὶ φρίκη περι-
 φοβος καὶ ἔλεος πολύδακρος καὶ πόθος φιλοπενθήσ,
 ἐπ' ἀλλοτριῶν τε πραγμάτων καὶ σωμάτων εὐπρα-
 γίαις καὶ δυσπραγίαις ἰδιὸν τι πάθημα διὰ τῶν λόγων
 ἐπαθεν ἡ ψυχὴ. φέρε δὴ πρὸς ἄλλον ἀπ' ἄλλου μετα-
 στῶ | λόγον. αἱ γὰρ ἔνθεοι διὰ λόγων ἐπῶδαί ἐπα- 10
 γωγοὶ ἠδονῆς, ἀπαγωγοὶ λύπης γίνονται· συγγιγνο- 682
 μένη γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἢ δύναιμις τῆς ἐπῶδῆς
 ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησεν αὐτὴν γοητεία.
 γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι εὔρηται, αἱ
 εἰσι ψυχῆς ἀμαρτήματα καὶ δόξης ἀπατήματα. ὅσοι 11
 δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πείσουσι δὲ
 ψευδῆ λόγον πλάσαντες! εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ
 πάντων εἶχον τῶν (τε) παροικομένων μνήμην τῶν τε
 παρόντων (ἐννοίαν) τῶν τε μελλόντων πρόνοιαν, οὐκ
 ἂν ὁμοίως ὁμοῖος ᾧν ὁ λόγος ἡπάτα· νῦν δὲ οὕτε

ἐργάσασθαι C. — num ἔλεον (κινῆσαι καὶ θάρσος) ἐπαυ-
 ξῆσαι? τὸ θαρσαλέον ἐπαυξ. ci. W.

9. καὶ δεῖξαι καὶ δόξαι] καὶ δόξῃ (καὶ δόξω C, om. δ.
 Ya) δεῖξαι. — ἧς τοὺς] ἢ ὡς ABKRVW. — καὶ φρίκη]
 καὶ om. RY. — πόθος add. AB: ζῆλος CYa, φίλος EHJK
 MNb. — φιλοπαθῆς Ra, ζηλοπαθῆς Y. — εὐτυχίαις καὶ
 δυσπραγίαις AB Bk.; εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας v.

10. ἐπῶδαί AB Bk.: ἠδοναί. — μὲν et δὲ post ἐπαγω-
 γοὶ et ἀπαγωγοὶ cum codd. om. Bk. — αὐτὴν add. AB Bk.
 — γοητεία num delendum? nam ab ἐπῶδαῖς hic γοητεία et
 μαγεία discernuntur.

11. πείσουσι scripsi: πείθουσι. — ἐννοίαν add. Reisk.
 — ὁμοῖος ᾧν] ὁμοῖος ἦν AB S. (δεινὸς ἦν ci. S.). — ἡπάτα·

μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον οὔτε σκέψασθαι το παρον
οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον εὐπόρως ἔχει, ὥστε
περὶ τῶν πλείστων οἱ πλείστοι τὴν δόξαν σύμβουλον
τῇ ψυχῇ παρέχονται. ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ καὶ ἀβε-
βαιος οὔσα σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις τύχαις περι-
12 βάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει
καὶ τὴν Ἑλένην ὁμοίως ἄνουν (γε καὶ) νέαν οὔσαν
λόγον ἐλθόντα ὡςπερὲν βιαστήριον βία ἀρπάσαι; τὸ
γὰρ τῆς πειθοῦς εἶδος ἔσχε μὲν τοὔνομα ἐναντίου
τῇ ἀνάγκῃ, τὴν δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν ἔχει. λό-
γος γὰρ ψυχὴν ὁ πείσας, ἣν ἔπεισεν, ἠνάγκασε καὶ
πείδεσθαι τοῖς λεγομένοις καὶ συναινέσαι τοῖς ποι-
ουμένοις. ὁ μὲν οὖν πείσας ὡς ἀναγκάσας ἀδικεῖ,
ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκασθεῖσα τῷ λόγῳ μάτην
13 ἀκούει κακῶς. ὅτι δ' ἡ πειθὼ προσιοῦσα τῷ λόγῳ
τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως ἐβούλετο, χρὴ μα-

*vñn δὲ scripsi: ἡ τὰ ν. γε MN, εἶτα ν. γε post versum di-
midium vacuum C, ἡ τὰ ν. γε v. (ἐπεὶ τὰ νñν γε S.). —
τύχαις scripsi: ἀτυχίαις.*

12. Libri: τίς οὖν αἰτία κωλύει καὶ (om. καὶ H) τὴν
Ἑ. ὕμνος ἦλθεν (Ἑλ. λόγον ἐλθόντα C) ὁμοίως ἄνουν νέαν
(ita C: ceteri plerique alterum ν post ou om.) ὡςπερὲν βια-
στήριον (βιαστ. M, βατ. HW) βία ἠρπάσθη (ἀρπάσαι C,
παρῆλθε E). Ὑμνος dittographiam vocabuli ὁμοίως puto,
indicantem ὁμοίως primitus statim post Ἑλ. subsecutum esse.
— Deinde libri: τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔξιν (ἔξην AB, ἔσχεν
C) ὁ δὲ (δὲ om. C) νοῦς. καίτοι εἰ (ἡ EHRYa, ἡ VW)
ἀνάγκη (μὲν add. RYa) ὄνειδος (ὁ εἰδῶς AB) ἔξει μὲν οὖν
(οὔ CE; post hoc voc. C habet lacunam litterarum VIII)
τὴν δὲ δύναμιν κτέ. Haec antiquitus ita scripta fuisse
ὄνειδος ἔξει μὲν οὖν
puto: τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔξιν ὁ δὲ νοῦς καίτοι εἰ ἀνάγ-
κη, τὴν δὲ κτέ. — γὰρ ψυχὴν AB: γὰρ τὴν ψυχὴν.
— ἦν Y Bk.: ἦν. — ἀναγκ. τῷ λόγῳ] τῷ add. AB Bk.

13. καὶ τὴν ψυχὴν v.; καὶ om. C. —

θεῖν πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρολόγων λόγους, οἵτινες δόξαν ἀντὶ δόξης τὴν μὲν ἀφελόμενοι τὴν δ' ἐνεργασάμενοι τὰ ἄπιστα καὶ ἄδηλα φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν ἐποίησαν· δεύτερον δὲ τοὺς ἀναγκαίους διὰ λόγων ἀγῶνας, ἐν οἷς εἷς λόγος πολὺν ὄχλον ἔτρεψε καὶ ἔπεισε τέχνη γραφεῖς, οὐκ ἀληθείᾳ λεχθεῖς· τρίτον δὲ φιλοσόφων λόγων ἀμίλλας, ἐν αἷς | δείκνυται καὶ γνώμης τάχος ὡς εὐμετά- 683 βολον ποιεῖ τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν δὲ 14 λόγον ἔχει ἢ τε τοῦ λόγου δύναμις πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς τάξιν ἢ τε τῶν φαρμάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν σωμάτων φύσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων ἄλλους ἄλλα χυμοὺς ἐκ τοῦ σώματος ἐξάγει, καὶ τὰ μὲν νόσου τὰ δὲ βίου παύει, οὕτω καὶ τῶν λόγων οἱ μὲν ἐλύπησαν, οἱ δὲ ἔτερψαν, οἱ δὲ ἐφόβησαν, οἱ δὲ εἰς θάρσος κατέστησαν τοὺς ἀκούοντας, οἱ δὲ πειθοῖ τινι κακῇ τὴν ψυχὴν ἐφαρμάκευσαν καὶ ἐξεγοήτευσαν.

Καὶ ὅτι μὲν, εἰ λόγῳ ἐπείσθη, οὐκ ἠδίκησεν 15 ἀλλ' ἠτύχησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν τῷ τετάρτῳ λόγῳ διέξειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ ταῦτα πάντα πράξας, οὐ χαλεπῶς διαφεύξεται τὴν τῆς λεγομένης γεγρονέναι ἁμαρτίας αἰτίαν. ἂ γὰρ ὀρῶμεν,

ἐργασάμενοι CW. — ἄπιστα καὶ ἄδηλα AS.: ἄδηλα καὶ ἄπιστα. — ἀναγκαίους codd. Bk.: ἀγοραίους. — ἔτρεψε Ald.: ἔτερψε codd. Bk. — post γραφεῖς ἀλλ' add. C. — τρίτον δὲ] δὲ add. C. Ante, vel post καὶ γν. τάχος quaedam intercidisse puto (καὶ γλώσσης?). — ὡς om. HW. — ποιεῖ S: ποιῶν.

14. τοῦ λόγου] τοῦ νόμου CKMNRVX b. — τάξις] στάξις ci. W. — ἄλλους ἄλλα χυμοὺς C Bk.: ἄλλους ἄλλαχού cett. cod. — ἐκ ante τοῦ σώμ. om. C. — ἐκ ante τῶν λόγων add. AB. — ἔτερψαν AB; eidem ἐξεφαρμάκ. καὶ ἐγοήτευσαν.

15. πάντα add. AB. — γεγρονέναι om. HW. — ἂ γὰρ

ἔχει φύσιν οὐχ ἦν ἡμεῖς θέλομεν ἀλλ' ἦν ἕκαστον
 ἔτυχε· διὰ δὲ τῆς ὄψεως ἡ ψυχὴ καὶ τοῖς τρόποις
 16 τυποῦται. αὐτίκα γὰρ ὅταν πολέμια σώματα πολέ-
 μιον ἐπὶ πολεμίοις ὀπλισθῆ κόσμον χαλκοῦ καὶ σι-
 δήρου, τὸν μὲν ἀλεξητήριον τὰ δὲ προβλήματα, ἐπεὶ
 ἐθεάσατο ἡ ὄψις, ἐταράχθη καὶ ἐτάραξε τὴν ψυχὴν,
 ὥστε πολλάκις τοῦ κινδύνου μέλλοντος (οὐδέ πω)
 ὄντος φεύγουσιν ἐκπλαγέντες ἰσχυρῶς· ἡ γὰρ ἀλή-
 θεια τοῦ λόγου διὰ τὸν φόβον ἐξωκίσθη τὸν ἀπὸ
 τῆς ὄψεως, ἥτις ἐλθοῦσα ἐποίησεν ἀμελῆσαι καὶ τοῦ
 17 καλοῦ τοῦ διὰ τὸν νόμον κρινομένου καὶ τοῦ ἀγα-
 θοῦ τοῦ διὰ τὴν νίκην γιγνομένου. ἤδη δέ τινες
 ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν τῷ παρόντι
 χρόνῳ φρονήματος ἐξέστησαν· οὕτως ἀπέσβεσε καὶ
 ἐξήλασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ καὶ ματαίοις
 πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις καὶ δυσιάτοις μανίαις περι-
 έπεσον· οὕτως εἰκόνας τῶν ὀρωμένων πραγμάτων ἡ

ABHRVW Bk.: καὶ γὰρ. — ἔχει φύσιν add. AB Bk. — ἕκα-
 στον Bk.: ἕκαστος. — ἡ ψυχὴ] ἡ om. CEKMNRVXab. —
 καὶ τοῖς] καινοῖς Ald.

16. ἐπὶ πολεμίοις πολέμ.] πολέμιος ἐπὶ πολέμιον CBk.,
 καὶ πολέμιον ἐπὶ πολεμίοις (pro πολεμίοις πόλεμον Kb, πο-
 λε^μ E, πόλεμι MN) cett. cod. — ὀπλίση CHKMNVWXB
 Bk., ὀπλίσει ABRa, ὀπόσει E, ὀπλίσης JY Ald. — τοῦ μὲν
 — τοῦ δὲ (sed τὰ δὲ a) codd.; τὸν μὲν — τὸν δὲ προβλη-
 ματικόν ci. R. — εἰ θεάσατο C; εἰ θεάσεται v. — S. ita
 hunc locum constituit: — ὅταν πολέμια σώμ. καὶ πολέμιον
 ἐπὶ πολεμία ὀπλίσει κόσμον χ. κ. σ., τοῦ μὲν ἀλ. τοῦ δὲ
 πρ., θεάσεται ἡ ὄψις. — κινδύνου (ἀκινδύνου R Ya Bk.)
 τοῦ μέλλοντος ὄντος codd.; κινδ. μέλλ. οὐδέπω ὄντος Ald.
 — ἰσχυρῶς· ἡ γὰρ scripsi: ἰσχυρὰ (ἰσχυρῶς Ald.) γὰρ ἡ.
 num autem αἰσχυρῶς? — λόγου E: νόμον. — ἐξωκίσθη ci.
 Reisk. (S.): εἰσωκίσθη. — ἀμελῆσαι ci. Bk. (S.): ἀσμενί-
 σαι. (ἀμνημονῆσαι ci. R.). — ἰκην scripsi: δίκην.

17. χρόνῳ om. CEJKbMNWX Ald. — ματαίοις πόνοις
 καὶ δειναῖς νόσοις AB Bk.: ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς

ὄψις ἐνέγραψεν ἐν τῷ φρονήματι. καὶ τὰ μὲν δει-
 ματοῦντα | πολλὰ μὲν παραλείπεται, ὅμοια δ' ἐστὶ 684
 τὰ παραλειπόμενα οἷάπερ τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ μὴν οἱ 18
 γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν χρωμάτων καὶ σχημάτων
 ἐν σῶμα καὶ σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται, τέρπουσι
 τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποιήσις καὶ ἡ τῶν
 ἀγαλμάτων ἐργασία ὅσην ἡδονὴν παρέσχετο τοῖς
 ὄμμασιν! οὕτω τὰ μὲν λυπεῖν τὰ δὲ ποθεῖν (ποιεῖν)
 πέφυκε τὴν ὄψιν. πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα
 καὶ πόθου ἐνεργάζεται πραγμάτων καὶ σωμάτων. εἰ 19
 οὖν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματι τὸ τῆς Ἑλένης ὄμ-
 μα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἄμιλλαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ
 παρέδωκε, τί θαυμαστόν; ὅς εἰ μὲν θεὸς θεῶν (ἔχει)
 θείαν δύναμιν, πῶς ἂν τὸ ἡσσον εἴη τοῦτον ἀπώ-
 σασθαι καὶ ἀμύνασθαι δυνατόν; εἰ δ' ἐστὶν ἀνθρώ-
 πινον νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐχ ὡς ἀμάρτημα
 μεμπτέον ἀλλ' ὡς ἀτύχημα νομιστέον· ἦλθε γὰρ ὡς
 ἦλθε τύχης ἀγρεύμασιν, οὐ γνώμης βουλευμάσι, καὶ
 ἔρωτος ἀνάγκαις, οὐ τέχνης παρασκευαῖς.

πόνοις. — ἀνέγραψεν a Ald. — τὰ ante λεγόμενα cum CV
 add. Bk.

18. σχημάτων scripsi: σωμάτων. — σχῆμα] χρωμα H. —
 ὅσην ἡδονὴν scripsi: ὅσον ἡδεῖαν v. (ὅσον ἡδεῖαν οψιν Ra,
 ὀπόσην τινὰ τέρψιν H). post ὄμμασιν add. ὄψιν Ald. —
 ποιεῖν addidi; pro πέφυκε τὴν ὄψιν S. ci. πεποίηκε. — τὴν
 ὄψιν] τὴν add. ABHW Bk. — ἐργάζεται Y; ἐργάζονται AB.
 — καὶ σωμάτων add. AB Bk.

19. ὄμμα] σῶμα ABERYa. — κατὰ θεῶν RYa; post δύνα-
 μιν add. κρατεῖ rc. Y et Ald.; ἔχει add. S. (θεὸς ὧν θείαν ἔχων
 δύναμιν κρατεῖ ci. R.). — ὃ ἡσσον C: ὃ ἡσσων, et δυνα-
 τόν CE: δυνατός. cf. § 6. — τοῦτον] τούτων KMNX, τού-
 του E, om. C. — νομιστέον suspectum: num συγγνωστέον?
 οἰκτιστέον ci. W.; R. ci.: ἄξιον ἐλέου νομιστέον. — τύχης
 ci. Reisk. (S.): ψυχῆς.

- 20 Πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἠγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης μῶμον, ἥτις εἴτ' ἐρασθεῖσα εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἀρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκασθεῖσα ἔπραξεν ἢ ἔπραξε, πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν;
- 21 Ἀφείλον τῷ λόγῳ δύσκλειαν γυναικός, ἐνέμεινα τῷ νόμῳ ὃν ἐθέμην ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἐπειράθην καταλῦσαι μῶμου ἀδικίαν καὶ δόξης ἀμαθίαν, ἐβουλήθην γράψαι τὸν λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΤΗΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

- 1 Ἡ μὲν κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία (καὶ ὅλη ἡ) κρίσις οὐ περὶ θανάτου γίνεταί· θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις φανερᾷ τῇ ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνητῶν, ἥπερ ἡμέρα ἐγένετο· περὶ δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς τιμῆς ὁ κίνδυνός ἐστι, (καὶ) πότερά με χρὴ δικαίως ἀποθανεῖν ἢ μετ' ὄνειδῶν μεγίστων καὶ τῆς αἰσχίστης
- 2 αἰτίας βιαίως ἀποθανεῖν. δισσῶν δὲ τούτων ὄντων τοῦ μὲν ὅλου ὑμεῖς κρατεῖτε, τοῦ δ' ἐγώ, τῆς μὲν
- 685 δίκης ἐγώ, τῆς δὲ | βίας ὑμεῖς. ἀποκτεῖναι μὲν γὰρ

20. ἔπραξεν ἢ add. AB Bk. — πάντων C.

21. νόμῳ] μῶμῳ AB, λόγῳ νόμῳ H, λόγῳ νόμων W.
— ὄν] ὄν ἐν AB. — ἐν ἀρχῇ AB Bk.: ἐπ' ἀρχῇ.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ] Codd. Bekkeri ABLZ.

1. γίνεταί Ald. Bk.: γίνεσθαι codd. S., qui pro κρίσις ci. ἔοικεν vel simile quid. — ἡ περὶ ἡμέρα] „scil. ἕκαστα.“ R.

2. ὅλου del. auctore R. Bk. Malim autem τοῦ μὲν ὑμεῖς ὅλου. — μὲν post ἀποκτ. cum pr. A om. Bk. Sed quae

με δυνήσεσθε βουλόμενοι ῥαδίως· κρατεῖτε γὰρ καὶ
τούτων, ὧν οὐδὲν ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. Εἰ μὲν 3
οὖν ὁ κατήγορος Ὀδυσσεὺς ἢ σαφῶς ἐπιστάμενος
προδιδόντα με τὴν Ἑλλάδα τοῖς βαρβάροις ἢ δοξά-
ζων γε οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν
δι' εὐνοίαν τῆς Ἑλλάδος, ἄριστος ἂν ἦν [ὁ] ἀνὴρ·
πῶς γὰρ (οὐ), ὅς γε σώζει πατρίδα, τοκέας, τὴν πᾶ-
σαν Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν ἀδικοῦντα τι-
μωρούμενος; εἰ δὲ φθόνῳ ἢ κακοτεχνίᾳ ἢ πανουργίᾳ
συνέθηκε ταύτην τὴν αἰτίαν, ὥσπερ δι' ἐκείνα κρά-
τιστος ἂν ἦν ἀνὴρ, οὕτω διὰ ταῦτα κάκιστος ἀνὴρ.
Περὶ τούτων δὲ ἐγὼ πόθεν ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον 4
εἶπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας τράπωμαι; αἰτία γὰρ
ἀνεπίδεικτος ἐκπληξιν ἐμφανῆ ἐμποιεῖ, διὰ δὲ τὴν
ἐκπληξιν ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ, ἂν μὴ τι παρ'
αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρουσίας ἀνάγκης μάθω,
διδασκάλων ἐπικινδυνότερων ἢ ποριμωτέρων τυχῶν.
Ὅτι μὲν οὖν οὐ σαφῶς (εἰδῶς) ὁ κατήγορος κατη- 5
γορεῖ μου, σαφῶς οἶδα· σύννοϊδα γὰρ ἐμαυτῷ σαφῶς
οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδέ πη ἔστιν ὅπως ἂν
εἰδείη τις τὸ μὴ γενόμενον. εἰ δὲ οἰόμενος οὕτω

sequuntur male mutilata esse videntur; scripserim: κρατεῖτε
γὰρ [καὶ] τούτων (καὶ del. vult etiam R.)· τοῦ δὲ (δικαίως
ἀποκτεῖναι οὐχ ὑμεῖς ἀλλ') ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. — με
add. AB Bk. — ἐγὼ οὐδὲν Z.

3. δοξάζων γε auct. Steph. R.: δοξάζοντά με. — οὐ
add. auct. Steph. R. num autem ὁ γε σώζων coll. τιμωρού-
μενος? — πανουργία AB Bk. (cf. 18. 19): κακουργία. —
ἦν ὁ ἀνὴρ Z.

4. περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ codd. (π. τούτων δ' ἐγὼ λέγων
ci. R., π. τ. δὲ ἔγωγε S.).

5. εἰδῶς auct. R. add. S. — οὐδέ οὐχ ὅπως ἂν εἰδείη
τις ἢ τὸ κτέ. codd.; ἔστιν del. οὐχ et ἦ add. R.; ουδέ που

ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ ἀληθῆ λέγειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔτε γὰρ βουληθεὶς ἐδυνάμην ἂν οὔτε δυνάμενος ἐβουλήθην ἔργοις ἐπιχειρεῖν τοιούτοις.

- 6 Ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνατός εἶμι τοῦτο πράττειν. ἔδει γὰρ τινα πρῶτον ἀρχὴν γενέσθαι τῆς προδοσίας, ἢ δὲ ἀρχὴ λόγος ἂν εἶη· πρὸ γὰρ τῶν μελλόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίνεσθαι πρότερον. λόγοι δὲ πῶς ἂν γένοιτο μὴ συνουσίας τινὸς γενομένης; συνουσία δὲ τίνα τρόπον γένοιτ' ἂν μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος μήτε (του) παρ' ἐμοῦ πρὸς ἐκείνου ἐλθόντος; οὐδὲ γὰρ ἀγγελία διὰ γραμμάτων ἀφίεται ἄνευ τοῦ φέροντος.
- 7 Ἀλλὰ δὴ τοῦτο τῷ λόγῳ δυνατὸν γενέσθω. καὶ δὴ τοίνυν σύνειμι καὶ σύνεστι καὶ κείνος ἐμοὶ καὶ κείνῳ ἐγώ. τίνα τρόπον; τίνι τίς ὢν; Ἕλληνα βαρβάρῳ. πῶς ἀκούων καὶ λέγων; πότερα μόνος μόνῳ; ἀλλ' ἀγνοήσομεν τοὺς ἀλλήλων λόγους. ἀλλὰ μεθ' ἑρμηνέως; τρίτος ἄρα μάρτυς γίνεταί τῶν κρύπτε-
- 8 σθαι δεομένων. Ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενόμενον. ἔδει δὲ μετὰ τούτους (τοὺς λόγους) πίστιν δοῦναι καὶ δέξασθαι. τίς οὖν ἂν ἦν ἡ πίστις; πότερον ὄρκος; τίς οὖν ἐμοὶ τῷ προδότῃ πιστεύειν

ἔστιν del. ἦ S. — ἐβουλήθην codd. Bk. (om. LZ): ἠβουλήθην. — ἔργοις add. A.

6. του post μήτε addidi („subaudi τινὸς“ R.). S. hic quaedam intercidisse putat: μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ (ἐλθόντος μήτ' ἐμοῦ πρὸς ἐκείνον, μήτ' ἀγγελον ἐκείνου πρὸς ἐμὲ) πέμψ. κτέ. — γὰρ ἀγγελία ci. R.: παραγγελία.

7. γενέσθω Bk.: γενέσθαι. — ἀγνοήσωμεν AL.

8. δὲ μετὰ τούτους] δὲ μετὰ ταῦτα vel δέ με τούτῳ ci. R., δ' ἐμὲ τούτων S. —

ἔμελλεν; ἀλλ' ὄμηροί τινες; οἶον ἐγὼ τὸν ἀδελφὸν
 ἔδωκ' ἄν (οὐ γὰρ εἶχον ἄλλον), ὁ δὲ βάρβαρος τῶν
 υἱέων τινά· πιστότατα | γὰρ ἄν ἦν οὕτως ἐμοί τε 68
 παρ' ἐκείνου ἐκείνω τε παρ' ἐμοῦ. ταῦτα δὲ γιγνό-
 μενα πᾶσιν ὑμῖν ἄν ἦν φανερά. Φήσει τις ὡς χρή- 9
 μασι τὴν πίστιν ἐποιούμεθα, ἐκεῖνος μὲν διδούς, ἐγὼ
 δὲ λαμβάνων. πότερον οὖν ὀλίγοις; ἀλλ' οὐκ εἰκὸς
 ἀντὶ μεγάλων ὑπουργημάτων ὀλίγα χρήματα λαμβά-
 νειν. ἀλλὰ πολλά; τίς οὖν (ἄν) ἴν ἢ κομιδή; πόσοι
 δ' ἄν ἐκόμισαν; (εἷς) ἢ πολλοί; πολλῶν γὰρ κομι-
 ζόντων πολλοὶ ἄν ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς ἐπιβουλῆς,
 ἐνὸς δὲ κομίζοντος οὐκ ἄν πολὺ τι τὸ φερόμενον ἦν.
 πότερα δὲ ἐκόμισαν ἡμέρας ἢ νυκτός; (νυκτός;) ἀλλὰ 10
 πολλαὶ καὶ πυκναὶ φυλακαί, δι' ὧν οὐκ ἔστι λαθεῖν.
 ἀλλὰ ἡμέρας; ἀλλά γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις.
 εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελθὼν ἐδεξάμην, ἢ ἐκεῖνος ὁ φέρων
 εἰσῆλθεν; ἀμφοτέρω γὰρ ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς
 ἄν ἐκρουσα καὶ τοὺς ἐνδον καὶ τοὺς ἔξω; ποῦ δ'
 ἄν ἔθηκα; πῶς δ' ἄν ἐφύλαξα; χρώμενος δ' ἄν φα-
 νερός ἐγενόμην· μὴ χρώμενος δὲ τί ἄν ὠφελούμην
 ἀπ' αὐτῶν; Καὶ δὴ τοίνυν γενέσθω καὶ τὰ μὴ γε- 11
 νόμενα. συνήλθομεν, εἶπομεν, ἠκούσαμεν, χρήματα
 παρ' αὐτοῦ ἔλαβον, ἔλαθον λαβῶν, ἐκρουσα. ἔδει
 δήπου πράττειν ὧν ἕνεκα ταῦτα ἐγένετο. τοῦτο τοί-
 νυν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀπορώτερον. πότερα μὲν

ἄν post πιστότατα γὰρ add. A Bk. — παρ' ἐκείνω ABLZ.

9. πόσοι δ' ἄν ἐκόμισαν scripsi: πῶς δ' ἄν ἐκόμισεν.
 — εἷς auctore Steph. add. S. — ἄν post πολλοὶ add. AB Bk.

10. νυκτός alterum auct. R. add. Bk.; post ἀλλὰ ins.
 W. (om. interpunctione) coll. § 13. — 11. παρ' αὐτοῦ S.:
 παρ' αὐτῶν. — ἔλαβον auct. R. S.: ἐλάβομεν. — πότερον
 μὲν scripsi: πράττομεν codd., πράττων μὲν v.

γὰρ αὐτὸς ἔπραττον ἢ μεθ' ἑτέρων. ἀλλ' οὐχ ἑνὸς ἢ πρῶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλονότι τῶν συνόντων. πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων; ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι. τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον; ἐκόντες (τε) γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ χειμαζόμενοί τε δι' ἀνάγκην κατηγο-

12 ροῦσιν. ἢ δὲ πρῶξις πῶς (ἂν) ἐγένετο; δηλονότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει κρείττονας ὑμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. πῶς (δ') ἂν οὖν εἰσῆγαγον; πότερα διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ ἐμὸν ταύτας οὔτε κλείειν οὔτε ἀνοίγειν, ἀλλ' ἡγεμόνες (εἰσὶ) κύριοι τούτων. ἀλλ' ὑπὲρ τειχέων (διὰ) κλίμακος; οὐκοῦν . . . . . ἅπαντα γὰρ πλήρη φυλάκων. ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους; ἅπασιν ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἂν. ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος· στρατόπεδον γὰρ ἔστιν ἐν ὄπλοις, ἐν ᾧ (πάντες) πάντας ὁρῶσι καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάντως ἄρα καὶ πάντῃ ταῦτα πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι.

13 Σκέψασθε τοίνυν καὶ τόδε. τίνος ἕνεκα προσῆκέ (μοι) βουλευθῆναι ταῦτα πράττειν, εἰ καὶ μάλιστα πάντων ἐδυνάμην; οὐδεὶς γὰρ βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους κινδύνους κινδυνεύειν οὐδὲ τὴν μεγίστην

αὐτὸς] οὗτος ALZ. — ἔπραττον auct. Steph. R.: ἔπραττεν. — συνόντων R. S.: νῦν ὄντων. — ἄπιστον] ἠπίστου mal. R., sed cf. § 8. — τε post ἐκόντες addi iubet R.

12. ἐμὸν auct. R. Bk.: ἐμοί. — ταύτας auctore Steph. R.: ταῦτα. — ἀλλ' οἱ ἡγεμόνες auct. Steph. R. Bk. S., sed cf. II. IX, 80 sqq. — διὰ auct. R. add. Bk. — ft. οὐκοῦν καὶ τοῦτ' ἄπορον. Bk. pro οὐκοῦν (ita libri) ci. οὐ μὲν οὖν, quod rec. S.; ἀλλ' οὐχ οἶόν τε λαθεῖν ci. W. — γένοιτ'] num ἐγένετ'; — ἐν ante ὄπλοις om. ABLZ. — ἐν ᾧ scripsi: ἐν οἷς. — πάντες auct. R. add. S. — πάντας scripsi: πάντα. — ταῦτα ci. R.: πάντα.

13. τοίνυν ci. R.: κοινῇ. — καὶ ante μάλιστα add. Ald., om. cum codd. Bk. —

κακότητα εἶναι | κάκιστος, ἀλλ' ἔνεκά του. (τίνος) 687
οὖν; καὶ αὐθις πρὸς τόδ' ἐπάνειμι. πότερον (τοῦ)
τυραννεῖν; ὑμῶν ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ' ὑμῶν ἀδύ-
νατον τοσοῦτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει ἅπαντα
(τὰ) μέγιστα, προγόνων ἀρεταί, χρημάτων πλῆθος,
ἀριστεῖαι, ἀκμὴ φρονημάτων, βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ 14
τῶν (βαρβάρων); ὁ δὲ παραδώσω τίς; ἐγὼ δὲ ποία
δυνάμει παραλήψομαι Ἑλληνας βαρβάρους, εἷς ὧν πολ-
λούς; πείσας ἢ βιασάμενος; οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆ-
ναι βούλονται ἂν, οὔτ' ἐγὼ βιάσασθαι δυναίμην.
ἀλλ' ἴσως ἐκόντες ἐκόντι παραδώσουσι, μισθὸν τῆς
προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλὰ γε ταῦτα πολλῆς μω-
ρίας καὶ πιστεῦσαι καὶ δέξασθαι· τίς γὰρ ἂν ἔλοιτο
δουλείαν ἀντ' ἐλευθερίας, ἀντὶ τοῦ κρατίστου τὸ
κάκιστον; Εἶποι τις ἂν ὅτι πλοῦτου καὶ χρημάτων 15
ἐρασθεὶς ἐπεχείρησα τούτοις. ἀλλὰ χρήματα μέτρια
μὲν κέκτημαι, πολλῶν δὲ οὐδὲν δέομαι. πολλῶν γὰρ
δέονται χρημάτων οἱ πολλὰ δαπανῶντες, οὐχ οἱ
κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ' οἱ δου-
λεύοντες ταῖς ἡδοναῖς καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλοῦτου
καὶ μεγαλοπρεπείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δὲ
ἐμοὶ πρόσεστιν οὐδέν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα
ἀλλ' ἔνεκά του. τίνος ἂν οὖν; ci. R.; ἀλλ' ἔνεκα τοῦ; S.
Codd. ἀλλ' ἔνεκα τούτων. — τοῦ ante τυραννεῖν auct. R.
add. S. — ἀλλ' ante ἀδύνατον iterant AB. — τὰ ante μέ-
γιστα addidi coll. § 20. — ἀκμὴ scripsi: ἀκμή. ante ἀρι-
στεῖαι genetivum desiderat W.

14. βαρβάρων add. Steph. — παραδώσουσιν (ἑαυτούς)
ci. R. — μωρίας AB Bk.: τιμωρίας. nisi cum Stephano ἐστὶ
μωρίας scribendum est. — ἐλευθερίας] βασιλείας AB. Fort.
igitur βασιλείαν pro δουλείαν olim fuit.

15. εἶποι S.: εἶπη. — ἂν cum AB add. Bk. — μέτρια
μὲν scripsi: μὲν μέτρια. — οὐδὲν δέομαι S.: οὐθέν δ. —
πρόσεστιν οὐδέν S. cum Z: πρόσεστιν οὐθέν.

πιστὸν παρέξομαι τὸν παροιχόμενον βίον· τῷ δὲ
 μάρτυρι μάρτυρες ὑμεῖς ἦτε· σύνεστε γὰρ μοι, διὸ
 16 σύνιστε ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδ' ἂν τιμῆς ἔνεκα τοιού-
 τοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε καὶ μέσως φρόνιμος.
 ἀπ' ἀρετῆς γὰρ ἀλλ' οὐκ ἀπὸ κακότητος αἱ τιμαί·
 προδότη δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀνδρὶ πῶς ἂν γένοιτο τιμή;
 πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲ τιμῆς ἐτύγγανον ἐνδεῆς ὢν·
 ἐτιμώμην γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις ὑπὸ τῶν ἐντιμο-
 17 τάτων, ἴφ' ὑμῶν ἐπὶ σοφίᾳ. Καὶ μὴν οὐδ' ἀσφα-
 λείας οὐνεκά τις ἂν ταῦτα πράξει. πᾶσι γὰρ ὅ γε
 προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς θεοῖς,
 τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μὲν γε νόμον παρα-
 βαίνει, τὴν δὲ δίκην καταλύει, τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει,
 τὸ δὲ πλήθος διαφθείρει. τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ
 18 κινδύνων τῶν μεγίστων οὐδὲν ἔχει ἀσφάλειαν. Ἀλλὰ
 δὴ φίλους ὠφελεῖν βουλόμενος ἢ πολεμίους βλάπτειν;
 καὶ γὰρ τούτων ἔνεκά τις ἂν ἀδικήσειεν. ἐμοὶ δὲ
 πᾶν τοῦναντίου ἐγίγνωτο· τοὺς μὲν φίλους κακῶς
 ἐποίουν, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν μὲν
 οὐκ κτῆσιν οὐδεμίαν εἶχεν ἢ πρᾶξις· κακῶς δὲ πα-
 19 θεῖν οὐδὲ εἰς ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. Τὸ δὲ λοιπὸν
 ἔστιν, εἴ τινα φόβον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγων
 ἔπραξα· ταῦτα δὲ οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι τί μοι προς-

16. γένοιτο τιμαί Z. — ἀπετύγγανον Ald. — ἐπὶ τοῖς
 praeunte Steph. ci. R. (Bk.): ἐν τοῖς AB, om. v.

17. οὐδ' ἀσφαλείας scripsi: οὐκ ἀσφαλές, ὢν (quibus ser-
 vatis S. pro οὐνεκα scr. οὐκ ἔνεκα). — δὲ post δίκην add. A
 Bk. (R.). — τὸ δὲ πλήθος διαφθ., τὸ δὲ θεῖον ἀτιμ. v. —
 οὐδὲν R. ci.: οὐδ'. idem etiam κίνδυνος περὶ τῶν μεγίστων
 οὐδ' ci.; S. scripsit πέρι (h. e. περίεστι) κινδύνων τ. μ.
 οὐδ'.

18. κτῆσιν ci. R.: ἐκτισιν.

19. num φόβον (φοβούμενος)? — οὐδεὶς S.: οὐθεὶς. — ἔχει

ήκει. δισσῶν γὰρ τούτων ἔνεκα πάντες πάντα
 πράττουσιν, ἢ κέρδος τι μετιόντες ἢ ζημίαν φεύγον-
 τες· ὅσα δὲ τούτων ἔξω πανουργεῖται . . . . . (ὅσα δὲ)
 κακῶς ἑμαυτὸν ἐποιοῦν ταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον·
 προδιδοὺς γὰρ τὴν Ἑλλάδα προῦδίδουν | ἑμαυτόν, 688
 τοκέας, φίλους, ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῶα,
 τάφους, πατρίδα τὴν μεγίστην τῆς Ἑλλάδος. ἃ δὲ
 πᾶσι περὶ παντός ἐστι, ταῦτα ἂν τοῖς ἀδικηθεῖσιν
 ἐνεχείρισα. Σκέψασθε δὲ καὶ τόδε. πῶς οὐκ ἂν ἀβί- 20
 ωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα; ποῖ γὰρ τραπέ-
 σθαί μ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα; δίκην δώ-
 σοντα τοῖς ἠδίκημένοις; τίς δ' ἂν ἀπείχετό μου τῶν
 κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς βαρβάροις;
 παραμελήσαντα πάντων τῶν μεγίστων, ἐστερημένον
 τῆς καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ δυσκλείᾳ διάγοντα,
 τοὺς ἐν τῷ παροιχομένῳ βίῳ πόνους ἐπ' ἀρετῇ πε-
 πονημένους ἀπορρίψαντα; καὶ ταῦτα δι' ἑμαυτόν,
 ὅπερ αἰσχιστον ἀνδρὶ, δυστυχεῖν δι' αὐτόν. οὐ μὲν 21
 οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πιστῶς ἂν διεκείμην· πῶς
 γὰρ, οἵτινες ἀπιστότατον ἔργον συνηπίσταντό μοι
 πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς ἐχθροῖς παραδεδωκότι;
 βίος δὲ οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ. χρήματα
 μὲν γὰρ ἀποβαλὼν (ἢ) τυραννίδος ἐκπεσὼν ἢ τὴν

BLZ. ceterum R. ci.: ἔπρ. ταῦτα· τούτων δὲ οὐδεὶς κτέ. —
 προσήκει ci. W.: προσήκειν. — πανουργεῖται ὡς δὲ κακῶς
 Ald.; om. ὡς δὲ libri. S. haec fere excidisse putat: μανίας
 ἐστίν. ὅσα δὲ, et similiter R. — γὰρ ante πράττων add. ABLZ,
 om. Ald. Bk. — προδιδοὺς auct. R. S.: προῦδίδουν. — προ-
 γόνων in proclivi est post τάφους transponere, sed cf. § 13.

20. τίς δ' ἂν] num τίς γὰρ ἂν? — παραμελήσαντα et
 ἐστερημένον auct. R. S. παραμελήσαντι et ἐστερημένῳ.

21. ἠπίσταντο BLZ. — προδεδωκότι mal. S. — ἀποβα-
 λὼν ἢ, ἐκπεσὼν, φηγὼν auct. R. S.: ἀποβαλόντα, ἐκπε-

πατρίδα φυγῶν ἀναλάβοι τις ἂν· ὁ δὲ πίστιν ἀποβαλὼν οὐκ ἂν ἔτι κήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν οὗτ' ἂν (ἐδυνάμην οὗτ' ἂν) ἐβουλόμην προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται.

- 22· Βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι. τίνι ποτὲ πιστεύσας τοιοῦτος ὢν τοιούτου κατηγορεῖς; ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν, οἷος ὢν οἷω λαιδορεῖ, ὡς ἀνάξιος ἀναξίω. πότερα γὰρ μου κατηγορεῖς εἰδὼς ἀκριβῶς ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰδὼς, οἶσθα ἰδὼν ἢ μετέχων ἢ του πυθόμενος. εἰ μὲν οὖν ἰδὼν, φράσον τούτοις τὸν τόπον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ, πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων, ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις· εἰ δὲ του μετέχοντος ἀκούσας, ὅστις ἐστίν, αὐτὶς ἐλθέτω, φανήτω, μαρτυρησάτω. πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα μαρτυρηθέν· ἐπεὶ νῦν γε οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται μάρτυρα.
- 23 φήσεις ἴσως ἴσον εἶναι τοὺς τε τῶν γενομένων, ὡς σὺ φῆς, (σὲ) μὴ παρέχεσθαι μάρτυρας, τῶν τε μὴ γενομένων ἐμέ. τὸ δὲ οὐκ ἴσον ἐστί· τὰ μὲν γὰρ ἀγένητα πῶς ἂν εἶη δυνατὰ μαρτυρηθῆναι; περὶ δὲ τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ ῥάδιον, οὐδὲ μόνον ῥάδιον, ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐκ ἦν οἶον μόνον

σόντα, φυγόντα. — ἀναλάβη ABLZ. — οὗτ' ἂν] οὐδ' ἂν Ald. Bk. — ἐδυνάμην οὗτ' addi iubet S.

22. οἷος ὢν οἶδάς γε ἴσως ἀνάξιος ἀναξίω codd.; οἷος οἷω ἀνείδισας, ὡς ἀνάξ. ἂν. Jacobs; οἷος οἷω ἐγκαλεῖς, ὡς ἂν. ἂν. ci. S. — εἰ μὲν οὖν ἰδὼν AB Bk.: εἰ μὲν οὖν εἰδὼς. — εἰ δὲ του μετέχ. scripsi: εἰ δὲ τοῦ μετέχ.

23. ἴσον ci. R.: σόν. — τοὺς τε scripsi: τοὺς γε (σὲ μὲν τοὺς γε ci. R.). — τῶν τε scripsi: τῶν δὲ. — ἂν εἶη δυνατὰ Ald. Bk.: ἀδύνατα. ft. autem πῶς οὐκ ἀδύνατα scribendum sit. — ἀλλὰ σοὶ μὲν κτέ.] R. ci.: ἀλλὰ (καὶ δίκαιον καὶ πάνυ ἀναγκαῖον). σοὶ μὲν οὖν ἦν οὐ μόνον κτέ. — μόνον

μάρτυρας ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας εὐρεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον εὐρεῖν τούτων δυνατόν. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ 24 οἶσθα ἂ κατηγορεῖς, φανερόν· τὸ δὲ λοιπὸν μὴ εἰδότα σε δοξάζειν. εἶτα, ὧ πάντων ἀνθρώπων τολμηρότατε, δόξη πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδώς, τολμᾶς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν; ᾧ τί τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ σύννοισθα; ἀλλὰ μὴν τό γε δοξάσαι κοινὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ σὺ | τῶν ἄλλων σοφώτερος. 639 ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ πιστεύειν ἀλλὰ τοῖς εἰδόσιν, οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας πιστοτέραν νομίζειν ἀλλὰ τὰναντία τὴν ἀλήθειαν τῆς δόξης.

Κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων 25 δύο τὰ ἐναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν, ὥπερ οὐχ οἶόν τε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γὰρ με φῆς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς, ὅπου δὲ λέγεις ὡς προϋδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν· μανία γὰρ ἐστὶν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, ἀσχροῖς, ἀφ' ὧν τις τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφελήσει, τὸν δὲ αὐτοῦ βίον ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας περὶ τῶν αὐτῶν τὰ ἐναντιώτατα λέγει; Βουλοί- 26

μάρτ. Ald. S.: μόνῳ μαρτ. — δυνατόν auct. R. S.: ἀδύνατον.

24. τὸ δὲ λοιπὸν AB: τὸ δὲ λοιπὸν. — μὴ εἰδότα Ald. Bk.: εἰδότα (οὐκ εἰδύτα S.). — ἀλλὰ μὴν τό γε δοξ. κτέ.] eadem sententiae conformatio est ap. Demosth. 18, 192. — οὔτε τὴν Ald. Bk.: οὐδὲ τὴν.

25. ὥπερ corr. L (ci. R.) Bk.: ὥπερ Z, ὅπερ L pr. et AB, ὡςπερ Ald. — ἀφ' ὧν τις τοὺς Ald.: om. τις v.

μην δ' ἂν παρὰ σοῦ πνυθέσθαι, πότερον τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, καινὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσήκει τοὺς γε φρονοῦντας ἔξαμαρτάνειν τὰς μεγίστας ἁμαρτίας καὶ μᾶλλον αἰρεῖσθαι κακὰ πρότερον τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν εἰμι σοφός, οὐχ ἥμαρτον· εἰ δ' ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. ὥστε δι' ἀμφοτέρα ἂν εἴης ψευδής.

27 Ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα προσόντα δυνάμενος οὐ βούλομαι· βούλομαι γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σὲ ταῦτα.

28 Πρὸς δ' ὑμᾶς ὧ ἄνδρες κριταὶ περὶ ἑμαντοῦ βούλομαι εἰπεῖν (λόγον) ἐπίφθονον μὲν ἀληθῆ δέ, (μὴ) κατηγορημένου μὲν οὐκ ἀνεκτόν, κατηγορουμένῳ δὲ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παροιχομένου βίου. δέομαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πεπραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἠγγῆσασθαι κατηγορημένον δεινὰ καὶ ψευδῆ καὶ τι τῶν ἀληθῶν ἀγαθῶν εἰπεῖν ἐν εἰδόσιν ὑμῖν·

29 ὅπερ ἠδιστόν μοι. πρῶτον μὲν οὖν καὶ δεύτερον καὶ

26. καινὸς S.: κενὸς. Quamquam vulgata defendi potest. — τοὺς γε Ald. Bk.: τοὺς τε. — εἴης ψευδής] εἴη ψ. A.

27. προσόντα scripsi: πράσσοντος. — βούλομαι alterum om. ABLZ.

28. ἑμαντοῦ scripsi: ἐμοῦ. — ἀληθῆ et ἀνεκτόν scripsi: ἀληθῆς et ἀνεκτά. — μὴ κατηγορημένου scripsi: κατηγορημένου Ald. Bk., κατηγορημένῳ codd. — κατηγορουμένῳ δὲ scr. cum ALZ: κατηγορουμένου δὲ οὐ. — δεινὰ auct. Steph. R.: δεῖν. — ὅπερ ἠδιστόν R.: ὑπερήδιστον.

29. καὶ ante μέγιστον add. AB Bk. (ci. R.). —

μέγιστον, διὰ παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἀναμάρτητος
ὁ παροιχόμενος βίος ἐστὶ μοι, καθαρὸς πάσης αἰτίας·
οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ
πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς
ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν·
οὕτω λοιδορίαν οὐκ ἔχουσιν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ
δύναται. φήσαιμι δ' ἂν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαί- 30
μην οὐδ' ἂν ἐλεγχθεῖην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος ἀλλὰ
καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν
ἀπάντων ἀνθρώπων, οὐ μόνον τῶν νῦν ὄντων ἀλλὰ
(καὶ) τῶν μελλόντων, εἶναι. τίς γὰρ ἄλλος ἐποίησε
τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου καὶ κεκο-
σμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε πολεμίας εὐρών, μέ-
γιστον εἰς πλεονεκτήματα, νόμους τε γραπτούς, | 690
φύλακας τοῦ δικαίου, γράμματά τε μνήμης ὄργανον,
μέτρα τε καὶ σταθμά, συναλλαγῶν εὐπόρους διαλλα-
γὰς, ἀριθμὸν τε χρημάτων φύλακα, πυρσούς τε,
κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέλους, πεσσοῦς τε, σχο-
λῆς ἄλυπον διατριβήν; τίνος οὖν ἔνεκα ταῦθ' ὑμᾶς 31
ὑπέμνησα; δηλῶν (μὲν) ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν
προσέχω, σημεῖον δὲ ποιούμενος ὅτι τῶν αἰσχυρῶν καὶ
τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι· τὸ γὰρ ἐκείνοις τὸν
νοῦν προσέχοντα τοῖς τοιούτοις προσέχειν ἀδύνατον.

πάσης] ἀπάσης Z. — αἰτίαν] ἐλπίδα Z.

30. οὐ μόνον τῶν auct. R. S.: οὐκ οὖν τῶν. — καὶ post
ἀλλὰ addidi auct. R. — ἄλλος S.: ἂν. — πολεμικὰς Ald.,
sicut est Alcid. Odys. 22. — πλεονέκτημα Z, et ci. R. —
φύλακας τοῦ auct. R. Bk.: φύλακὰς τε τοῦ. — διαλλακτὰς
ci. R. et Valckenaer Ceterum versuum iambicorum in his
vestigia facile agnoscas.

31. δηλῶν ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω ci. R.:
δηλὸν οὐ τ. τ. τ. ν. προσέχων. — τὸ γὰρ codd. Bk.: τὸν
γὰρ Ald.

ἀξιῶ δέ, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδὲ αὐτὸς ὑφ'
 32 ὑμῶν ἀδικηθῆναι. καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευ-
 μάτων εἵνεκα ἀξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ' ὑπὸ νεω-
 τέρων οὔθ' ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέ-
 ροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς
 εὐτυχοῦσιν οὐ φθονερός, τῶν δυστυχοῦντων οἰκτίρ-
 μων· οὔτε πενίας ὑπερορῶν, οὔτε πλοῦτον ἀρετῆς ἀλλ'
 ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτε ἐν βουλαῖς ἄχρηστος
 οὔτε ἐν μάχαις ἀργός, ποιῶν τὸ τασσόμενον, πειθό-
 μενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν
 ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρῶν καιρὸς ἠνάγκασε, καὶ ταῦτα
 κατηγορημένον, πάντως ἀπολογήσασθαι.

33 Λοιπὸς δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ μοι λόγος,
 ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν
 καὶ λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης
 τῆς κρίσεως χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν τοῖς πρώτοις
 οὔσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις
 οὐδὲ λιταῖς οὐδὲ οἰκτοῖς δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ
 σαφεστάτῳ δικαίῳ, διδάξαντα τὰληθές, οὐκ ἀπα-
 34 τήσαντά με δεῖ διαφυγεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς
 δὲ χρὴ μὴ τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν
 τὸν νοῦν, μηδὲ τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων προκρίνειν,
 μηδὲ τὸν ὀλίγον χρόνον τοῦ πολλοῦ σοφώτερον
 ἡγεῖσθαι κριτήν, μηδὲ τὴν διαβολὴν τῆς πείρας πι-

32. εἵνεκα scripsi coll. Antiph. 3 β 10: οὐδὲ τῶν ἐπιτη-
 δευμάτων εἵνεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαί ἐσμεν·
 οὔνεκα. — οὔτε πενίας et οὔτε πλοῦτον ci. R.: οὐδὲ π. et
 οὐδὲ πλ. — ἀργός auct. R. S.: ἀργῶς. — προστασσόμενον
 auct. R. Bk. — καὶ πειθόμενος S. — καὶ (εἰς) ταῦτα κατηγ.
 ci. R.

33. λοιπὸν AZ. — λιταὶ] τι ABL. — χρήσιμα· παρὰ δ'
 ὑμῖν Ald. Bk.: χρήμασι παρὰ δύναμιν.

στοτέραν νομίζειν. ἅπαντα (μὲν) γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι μεγάλης εὐλαβείας ἀμαρτάνειν, τὰ δὲ ἀνήκεστα τῶν ἀκεστῶν ἔτι μᾶλλον· ταῦτα γὰρ προνοήσασι μὲν ἀδύνατα, μετανοήσασι δὲ ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστίν, ὅταν ἄνδρες ἄνδρα περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν παρ' ὑμῖν. εἰ μὲν οὖν ἦν 35 διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔργων καθαρὰν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανεράν, εὐπορος ἂν ἦν ἡ κρίσις ἤδη ἀπὸ τῶν εἰρημέων· ἐπειδὴ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοῦμὸν φυλάξατε, τὸν δὲ πλείω χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀληθείας τὴν κρίσιν ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ κίνδυνος ἀδίκους φανείσι δόξαν τὴν μὲν καταβαλεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι. τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἀνδράσιν αἰρετώτερος θάνατος δόξης αἰσχροῦ· ὁ μὲν γὰρ τοῦ βίου τέλος, ἡ δὲ τῷ βίῳ νόσος. ἐὰν δὲ ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, 36 πολλοῖς γενήσεται φανερόν· ἐγὼ τε γὰρ (οὐκ) ἀγνώσ, ὑμῖν τε παρὰ πᾶσιν Ἑλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν αἰτίαν [φανεράν] ἅπασαν ὑμεῖς ἔξετε τῆς ἀδικίας, οὐχ ὁ κατήγορος· ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ

34. μὲν post ἅπαντα addi iub. R. — μεγάλοις A. — ἀκεστῶν auct. Steph. R.: ἀνηκέστων. — ἀδύνατα S.: δυνατά (φυλάξασθαι δυνατά ci. R.). — cf. autem Antiph. 5, 91.

35. His quoque similia profert Mytilenaeus ap. Antiph. 5, 86, neque vero Palamedis conditioni apta esse videntur. — γε post καθαρὰν add. ABLZ. καθαρῶς S. — ἦν ἡ] εἴη v.; ἡ ante κρίσις auct. R. add. Bk. — ἤδη ἀπὸ A Bk.: ἡ διὰ. — ἐπεὶ Z. — ὁ μὲν Ald. Bk.: τὸ μὲν codd.

36. οὐκ ἀγνώσ cum Steph. R. S.: ἀγνός. — παρὰ om. ABLZ S., qui pro ὑμῖν ci. ἐκείνου (h. e. Ulyssis). — cum his conferas quae Plataeenses dicunt ap. Thucyd. 3, 57: οὐ γὰρ ἀφανῆ κρίνετε τὴν δίκην τήνδε, ἐπαινούμενοι δὲ περὶ οὐδ' ἡμῶν μεμπτῶν. — ἅπασιν auct. Steph. R. S. (ἐν

τέλος ἐστὶ τῆς δίκης. ἄμαρτία δ' οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης. οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἄμαρτήσεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ' ὑμῖν αὐτοῖς δεινὸν ἄθεον ἄδικον ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιηκότες, ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἑλληνας Ἑλληνα, φανεράν οὐδεμίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδείξαντες.

- 37 Εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνήσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον· τοὺς δὲ πρώτους τῶν πρώτων Ἑλληνας Ἑλλήνων οὐκ ἄξιον οὐδ' ἀξιῶσαι μήτε προσέχειν τὸν νοῦν μήτε μεμνηῆσθαι τὰ λεχθέντα.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΑΙΑΣ.

- 663 Ἐβουλόμην ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν οἵπερ
 1 καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρήσαν· οἶδα γὰρ ὅτι ἐμὲ μὲν
 664 ἔδει σιωπᾶν, τούτῳ δ' οὐδὲν ἂν ἦν πλέον | λέγουσι·
 νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἄπει-
 σιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία

ἄπασιν mal. R.); ego φανεράν potius secludendum duxi. — ἐστὶ ci. R.: ἔχει. S. ex eiusdem conī. ἡ δίκη pro τῆς δίκης scripsit. Similiter autem Antipho 5, 89 et 6, 6: ἡ μὲν γὰρ τούτων αἰτίας οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστι καὶ τῇ δίκη. — ἀπεκτενότες AL.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ. Codd. Bekkeri CJMNX; quibus accedit b.

Inscr. ΑΙΑΣ CJMN Bk.: ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ (Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος Diog. La. 6, 15).

1. αὐτοῖς τοῖς auct. Bk. S.: τοῖς αὐτοῖς. (τοῖς ε. αὐτοῖς ci. R.).

τις ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότες γένοιτο, καὶ ταῦτα
 διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα ἐγίγνετο ἔργῳ. Τὸ μὲν οὖν 2
 σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα
 ὄδε, ἐπιστάμενος ὅτι οὐ τῶν ὀπλων μᾶλλον ἐπεθύ-
 μουν οἱ Τρῶες ἀλλὰ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν
 γὰρ εἰ ἐκράτησαν, ἠκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα καὶ τὰ
 λύτρα τοῦ Ἑκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ
 ἂν ἀνέθεσαν τοῖς θεοῖς ἀλλ' ἀπέκρουσαν, δεδιότες 3
 τόνδε τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυ-
 λήσας αὐτῶν τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ ὥσπερ τι
 καλὸν ἐργασάμενος ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ γὰρ
 μὲν ἀξιῶ λαβεῖν ἵν' ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις, οὗ-
 τος δὲ ἵν' ἀποδῶται, ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ
 ἂν τολμήσειε· δειλὸς γὰρ οὐδεὶς ἂν ἐπισήμοις ὀπλοῖς
 χρήσαιτο, εἰδὼς ὅτι τὴν δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ
 ὅπλα.

Σχεδὸν μὲν οὖν ἐστὶν ἅπαντα ὅμοια. οἳ τε γὰρ 4
 διαθέντες τὸν ἀγῶνα βασιλεῖς ἐκόντες εἶναι περὶ
 ἀρετῆς κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἳ τε οὐδὲν εἰδότες
 δικάσειν ὑπισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπί-
 σταμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὦν περὶ
 ἀρετῆς κρίνειν ἐπιτρέψειεν ἄλλοις μᾶλλον ἢπερ ἀγα-
 θὸς ἰατρὸς διαγνῶναι νοσήματα ἄλλῳ παρείη.

Καὶ εἰ μὲν ἦν μοι πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, 5
 οὐδ' ἂν ἠττάσθαι μοι διέφερε· νῦν δ' οὐκ ἔστιν ὃ

2. ἀλλὰ S.: ἀλλ' ἦ. — ἀνέθεσαν codd. Bk.: ἀνέθησαν.

3. αὐτῶν codd. Bk.: αὐτῆς (αὐτοῖς ci. R. Winckelm.). —
 ἂν ante ἐπισήμοις om. C.

4. ὅμοια sanum mihi non videtur. — βασιλεῖς ἐκόντες
 εἶναι Ald. Bk.: οὐκ ὄντες εἶναι βασιλεῖς codd. (ἐκόντες εἶ-
 ναι om. βας. S.; οὐκ ὄντες ἱκανοὶ βας. ci. R.).

5. ἦν μοι] addi vult Steph. ὁ ἀγῶν, Winckelm. δια-

- διαφέρει πλέον ἐμοῦ καὶ τοῦδε. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν δράσειε φανερώς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρα τολμήσαιμι πράξαι. καὶ γὰρ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχων, ὁ δὲ κἂν
 6 κρεμάμενος, εἴ γε κερδαίνειν τι μέλλοι· ὅστις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ τύπτειν ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον, κἄπειτα περιβαλλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος εἰσδύς τῶν πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθεν. καὶ ταῦτα ὁμολογήσει ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων ὡς καλῶς πέπρακται. ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μαστιγίας καὶ ἱερόσυλος ἀξιοῖ κρατῆσαι;
- 7 Ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν περὶ ἀρετῆς κρίνοντας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος οὐ λόγῳ κρίνεται ἀλλ' ἔργῳ· οὐδ' ἀντιλέγειν ἔξεστι πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἢ μαχομένους (δεῖ) κρατεῖν ἢ δουλεύειν σιωπῇ. πρὸς ταῦτα ἀθρεῖτε, καὶ σκοπεῖτε ὡς, εἰ μὴ δικάσετε καλῶς, γνώσεσθε ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος πρὸς ἔργον ἰσχύν,
 8 οὐδ' ἔστιν ὑμᾶς ὅ τι λέγων ἀνὴρ ὠφελήσει, εἴσεσθε δὲ ἀκριβῶς ὅτι δι' ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ καὶ μακροὶ
 665 λόγοι | λέγονται. ἀλλ' ἢ λέγετε ὅτι οὐ ξυνέετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ ταῦτα μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερώς, ἵνα γνῶτε

φορὰ; S. conf. Isocr. 4, 12. — ὁ μὲν γὰρ] ὁ μὲν C. — εἴ γε] εἰ CJX b.

7. δικάσητε Ald. — γνώσεσθε C Bk. (ci. R.): γνώσετε JMN, γνωσθήσεσθε v. — ἀνὴρ scripsi: ἀνῆρ.

8. ὅτι οὐ κριταὶ τ. λ. ἀλλὰ δοξασταὶ CJXb Bk.: ὅτι κριταὶ τ. λ. ἀλλὰ μὴ δοξασταὶ, quod fort. etiam praestat.

ὅτι καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστίν, ἂν μὴ δικάσωσιν ὀρθῶς. κᾶπειτ' ἴσως γνώσεσθε ὅτι οὐ κριταὶ τῶν λεγομένων ἀλλὰ δοξασταὶ κἀθησθε. ἐγὼ δὲ διαγιγνώσκειν μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν 9 ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν δὲ ἅπασιν ἀπαγορεύω, καὶ ταῦτα περὶ ἀνδρὸς ὃς οὐχ ἐκὼν ἀλλ' ἄκων ἀφῆκται εἰς Τροίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ ὃς πρῶτος ἀεὶ καὶ μόνος καὶ ἄνευ τείχους τέταγμαί.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Οὐ πρὸς σέ μοι μόνου ὁ λόγος, δι' ὃν ἀνέστην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας· πλείω γὰρ ἀγαθὰ πεποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ ἢ ὑμεῖς ἅπαντες. καὶ ταῦτα καὶ ζῶντος ἂν ἔλεγον Ἀχιλλέως, καὶ νῦν τεθνεῶτος λέγω πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἄλλην μάχην μεμάχησθε, ἣν οὐχὶ καὶ ἐγὼ μετ' ὑμῶν· ἐμοὶ δὲ τῶν ἰδίων κινδύνων οὐδεὶς ὑμῶν οὐδὲν ξύνοιδε. καίτοι ἐν μὲν ταῖς κοιναῖς μάχαις, οὐδὲ εἰ 2 καλῶς ἀγωνίζοισθε, πλέον ἐγίγνετο οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις, οὓς ἐγὼ μόνος ἐκινδύνευον, εἰ μὲν κατορθώσαιμι, ἅπαντα ἡμῖν ἐπετελεῖτο ὧν ἔνεκα δεῦρο ἀφίγμεθα, εἰ δ' ἐσφάλην, ἐμοῦ ἂν ἐνὸς

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Inscr. ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ X Ald.; Ὀδυσσεὺς ἢ ὑπὲρ Ὀδυσσεῶς Diog. La. 1. c.

1. καὶ post ταῦτα om. JMNb. — μὲν post ὑμεῖς om. C. — οὐδέν] οὐδὲ C.

2. οὐδὲ εἰ auct. R. Bk.: οὔτε εἰ. — ἡμῖν auct. R. S.: ὑμῖν. — δεῦρο post ἔνεκα add. CX Bk. — δ' ἐσφάλην Spengel: δὲ σφαλεῖην. — τήν τε Ἑλένην] τε om. C.

ἀνδρὸς ἐστέρησθε. οὐ γὰρ ἵνα μαχοίμεθα τοῖς Τρωσὶ
 δεῦρ' ἀφίγμεθα, ἀλλ' ἵνα τήν τε Ἑλένην ἀπολάβοι-
 3 μὲν καὶ τὴν Τροίαν ἔλοιμεν. ταῦτα δ' ἐν τοῖς ἐμοῖς
 κινδύνοις ἐνῆν ἅπαντα. ὅπου γὰρ ἦν κεκρημένου
 ἀνάλωτον εἶναι τὴν Τροίαν, εἰ μὴ πρότερον τὸ ἄγαλ-
 μα τῆς θεοῦ λάβοιμεν τὸ κλαπὲν παρ' ἡμῶν, τίς
 ἐστὶν ὁ κομίσας δεῦρο τὸ ἄγαλμα ἄλλος ἢ ἐγώ; ὃν
 σύ γε ἱεροσυλίας κρίνεις. σὺ γὰρ οὐδὲν οἶσθα, ὅστις
 τὸν ἄνδρα τὸν ἀνασώσαντα τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ, ἀλλ'
 οὐ τὸν ὑφελόμενον παρ' ἡμῶν Ἀλέξανδρον, ἀποκα-
 4 λεῖς ἱερόσυλον. καὶ τὴν Τροίαν μὲν ἀλῶναι ἅπαντες
 εὐχέσθε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐξευρόντα ὅπως ἔσται τοῦτο
 ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον; καίτοι εἶπερ καλὸν γε ἦν ἐλεῖν
 τὸ Ἴλιον, καλὸν καὶ τὸ εὐρεῖν τὸ τούτου αἴτιον. καὶ
 οἱ μὲν ἄλλοι χάριν ἔχουσι, σὺ δὲ καὶ ὄνειδίζεις ἐμοί·
 5 ὑπὲρ γὰρ ἀμαθίας ὧν εὖ πέπονθας οὐδὲν οἶσθα. κἀ-
 γὰρ μὲν οὐκ ὄνειδίζω σοι τὴν ἀμαθίαν· ἄκων γὰρ
 αὐτὸ καὶ σὺ καὶ (οἱ) ἄλλοι πεπόνθασιν ἅπαντες· ἀλλ'
 ὅτι διὰ τὰ ὄνειδη τὰ ἐμὰ σωζόμενος οὐχ οἷός τε εἶ
 πείθεσθαι, ἀλλὰ καὶ προσαπειλεῖς ὡς κακὸν δράσων
 666 τι τούσδε, ἐὰν | ἐμοὶ τὰ ὄπλα ψηφίσωνται. ἐγὼ δ'
 οἶδα ὡς καὶ πολλάκις γε ἀπειλήσεις καὶ πολλά, πρὶν
 καὶ σμικρὸν τι ἐργάσασθαι· ἀλλ' εἶπερ ἐκ τῶν εἰκό-

3. εἰ μὴ] εἰ μὲν JMNb. — σύ γὰρ auct. R. S.: σύ γε. — οἶσθας MNXb.

4. num εἶπερ καλὸν ἐλεῖν τὸ Ἴλιον, καλὸν γε ἦν κτέ.? — εὖ om. C.

5. οἱ auct. Bk. add. S. — πεπόνθαστε J (Bk.); πεπόνθασται M, πέπονθα Nb. — ἀλλ' ὅτι] num ὅστις del. ἀλλ'? — δράσων τι auct. Steph. R.: δράσαντι. — ἐγὼ δ' οἶδα ὡς cum C add. Bk. (om. S.). — γε om. C (Bk.); δὲ S. —

των τι χρὴ τεκμαίρεσθαι, ὑπὸ τῆς κακῆς ὀργῆς οἴομαι σε κακόν τι σαντὸν ἐργάσεσθαι.

- 6 Καὶ ἐμοὶ μὲν, ὅτι τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίησα, δειλίαν ὀνειδίξεις· σὺ δὲ ὅτι φανερώς ἐμόχθεις καὶ μάτην ἠλίθιος ἦσθα, [ὅτι] μετὰ πάντων τοῦτο δράσας οἶει βελτίων εἶναι. ἔπειτα περὶ ἀρετῆς πρὸς ἐμὲ λέγεις· ὅς πρῶτον μὲν οὐκ οἶσθα οὐδ' ὅπως ἔδει μάχεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ ὕς ἄγριος ὀργῇ φερόμενος τάχ' ἂν ποτε ἀποκτενεῖς σαντὸν κακῶς περιπεσὼν τῷ (ξίφει), καὶ οὐκ οἶσθα ὅτι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν οὐθ' ὑφ' αὐτοῦ χρὴ οὐθ' ὑφ' ἐτέρου οὐθ' ὑπὸ τῶν πολε-
- 7 μίων κακὸν οὐδ' ὀτιοῦν πάσχειν. σὺ δὲ ὥσπερ οἱ παῖδες χαίρεις ὅτι σέ φασιν οἶδε ἀνδρεῖον εἶναι· ἐγὼ δὲ δειλότατόν γε ἀπάντων τε καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα· ὅστις γε πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄρρηκτα καὶ ἄτρωτα, δι' ἅπερ σέ φασιν οὐ τρωτὸν εἶναι. καίτοι τί ἂν δράσαις, εἴ τις σοὶ τῶν πολεμίων τοιαῦτα ὅπλα ἔχων προσέλθοι; ἢ που καλόν τι καὶ θυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μηδέτερος ὑμῶν μηδὲν δραῖσαι δύναίτο. ἔπειτα οἶει τι διαφέρειν τοιαῦτα ὅπλα ἔχειν ἢ ἐντὸς τείχους καθῆσθαι; καὶ σοὶ μόνῳ δὴ τείχος

ἐργάσεσθαι Ald.: ἐργάσασθαι hic quoque codd. (Bk. S.).

6. ὅτι φανερώς] εἴ τι φ. ci. R. — ὅτι ante μετὰ del. S. — τοῦτο δράσας JMNxb S.: τοῦτ' ἔδρασας C Bk. et auct. Steph. R.; ἔδρασας et deinde οἶει τούτῳ β. εἶναι Ald. — πρὸς με C. — κακῶς codd.: κακῶ Ald. Bk. — περιπεσὼν τῷ JXb Ald. Bk.; περιπεσόντα C, περιπεσόντων M, περι-

πεσων N. — καὶ ante οὐκ add. C (οὐδ' S.). — ὑφ' αὐτοῦ Steph. R.: ὑπ' αὐτοῦ (Bk. S.). — οὐδ' ὑπὸ τῶν?

7. τε post ἀπάντων cum C om. Bk. ἐγὼ δὲ γε δειλότατόν τε ἀπάντων σὲ ci. R. — οὐ τρωτὸν] ἄτρωτον C, πρῶτον JMNb. — δράσαις] δράσης CJMNxb. — ἔχειν auct. R. S.: ἔχων. —

οὐκ ἔστιν, ὡς σὺ φής· μόνος μὲν οὖν σὺ γε ἑπτα-
 8 βόειον περιέρχῃ τείχος προβαλλόμενος ἑαυτοῦ· ἐγὼ
 δὲ ἄοπλος οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀλλ' εἰς
 αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη, καὶ τῶν πολεμίων τοὺς
 προφύλακας ἐγρηγορότας αὐτοῖς ὅπλοις αἰρῶ, καὶ
 εἰμὶ στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων, καὶ οἶδα τά τ' ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πο-
 λεμίοις, οὐχὶ πέμπων κατασκευζόμενον ἄλλον, ἀλλ'
 αὐτὸς (ἰών)· ὥσπερ (δὲ) οἱ κυβερνῆται τὴν νύκτα
 καὶ τὴν ἡμέραν σκοποῦσιν ὅπως σώσουσι τοὺς ναύ-
 9 τας σώξω. οὐδ' ἔστιν ὄντινα κίνδυνον ἔφυγον αἰ-
 σχρὸν ἠγησάμενος, ἐν ᾧ μέλλοιμι τοὺς πολεμίους
 κακόν τι δράσειν· οὐδ' εἰ μὲν ὄψεσθαι μέτινες ἔμελ-
 λον, γλιχόμενος ἂν τοῦ δοκεῖν ἐτόλμων· ἀλλ' εἴτε
 δοῦλος εἴτε πτωχὸς καὶ μαστιγίας ὧν μέλλοιμι τοὺς
 πολεμίους κακόν τι δράσειν, ἐπεχείρουν ἂν, καὶ εἰ
 μηδεὶς ὀρώη. οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ πόλεμος ἀλλὰ δράν
 αἰεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὄπλα
 ἐστὶ μοι τεταγμένα, ἐν οἷς προκαλοῦμαι τοὺς πολε-
 667 μίους μάχεσθαι, ἀλλ' ὄντινα ἐθέλει τις | τρόπον, καὶ
 10 πρὸς ἓνα καὶ πρὸς πολλοὺς ἔτοιμός εἰμ' αἰεὶ. οὐδ'

περιέρχει MNb.

8. προσέρχομαι ante ἀλλ' εἰς addi vol. R. — ὅπλοις C Bk.: ὅπλοισιν. — πέμπω JMNxb. — τοὺς ναύτας] τὰς ναῦς C.

9. γλιχόμενος ἂν] γλ. αἰεὶ C. — si deleatur πτωχὸς, et versus existat et offensio tollatur, quam praebent πτωχὸς et μαστιγ. iuncta et v. δοῦλος opposita, sequuntur certe versus: οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ πόλεμος ἀλλὰ δράν αἰεὶ | καὶ ἡμέρα καὶ νυκτὶ — — φιλεῖ. — ὧν] δοκῶν ci. R. — πόλεμος] πολέμιος C. — προκαλ. τοὺς πολεμίους auct. R. S.: πρ. τοῖς πολεμίοις. — ἐθέλοι Ald.

ἤνικα κάμνω μαχόμενος, ὥσπερ σύ, τὰ ὄπλα ἐτέροις παραδίδωμι, ἀλλ' ὅποταν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς νυκτὸς ἐπιτίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὄπλα ἃ ἐκείνους βλάβει μάλιστα. καὶ οὐδὲ νῦξ πώποτε με ἀφείλετο, ὥσπερ σὲ πολλάκις μαχόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ' ἤνικα ἂν ῥέγῃς σύ, τηνικαῦτα ἐγὼ σώξω σέ, καὶ τοὺς πολεμίους ἀεὶ κακόν τι ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα ὄπλα καὶ τὰ ῥάκη καὶ τὰς μάστιγας, δι' ἃς σὺ ἀσφαλῶς καθεύδεις.

Σὺ δ' ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρόν, ἀνδρεῖος 11 οἶει εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν ἐφερέτην. κἄπειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς ἴσως ἂν ἡμῖν ἠμφισβήτουν. κάμοι μὲν ὁ αὐτὸς ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν λόγος· σὺ δὲ τί ἂν ἔλεγες ἀμφισβητῶν πρὸς αὐτούς; ἢ δυοῖν μὲν οὐκ ἂν φροντίσαις, ἐνὸς δ' ἂν αἰσχύνιοιο ὁμολογῶν δειλότερος εἶναι; οὐκ οἶσθ' ὅτι 12 οὐ τοῦ νεκροῦ τοῖς Τρωσὶν ἀλλὰ τῶν ὄπλων ἔμελεν ὅπως λάβοιεν; τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον, τὰ δὲ ὄπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. τοὺς γὰρ νεκροὺς οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρόν, ἀλλὰ τοῖς μὴ ἀποδιδούσι θάπτειν. σὺ μὲν οὖν τὰ ἔτοιμα ἐκόμισας· ἐγὼ δὲ τὰ ὄνειδιζόμενα ἀφειλόμην ἐκείνους.

Φθόνον δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, κακῶ ἐναντιω- 13 τάτω αὐτοῖς· καὶ ὁ μὲν σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν, ἢ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέ-

10. βλάπτει C. — καὶ οὐδὲ S.: καὶ οὔτε.

11. ἴσως scripsi: πως. — τί ἂν] malim τί κἂν. — num ὁμολογεῖν?

12. malim καὶ οὐκ οἶσθ' cf. §§ 6. 13, sine interrogationis signo.

13. κακῶ ἐναντιωτάτω C Bk. (ci. R.): κακῶν ἐναντιώ-

πονθας· διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἶει καὶ ἀνδρείος εἶναι,
 καὶ οὐκ οἶσθα ὅτι σοφία περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρεία
 οὐ ταῦτόν ἐστιν ἰσχυῖσαι, ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον
 14 τοῖς ἔχουσιν. οἶμαι δὲ, ἂν ποτέ τις ἄρα σοφὸς ποιη-
 τῆς περὶ ἀρετῆς γένηται, ἐμὲ μὲν ποιήσει πολύτλαντα
 καὶ πολύμητιν καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον
 καὶ μόνον τὴν Τροίαν ἐλόντα, σὲ δέ, ὡς ἐγῶμαι, τὴν
 φύσιν ἀπεικάζων τοῖς τε νωθέσιν ὄνοις καὶ βουσι
 ταῖς φορβάσιν, ἄλλοις παρέχουσι δεσμεύειν καὶ ζευ-
 γνύναι αὐτούς.

[ΑΛΚΙΑΔΑΜΑΝΤΟΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

667 Πολλάκις ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα, ᾧ
 ἄνδρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε
 668 ἄρα βουλόμενοι ῥαδίως δεῦρο παριόντες | συμβου-
 λεύουσιν ὑμῖν, ἀφ' ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ
 τατα. — διότι γὰρ ἰσχυρὸς CX, διότι ἰσχ. εἶ corr. N, δότι
 γὰρ ἰσχυρὸς JMb, διότι γὰρ ἰ. εἶ Bk.: διὰ γὰρ τὸ εἶναι
 ἰσχυρὸς. — οἶει] εἶη JMb. — καὶ ante οὐκ add. C Bk. (οὐκ
 οἶσθα δὲ J).

14. πολύτλαντα Bk.: πολύτλαν τε. — τε post τοῖς om.
 C. V. II. XI, 558, — ταῖς] τοῖς JMN, καὶ C. V. II. XIII,
 703. — παρέχουσι auct. Reisk. et Toup. S.: ὑπάρχουσι. —
 αὐτούς auct. R. S.: αὐτούς.

ΑΛΚΙΑΔΑΜ. ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Codd. Bk. ABCJMNΧΖ, qui-
 bus accedit b.

Inser. ΟΔΥΣΣΕΥΣ AB Bk.: Ὀδυσσέως JMNb; λόγος
 Ὀδυσσέως v.

1. λεγόντων] λεγομένων AB. — παριόντες] πάριτε AB.
 — ὠφέλεια μὲν] μὲν ὠφ. ὑμῖν AB. —

τῷ κοινῷ, λοιδορίαὶ δὲ πλεῖσται γίνονται ἐν ἀλλή-
 λοις, εἰκῆ τε λόγους ἀναλίσκουσιν ἀκαίρους περὶ ὧν
 ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ τὴν αὐτῶν δόξαν ἕκαστος 2
 βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ καὶ μισθὸν πραττόμενοι
 συναγορεύουσι παρ' ὁποτέρων ἂν νομίζωσι πλεῖον
 λήψεσθαι. καὶ εἰ μὲν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμε-
 λεῖ ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν χρήματα ἑαυτῷ ποριζόμενος,
 τούτων μὲν (ὀρώμεν) μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι·
 εἰ δέ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολεμίων,
 ἢ γέρας (λαχῶν) εἴληφε πλεον ἕτερος ἑτέρου, τούτων
 ἕνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ
 τὰς τούτων σπουδὰς. ἐγὼ δὲ ἠγοῦμαι τὸν ἄνδρα 3
 τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας ἰδίας φροντί-
 ζειν, μήτε ἰδίαν φιλειταιρίαν, φιλοτιμίᾳ χρησάμενον
 ἕνεκα ἀνδρὸς ἑνός, [χρήματα] περὶ πλείονος (ἂν)
 ποιήσασθαι, καὶ μὴ ὅτι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοί-
 σειν . . . . . οὐ μὲν δὲ ἀλλὰ παραλιπῶν τοὺς ἀρ-
 χαίους πόρους τε καὶ λόγους, πειράσομαι Παλαμῆδη
 τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς κρίσιν δικαίως καταστῆσαι. ἔστι 4
 δὲ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἂν εἰδῆτε, προδοσία· ἐφ' ἣ δεκα-
 πλάσια τῶν ἄλλων ζημίαι εἰσὶν ἐπικείμεναι. καίτοι,
 ὡς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώ-

ἐν ante ἀλλήλοις del. S. — τε λόγους AB S.: λόγους τε.

2. πλεῖον AB Bk.: πλείω. — ὀρώμεν auct. R. add. S. —
 ἡμῶν] ὑμῶν AB. — ἢ ante γέρας del. Scheibe; ipse λαχῶν
 potius addidi. — ἕνεκα ABJ Bk.: ἕνεκεν.

3. ἰδίαν φιλειταιρίαν φιλοτιμίᾳ AB: ἰδία φιλειταιρία
 (ἰδίας φιλειταιρίας, φιλοτιμίᾳ S., ἰδία φιλειταιρία ἢ φιλο-
 τιμίᾳ Scheibe). — ἢ χρήματα S. — lacunam esse post συν-
 οίσειν e sequentibus perspicitur. — δικαίως εἰς κρίσιν
 CZ Bk.

4. προδοσίας AB. — δεκαπλάσια ζημίαι τῶν ἄλλων
 εἰσὶν ἐπικείμεναι AB; v. singularem habet. —

ποτ' ἔχθρα οὐδ' ἔρις ἐνεγένετο περὶ οὐδενὸς χρήματος, καὶ μὴν οὐδ' ἐν παλαίστρᾳ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἐνθα φιλεῖ ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίννεσθαι. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ φιλόσοφος τε καὶ δεινός, οὗ μέλλω κατηγορεῖν, ὥστε εἰκότως (ἄν) τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς καὶ μὴ ἀμελεῖσθαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων.

- 5 Σχεδὸν μὲν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοὶ ἐν οἴῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς τὰς τάφρους, ἐνέπιπτόν τε εἰς τὰς σκηναὺς οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν ποῖ ποτε προβήσοιτο ἢ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή. ἔχει δὲ ὧδε ὑμῖν. ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ συντασσόμενοι ἐγὼ τε καὶ Διομήδης, πλησίον
6 δ' ἦν Παλαμῆδης καὶ Πολυποίτης. συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμῶν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων ἐστοχάσατο τούτου, ἀμαρτῶν δὲ αὐτοῦ βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ· οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμενος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν οἶστον δίδωμι Εὐρυβάτη δοῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῶτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρόνον, δείκνυσί μοι τὸν οἶστον ὑπὸ τοῖς | πτεροῖς γράμματα ἔχοντα. ἐκπλαγείς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι, προσκαλεσάμενος Σθένε-
669
7 λόν τε καὶ Διομήδην ἐδείκνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόητα.

ἐνεγένετο AB S.: ἐγένετο. — χρήματος AB: πράγματος.

5. μὲν post σχεδὸν om. A pr., B, Ald. — ἡμῶν] ὑμῶν AB. — τε εἰς scripsi: εἰς τε. — ποῖ AB Bk.: ποῦ. — ποτε] τότε AB. — ἔχει δὲ ὧδε AB Bk.: ὡς δ' (εἶχε δὲ ὧδε ὑμῖν, καὶ ἐτυγχάν. S.). — πλησίον δ'] πλ. τ' AB.

6. συνιόντων] γῆν. ἰόντων AB. — αὐτοῦ] τούτου AB. — οἶστον M Bk.: οἴστον. — οἶστον MZ Bk.: οἴστον.

7. προσκαλέσας AB. — διομήδη CZ. —

ἡ δὲ γραφή ἐδήλου τάδε· „Ἀλέξανδρος Παλαμήδει.
ὅσα συνέθου Τηλέφῳ, πάντα σοι ἔσται, ὅ τε πατὴρ
Κασάνδραν γυναῖκα δίδωσί σοι, καθάπερ ἐπέστειλας·
ἀλλὰ τὰ ἀπὸ σοῦ πραττέσθω διὰ τάχους.“ ἐνεγέ-
γραπτο μὲν ταῦτα· καὶ μοι προσελθόντες μαρτυρή-
σατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπέδειξα δὲ ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς 8
ἀληθὲς ἦν· νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦ-
κρος ἀποτοξεύσας. δεῖ δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν
ὡς ἔχει, μὴδ' εἰκῆ οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θα-
νάτου κρίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν προστιθέντα, καὶ
ταῦτα πρότερον ἐν ὑμῖν εὐδοκιμηκότα. Ἡμεῖς μὲν 9
γὰρ πρὶν ἐμβαλεῖν δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταύτῳ
ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν εἶδεν ἔχοντα τοῦτον
σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο,
τρίαιναν ἐπεγράψατο. τίνας ἔνεκα; ἵνα δῆλος εἴη
τῷ ἐπιγράμματι, ὅ τε ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι
διὰ τὸ σύνθημα, οὗτός τε εἰς ἐκείνον ἔσακοντίζοι.

κασάνδραν CMNZb Bk. S. — καθάπερ AB Bk.: ὡςπερ. —
ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. C Bk.

8. δὲ post ἐπέδειξα add. AB S. — ἀποτοξεύσας AB Bk.:
ἀπολέσας. — δεῖ auct. R. S.: ἔδει. — μὴδ' εἰκῆ οὕτως Bk.:
μὴδ' εἰκὸς οὕτως AB, μὴ ἀδίκως cett. cod. (με νομίσητε
post κρίνειν add. C), μὴ δόξωμεν ἀδίκως Ald. — προστι-
θέντα ABCMb Bk.: προστεθέντα Z, προστιθέντες N, προ-
τιθέντα v. — ὑμῖν] ἡμῖν AB.

9. καὶ ante πρὶν add. CBk. (om. S.). — πρὶν] πλήν
JMNXZb, eidem μοx ὑμῶν pro ἡμῶν. — εἶδεν] οἶδε C.
— ἔχοντα τοῦτον AB Bk.: τοῦτον ἔχοντα. — ὅ,τε C, ὅτε
AB, ὅταν v. (ὅτε ὅ τε mal. S.). — ἔσακοντίζοι ABMZb Bk.:
ἔσακ. JN, ἀκοντίζοι C, εἰσακοντ. v.

- 10 Τεκμαίρεσθαι δὲ δεῖ ἐκ τούτων εἰκότως καὶ τὴν ἄφεσιν τῆς λόγῃς. φημὶ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ γραμματα εἶναι, πηνίκα τε καὶ πότε προδώσει· πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω παρ' ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα, οὗτος τε ἐκείνοις ἐκείνοί τε τούτω πέμποντες διὰ τοιούτου εἴδους
 11 καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Ἔτι δὲ καὶ τότε σκεψώμεθα. ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος τι λάβῃ ἐκ τῶν πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ σπανίοις αὐτοῖς χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, οὗτος δὲ βέλη ἀνελόμενος πέντε [τοξεύειν], φανερός ἐστίν οὐδὲ ἐν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχῶς, ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι
 12 δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἄρά γε ἐνθυμεῖσθε, ὧ ἄνδρες Ἕλληνες, ὅτι ταῦτα τοῦ σοφιστοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ, ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς ἤκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν;
 670 Τοῦ | τε τὰ πράγματα τὰ νῦν παρεστηκότα γενέσθαι καὶ τὴν στρατείαν ἅπασαν ἐπιδείξω αἴτιον γεγονότα

10. δὲ post τεκμ. add. ABC Bk. — ἐκ τούτων εἰκότως καὶ scripsi: καὶ ἐκ τούτων εἰκότως. Quamquam etiam εἰκότως displicet. — πηνίκα τε] πηνίκα AB, πηνικάδε Ald. — πότε] πῶς ci. R. — προδώσει C Bk. — οὗτος] αὐτός AB. — ἐκείνοί τε AB S.: καὶ ἐκείνοι.

11. σπανίοις Bk.: σπανίως. — χρῆσθαι AB Bk.: χρήσασθαι. — τοῖς ἐψηφισμένοις om. pr. A. — οὗτος scripsi: αὐτός. — τοξεύειν del. S. — οὐδὲν AB. — δοκῆ A.

12. ὅτι add. AB Bk., εἰ C. — σοφοῦ Ald. — ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν AB Bk.: τυγχάνει φιλοσοφῶν JNXZ; τυγχάνειν φιλοσόφων M Ald.; τοῦ φιλοσόφου τυγχάνει ἄξια ὄντα C. — τοῦ τε τὰ Ald. Bk.: τὰ τε codd., τὰ τε γὰρ S. — πράγματα τὰ νῦν παρεστηκότα Ald.: πρ. τὰ παρ. BJ Bk., πρ. τὰ περηστηκότα A (h. e. περιεστηκότα, quod ci. R.), πρ. παρεστ. MNXZ, παρεστ. πρ. C. — γενέσθαι ante ἐπιδείξω ponit C, om. cett. cod. (om. S., qui ci. πράγμ. ταῦτα παρεστηκέναι). — στρατείαν Z Bk.: στρατιάν. — ἅπασαν

ἡμῖν τὸν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον αὐτόν. ἀνάγκη δὲ καὶ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα.

Τούτῳ πατήρ ἐστι πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέ- 13
 χνην ἔχων ἄλιεϊαν. οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε, χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν ὑφήρηται, κακά τε πλείστα τοὺς ναυτίλους εἰργασται, πανουργίας τε οὐδεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γενομένων. Ἄλεω γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς 14 ἐχρήσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὅτι αὐτῷ ἔκγονος ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τούτου δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἰέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπὼν, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν αὐτήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφι- 15 κνεῖται Ἡρακλῆς στρατευόμενος ἐπ' Ἀργεῖαν εἰς Ἥλιον, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο. ἐπεὶ δὲ κούσαν αὐτήν ὁ πατήρ ἤσθετο Ἄλεως, μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε εἶναι αὐτὸν καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα

Ald.: πᾶσαν. — ἡμῖν ABC. — καὶ post δὲ add. AB.

13. Ναύπλιος] ναυτίλος A. — ἄλιεϊαν AB Bk.: ἄλειαν. — οὗτος] αὐτός AB. — ὑφήρηται AB Bk.: ὑφήρηκε. — τὰς ἀλ. ἀκ. τῶν γενομ. AB Bk.: ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γενομένων.

14. ἀλέω et ἀλέος A et hic et infra. „Pausaniae est Ἄλέος, Apollodoro Ἄλεος.“ Bk. — θανατώσει B.

15. στρατευόμενος om. AB. — ἀργεῖαν C. — νεῷ] ἱερῷ AB. — κούσαν C. — ὁ πατήρ ἤσθετο AB S.: ἤσθ. ὁ πατήρ. — τε εἶναι αὐτὸν AB S.: τε (τὸν C) αὐτὸν εἶναι. — ναυτίλου AB.

- 16 καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἤγευ αὐτήν, καὶ ὡς γίνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκει Τηλέφον. ἀμελήσας δὲ ὧν ὁ Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτήν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον ἐς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἄπαις ὧν τὴν μὲν Αὖγην γυναικὰ ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τηλέφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ, δίδωσί τε Πριάμῳ
- 17 αὐτὸν εἰς τὸ Ἴλιον παιδεῦσαι. (τοῦ) χρόνου δὲ προϊόντος Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀφικέσθαι, τό τε ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀκούων δηλονότι, καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου γένεσιν ἀκηκοώς,
- 671 ὁπόθεν τε εἶη καὶ τίνα τρόπον | καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη. ὥστε Ἀλέξανδρος οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεις τοιαύτας εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι Μενελάου αὐτούς τε διαλλάξαι καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι εἶη ὁ πατήρ τετελευτηκῶς αὐτοῖ τε στασιάξοιεν περὶ τῶν πατρῶων χρη-
- 18 μάτων. εἶεν· τί οὖν γίννεται; πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιμελεῖσθαι τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς ἔσονται ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, ὁ μὲν ὄχετο· Ἀλέξανδρος δὲ

16. ὡς] ὅτε AB. — ὁ ante Ἄλεως add. AB. — ἀπέστειλεν ABZ. — αὐτήν (τ') W. — ἐς ABCMNb Bk.: εἰς JX Ald. — ἄπαις ὧν .auct. R. Bk.: ἀπιδῶν. — Πριάμῳ αὐτὸν S.: πριάμῳ αὐτῷ AB, αὐτὸν Πριάμῳ v. — εἰς τὸ Ἴλιον ci. R.: εἰς τὸ (εἰς τι AB, εἰς τὸν JMNb) ὀλίγον.

17. ἐν Δελφοῖς ἱερὸν Ald. — γένεσιν AB: γέννησιν. — προφάσεις τοιαύτας ci. R.: προφάσεως τοιαύτης. — τε post αὐτούς add. AB S.

18. ἀδελφοῖς (αὐτῆς)? — ἔλθοι JMNXZ — καὶ ante ὁ

αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἑξαπατήσας, ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν
 ὅσα πλεῖστα ἐδύνατο, ἀποπλέων ᾤχετο, οὐκ αἰδε-
 σθεῖς οὔτε Δία ξένιον οὔτε θεῶν οὐδένα, ἄνομα καὶ
 βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἄπιστα πᾶσι καὶ τοῖς
 ἐπιγιγνομένοις ἀκούσσει. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ πάλιν 19
 εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυναῖκα,
 ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ βοῆ ἑσήμενας τοῖς
 περιοίκοις ἢ βοήθειαν συνέλεξας; οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν,
 ἀλλὰ περιεΐδες Ἑλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὑβρισθέντας.
 ἐπεὶ δ' ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἀρπαγὴν καὶ Με- 20
 νέλεως ἤσθετο, ἤγειρε τὴν στρατιὰν καὶ διέπεμπεν
 ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις αἰτήσοντας στρα-
 τόν. καὶ δὴ καὶ τοῦτον ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰ-
 νοπίωνα καὶ εἰς Κύπρον πρὸς Κινύραν. ὁ δὲ Κινύ-
 ραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεύειν ἡμῖν, δῶρά τε πολλὰ
 παρ' αὐτοῦ λαβὼν ἀποπλέων ᾤχετο· καὶ Ἀγαμέμνονι 21
 μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιός
 ἦν, τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς εἶχε χρήματα. ἀπήγγελλε δὲ

μὲν add. AB. — ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν AB: καὶ λαβὼν ἐκ τῶν οἴκων. — ὅσα AB Bk.: ἄ. — οὔτε θεῶν] οὐ θεῶν] ABCMNb. — οὐδένα ZS.: οὐθέννα.

19. Huius criminationis absurditates ne huic quidem scriptori imputare possum. Conicio igitur prima verba: ἀφικομένου — γυναῖκα, ante ἐπεὶ δ' (scr. ἐπειδὴ) § 20 transponenda esse, hic autem addendum τούτων δὲ γιγνομένων vel simile quid. — βοῆ] βοήν AB. — οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν om. AB.

20. στρατόν] στρατιάς AB. — καὶ δὴ καὶ C Bk.: καὶ δὴ v. (S.). — ἔπεμψεν] ἔπεμπεν ABZ. — οἰνωπίωνα CJMNX. — κινύραν et κινύρας § 21 AB. — Oenopionis mentio in sequentibus aegre desideratur: ft. interciderit post ἤκουσαν § 21. — πολλὰ add. AB Bk.

21. τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς AB S.: αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα. — ἀπήγγελλε ci. R.: ἀπηγγέλλετο AB Ald.; ἐπηγγέλλετο cett. cod. —

ὅτι ἑκατὸν ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας· ὁρᾶτε δὲ καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ' αὐτοῦ ἤκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι, εἰ ἄρα γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι τὸν σοφιστήν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἰσχίστα μηχανώμενος πέφανται.

- 22 Ἄξιον δὲ καταμαθεῖν ἅ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχειρήκειν ἑξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων τάξεις ἐξευρηκέναι πολεμικάς, γράμματα, ἀριθμούς, μέτρα, σταθμούς, πεττούς, κύβους, μουσικήν, νόμισμα, πυρσούς. καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται ὅταν αὐτίκα
⁶⁷² ἐλέγχηται φανερώς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. | Νέστῳ
²³ γὰρ ὄδε, πρεσβύτατος (ὦν) ἡμῶν ἀπάντων, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν φάλαγγι καὶ τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμηῆσαι τάξεις καὶ λόχους καὶ φάλαγγας συστῆσαι, ἥνικα Εὐμόλπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ' Ἀθηναίους ἐστράτευσε Θρᾶκας ἄγων· ὥστ' οὐ Παλαμήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ' ἄλλων πρότερον.
 24 γράμματα μὲν δὴ πρῶτος Ὀρφεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ τὰ ἐπιγράμματα·

Μουσάων πρόπολον τῆδ' Ὀρφέα Θρῆκες ἔθηκαν,
 ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει,

ἀποπέμψαι AB. — καὶ ante αὐτοὶ add. AB Bk. — δοκεῖ R.: δοκῆ ABC, δοκοίη v. cf. § 11. — εἰ ἄρα γε κολ. ἄξιόν ἐστι AB S.: ἄξιον γὰρ κολάσαι.

22. καὶ post δὲ add. AB. — τάξεις ἐξευρηκ. AB Bk.: ἐξευρηκ. τάξεις. — πυρσοί οὐδὲ (om. καὶ) AB.

23. ὄδε AB S.: ὁ. — πρεσβύτερος AB S. — ὑμῶν AB. — φάλακι AB.

24. τὰ ἐπιγρ. AB S.: v. τὰ ante ἐπὶ ponitur. — θράκες AB. — ζεύς που A. — βέλει] βαλῶν C, κεραννῶ cett. cod. et

Οἰάγρου φίλον υἷον, ὃς Ἡρακλῆ ἔξεδίδαξεν,
εὐρῶν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

μουσικὴν δὲ Λίνος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φο- 25
νεύει. ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπι-
δῶν, Ἀθηναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ·

ὄρθιον ἑξαμερῆς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων. —
ὡς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοτευέμεν ἄνδρας.

νομίσματα δὲ οὐ Φοίνικες ἔξεῦρον, λογιώτατοι 26
καὶ δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὀλοσφύ-
ρου γὰρ ἴσον μερισμὸν διείλοντο, καὶ πρῶτοι χα-
ρακτῆρα ἔβαλον εἰς τὸν σταθμόν, (δηλοῦντες) τὸ
πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. παρ' ὧν οὗτος ἐλθὼν σο-
φίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν. ὥστε αὐτοῦ ταῦτα πάντα
πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος προσποιεῖται εὐρε-
τῆς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἔξεῦρε, καπήλοις 27
καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ ἐπιτορκίας, πετ-
τούς γε μὴν, τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔριδας καὶ
λοιδορίας. καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν κατέδειξε,
τοῖς μὲν ἠττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς δὲ νενικη-

γρ. C. — ὑάγρου AB. — ἠρακλῆ Z cum Burneiano 96 (Bk.):

ἠρακλῆα A, ἠρακλῆ B, ἠρακλῆν v. — ἐδίδαξεν N Ald.

25. Λίνος S.: λῖνος AB, τρύνος Z, Τέννος v. — duos
qui afferuntur versus coniungendos non esse vidit S. — ὡς
δεκάτην] ἐς δ. Z, ὥστε δ. ABMNXb, ὡτε δ. J. — βιοτευέ-
μεν scripsi Sauppium secutus, qui βιοτεύειν: βιοῦν codd. —
ἀνέρας C.

26. οὐ] οἱ AB. — λογιώτατοι J. Fr. Fischer et Lobeck
(S.): λογικώτατοι. — καὶ πρῶτοι AB S: πρῶτοί τε C Bk.;
πρῶτοι v. — χαρακτῆρας CZ, χαρακτῆρες JMNXb. — παρ'
ὧν] ὁ παρῶν δ AB. — ἐλθὼν] ἐλῶν S. — τὸν αὐτὸν
ῥυθμόν] τὸν ῥυθμόν AB S.; τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός
C Bk.; τὸν αὐτοῦ ῥυθμόν Z. — ταῦτα add. AB Bk.

27. κατέδειξε AB Bk.: ἐδίδαξε. — νενικηκόσι AB Bk.:

κόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τα γὰρ ἀπὸ τῶν κύβων προσγιγνώμενα ἀνόνητα γίνονται, τὰ δὲ πλεῖστα καταναλίσκεται παραχοῆμα. πυρσούς αὖ ἐσοφίσατο, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ κακῷ, ἅ (γε) διενοεῖτο ποιεῖν, χρήσιμον δὲ τοῖς πολεμίοις. ἀρετὴ δέ 673 ἔστιν ἀνδρὸς τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ | προσταττόμενον ποιεῖν καὶ τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντί, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθόν, τοὺς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τὰναντία πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ φίλους κακῶς ποιεῖν.

29 Ἄξιῳ δ' ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλευσασθαι περὶ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφείναι αὐτὸν ὑποχείριον λαβόντας. εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενήσεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ὅτι καὶ Παλαμῆδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκῶς οὐδεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσσονται ἀδικεῖν. ὥστε εἰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτισθ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν ἕνεκα παράδειγμα ποιήσεσθε τοῦτον τιμωρησάμενοι.

νικῶσι. — ἀπὸ τῶν κύβων γενόμενα AB S. — ἀνόνητα AB Bk.

28. αὖ] οὖν Cb. — ἀλλ' om. AB. ἐπὶ τῷ ἡμετ. AB S.: ἐφ' ὑμετέρῳ C, ἐφημέρῳ J, ἐφ' ἡμετέρῳ v. — ἅ om. C. — χρήσιμον AB: χρήσιμα. — πάντων οὗτος[πάντα οὕτως Z.

29. καὶ ante Παλ. om. AB. — ἕνεκα] οὕνεκα ABJ S.; οὕνεκεν v. — ποιήσασθε AB.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΤΕ ΓΡΑΠΤΟΤΕ ΛΟΓΟΤΕ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ
ἢ ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Ἐπειδὴ τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας μὲν καὶ παιδείας ἡμελήκασι καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λόγους καὶ διὰ βιβλίων δεικνύντες τὴν αὐτῶν σοφίαν σεμνύνονται καὶ μέγα φρονούσι καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς κεκτημένοι δυνάμει τῆς ὅλης τέχνης ἀμφισβητοῦσι, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν γραπτῶν λόγων, οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν ἑμαντοῦ τὴν 2 δύναμιν αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑτέροις μείζον φρονῶν καὶ τὸ γράφειν ἐν παρέργῳ μελετᾶν οἰόμενος χρῆναι, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας ἀπολελεῖφθαι πολὺ καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφώς, καὶ πολὺ δικαιότερον ἂν ποιητὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἂν τις καταφρονήσειε 3 τοῦ γράφειν, ἐξ ὧν ἐστὶν εὐεπίθετον καὶ ῥάδιον καὶ τῇ τυχούσῃ φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραχρῆμα περὶ τοῦ παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ τα-

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ Π. ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Codd. Bk. CKMTX (ab initio et in extrema parte etiam N), quibus accedit b. Inscr. ΤΟΤΕ om. C.

1. διὰ βιβλίων R.: διὰ βεβαίων KMNb Ald., δι' ἀβεβαίων CX.

2. μελετᾶν J. Strangius S.: τοῦ μελετᾶν. cf. §§ 1. 35.

3. παραχρῆμα] παραντία (sicut 8. 9. 18. 24. 28) CMXb; sed cf. § 33. — post hoc vocab. καὶ addit C, non male.

χεῖα χρήσασθαι τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομά-
 των εὐπορία, καὶ τῷ καιρῷ τῶν πραγμάτων καὶ ταῖς
 ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως ἀκολουθῆσαι
 καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν οὔτε φύσεως ἀπά-
 4 σης οὔτε παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ
 χρόνῳ γράψαι καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ
 παραθέμενον τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγ-
 γράμματα πολλαχόθεν εἰς ταῦτὸν ἐνθυμήματα συνα-
 674 γείρειν καὶ μιμήσασθαι τὰς | τῶν εὖ λεγομένων ἐπι-
 τυχίας, καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας
 ἐπανορθῶσασθαι, τὰ δ' αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλάκις
 ἐπισκεψάμενον ἀνακαθᾶραι καὶ μεταγράψαι καὶ τοῖς
 5 ἀπαιδευτοῖς ῥάδιον πέφυκεν. ἔστι δ' ἅπαντα τὰ μὲν
 ἀγαθὰ καὶ καλὰ σπάνια καὶ χαλεπὰ καὶ διὰ πόνων
 εἰωθότα γίνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα ῥαδίαν
 ἔχει (τὴν) κτῆσιν· ὥστ' ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ λέγειν
 ἐτοιμότερον ἡμῖν ἐστίν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν
 κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν.

6 Ἐπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρο-
 νῶν ἀπιστήσειεν ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξι-
 μεταρροθμίσαντες ἐπεικῶς λογογραφήσουσι, τοῖς δὲ
 γράφειν ἡσκημένοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν ὡς ἀπὸ
 τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ λέγειν οἰοίτ' ἔσονται. τοὺς
 μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔργων ἐπιτελοῦντας εἰκός,
 ὅταν ἐπὶ τὰ ῥάω τὴν γνώμην μεταστήσωσιν, εὐπό-
 ρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πραγμάτων ἀπεργα-

4. γράψαι S.: γράψαι ἂν. — ταῦτὸν S. (praeunte R.): τὰ αὐτῶν.

5. σπάνια δὲ καὶ KMb.

6. ἀπὸ τῆς αὐτῆς auct. R. S.: ἐπὶ τῆς αὐτῆς.

σίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥάδια γεγυμνασμένοις ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἢ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια καθίσταται. γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων. ὁ μὲν γὰρ ἄραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ 7 τὰ κουφότερα μετελθὼν ῥαδίως μεταχειρίζαιτ' ἄν· ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει δικνούμενος οὐδὲν ἄν τῶν βαρυτέρων οἷός τ' εἴη φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώκης δρομεὺς ῥαδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ' ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ ἄν οἷός τ' εἴη τοῖς θάπτοσιν ὁμοδρομεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν τὰ πόρρω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν καὶ τῶν ἐγγύς τεύξεται ῥαδίως· ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν ἐπιστάμενος οὐπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόρρω δυνήσεται τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον 8 καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον ὅτι μετὰ χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται λογοποιός· ὁ δ' ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος οὐκ ἄφανές ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικούς λόγους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἔξει πλήρη τὴν γνώμην.

Ἐγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν 9 λέγειν αἰεὶ τε καὶ διὰ παντὸς χρήσιμον εἶναι, τοῦ δὲ γράφειν ὀλιγάκις εὐκαιρον τὴν δύναμιν αὐτῷ καθίστασθαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ δημηγοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιοῦσιν ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ πολ-

7. οἷός τ' εἴη (s. οἷός τε εἴη) utrobique S.: οἷός τε ἦ.

9. αὐτῷ auct. R. Bk.: αὐτοῦ. — αὐτοῦ τὴν δύναμιν C (Bk.).

λάκεις ἀπροςδοκῆτως καιροὶ πραγμάτων παραπίπτου-
 σιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξου-
 σιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην
 10 ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμένους ὀρῶμεν. ὅταν
 γὰρ νουθετῆσαι δέῃ τοὺς ἀμαρτάνοντας ἢ παραμυ-
 675 θήσασθαι | τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πραῦναι τοὺς
 παρωξυμμένους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας
 ἀπολύσασθαι, τηνικαῦθ' ἢ τοῦ λέγειν δύναμις τῆ
 χρεῖα τῶν ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἷα τ' ἐστίν· ἢ δὲ
 γραφὴ σχολῆς δεῖται καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς
 χρόνους τῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ ταχεῖαν τὴν ἐπι-
 κουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγῶνων ἀπαιτοῦσιν, ἢ δὲ κατὰ
 σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους. ὥστε τίς
 ἂν φρουῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώσειεν, ἢ τῶν
 11 καιρῶν τοσοῦτον ἀπολείπεται; πῶς δ' οὐ καταγέ-
 λαστον, εἰ τοῦ κήρυκος παρακαλοῦντος „τίς ἀγο-
 ρεύειν βούλεται τῶν πολιτῶν;“ ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς
 δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος, ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥή-
 τωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθησόμενος λόγον;
 ὡς ἀληθῶς γὰρ εἰ μὲν ἡμεν τύραννοι τῶν πό-
 λεων, ἐφ' ἡμῖν ἂν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν καὶ
 περὶ τῶν κοινῶν βουλευέσθαι πραγμάτων, ὥσθ'
 ὁπότε γράψαιμεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλ-
 λους πολίτας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν παρακαλεῖν· ἐπεὶ
 δ' ἕτεροι τούτων κυριεύουσιν, ἄρ' οὐκ εὔηθες
 ἡμᾶς ἄλλην τινὰ ποιῆσθαι μελέτην λόγων ἐναντίως

10. δέῃ C Bk.: δεῖ. — παρωξυμμένους scripsi: απολλυ-
 μένους KMTXb; ἀπολυμέλους Ald.; ὀργιζομένους C Bk.,
 ἐπιτεθυμένους ci. S. — ἀπολείπεται Bk.: ὑπολείπεται.

11. πῶς δ'] δ' add. CX Bk. — ὥσθ' scripsi: ὥστε. —
 κυριεύουσιν scripsi (propter hiatum): κύριοί εἰσιν. — μελέτην

ἔχουσιν ἀκριβῶς; καὶ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξειργα- 12
 σμένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες, καὶ
 τὸ μὲν αὐτόματον καὶ πλέων ἀληθείας [ὅμοιον] ἀπο-
 βεβληκότες, μετὰ παρασκευῆς δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖ-
 σθαι δοκοῦντες ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκούον-
 των γνώμας ἐμπιπλάσι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ 13
 γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες φεύ-
 γουσι τὰς ἀκριβείας καὶ μιμοῦνται τὰς τῶν αὐτο-
 σχεδιαζόντων ἐρμηνείας, καὶ τότε κάλλιστα γράφειν
 δοκοῦσιν, ὅταν ἤκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορί-
 σονται λόγους. ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο
 πέρας τῆς ἐπεικειίας ἐστίν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιά-
 ζοντας μιμήσωνται, πῶς οὐ χρὴ καὶ τῆς παιδείας
 ἐκεῖνο μάλιστα τιμᾶν, ἀφ' οὗ πρὸς τοῦτο τὸ γένος
 τῶν λόγων εὐπόρως ἔξομεν;

Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ' ἄξιον εἶναι τοὺς γρα- 14
 πτοὺς λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μετα-
 χειριζομένων ἀνώμαλον καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν
 γὰρ τῶν πραγμάτων γεγραμμένους ἐπίστασθαι λό-
 γους ἔν τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν· ἀνάγκη δ' ἐστίν,
 ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάξῃ τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον
 ἀνόμοιον ὄντα ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ
 τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ ῥαψωδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν

ποιεῖσθαι λόγων C Bk.; ποιεῖσθαι τῶν λ. μ. K. — ἔχουσιν
 CKMTXb.

12. καὶ γὰρ scripsi: εἰ γὰρ. — πλέων ἀληθείας scripsi:
 πλέον ἀληθείαις. — ἐμπιπλάσι scripsi: ἐμπιπλώσι CKMXb;
 ἐμπιμπλώσι v.

13. κάλλιστα Bk.: μάλιστα. — ἐκεῖνο ci. R.: ἐκείνην. —
 ἀφ' οὗ] ἀφ' ἧς C Bk. S.

14. τὸν βίον] num τὸν λόγον s. τὴν ἐρμηνείαν? cf.
 § 24 sq. — τὸν λόγον R. C Bk.: τῶν λόγων. — ἀνόμοιον]
 num ἀνώμαλον? — δοκεῖν R. X Bk.: δοκεῖ.

εἶναι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν. |

15
676

Δεινὸν δ' ἐστὶ τὸν ἀντιποιοῦμενον φιλοσοφίας τῆς τοῦ λέγειν καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν μὲν ἔχη γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὐτοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, μηδὲν τῶν ἀπαιδευτῶν βελτίω καθεστάναι, καὶ χρόνου μὲν δοθέντος δύνασθαι λόγον ἐξενεργεῖν, εὐθέως δὲ περὶ τοῦ προτεθέντος ἀφωρότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντ' ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν ἀπορίαν

16 τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν. ὅταν γὰρ τις ἐθισθῆ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λόγους καὶ μετ' ἀκριβείας καὶ ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἐρμηνεῖαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράττοντα ταῖς συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχοφῶνων, οὐδέποτε δ' εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς
17 καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζεσθαι τοὺς λόγους· ἀλλ' ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι τὴν

15. τῆς τοῦ λέγειν Ald. Bk.: ἐν τῷ λέγειν C, ἀντιλέγειν v. Sed et Aldinae lectio coniecturae deberi videtur; itaque malim καὶ λέγειν παιδεύσειν. — τὸν] τὸ T.

16. ἰσχοφῶνων mal. Bk.: ἰσχροφῶνων. — „φιλανθρώπως] h. e. φιλανως. Fort. ἰλαρῶς.“ S. At hiatus hoc modo existet.

ὁδοιπορίαν, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς ἔνθμους ἀποφέρονται μεθ' ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ γραφῇ βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καὶ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκησιν ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἀπάσης ἐπίπροσθεν γίννεται.

Νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λό- 18
γων χαλεπὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰσχρὰν ἐν τοῖς ἀγῶσι γίννεσθαι. πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν, τοῖς δ' ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραντίκα δηλοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις καὶ τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ συλλαβῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν μάθησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα μὲν 19
οὖν ὀλίγα καὶ μεγάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ καὶ ταπεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα, καὶ τῶν μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται, τοῖς δ' ὀνόμασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν εὐπορος

17. τῆς ἐν om. C.

18. τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομ. ci. S.: τῶν ὀνομ. καὶ τῶν ἐνθυμημάτων. nisi potius, ut Dobr. voluit, verba καὶ τῶν ἐνθυμ. delenda sunt. — ἀκριβῆ] hiatus in hac oratione minime tolerandus.

19. δυσανάληπτος cum Ald. Bk.: δυσαν. ἢ μνήμη cum codd. S.

ἡ μνήμη, τοῖς δὲ δυσανάληπτος καὶ δυσφύλακτος ἡ
 20 μάθησις καθέστηκεν. ἔτι τοίνυν αἰ λῆθαι περὶ μὲν
 677 τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἄδηλον | τὴν αἰσχύνην ἔχου-
 σιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἐρμηνείας οὔσης καὶ τῶν
 ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων, ἂν ἄρα καὶ
 διαφύγη τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν ὑπερβῆ-
 ναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἀψά-
 μενον μηδεμιᾶ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβαλεῖν· ἀλλὰ
 καὶ τῶν διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνησθῆ, ῥά-
 21 διον ποιήσασθαι τὴν δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα
 λέγουσιν, ἂν κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσί
 τι καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν ἀνάγκη καὶ πλάνον
 καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι, καὶ μακροὺς μὲν χρόνους
 ἐπίσχειν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν τὸν
 λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον καὶ δυσεπι-
 κούρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν.

22 Ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν
 ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γε-
 γραμμένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώ-
 νων τὰ συγγράμματα διαπονήσαντες ἐνίοτε τῶν και-
 ρῶν ἀμαρτάνουσιν· ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας
 λέγοντες ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων
 ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς
 23 λόγους. χαλεπὸν γάρ, ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀν-
 θρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε
 προῖδεῖν ἀκριβῶς τίνα τρόπον αἰ γνῶμαι τῶν ἀκου-
 όντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἔξουσιν. ἐν δὲ
 τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γίννεται ταμι-

20. λῆθαι] ἀλήθειαι KMTXb.

21. τι post ἐκλίπωσι om. C. — ἐγγίνεσθαι auct. Bk. S.

εύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις αὐτῶν ἀπο-
βλέποντι, καὶ τὰ (τε) μήκη συντέμνειν καὶ τὰ συντό-
μως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν.

Χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν 24
ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἐκα-
τέρους χρῆσθαι δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα
λέγουσιν, ἂν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λά-
βωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτοὶ παρὰ
σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὐπορόν ἐστιν ἐν τάξει
θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραντίκα περὶ
πάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων
λέγωσιν, οὐδαμῆ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ ταραχῶδη
καθιστᾶσι· τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνι- 25
ζομένοις, ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα
δοθῆ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι καὶ χρῆσθαι κατὰ τρόπον·
αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ
παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον
ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι
δοθεῖσιν ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν
τῶν ὀνομάτων οἰκοδομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ
δ' εἰκῆ λέγοντα ταραχῶδη καὶ διάφωνον καθιστάναι
τὴν ἐρμηνείαν. καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο 26
τὴν τοιαύτην μελέτην, ἣτις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγα-
θῶν ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χεῖρω τῆς

23. τὰς δυνάμεις αὐτῶν scripsi: τὰς δυν. τῶν λόγων
v., τὰς δυν. τῶν γνωμῶν C Bk. S.; τ. δ. τῶν καιρῶν ci.
S. Fort. autem gravior etiam corruptela subsit: τὰς ἐπι-
θυμίας τῶν ἀνθρώπων s. ἀκροατῶν?

24. αὐτοὶ scripsi: αὐτῶν. — πάντων W: ἀπάντων. —
οὐδαμῆ Bk. cum C: οὐδαμᾶ T, οὐδαμῶ Mb, οὐδαμοῦ v.

25. καὶ χρῆσθαι C Bk.: καὶ κεχρησθαι. — οἰκοδομίαν
scripsi: οἰκονομίαν. — διάφωνον auct. R. S.: ἄφωνον.

678 | τύχης ἐνίοτε τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων αὐτῇ καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδῶν ἐστίν.

27 Ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἶδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν ἔχοιμεν, ἣνπερ καὶ κατὰ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων ζώων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μιμήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστὶ, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' οὐδεμίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων
28 βίῳ παραδίδωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἐνὶ σχήματι καὶ τάξει κεκρημένος, ἐκ βιβλίου (μὲν) θεωρούμενος ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα πολὺ χείρους τὰς εὐπροπειίας ἔχοντα πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἀπ' αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν τῷ παραντίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῆ καὶ τοῖς πράγμασιν ἔπεται καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος εἰκόνι λόγου

26. αὐτῇ S.: αὕτη.

27. ἔχοιμι Bk. cum C. — καὶ post ἣνπερ om. Bk. cum C.

28. μιᾶ τάξει ci. R. — κεκρημένος codd. Bk.: γεγραμμένος. — μὲν post βιβλίου addendum ci. S. — displicet παραδίδωσι quater intra has tres paragraphos in membrorum fine repetitum. — εὐπροπειίας scripsi: εὐπορίας. — ἀπ' αὐτῆς τῆς διανοίας ci. R.: ἐπ' αὐτῆς τ. δ. (pro διανοίας S. requirit ἀνάγκης vel simile quid, ego mallet ἀγωνίας). —

τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων ἀπάσης ἐνεργείας ἄμοιρος καθέστηκεν.

Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν 29
 μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, αὐτὸν δὲ διὰ ταύτης
 φαίνεσθαι τὰς ἐπιδείξεις ποιούμενον, καὶ προδια-
 βάλλειν τὴν πραγματείαν ταύτην δι' ἧς εὐδοκιμεῖν
 παρασκευάζεται παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, ἔτι δὲ περὶ φι-
 λοσοφίαν διατρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικούς λόγους
 ἐπαινεῖν καὶ προουργιαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς
 προνοίας καὶ φρονιμωτέρους τοὺς εἰκῆ λέγοντας τῶν
 μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν 30
 οὐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν
 ἀλλὰ χεῖρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγούμενος εἶναι,
 καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος
 χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους εἶρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα
 προσχρῶμαι τῷ γράφειν οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον
 φρονῶν, ἀλλ' ἵν' ἐπιδείξω τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνά-
 μει σεμνυνομένοις ὅτι μικρὰ πονήσαντες ἡμεῖς ἀπο-
 κρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐτῶν οἰοί τ'
 ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν ἐπιδείξεων ἕνεκα 31
 τῶν εἰς τοὺς ὄχλους ἐκφερομένων ἄπτομαι τοῦ γρά-
 φειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ
 ἐκείνου τοῦ τρόπου παρακελεύομαι πείραν ἡμῶν | 679
 λαμβάνειν, ὅταν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ προτεθέντος εὐ-

ἐνεργείας R. S.: εὐεργεσίας.

29. αὐτὸν auct. Bk. S.: ἐαυτὸν. — ἐπιδείξεις Bk.:
 ἀποδείξεις. — προδιαβάλλειν C Bk.: προδιαβάλλειν.

30. καταλῦσαι] κατακλύσαι ci. R.

31. ἐπιδείξεως C; voluitne τῶν ἐπιδείξεως ἕνεκα εἰς
 τ. ὄ. ἐκφερ.? — ἕνεκα CX. — ὄχλους] λόγους C. — ἐκφε-
 ρομένους KMTb. — nonne παρακελενοόμεθα? —

καίρως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ
 διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφικνουμένοις,
 μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν ἐπιχει-
 ροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι
 γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων γραπτῶν λόγους ἴσως
 ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάττονα τῆς
 32 ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δὲ τούτων
 καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως, ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ
 γίνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέστατα
 κατιδεῖν ἔστιν. εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζο-
 μεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥάδιον ἐπικρίνειν ἔστι·
 χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνημαὶ τῶν προειρημένων λόγων
 καθεστῆκασιν· εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥς-
 περ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις
 ῥάδιόν ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν
 αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι
 λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν.

33 Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ὡς εἰκῆ λέγειν παρακελευόμεθα,
 τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς προτι-
 μῶντες, ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυ-
 μήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν
 χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων
 δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν· οὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν
 αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι παραδιδόασιν,
 ὅσῃν εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγομένων
 34 δηλώσεις ἔχουσιν. Ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτωρ γενέ-

ἀφικνουμένοις scripsi: ἀφιγμένοις. — γραπτῶν Dobr.:
 τοῦς.

33. οὐδ' ὡς codd. Bk.: ὡς οὐδ'. — χρᾶσθαι KMNTXb.

34. ἄμα καὶ scripsi: ἀλλὰ καὶ C; ἀλλὰ μὴ v. —

σθαι δεινὸς ἅμα καὶ ποιητῆς λόγων ἱκανός, καὶ βού-
 λεται μᾶλλον τοῖς καιροῖς χρῆσθαι καλῶς ἢ τοῖς ὀνό-
 μασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν ἀκροωμέ-
 νων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον
 ἀνταγωνιστήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὐλυτον καὶ
 τὴν μνήμην εὐπορον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθε-
 στάναι βούλεται, καὶ τῇ χρειᾷ τοῦ βίου σύμμετρον
 τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν,
 εἰκότως ἂν τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν αἰεὶ τε καὶ διὰ 35
 παντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην ποιοῖτο, τοῦ δὲ γρά-
 φειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργως ἐπιμελόμενος εὖ φρο-
 νεῖν κριθεῖη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν.

χρῆσθαι C Bk.: χρᾶσθαι. — σπουδάζειν CK. — τὴν γνώ-
 μην εὐλυτον καὶ τὴν μνήμην εὐπορον scripsi coll. §§ 16
 et 19: τὴν γνώμην (μνήμην ci. S.) εὐπορον καὶ τὴν μνήμην
 (ἐρμηνείαν ci. S.) εὐλυτον.

35. εἰκότως C: οὐκ εἰκότως KMNTXb, οὗτος εἰκότως
 Ald. Bk. — παρέργως scripsi: παρέργω cum hiatu.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 124 sqq. Fragmenta Antiphontis Sophistae.

Monui in praefatione, sero in manus meas pervenisse Sauppilii dissertationem de Antiphonte sophista, cuius ex copiis haec nunc apponenda videntur.

Fr. 81 p. 125. Priorem locum J. Bernays (Mus. rhen. 9 p. 256) ita restituere conatus est: ἐνί τε λόγῳ, ταυταδι νοῦς εἴσεται, ἔν τε οὐδέν αὐτῶ· οὔτε οὖν ὄψει ὄρα μακρότητα οὔτε ἂν γνώμη γινώσκῃ ὁ μακρότητα γινώσκων. Sauppilius autem haec nunc proponit: ὡςπερ καὶ ὁ Ἀ. ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀληθείας πρώτῳ λόγῳ· ταῦτα δὲ γνώσει, ἔν τε οὐδέν τὸ αὐτό· οὔτε οὖν ὄψει ὄρα ὁ ὄρων (ὄψει ὄρων cod. paris. 1849 teste Hasio) μακρότητα οὔτε οὖν γνώμη γινώσκει ὁ γινώσκων, hoc sensu: *haec vero (res singulas) tu cognosces, neque quidquam in eis unum idemque, ut neque qui cernit (res singulas) oculis cernere possit longitudinem neque cognitione eam cognoscere qui cognoscit (res singulas)*. Ad sententiam cum Bern. comp. Diogen. La. 6, 53.

Fr. 94 p. 128 ad initium alterius libri refert S.

Fr. 103 p. 129. De Antiphontis quadratura Simplicii iste quem adscripsi locus nihil recte docet; audiendus potius est Themistius (4 p. 327 b 36, ad φυσ. ἀκρ. 1, 2), qui haec exhibet: Ἀντιφῶντα —, ὃς ἐγγράφων τριγωνον ἰσόπλευρον εἰς τὸν κύκλον καὶ ἐφ' ἐκάστης (S.: 1. ἐκάστου) τῶν πλευρῶν ἕτερον ἰσοσκελὲς συνιστὰς πρὸς τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς ποιῶν ὥστε ποτε ἐφαρμόσειν τοῦ τελευταίου τριγώνου τὴν πλευρὰν εὐθείαν οὕσαν τῇ περιφερείᾳ. Add. Simpl. ad eundem locum (p. 327 a 36).

ante fr. 104 (ibid.) addendum est frg. 103 a e Stob. ecl. phys. 1. 25, 1: *Ἄντ.* (τὸν ἥλιον ἀπεφήνατο ὑπάρχειν) πῦρ ἐπινεμόμενον μὲν τὸν περὶ τὴν γῆν ὑγρὸν ἀέρα, ἀνατολὰς δὲ καὶ δύσεις ποιούμενον τῷ τὸν μὲν ἐπικαιόμενον ἀεὶ προλείπειν τοῦ δ' ὑπονοτιζομένου πάλιν ἀντέχεσθαι.

Fr. 104 de luna exstat etiam ap. Stob. ecl. phys. 1. 26, 1 et ap. Io. Lydum de mensibus 3, 8. — *ἰδιοφεγγῆ* Stob. S.; *ἰδίῳ μὲν φέγγει* Lyd. — *πυρὸς post ἰσχυροτέρου* cum Stob. del. S.; *φωτὸς* Lyd. — Coniungendum autem cum hoc loco, quod teste Stob. l. d. defectiones lunae fieri dixerant *Ἀλκμαίων Ἡράκλειτος Ἀντιφῶν κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφὴν καὶ τὰς περικλίσεις.*

post fr. 105 add. frg. 105 a ap. Stob. ecl. 1. 8, 40: *Ἀντιφάνης (Ἀντιφῶν Meineke prob. S.) νόημα ἢ μέτρον τὸν χρόνον, οὐχ ὑπόστασιν.*

Fr. 124 p. 132. Harpocratonis locum nunc ita rest. S.: — — *ἀντὶ τοῦ τὸ (διπλάσιον καὶ τὸ) ἡμιόλιον δοῦναι* (fort. *θεῖναι*) *ἐν τοῖς λογισμοῖς.*

Fr. 125—133, quae ego libro *περὶ ὁμοιοίας* adscripsi, S. et ipsa ad Politicum refert.

Fr. 129 p. 135, 3 ita nunc scribi vult S.: *ἢ ὅστις τοῦ θυμοῦ τὰς παραχρημα ἡδονὰς ἐμφράσσων [αὐτὸς ἑαυτὸν] κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἡδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν,* quas mutationes necessarias non puto.

Fr. 131 p. 135, 21 *ἴσα φρονεῖν ἴσα βαίνειν* antea S. rescripserat: nunc *ἴσα φρονοῦντας ἴσα βαίνοντας* sententiae satis convenire ducit. — paullo post pro eo quod est *φέρε δὴ* restit. *φέρε δὲ.*

Fr. 132 p. 137 *εὐκατηγόρητος πᾶς ὁ βίος θαυμαστῶς ὡς ᾧ μακάριε* nunc S.

Fr. 133 ibd. verba *τό τε μήκος τοῦ βίου ἡμέρα μιᾶ* del. vult S.

Denique ap. Polluc. II, 224 (p. 143 adn.) quae in cod. Antwerpiensi adscripta protulit Ruhnkenius, ita prob. S. emendavit Meinekius: *ἐν τῷ θ' συνόψεως τῶν κατ' ἄνθρωπον.*

INDEX

NOMINUM ET RERUM MEMORABILIVM.

A.

- Ἄβυδος* fr. 67 (Abydenae mulieres).
ἄγαλμα de Palladio Antisth. 1, 3. 2, 3; *ἀγάλματα* signa marmorea Gorg. 1, 18; Alc. 2, 27.
Ἀγαμέμνων Alc. 1, 21.
Ἀθηνᾶ 6, 39; Alc. 1, 14. 15.
Ἀθηνᾶ Βουλαία 6, 45.
Ἀθηναῖοι 5, 47; 6, 12; Alc. 1, 23. 25.
Αἴας Antisth. or. 1.
Αἴνος 5, 20. 22. 25. 52. 78.
Ἄλεως Tegeae rex Alc. 1, 14 sqq.
ἀλιτήριοι sc. *δαίμονες* 4 α 3. 4. β, 8. γ, 7. δ 10.
Ἀλκιβιάδης Cliniae f. fr. XX.
Ἀλκιβιάδης Phegusius fr. 8.
Ἀμπελῖνος ab eo qui or. 6 verba facit accusatus 6, 35.
Ἀμννίας trib. Erechth. 6, 13.
Ἀμφίπολις fr. 25.
ἀνδραποδισμός fr. II.
ἀνδριάντες signa aenea Gorg. 1, 18. Alc. 2, 27 sq. cf. *ἀγάλματα*.
Ἄνδρων psephismatis in Antiphontem auctor fr. 14.
ἀντομνύναι 1, 8.
ἀπαγωγή dicitur causa quae or. 5 agitur 5, 9, et *ἀπάγειν* de eadem 38. 85; cf. *ἐνδεικνύναι*.
ἀπογράφεσθαι (φόνου δίκην) 6, 35 sqq. passim.
Ἀπόληξις Antiphontis accusator fr. 1.
ἀπολογησαμένω τὴν προτέραν ἐξεῖναι ἐξελθεῖν 5, 13 cf. 4 δ 1; 2 δ 1.
ἀπόταξις fr. 55; cf. *συντέλεια*.
ἀργυροκοπεῖον fr. 36.
ἄριθμός a Palamede inventus G. 2, 30; Alc. 1, 22. 25.
Ἀριστίων cf. *Ἀμπελῖνος* 6, 12. 21. 35.
Ἀρίφρων Alcibiadis tutor fr. 66.
ἄρχων χειρῶν ἀδίκων 4 β 1 cf. 2. 3. 6 pass.
Ἄσια Alc. 1, 19.
ἀστέγαστον πλοῖον opp. *ἐστεγασμένον* 5, 22.
ἄστυ urbs Ath. 1, 14.
ἀτιμοῦσθαι de fals. testium punitione 2 δ 7.
Ἀυγέας Elidis rex Alc. 1, 15.
Ἀύγη Alei f. Alc. 1, 16.

INDEX NOMINUM ET RERUM MEMORABILIUM. 201

αὐθέντης qui se ipse interfecit 3 γ 4. 11. δ 4. 9. 10; i. qu. φονεύς 5, 11.
 αὐτοσχεδιάζειν, αὐτοσχεδιαστὸς (αὐτοσχεδιαστικός) λόγος, αὐτοσχεδιασμός opp. γράφειν etc. Alc. 2. pass.
 αὐτόχειρ qui manu caedem perpetrat 5, 62.
 Ἀφροδίτη venus fr. 88.
 Ἀχαιοί Antisth. 1, 3.
 Ἀχιλλεύς Antisth. 1, 2. 6; 2, 1.

B.

βάρβαροι G. 1, 7; 2, 7. 14 pass. Alc. 1, 26.
 βάσανος et βασανίζειν 1, 6 sq.; 2 β 7. γ 4. δ 7 sq.; 5, 29 pass.; 6, 23. βασανιστής qui quaestioni praeest 1, 10 sq.; 5, 32.
 βάσανος lapis fr. 157.
 βασιλεύς rex sacrorum 6, 38 pass.
 βῆμα 6, 40.
 βιβλίον Alc. 2, 1. 15. 28.
 βουλευσαι (τὸν θάνατον) opp. χειρὶ ἐργάσασθαι 6, 16; i. qu. ἐκ προνοίας ἀποκτεῖναι 6, 18; 1, 26 (4 α 7).
 βουλευταί senatores 6, 45. — β. τοῦ θανάτου i. qu. ἐπιβουλεύσας (quod v.) 4 γ 4. δ 5.
 βουλευτήριον 6, 40. 45. 49.
 βουλή senatus Quadringentorum 6, 12. 35. 40. 45.

Γ.

Γαληψός fr. 22.
 γνώμας λέγειν 6, 45.
 γοητεία G. 1, 10.

γράμματα invenit Palamedes G. 2, 30; Alc. 1, 22. 24.
 γραμματείδιον i. qu. γραμματεῖον 5, 53—56.
 γραμματεῖον tabulae 1, 10; Alc. 2, 11. 15.
 γράφειν, γραφικὴ δύναμις, γραπτοὶ λόγοι opp. αὐτοσχεδιάζειν etc. Alc. 2 pass. — γράφεσθαι ἱερῶν κλοπῆς 2 α 6, de qua causa γραφή ibd. 7 passim; de aliis accusationibus 2 α 5; fr. 48; de libello in caedis actione 1, 2.
 γραφεῖς pictores G. 1, 18.
 γυμνάσιον 3 α 1 passim.

Δ.

δεκατενταί fr. 10.
 Δελφοί Alc. 1, 14. 17.
 δημόκοινος 1, 20.
 Δημοκράτης Alcibiadis amator fr. 66.
 Δῆμος ὁ Πυριλάμπους fr. 57.
 Δημοσθένης Alcisth. f. fr. III.
 Δημοσθένης orator 6 argum.
 δια μέσου τεῖχος fr. 37.
 διδάσκειν de choro 6, 11.
 διδάσκαλος i. qu. χοροδιδάσκαλος ibd. et 13. διδασκαλεῖον 11.
 Διιπόλεια 2 δ 8 (et cf. adn. 6, 39).
 δίκαι ἀπὸ ξυμβόλων 5, 78.
 Διόδοτος Philocratis frater 6, 16.
 Διομήδης Alc. 1, 5. 7.
 διομόσασθαι (in caedis actione) 1, 28; 5, 11 pass.; 6, 16. 49. 51. διαμοσία 5, 88; 6, 6.
 Διονύσια 6, 11.
 δοκιμάζεσθαι de adolescente fr. 67.
 δορυφόροι tyrannorum satellites fr. 1.

E.

ἐγγύας ἀποτίνειν 2 β 12.
 ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι
 (quominus in vincla reus
 coniciatur) 5, 17.
 εἶργειν ὧν ὁ νόμος εἶργει τὸν
 ἀποκτείναντα 3 α 2. γ 11.
 εἶργεσθαι τῶν προσηκόντων
 de homicida 3 γ 11. εἶργ.
 τῶν νομίμων de caedis reo
 6, 35 sq. cf. 4.
 εἰσαγγέλλειν (εἰς τὴν βουλήν)
 6, 12. 35 sq.
 εἰσάγειν δίκην de magistratu
 6, 42. εἰσάγειν de accusatore
 49.
 εἰσφοραί 2 β 12. γ 8.
 Ἐκατομβαιῶν 6, 44.
 ἐκλογεῖς in socia civitate
 fr. 52.
 Ἐκτορος λύτρα Antisth. 1, 2.
 ἐκφέρεσθαι de mortuo 6, 34.
 Ἐλένη G. 1; Antisth. 2, 2;
 Alc. 1, 17.
 Ἑλλάς et Ἕλληνες 5, 13; 6, 51;
 G. 2 pass.; Alc. 1 pass.; 2, 29.
 Ἑλληνοταμίαι 5, 69.
 Ἑλος nomen actori or. V falso
 tributum 5 argum.
 ἐνδεδειγμένος 5, 9 de eadem
 causa quae et ἀπαγωγή
 dicitur. — ἐνδειξις fr. VII.
 ἔνδεκα 5, 70.
 ἐνέχυρα 6, 11; metaph. 5, 76.
 ἐνθυμήματα opp. ὀνόματα
 Alc. 2, 3. 4. pass.
 ἐνθύμιον, τό (piaculum) 3 α
 2. δ 9. ἐνθύμιος ὁ ἀποθα-
 νῶν γενήσεται 2 γ 10.
 τὸν ἐπιβουλεύσαντα φονέα
 εἶναι lex 4 β 5 (δ 4), rectius
 βουλεύσαντα (qu. v.). — ἐπι-
 βουλή caedis intentio 2 β
 8; 5, 68; ἐξ ἐπιβουλῆς (καὶ

προβουλῆς) dolo malo 1, 3;
 2 α 5 (5, 25).
 ἐπίγραμμα carmen sepulcrale
 Alc. 1, 24, scuti insigne
 ibd. 9.
 ἐπιγραφεῖς σίτου fr. 166.
 ἐπιδείξεις sophistarum Alc.
 2, 29. 31.
 ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων i.
 qu. οἱ ἔνδεκα 5, 17.
 ἐπισκήπτεσθαι caedis actio-
 nem intendere fr. 4.
 ἐπίσκοποι Atheniensium in
 sociis civitatibus fr. 23. 30.
 ἐπιψηφίζειν 6, 45.
 ἑπταβόειον τεῖχος de Aiakis
 scuto Antisth. 2, 7.
 ἐπῶδαί G. 1, 10.
 ἔρανον συλλέγειν 2 β 9. ἔρα-
 νίζειν τινί ibd. 12.
 Ἐρασίστρατος fr. XVI.
 Ἐρεχθίδης tribus 6, [11]. 13.
 ἐρήμην ὀφλεῖν τὴν δίκην 5, 13.
 ἔρμηεύς G. 2, 7.
 Ἐρμῶν στοά Athenis fr. 38.
 εὐθυναί 6, 43.
 Εὐμόλπος ὁ Ποσειδῶνος Alc.
 1, 23. — Μουσαῖος ὁ τῶν
 Εὐμόλπιδων ibd. 25.
 Εὐρυβάτης Ulixis praeco Alc.
 1, 6.
 Ἐφιάλτης Periclis socius;
 eius mors 5, 68.

Z.

Ζεὺς Helenae pater G. 1, 3.
 Orphea interficit Alc. 1, 24.
 ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες 6, 40.
 Ζεὺς Βουλαῖος 6, 45.
 Ζεὺς Κτήσιος 1, 16. 18.
 Ζεὺς Ξένιος Alc. 1, 18.
 ζημιοῦν pecunia mulctare 6,
 11.
 ζῶα γεγραμμένα Alc. 2, 27.

H.

- Ἡετιωνεία fr. 5.
 ἠλιακὴ ἢ τῶν θεσμοθετῶν
 6, 21.
 Ἥλις Alc. 1, 15.
 ἦπειρος i. qu. Ἀσία 5, 52. 78.
 Ἡρακλῆς cum Augea bellum
 gerit Alc. 1, 15. Telephi
 pater ibd. Orphei discipu-
 lus ibd. 24. Linum inter-
 ficit ibd. 25.
 Ἡρώδης or. 5.
 ἦρωες 1, 27.

Θ.

- Θαργήλια 6, 11.
 Θαργηλιῶν 6, 42.
 θεοὶ οἱ κάτω 1, 31.
 θεσμοθεταί 6, 21.
 Θετταλία fr. 57.
 θῆτες fr. 61.
 Θραῖκες 5, 20. Ath. duce
 Eumolpo bellum inferunt
 Alc. 1, 23. Orphea sepe-
 liunt (Θρηῖκες) ibd. 24. —
 Θράκη fr. 49.

I.

- ἰδιῶται opp. δικασταί 6, 24.
 opp. σοφισταί Alc. 2, 1. 4.
 15.
 ἱερὰ τὰ νομιζόμενα stata
 sacrificia 5, 82.
 ἱεροποιεῖν 6, 45.
 ἱεροσυλεῖν 5, 10 (ἱερῶν κλοπὴ
 dicitur 2 α 6); Antisth. 1,
 3. 6; 2, 3 sq.
 Ἴλιον Antisth. 2, 4; Alc. 1, 16.
 Ἴπποκράτης medicus fr. VI.

K.

- καθάραι τὴν οἰκίαν post
 elatum mortuum 6, 37.
 κακοῦργοι i. qu. λωποδύται,
 κλέπται κτέ. 2 α 4; δ 5 sq.;
 5, 9 sq. 16. κακουργία 2 γ
 1. κακουργεῖν ibd. 2. κακούρ-
 γημα ibd.; 5, 10.
 Καλλίας fr. VII.
 Καλλιόπη Lini mater Alc.
 1, 25.
 Καλλίστρατος fr. IV.
 Κασάνδρα Alc. 1, 7.
 Κεκροπίς (φυλή) 6, 11. 13.
 Κένταυροι cum Lapithis
 pugnant Alc. 1, 23.
 Κεραμεικός fr. 40.
 κῆρυξ in contione Alc. 2, 11.
 κηρύσσειν κακούργημα s.
 κακούργους 2 γ 2; δ 6, de
 qua re κήρυγμα ibd. — ἀπο-
 κηρύττειν et κήρυγμα (pue-
 rum quo quid factum sit
 ignoratur) fr. 66.
 Κινύρας Cypri rex Alc. 1, 20 sq.
 κλέπται 5, 9.
 κληρουχία fr. 7.
 Κλυταιμνήστρα dicitur mulier
 quae maritum interemit 1, 17.
 Κρήτη Alc. 1, 17 sq.
 κύβους Palamedes invenit
 Alc. 1, 22. 27.
 Κύπρος Alc. 1, 20.

Λ.

- Λαισποδίας fr. VIII.
 Λακεδαίμων fr. 57.
 Λαπίθαι cum Centauris pu-
 gnant Alc. 1, 23.
 λειτουργία 5, 77.
 λέσχαι fr. 41.
 Λήδα Helenae mater G. 1, 3.
 λιβανωτὸν ἐπιτιθέναι 1, 18.

Λίνδιοι fr. IX.
Λίνος Calliopes f. musices inventor Alc. 1, 25.
λογογράφοι i. qu. οἱ εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες Alc. 2, 13. *λογογραφεῖν* opp. *αὐτοσχεδιάζειν* ibd. 6.
λογοποιός orationum artificiosarum scriptor Alc. 2, 8.
λόγους Menestheus invenit Alc. 1, 23.
Λυκῖνος Ath. 5, 53. 60. 62 sq.
Λυσίας πρὸς *Μικίνην* 2 α argum.
Λυσίστρατος 6, 36.
λωποδύται 5, 9.

M.

μαγεία G. 1, 10.
Μακροκέφαλοι gens in fabulis fr. 116.
Μενέλαος (—λεως) Alc. 1, 17. 20.
Μενεσθεύς rem militarem excoluit Alc. 1, 23.
μεσεγγυησάμενοι παρ' οἷς ἐτέθη τὰ χρήματα 6, 50.
Μεταγειτνιών 6, 44.
μετεωρολόγοι G. 1, 13.
μέτρα (καὶ σταθμά) Palamedes invenit G. 2, 30; Alc. 1, 22. 27. — *μέτρον* in carminibus G. 1, 9.
Μηθυμναία sc. χώρα 5, 21.
μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως (h. e. nullo modo, cf. Lys. fr. 152) *ἀποκτείνειν* lex 3 β 9 (δ 7); 4 β 3; δ 8.
Μιτυλήνη et *Μιτυληναῖοι* or. 5 passim.
Μόλος Merionae pater; eius filii Menelaum adeunt Alc. 1, 17.

Μοῦσαι Alc. 1, 24.
Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν numerorum inventor Alc. 1, 25. citatur ibd.
μουσικήν Palamedes invenit Alc. 1, 22; Linus ibd. 25.
Μύρρος fr. X.
Μυσία Alc. 1, 16.

N.

Νάξος 1, 16.
Ναύπλιος Palamedis pater Alc. 1, 13. 15.
Νέστωρ Alc. 1, 23.
Νικοκλῆς fr. XI.
νόμισμα Palamedes invenit Alc. 1, 22; Phoenices ibd. 26.
νόμοι γραπτοί a Palam. inventi G. 2, 30.
νουμηνία fr. 57.

O.

Ὀδυσσεύς G. 2, 3; Antisth. 2; Alc. 1.
Οἶαγρος Orphei p. Alc. 1, 24.
Οἰνοπίων Chii rex Alc. 1, 20.
Οἰσύμη fr. 24.
ὀλυμπιονῖκαι victoriae Olymp. fr. 131.
ὄμηροι G. 2, 8.
ὀνόματα opp. *ἐνθυμήματα* Alc. 2, 3 pass. *ὄν. καὶ ῥήματα* ibd. 19.
ὀρκωτής in iudicio 6, 14.
ὄροι fr. XI.
Ὀρφεύς Alc. 1, 24.

Π.

παιδαγωγοί 3 γ 7.
παιδοτρίβης 3 γ 6. δ 4.
παλαίστρα Alc. 1, 4. ἡ *Σιβυρτίου* fr. 66.

Παλαμήδης G. 2; Alc. 1.
 παλλακή 1, 14. 17. 19.
 Παντακλῆς chorodidascalus
 6, 11.
 παράβυστον (δικαστήριον τῶν
 ιά) fr. 42.
 παραδοῦναι φόνον δίκην de
 magistratu qui successori
 tradit 6, 42.
 παρανόμων fr. III. XII.
 Παρθένιον ὄρος Alc. 1, 16.
 Πειραιεύς 1, 16 sq.
 Πειρίθου γάμοι Alc. 1, 23.
 Περικλῆς fr. 66.
 πεττούς Palamedes invenit
 G. 2, 30; Alc. 1, 22. 27.
 πλῆθος τὸ ὑμέτερον i. qu.
 iudicia populi s. heliastarum
 5, 8. 78. 80.
 ποιητῆς λόγων i. qu. λογοποιός
 (qu. v.) Alc. 2, 34.
 ποιητοὶ παῖδες fr. 15.
 ποινή ultio divina 2 α 3.
 δ 11.
 πόλις i. q. ἀκρόπολις 6, 39.
 Πολύενκτος fr. XIII.
 Πολυποίτης Alc. 1, 5.
 πορισταί 6, 49.
 πορνεῖον 1, 14.
 Ποσειδῶν Eumolpi p. Alc.
 1, 23.
 πράκτορες 6, 49.
 Πρίαμος Alc. 1, 16.
 προαγορεύειν εἰργεσθαι τῶν
 νομίμων 6, 34 sq. 48; 5, 10;
 cf. πρόρρησις.
 ἐκ προβουλῆς i. q. ἐκ προ-
 νοίας 1, 3. 5.
 προδιδόναι τὴν πόλιν 5, 10.
 προδοσία Alc. 1.
 προδικασίαι τρεῖς in caedis
 actionibus 6, 42.
 προκαλεῖσθαι et πρόκλησις 1,
 6; 6, 23 sq. 27 sq.
 προκειῖσθαι de mortuo 6, 34.

πρόνοια caedis intentio 5, 57.
 59. ἐκ προνοίας de caede
 dolo malo facta 1, 22. 25. 27;
 6, 19.
 προξενία fr. 67.
 προρρήσεις in caedis actioni-
 bus 5, 88; 6, 6; cf. προα-
 γορεύειν.
 προσκαλεῖσθαι in ius vocare
 5, 13.
 προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν
 ἔσται (cf. ἐνθύμιος) 2 γ 10;
 4 δ 10. προστρόπαιος (sc.
 δαίμων) τοῦ ἀποθανόντος
 4 α 4. β 8. τὸ προστρόπαιον
 (cf. ἐνθύμιον) 3 δ 9.
 πρυτανεύειν prytanis munere
 fungi 6, 45. 49. πρυτανεία
 (ἢ πρώτη) ibd. 45; fr. 43.
 Πρύτανις (an πρύτανις?) fr.
 XIV.
 πτερά in sagitta Alc. 1, 6.
 πυθιονίκαι victoriae Pyth.
 fr. 131.
 πυρσούς Palam. invenit G. 2,
 30; Alc. 1, 22. 28.
 πωληταί 6, 49.

P.

δαψωδία Alc. 2, 14.
 ῥήματα opp. ὀνόματα Alc.
 2, 19.
 ῥήτωρ Alc. 2, 11. 33. opp.
 ποιητῆς λόγων 34. — γραφαὶ
 κατὰ τῶν ῥητόρων fr. 48.
 — ῥητορικὴ (δύναμις) Alc.
 2, 1 sq.
 ῥυθμός in oratione Alc. 2, 16
 (cf. 17).

Σ.

Σαμοθράκες fr. XV.
 Σάμος et Σάμιοι fr. 49.

σημεῖα ἀπὸ τῶν θεῶν 5, 81.
 84. σημ. ἐν τῇ ἀσπίδι Alc. 1, 9.
 Σθένελος Capanei f. Alc. 1, 7.
 Σιβυρτίου παλαίστρα fr. 66.
 Σκιάποδες gens in fabulis
 fr. 117.
 Σκιροφοριῶν 6, 42.
 σοφιστής Palam. ab accusa-
 tore dicitur Alc. 1, 12. 21. οἱ
 καλούμενοι σοφισταί Alc.
 2, 1.
 Σπάρτωλος fr. 16.
 σπονδαί libationes 1, 18 sq.
 σταθμούς s. σταθμά Palam.
 invenit G. 2, 30; Alc. 1, 22.
 27.
 στασιώτης tyrannidis fautor
 fr. 1.
 Στεφανηφόρου ἡρώων Ath.
 fr. 44.
 στρεβλοῦν de quaestione de
 servis 5, 32. 50.
 συνήγοροι fr. 13. 32.
 συντέλεια civitatum sociarum
 in tributo pendendo (opp.
 ἀπόταξις) fr. 56.
 σφάγια in caedis iudicio 5,
 12.
 Σωσίας (ἐλληνοταμίας) 5, 70.

T.

τάξεις πολεμικάς (πολεμίας)
 invenit Palamedes G. 2, 30;
 Alc. 1, 22; Menestheus Alc.
 1, 23.
 ταῶς fr. XVI cf. 57.
 τέλη κατατιθέναι 5, 77.
 τεμένη (τῶν θεῶν) 2 α 10;
 β 11.
 τετρακόσιοι Athenis fr. 6.
 Τεύθρας Mysiaerex Alc. 1, 16.
 Τεῦκρος Aiakis fr. Alc. 1, 6. 8.
 τέχνας λόγων ἐπαγγέλλεσθαι
 Alc. 2, 15.

Τήλεφος Herculis f. Alc. 1,
 7. 16 sq.
 τίμησιν μοι ἐποίησαν h. e.
 ἀγῶνα τιμητόν 5, 10. ἐτι-
 μήθη sc. ὑπὸ τῶν δικαστῶν
 6, 38.
 Τιμοκράτης fr. V.
 τιμωροί cognati ad quos ultio
 caedis pertinet 1, 2. 4; 2 δ
 2; 4 α 4.
 τίς ἀγορεύειν βούλεται prae-
 conium in contione Alc. 2,
 11.
 τόμια in caedis iudicio 5, 88;
 6, 6.
 τριηραρχεῖν 2 β 12.
 Τροία et Τρωῆς G. 1, 5; An-
 tisth. pass.
 τροχός eculeus 5, 40. 42.
 τροχισθῆναι 1, 20.
 Τυνδάρεως Helenae p. G. 1, 3.

Υ.

ὔδαρ in iudicio Alc. 2, 11.
 Ὑέρβολος (δημαγωγός) fr. 45.
 ὑπερήμερος ἐγένετο 5, 63.
 ὑπερῶν 1, 14.
 ὑπεύθυνοι 6, 43.
 ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες gens in
 fabulis fr. 118.
 ὑπογραμματεὺς τῶν δεσμο-
 θετῶν 6, 35. poristarum etc.
 ibd. 49. — ὑπογραμματεύειν
 6, 49.
 ὑπόκρισις Alc. 2, 14.
 ὕστερος λόγος in caedis iudi-
 cio orr. 2. 3. 4. 6, 14.

Φ.

φάλαγγας Meneesthus invenit
 Alc. 1, 23.
 Φανόστρατος gener eius qui
 or. 6 verba facit: 6, 12.

φαρμακείας γραφή 1 argum.
Φιλῖνος cf. *Ἀριστίων* 6, 12. 21.
 35 sq.; fr. XVIII.
Φίλιππος 6, 13. alius fr. XIX.
Φιλοκράτης accusator in or.
 6: 21. 40. 43.
Φιλόνεως 1, 14 pass.
φιλόσοφοι λόγοι altercationes
 dialecticae G.1, 13. *φιλόσοφος*
 et *φιλοσοφεῖν* de Palamede
 Alc. 1, 4. 22. *φιλοσοφία* sensu
 Isocratis Alc. 2, 2. 15. 29.
φίλτρα 1, 9.
Φοίνικες monetam invenerunt
 Alc. 1, 26.
φυλέται tribules 6, 13.

X.

χαρακτήρ in moneta Alc. 1,
 26.
χειρὶ ἐργάσασθαι opp. *βου-*
λεῦσαι (de caede) 6, 16.
Χίος Alc. 1, 20.
χορευτής or. 6 inscr.
χορηγός, χορηγεῖν 2 β 12. γ
 8; 5, 77; 6, 9 pass.
χορὸν συλλέγειν 6, 11.

Ψ.

ψήφων ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γε-
νόμενος reo prodest 5, 51.

